

T.C
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLİĞİ ANA BİLİM DALI

SÖZEL VE GÖRSEL DÖNÜTÜN, İLKÖĞRETİM 6. SINIF CİMNASTİK
ÜNİTESİNDEKİ ÖNE, GERİYE VE AMUT TAKLA BECERİLERİNİ
ÖĞRENMEDE ERİŞİYE VE KALICILIĞA ETKİSİ

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan
İbrahim AKTAŞ

Danışman
Yrd.Doç. Dr. Dilşad MİRZEOĞLU

Bolu-2006

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

İbrahim AKTAŞ' ait Sözel ve Görsel Dönütün, İlköğretim 6. Sınıf Cimnastik Ünitesindeki Öne Takla, Geriye Takla ve Amut Takla Becerilerini Öğrenmede Erişkiye ve Kalıcılığa Etkisi adlı çalışma jürimiz tarafından Beden Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Üye (Tez Danışmanı) : Yrd.Doç.Dr. Dilşad MİRZEOĞLU

Üye : Prof Dr. Hülya GÖKMEN

Üye : Yrd. Doç. Dr. Zekeriya NARTGÜN

Prof.Dr.Uğur ESER

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

ABSTRACT

EFFECT OF VERBAL AND VISUAL FEEDBACK TOWARDS ACHIEVEMENT IN LEARNING AND RETENTION THE SKILLS OF FORWARD ROLL, BACKWARD ROLL, HAND STAND SNAP DOWN OF SECONDDAYS SCHOOL GRADE 6, STUDENTS OF GYMNASTICS UNIT

İbrahim AKTAŞ

MA: Departmnet of Physical Education

Supervisor: Asst. Prof. Dilşad MİRZEOĞLU

September 2006, Page:200

The purpose of this study was to find out the effect of verbal teacher feedback and visual video feedback in learning the skills of forward roll, backward roll and hand stand snap down which are taught in gymnastics lesson for the students of physical education of the 6th grade.

Students of 6th grade from Kırıscık, one of the districts of Bolu, in 2005-2006 teaching calendar have participated in this study. In verbal feedback group of the study, there were 20 students ($\text{age}(x) \pm \text{ss} = 12.11 \pm 0.2$), visual feedback group students ($\text{age}(x) \pm \text{ss} = 12 \pm 0$) and in control group 20 students ($\text{age}(x) \pm \text{ss} = 12.04 \pm 0.22$), hence totally 60 students participated in this study. 25 of the participants were males and 35 of them were females.

While forming the observation files regarding the skills, three experts in the related fields and one expert on measurement and evaluation were applied to get their suggestions in the process of data collection. Pretest – posttest - retention performances of the students were recorded in Sony video camera and observation forms were filled by the three observers who are experts in their field, watching on video. Kruskal-Wallis H was used in order to determine if there is difference

between the groups and observers of the data analysis. Wilcoxon signed Lines test was applied to determine the development of the groups among themselves. Mann-Whitney U Test was also applied to sort out the differences between the groups and the skills. The level of significance was 0,05.

According to the findings, when the pre-test and post-test scores were taken into account, a significant difference among experimental and control groups' skill performances ($p < 0.05$). In terms of accomplishment levels, verbal feedback group (VFG) was observed that they were statistically more qualified in learning the skills of backward roll and hand stand snap down than the control group (CG) while visual (videotape) feedback group (VTFG) were statistically more qualified in backward roll than the control group. When comparing the grades of accomplishment of VFG and VTFG, the meaningful difference was reached favor of VFG in hand stand snap down. As for the retentivity, in the skill of hand stand snap down of verbal feedback group, there is a meaningful difference when compared to that of the control group. There was no difference in retention between VFG and VTFG regarding the three skills. Comparing the total accomplishment grades of the groups participating in the study, VFG was observed to be meaningfully different from that of CG nevertheless, there was no difference between VTFG and CG, VFG and VTFG. When comparing the total retention, the only difference was between VFG and CG.

According the results, verbal feedback group have learned the skills of forward roll, backward roll and hand stand snap down in skill level of gymnastics much better than that of the control group. Visual feedback group have learned backward roll and achieved quite better than that of the control group. There was no statistically difference in retention and achievement between verbal and visual feedback.

Key Words: Verbal Feedback, Visual Feedback, Achievement, Retention, Psychomotor Domain.

ÖZET

SÖZEL VE GÖRSEL DÖNÜTÜN, İLKÖĞRETİM 6. SINIF CİMNASTİK ÜNİTESİNDEKİ ÖNE, GERİYE VE AMUT TAKLA BECERİLERİNİ ÖĞRENMEDE ERİŞİYE VE KALICILIĞA ETKİSİ

İbrahim AKTAŞ

Yüksek Lisans: Beden Eğitimi Öğretmenliği A.B.D.

Tez Danışmanı: Yrd.Doç. Dr. Dilşad MİRZEOĞLU

Eylül 2006, 200 sayfa

Bu araştırma, 6. sınıf beden eğitimi dersindeki cimnastik ünitesine ait öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin öğrenilmesinde sözel öğretmen dönütü ile görsel video dönütünün etkisini karşılaştırmak amacı ile yapılmıştır.

Araştırmaya, 2005-2006 eğitim-öğretim yılında Bolu ili Kıbrıscık ilçesinde bir ilköğretim okulunun 6.sınıf öğrencileri katılmıştır. Araştırmaya, sözel dönüt grubunda 20 öğrenci ($\text{yaş}(x) \pm ss = 12.11 \pm 0.22$), görsel dönüt grubunda 20 öğrenci ($\text{yaş}(x) \pm ss = 12 \pm 0$) ve kontrol grubunda 20 öğrenci ($\text{yaş}(x) \pm ss = 12.04 \pm 0.22$) olmak üzere toplam 60 öğrenci katılmıştır. Deneklerin 25'i erkek, 35'i kız öğrencidir.

Verilerin toplanması için becerilere ait gözlem formları oluşturulurken alanında uzman üç kişinin ve bir ölçme-değerlendirme uzmanının görüşü alınmıştır. Öğrencilerin öntest-sontest-kalıcılık performansları Sony marka video kamerayla çekilmiş ve alanında uzman üç gözlemci tarafından gözlem formları videodan izlenerek doldurulmuştur.

Verilerin analizinde gözlemciler arası ve gruplar arası fark olup olmadığını belirlemek için Kruskal-Wallis H Testinden yararlanılmıştır. Grupların kendi içinde gelişimlerini belirlemek için Wilcoxon İşaretli Sıralar Testinden yararlanılmıştır.

Beceriler ve gruplar arası farkları belirlemek için Mann-Whitney U Testi kullanılmıştır. Araştırmada anlamlılık düzeyi olarak $p<0.05$ seçilmiştir.

Araştırmanın bulgularına göre, cımnastikte öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin öğretiminde verilen eğitime bağlı olarak deney grupları ve kontrol grubu kendi içlerinde anlamlı düzeyde öğrenme gerçekleştirmişlerdir ($p<0.01$). Öğrencilerin erişim düzeyleri bakımından, sözel dönüt grubu (SDG) geriye takla ve amut takla becerilerinde, görsel dönüt grubu (GDG) da geriye takla becerisinde kontrol grubuna göre (KG) istatistiksel olarak anlamlı farka ulaşmışlardır. SDG ile GDG'nun erişim puanları karşılaştırıldığında sadece amut takla becerisinde SDG lehine anlamlı farklılığa ulaşılmıştır. Araştırmaya katılan grupların devinışsel alan toplam erişim puanları karşılaştırıldığında SDG ile KG arasında SDG lehine anlamlı fark elde edilirken, GDG ile KG ve SDG ile GDG arasında anlamlı fark elde edilememiştir. Öğrenmenin kalıcılığına bakıldığında sadece SDG'nda amut takla becerisinde KG'na göre anlamlı fark bulunmuştur. Kalıcılıkta SDG ile GDG arasında üç beceride de anlamlı fark bulunamamıştır. Toplam kalıcılık puanları karşılaştırıldığında sadece SDG ile KG arasında istatistiksel olarak anlamlı fark elde edilmiştir.

Sonuç olarak cımnastik ünitesindeki öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerini öğrenmede sözel dönüt grubu hem erişim düzeyinde hem de kalıcılıkta kontrol grubuna göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde öğrenme gerçekleştirmiştir. Görsel dönüt grubu erişimde geriye takla becerisinde kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde öğrenme gerçekleştirmiştir. Sözel dönüt ile görsel dönüt arasında hem erişim de hem de kalıcılıkta istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunamamıştır.

Anahtar Kelimeler: Sözel Dönüt, Görsel Dönüt, Erişim, Kalıcılık, Devinışsel Alan.

TEŞEKKÜR

Bu araştırmanın kararından, planlamasına ve yazımına kadar her aşamada bana yardımcı olan, yönlendiren, teşvik eden ve her türlü kaynağı sağlayan ayrıca gösterdiği sabır ve güvenden dolayı tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Dilşad Mirzeoğlu'na sonsuz teşekkürler.

Bu çalışmada cimmastik alanında uzman görüşüne başvurduğumuz Yrd. Doç Dr. Hakkı Çoknaz'a, Cimmastik Antrenörü, Hakemi ve aynı zamanda Milli Cinnastikçiler Şenol Türkdogan ve İbrahim Bulut'a çok teşekkür ederim.

Araştırmanın içeriği ile ilgili uzman görüşünü aldığım ODTÜ Yrd. Doç. Dr. Saadettin Kirazcı'ya önerileri ve katkılarından dolayı teşekkür ederim. Ayrıca araştırmanın istatistiki çözümlemelerinde görüşlerine başvurduğum Yrd. Doç. Dr. Zekeriya Nartgün'e ve kaynaklarını paylaştığım İlknur Palas'a teşekkür ederim.

Araştırmaya denek olarak katılan, görev yaptığım, Kıbrısık Yatılı İlköğretim Bölge Okulu 6. sınıf öğrencilerine, öğretmen arkadaşlarıma, okulun her türlü olanaklarını kullanmamı sağlayan yöneticilerime ve araştırmanın uygulama aşamasındaki özel katkı ve yardımlarından dolayı İrfan Özkan'a teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM I.....	ii
GİRİŞ	1
1.1 Problem Durumu.....	1
1.2 Araştırmanın Amacı	4
1.3 Problem.....	4
1.4 Alt Problemler.....	5
1.5 Araştırmanın Önemi	6
1.6 Sayıtlar	7
1.7 Sınırlılıklar.....	8
1.8 Tanımlar	8
1.9 Kısaltmalar.....	8
BÖLÜM II.....	9
KURAMSAL ÇERÇEVE VE LİTERATÜR TARAMA	9
2. 1 Kuramsal Çerçeve	9
2.1.1 EĞİTİM	9
2.1.2 EĞİTİM PROGRAMI	9
2.1.2.1 HEDEF.....	10
2.1.2.2 EĞİTİM DURUMLARI	11
a. İçerik	12
b. Araç-Gereç ve Kaynaklar.....	12
c. Öğrenme-Öğretme Strateji, Yöntem ve Teknikleri	12
2.1.2.3 DEĞERLENDİRME	13
2.1.3 ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ	14
2.1.4 ÖĞRETME HİZMETİNİN NİTELİĞİNİ ARTTIRAN ÖĞELER.....	19
a. İpucu	19
b. Öğrencinin Derse Katılımı	20
c. Pekiştirme	21
d. Dönüt ve Düzeltme.....	22
2.1.5 DÖNÜT	24
2.1.6 DÖNÜT ÇEŞİTLERİ	25

2.1.6.1 İÇSEL DÖNÜT (Intrinsic Feedback)	26
2.1.6.2 DIŞSAL DÖNÜT (Augmented Feedback)	27
2.1.6.2.1 Sonuç Bilgisi (KR Knowledge of Results).....	28
2.1.6.2.2 Süreç Bilgisi (KP Knowledge of Performance)	28
2.1.6.2.3 DIŞSAL DÖNÜTÜN KAYNAKLARI	29
1. İşitsel Dönüt	29
2. Görsel Gösterimler.....	31
3. Video Kayıtları (Gösterimleri)	31
Video Dönütü Öğrenme Aşamaları	32
a. Şok.....	32
b. Hata Bulma	32
c. Hata Düzeltme.....	32
d. Bağımsızlık.....	32
4. Donatım ve Alıştırma.....	33
5. Biofeedback.....	33
2.1.6.2.4 DIŞSAL DÖNÜTÜN İÇERİĞİ.....	34
Hataya Karşılık Doğru Dönüt	34
Tanımlayıcı Dönüte Karşı Yönlendirici Dönüt.....	35
Dışsal Dönütte Hassasiyet.....	35
2.1.6.2.5 DIŞSAL DÖNÜT VERME SIKLIĞI	36
Sönmüş Dönüt (Kaybolmuş Dönüt) (Faded Feedback).....	37
Geniş Dönüt (Bandwidth Feedback)	37
Özet Dönüt (Summary Feedback).....	37
Ortalama Dönüt (Average Feedback).....	37
Öğrencinin Düzenlediği Dönüt (Learner Regulated Feedback).....	37
2.1.7 DÖNÜTÜN İŞLEVLERİ	38
2.1.7.1 Bilgilendirme işlevi	38
2.1.7.2 Motivasyon Sağlama İşlevi	40
2.1.7.3 Pekiştirme işlevi	41
2.1.7.4 Hatayı düzeltme işlevi	42
2. 2 Literatür Tarama	47
2.2.1. Dönüt İle İlgili Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar	47

2.2.2. Dönüt İle İlgili Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar.....	57
BÖLÜM III	60
YÖNTEM.....	61
3.1 Araştırma Modeli	61
3.2. Araştırma Deseni.....	61
3.3. Çalışma Grubu	62
3.4 Veri Toplama Araçları.....	64
3.5 Verilerin Toplanması.....	67
3.6 Verilerin Analizi	69
BÖLÜM IV	70
BULGULAR	70
4.1 Alt Problem 1.....	70
4.2 Alt problem 2.....	74
4.3 Alt problem 3.....	75
4.4 Alt problem 4.....	76
4.5 Alt problem 5.....	77
4.6 Alt problem 6.....	80
4.7 Alt problem 7.....	81
4.8 Alt problem 8.....	82
4.9 Alt problem 9.....	83
4.10 Alt problem 10.....	86
BOLÜM V.....	88
SONUÇLAR VE TARTIŞMA.....	88
5.1. SONUÇLAR.....	88
5.2 TARTIŞMA.....	92
BÖLÜM VI	104
ÖNERİLER	104
KAYNAKLAR.....	105

TABLÖLER DİZİNİ

Tablo 1. Katılımcıların cinsiyet ve yaşları.	62
Tablo 2. Grupların öntest puanları.	63
Tablo 3. Üç uzmana göre kontrol grubu.	65
Tablo 4. Üç uzmana göre sözel dönüt grubu.	65
Tablo 5. Üç uzmana göre görsel dönüt grubu.	66
Tablo 6. Sözel dönüt grubunun deney öncesi ve deney sonrası puanlarının	71
Tablo 7. Görsel dönüt grubunun deney öncesi ve deney sonrası puanlarının.	72
Tablo 8. Kontrol grubunun deney öncesi ve deney sonrası puanlarının.	73
Tablo 9. Sözel dönüt grubu ile kontrol grubunun erişim değerlerinin karşılaştırılması	74
Tablo 10. Görsel dönüt grubu ile kontrol grubunun erişim değerlerinin karşılaştırılması.	75
Tablo 11. İki deney grubunun erişim puanlarının karşılaştırılması.	76
Tablo 12. Sözel Dönüt Grubu ile Kontrol Grubunun Toplam Erişim Puanlarının Karşılaştırılması.	78
Tablo 13. Görsel Dönüt Grubu ile Kontrol Grubunun Toplam Erişim Puanlarının Karşılaştırılması.	78
Tablo 14. İki Deney Grubunun Toplam Erişim Puanları.	79
Tablo 15. Sözel dönüt grubu ile kontrol grubunun kalıcılık puanlarının karşılaştırılması.	80
Tablo 16. Görsel dönüt grubu ile kontrol grubunun kalıcılık puanlarının karşılaştırılması.	81
Tablo 17. İki deney grubunun kalıcılık puanlarının karşılaştırılması.	82
Tablo 18. Sözel Dönüt Grubu ile Kontrol Grubunun Toplam Kalıcılık Puanlarının Karşılaştırılması.	83
Tablo 19. Görsel Dönüt Grubu ile Kontrol Grubu Toplam Kalıcılık Puanları.	84
Tablo 20. İki Deney Grubunun Toplam Kalıcılık Puanları.	85

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1: Bütün duyuşal organlar ile elde edilen dönüt çeşitleri 25

GRAFİKLER DİZİNİ

Grafik 1. Gruplar arası öntest-sontest-kalıcılık ortalama değerleri. 86

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde “Problem Durumu”, “Araştırmanın Amacı”, “Problem Cümlesi”, “Alt Problemler”, “Araştırmanın Önemi”, “Sayıltılar”, “Sınırlılıklar”, “Tanımlar” alt başlıkları ele alınmıştır.

1.1 Problem Durumu

Eğitim kavramı insanlık tarihi ile başlar. Eğitim alanında geçmişte yapılan çalışmaların en büyük amacı “bireylere nasıl öğretiriz?” sorusuna cevap bulmak iken, son dönemlerde bilgi ve teknolojiye ilerlemeler doğrultusunda ortaya çıkan eğitimsel reformlarla birlikte eğitim araştırmaları “Bireyler nasıl öğrenirler?” sorusuna cevap bulmaya çalışmaktadır.

Öğrenme, bireyin çevresi ile etkileşimi sonucunda oluşan kalıcı davranış değişmesidir. Bu değişimin planlı ve düzenli etkinlikler sonucunda olması, davranışların istendik nitelikte olmasına olanak sağlar (Bilen, 1996: 26).

Öğretme, herhangi bir öğrenmeyi kılavuzlama veya sağlama faaliyetidir. Öğretme, öğrenilmesi planlanan etkinliklerin gerçekleştirilmesi işidir. Öğretme ve öğrenme birlikte birbirleri ile yakın ve karşılıklı ilişkiler içinde, davranış değişmesini sağlamaya yönelik etkinlikleri kapsamaktadır (Bilen, 1996:16). Eğitim sürecindeki öğrenmeler öğretme işlemleriyle oluşturulur. Genel anlamda öğretme işlemlerinin tümüne de öğretim diyebiliriz. Öğrenmelerin öğretme yoluyla oluşturulduğu sürece öğrenme-öğretme süreci de denmektedir (Demirel ve Kaya, 2001:12).

Bucher ve Wuest’e (1999) göre öğrenme hedefleri davranışın üç alanında ya da üç alanda sınıflandırılabilir: Bilişsel (düşünme), duyuşsal (hissetme), psiko-motor (yapma). Bilişsel alan bilgilerin kazanılması ve kullanılmasını içerir. Duyuşsal alan değerlerin kazanılması ve yükseltilmesi, sosyal becerilerin kazanılması ve duygusal

gelişimin oluşturulması ile ilgilidir. Psikomotor (devinişsel) alan ise, motor becerilerin ve fiziksel uygunluğun geliştirilmesini içerir (Mirzeoğlu, 2003:138).

Beden eğitimi dersleri, öğrencide her üç alanda da öğrenmeye yardımcı olur. Beden eğitimi dersinde işlenen konular aracılığı ile öğrencinin hem bilişsel alanda bilgileri geliştirilir (oyun kuralları, teknik ve taktik vb. gibi), hem de öğrenciye demokratik yaşam kuralları, saygı, liderlik, hoşgörü, kendi özelliklerinin farkında olma ve kabullenme vb. gibi duyuşsal özellikler kazandırılır. Beden eğitimi dersinin özelliği gereği öğrenme büyük oranda psikomotor alanda yani becerilerin öğrenilmesi ve geliştirilmesinde olur (Mirzeoğlu, 2003:138).

Psikomotor davranışların doğru, birbiri ile koordineli, hızlı ve otomatik olarak yapılmış şekline beceri denir. Spor branşlarında kullanılan beceriler gibi pek çok özel beceri ve temel hareketlerin daha becerili kullanımı büyük oranda öğrenmeye bağlı olarak gelişir (Rink, 1998:23). Beceri öğretimi planlı ve sürekli kontrol altında kısa sürede ve tekniğine uygun olarak okul ortamında gerçekleştirilir (Fidan, 1985:198). Okul ortamında öğretmen öğrencilere bir becerinin nasıl yapılacağını gösterir ve anlatır, sonrada öğrenciler o beceriyi yapmaya çalışırlar. Öğretmenler, öğrencilerin öğrenecekleri becerileri göstermeleri için eğitim ortamını düzenleyerek motor tepkilerin meydana gelmesini sağlarlar (Rink, 1998:24).

Bir psiko-motor becerinin öğrenilmesi oldukça karmaşık ve farklı değişkenlere bağlı olan pek çok süreçten geçerek meydana gelmektedir. Öğrenmeyi sağlayan, öğretme sürecinin düzenlenmesindeki en önemli unsurlardan birisi de, öğrenme performansı ile ilgili öğrenciye verilen dönüttür (Salmoni, Schmidt ve Walter, 1984:355-386).

Dönütün öğretimde iki açıdan önemi bulunmaktadır. Bunlardan birisi, öğrencinin hedefe ulaşmak için gösterdiği çabaları sonucunda, performansının ilerlemesi ile ilgili bilgi edinmesi, ikincisi, sınıfta, etkileşim ortamında öğretmenin, iletişimin ne düzeyde gerçekleştiğini anlamasına yardımcı olmasıdır. Dönüt, öğrencinin neyi ne kadar yapabildiğini, ne kadar yapamadığını anlaması, kendini

değerlendirmesi, ne yapması gerektiğine karar vermesi ve geliştirici hipotetik davranışları düzene koyması açısından önemlidir (Mutlubaş, Demirhan ve Dursun, 2002).

Dönüt, öğrenciye performansı hakkında bilgi verme işidir. Dönüt, bazen becerinin uygulanmasından sonra, bazen de etkinliklerin sonunda sınav veya değerlendirme yoluyla da verilebilir. Dönütün ne zaman verileceği, hangi sıklıkla verileceği önemli bir husustur. Bundan başka motor becerilerinin öğrenilmesinde dönütün hangi şekilde verilmesi gerektiği ya da öğrenciye performansı hakkında en doğru bilgiyi verme ve öğrencilerin beceri üzerindeki öğrenmesini arttıracak dönütün hangisi olduğunu ortaya koymak gerekmektedir. Burada dönütün kaç farklı şekilde verilebileceği sorusu karşımıza çıkmaktadır.

Bir öğrenciye dönüt vermenin en yaygın şekli belki de sözel ifadeler ve görsel gösterimler yoluyla olanlardır (Coker,2004:219). Penman, Bartz ve Davis (1968)'e göre, psikomotor bir becerinin öğrenilmesi aşamasında farklı kaynaklardan, değişik şekilde ve aralıklarda dönüt sağlanabilmektedir. Özellikle spor alanında, görsel dönüt sağlamada video kayıtları, film, fotoğraf, grafik ve ayna çok fazla tercih edilen yöntemlerdir. Yapılan bazı araştırmalara göre, video kullanılarak sağlanan görsel dönütün, hem yeni başlayanlar hem deneyimli öğrenciler üzerinde faydalı ve etkili olduğu bulunmuştur.

Öğretmen tarafından sağlanan sözel dönüt, öğrencinin bir sonraki denemesinde ne yapacağına karar vermesine yardımcı olduğu gibi sergilenen performansın kalitesi hakkında da öğrenciyi bilgilendirmektedir (Harrison ve Blakemore, 1992:142-143). Hebert ve Landin (1994)'e göre sözel dönütler çeşitli şekillerde öğretmen veya antrenör tarafından becerileri geliştirmek için verilebilir. Sözel dönütlerin öğrencilerin performansları hakkında bilgi sağladığı çeşitli araştırmalar tarafından ortaya konulmuştur. Müftüler (2005), yaptığı araştırmada sözel dönütün basketbolda top sürme ve turnike becerilerini öğrenmede etkili olduğunu bulmuştur.

Heymen ve ark. (1987)'a göre video ve teknolojisindeki gelişmeler sayesinde, beceri öğretiminde doğrudan görüntülü görsel dönüt vermenin faydalı olacağı düşünülmektedir. Bu konu ile ilgili birçok deneysel ve teorik çalışma yapılmış, bazı gelişmeler kaydedilmiştir. Bu konu ile ilgili daha fazla ve detaylı geniş çalışmalara ihtiyaç vardır. Çünkü günümüzde video ile ilgili yapılan çalışmalar kesin olmayan varsayımlar üzerine yapılmaktadır (Çamur, 2001:1).

Beden eğitimi ve spor alanı psikomotor alanının ağırlıklı olduğu ancak bilişsel ve duyuşsal alanları da içeren multidisipliner bir alandır. Bu nedenle psikomotor beceriler söz konusu olmakta ve bu becerilerin en doğru şekilde öğrenilmesi gerekmektedir. Bu araştırmada öğretim hizmetinin niteliklerini arttıran, yurt dışında ve son yıllarda Türkiye’de de birçok araştırmaya konu olan ve motor becerilerinin öğrenilmesinde büyük paya sahip olduğu düşünülen sözel öğretmen dönütü ile görsel video dönütünün öğrenme üzerindeki etkisi araştırılmıştır.

1.2 Araştırmanın Amacı

Bu araştırma, 6. sınıf beden eğitimi dersindeki cimnastik ünitesine ait öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin öğretilmesinde sözel öğretmen dönütü ile görsel video dönütünün etkisini ortaya çıkarmak amacı ile yapılmıştır.

1.3 Problem

6. sınıf beden eğitimi dersinde, cimnastikte öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin öğretiminde, sözel ve görsel dönütün erişiyeye ve kalıcılığa etkisi var mıdır?

1.4 Alt Problemler

1. İlköğretim 6. sınıflarda Beden Eğitimi dersi cimnastik ünitesindeki öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin öğretilmesinde sözel ve görsel dönüt alan ve dönüt almayan kontrol grubunun erişiş düzeyleri nedir?
2. İlköğretim 6. sınıflarda Beden Eğitimi dersindeki öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin öğretiminde sözel dönüt kullanılan grubun erişiş düzeyleri ile kontrol grubunun erişiş düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
3. İlköğretim 6. sınıflarda Beden Eğitimi dersindeki öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin öğretiminde görsel dönüt kullanılan grubun erişiş düzeyleri ile kontrol grubunun erişiş düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
4. İlköğretim 6. sınıflarda Beden Eğitimi dersindeki öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin öğretiminde sözel dönüt kullanılan grubun erişiş düzeyleri ile görsel dönüt kullanılan grubun erişiş düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
5. İlköğretim 6. sınıflarda Beden Eğitimi dersinde dönüt alan grupların toplam erişiş puanları ile kontrol grubunun toplam erişiş puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
6. İlköğretim 6. sınıflarda Beden Eğitimi dersinde cimnastik ünitesine ait becerilerin (öne takla, geriye takla ve amut takla) öğretiminde sözel dönüt kullanılan grup ile kontrol grubunun kalıcılık puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

7. İlköğretim 6. sınıflarda Beden Eğitimi dersinde cimnastik ünitesine ait becerilerin (öne takla, geriye takla ve amut takla) öğretiminde görsel dönüt kullanılan grup ile kontrol grubunun kalıcılık puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
8. İlköğretim 6. sınıflarda Beden Eğitimi dersinde cimnastik ünitesine ait becerilerin (öne takla, geriye takla ve amut takla) öğretiminde sözel dönüt kullanılan grup ile görsel dönüt kullanılan grubun kalıcılık puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
9. İlköğretim 6. sınıflarda Beden Eğitimi dersinde dönüt alan grupların toplam kalıcılık puanları ile kontrol grubunun toplam kalıcılık puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
10. Hangi tür dönüt cimnastikte öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin öğretilmesinde ve kalıcılıkta daha etkilidir?

1.5 Araştırmanın Önemi

Dönüt, performansın kontrol edilmesinde önemli bir yere sahiptir. Dönüt doğrudan öğretmen tarafından sözel olarak verilebileceği gibi, görsel araçlarla da verilebilir. Görsel dönüt sağlamanın en yaygın olarak kullanılan şekli video kayıtları tekrarıdır (Schmidt ve Wrisberg,2004:292).

Ferguson'a (1999) göre, öğretimde öğretmen tarafından verilen dönütün miktarı ve kalitesi, öğrencilerin öğrenme düzeyleri ve özelliklerine göre olmalıdır. Öğretmenin anlamlı ve etkili dönüt vermesi, öğrencilerin öğrenme düzeylerini etkileyen faktörlerdendir (Çamur, 2001:8) .

Beden eğitimi öğretmeni ve antrenörler, becerileri öğretirken hangi tür dönüt sunmalı ki becerileri daha etkili ve kalıcı olarak öğretebilsin? Bu sorunun cevabına destek olması açısından bu araştırma önemlidir.

Araştırmanın uygulandığı deneklerin yaşlarının küçük olması, küçük yaştaki çocukların motor becerileri öğrenmede dönütün etkisi hakkında bilgi vermesi ve küçük yaştaki çocukların hangi dönüt ile daha kolay öğrendikleri hakkında bilgi sağlaması açısından önemlidir.

Araştırmanın okul ortamında, eğitim-öğretim dönemi içerisinde, uygulanabilir doğal bir ortamda yapılması, gerçek çıkarımlar ve sonuçlar ortaya koyması açısından da ayrıca önemlidir.

Birçok sporun başlama yaşı ya da beceri öğrenme yaşı 8-10-12 yaşlarıdır (Mengütay, 1999:115). Bu kritik dönemde motor becerilerin öğrenilmesinde dönütün etkisinin ortaya konulması ve bundan sonra bu alanda yapılacak çalışmalara ışık tutması açısından da araştırma önemli görülmektedir.

1.6 Sayıtlar

1. Kontrol edilemeyen değişkenlerin kontrol grubu, sözel dönüt ve görsel dönüt alan grupları aynı oranda etkilendiği varsayılmıştır.
2. Öğrencilere 5-6 alıştırmanın ardından dönüt vermenin uygun olduğu varsayılmıştır.
3. Her öğrenci için ders başına 5 kere dönüt verilmesinin yeterli olduğu varsayılmıştır.

1.7 Sınırlılıklar

Bu araştırma,

1. 2005-2006 eğitim-öğretim yılının bahar dönemi ile sınırlıdır.
2. Bolu ili Kıbrısçık ilçesi Yatılı İlköğretim Bölge Okulu 6. sınıfında öğrenim gören öğrenciler ile sınırlıdır.
3. Uygulanan program; 6 hafta, 12 saatlik cimnastik ünitesindeki öne takla, geriye takla ve amut takla becerileri ile sınırlıdır.
4. Bu araştırma sözel ve görsel dönüt ile sınırlıdır.

1.8 Tanımlar

Dönüt (Feedback): Dönüt, öğrenciye performansı hakkında bilgi verme işidir.

Sözel Dönüt: Öğretmen tarafından sözel ifadelerle sağlanan dönüttür.

Görsel Dönüt: Video aracılığı ile sağlanan dönüttür.

Motor Beceri: Psikomotor davranışların doğru, birbiri ile koordineli, hızlı ve otomatik olarak yapılmış şekline motor beceri denir (Rink, 1998: 23).

Erişi: Bir eğitim programındaki girdiler ile çıktılar arasındaki program hedefleriyle tutarlı fark ya da belli bir süre içinde bir kimsenin istendik yöndeki kazanımlarıdır (Demirel, 2003:37).

Kalıcılık: Belleğe yerleştirilen bilgi ve becerilerin tekrar geri getirilip kullanılabileceğine kadar saklanmasıdır (Demirel, 2003:54).

1.9 Kısaltmalar

SAG: Sözel dönüt alan grup

GAG: Görsel Dönüt alan grup

KG: Kontrol Grubu

KR: Knowledge of results (Sonuç Bilgisi)

KP: Knowledge of Performance (Süreç Bilgisi)

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE LİTERATÜR TARAMA

2. 1 Kuramsal Çerçeve

2.1.1 EĞİTİM

Ertürk'e (1973) göre eğitim, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak istendik davranış değişikliği meydana getirme sürecidir. Eğitim insanları belli amaçlara göre yetiştirme sürecidir. Eğitim sürecinden geçen kişinin davranışlarında bir değişme olması beklenir. Eğitim yoluyla insanın amaçları, bilgileri, becerileri, tutumları ve ahlak ölçülerinin değiştiği bilinmektedir. Bu değişim ailede başlar; sokakta, okulda iş yerinde sürer. Ancak çağımızda eğitim denilince artan ölçüde okullarda yapılan eğitim anlaşılmakta ve anlatılmaktadır (Demirel ve Kaya, 2001:5).

Toplumsal yaşamda okul, planlı, programlı ve düzenli eğitim gerçekleştirildiği bir yer olarak önem kazanmaktadır (Bilen,1996:1). Okulda eğitim bir plan ve program dahilinde yapılmaktadır.

2.1.2 EĞİTİM PROGRAMI

Eğitim bilimciler, programın eğitim hedeflerini gerçekleştirebilmek için öğrencilerin karşı karşıya geldikleri düzenli öğrenme yaşantılarının tümü olduğunda birleşmektedir. Eğitimin amaca yönelik planlı ve kasıtlı bir davranış değiştirme süreci oluşu, eğitim programının sistemli bir yaklaşımla ele alınıp gerçekleştirilmesini zorunlu kılmaktadır (Bilen, 1996:12). Eğitim programı; hedef, eğitim durumları ve değerlendirme öğelerinden oluşur.

2.1.2.1 HEDEF

Hedef genel anlamıyla varılmak istenen nokta olarak tanımlanabilir. Hedef, bireyde bulunmasını istediğimiz, eğitim yoluyla kazandırılabilir nitelikteki istendik özelliklerdir (Sönmez, 2001:14). Hedefler, uzak hedefler, genel hedefler ve özel hedefler olmak üzere üç başlık altında toplanabilir. Uzak hedefler politik felsefeyi yansıtır. Genel hedefler, eğitimin ve okulun hedefleri olarak ayrılabilir (Ertürk, 1972:15). Özel hedefler ise, bir disiplin ya da çalışma alanında öğrenciye kazandırılması uygun bulunan bilgi, beceri, yetenek, ilgi, tutum ve alışkanlıklar gibi özelliklerdir. Özel hedefler öğrenciyi merkeze almalı, açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edilmeli, bir içerikle bağlantılı olmalı, genelleme yapılabilecek nitelikte kapsamlı, özel bir duruma uygulanabilecek ölçüde sınırlı olmalıdır. Hedeflerin diğer bir özelliği ise davranışa dönüştürülebilir olmasıdır. Hedeflerin davranışa dönüştürülmesi demek hedefin iş ve hareket gösterir biçimde ifade edilmesi demektir (Bilen, 1996:4).

Eğitimin sonucu olarak gelişebilecek davranışlar önce üç alana ayrılmıştır. Bilişsel alan davranışları, bilgilerle ve bilgilerden doğan zihin yetenekleriyle ilgilidir. Bu alandaki davranışlar kendi içersinde altı basamağa ve her basamak alt sınıflara ayrılmıştır. Duyuşsal alan davranışları, insanın geliştirdiği duygu ve değerler ile ilgilidir. Bu alandaki davranışlar, kendi içersinde beş basamağa ve her basamak da alt sınıflara ayrılmıştır. Psiko-motor alan davranışları insanın kas ve zihin koordinasyonu ile yaptığı becerilerle ve onların temel öğeleriyle ilgilidir. Bu alanın davranışları kendi içinde yedi basamağa ve her basamak da alt sınıflara ayrılmıştır.

- Bilişsel alan davranışları: Bilgi, kavrama, uygulama, analiz, sentez, değerlendirme basamaklarından oluşmaktadır
- Duyuşsal alan davranışları: Alma, tepkide bulunma, değer verme, değerleri örgütleme, bir değerle bütünüyle nitelenme basamaklarında oluşmaktadır

- Psiko-motor alan davranışları: Algılama, kuruluş, kılavuzlanmış etkinlikler, mekanizma, karmaşık dışa vuruk etkinlikler, uyum ve yaratma basamaklarından oluşmaktadır (Turgut, 1977:119-120).

Beden eğitimi ve spor alanında hedef ve hedef davranışlar yazılırken bu sınıflamalar göz önünde bulundurulmalıdır. Beden eğitimi ve spor alanı; bilişsel, duyuşsal, psiko-motor alana hitap etmekle birlikte ağırlık psiko-motor alan hedef ve davranışlarını içermektedir.

2.1.2.2 EĞİTİM DURUMLARI

Hedefler saptanıp davranışsal tanımları yapıldıktan sonra sıra, bu davranışları gerçekleştiren nitelikteki eğitim durumunun planlanışına gelmektedir. Bir eğitim durumu belirlenmiş bir zaman dilimi içinde bireyi etkileme gücünde olan dış koşullardır. Eğitim durumunda hedefin gerektirdiği içerik, araç-gereç ve kaynaklar ile strateji, yöntem ve teknikler bulunması gereken özelliklerdir. Bunlara ek olarak eğitim durumu; öğretim hizmetinin niteliğini arttıran; ipucu, etkin katılım (öğrenci katılabilirliği), pekiştirme ve dönüt gibi öğelerden de etkilenmektedir (Bilen, 1996:7).

Belli özelliklerle donanık olarak eğitim durumuna gelen öğrenciye uygun düşen eğitimsel çevre düzenlenerek onun bu çevreyle etkileşime girmesi sağlanır. İşte bireyin çevresiyle etkileşimi sonucu edindiği değişikliklere yaşantı denilmektedir. Bu düzeyde edinilen değişiklik kısa ömürlü olabileceği gibi olumlu ya da olumsuz da olabilir. Bireyin eğitim durumunda yer alan öğelerle etkileşimi sonucunda geçirdiği yaşantılar sayesinde öğrenme olur. Öğrenci davranışında istendik değişimlerin oluşabilmesi için uzun zaman ve sürekli, tutarlı, kaynaşmış öğrenme yaşantılarının öğrenciyi etkilemesine gerek vardır (Bilen,1996:7). Şimdi eğitim durumunun öğelerini teker teker ele alalım.

a. İçerik

İçerik, hedef davranışları kazandıracak biçimde ünite ve konuların düzenlenmesi gibi ele alınabilir. İçerik hedef davranışlar için bir araçtır; çünkü hedef ve davranışlar belirlenir; sonra da bu hedef ve davranışların kazandırılmasına yardımcı olacak biçimde içerik düzenlenir (Sönmez, 2001:108).

Bir içerik; hedef davranışlarla tutarlı, çağdaş, bilimsel, sanatsal ve felsefi bilgilerle donanık, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygun, somuttan soyuta, basitten karmaşığa, kolaydan zora ve birbirinin ön koşulu, bilinenden bilinmeyene, kendi içinde bir mantıki tutarlılığı olacak şekilde düzenlenmelidir (Sönmez, 2001:108).

b. Araç-Gereç ve Kaynaklar

Etkili bir iletişimin eğitim ortamında sağlanabilmesi için, öğretmenin hedef davranışlara ve öğrencinin hazır bulunuşluk düzeylerine uygun eğitim araç-gereçleri ve kaynaklarını işe koşması gerekmektedir (Sönmez, 2001:155).

ilenti (1984) ve Ergin'e (1995) göre eğitim ortamında; müzik, plak, teyp, bilgisayar, disket, televizyon, tepegöz, video, levha, resim seti, kuklalar, karikatür, kroki, harita, grafik, yansı, kitap, dergi, gazete, deney araçları vb. işe koşulabilir (Sönmez, 2001:154).

c. Öğrenme-Öğretme Strateji, Yöntem ve Teknikleri

Öğretme yöntemi, eğitim durumları planlanırken belirlenmesi gereken önemli bir öğedir. Çünkü saptanan davranışlar öğrencilere, öğretme strateji, yöntem ve teknikleri ile kazandırılmaktadır. Her duruma uyabilecek tek bir yöntem yoktur. Hedefler, içerik, öğrenciler ve öğretmen değıştikçe yöntemin biçimi ve kapsamı da değışecektir. Sözü edilen duruma uygun yöntem en iyi yöntemdir (Bilen, 1996:37

2.1.2.3 DEĞERLENDİRME

Eğitim bireyin davranışında istendik değişiklik oluşturma süreci ise, değerlendirme bu türden davranış değişmelerinin daha önce belirlenen ölçütlerin ışığında oluşup oluşmadığını ortaya çıkarma sürecidir. Bloom ve arkadaşları (1971), öğretim ve değerlendirmenin istendik davranışın oluşmasında eğitim sürecinin ayrılmaz iki unsuru olduğunu belirterek bu gerçeği dile getirmekte değerlendirme olmadan öğretimin durumu hakkında karar vermenin olanaksızlığını ortaya koymakta ve değerlendirmenin fonksiyonunu hedeflerle belirlenen değişmelerin olup olmadığını olmuşsa gerçekleşme derecesini belirleyen kanıtların toplanması olarak belirtmektedirler (Bilen, 1996:8-9).

Ertürk'ün (1972) belirttiği gibi, yetişenin hedefe hizmet edip etmediğini anlamak için ürünü incelemek gerekir. Yetişenin ürünü ise yetiştirilen öğrencilerin davranışlarındaki değişmelerdir. Programın iyi işleyip işlemediğini saptamak, yetiştirilmiş öğrencinin istendik davranışlara sahip olup olmadığını inceleme gereğini ortaya koyar. Bu aşama eğitim sürecinin bir parçası olan değerlendirme ile ilgilidir. Ertürk, değerlendirmeyi yönelik olduğu amaca göre üç tür olarak incelemektedir:

- Tanıma ve yerleştirmeye dönük değerlendirme
- Biçimlendirme ve yetiştirmeye dönük (formative) değerlendirme
- Durum muhasebesine dönük (summative) değerlendirme (öğrenme düzeyini belirleme değerlendirmesi) (Ertürk, 1972:113).

Tanıma ve yerleştirmeye dönük değerlendirme de, amaç öğrencilerin belli bir kurs, ders ya da ünitenin önkoşulu niteliğindeki giriş davranışlarına sahip olma derecesine ve ilgili kursun, dersin veya ünitenin geliştirmeyi düşündüğü davranışlardan öğrencilerce önceden edinenler olup olmadığını belirlemektir. Yerleştirmeye yönelik değerlendirme, öğrencileri eğitimsel açıdan gruplama sorunuyla yakında ilgilidir. Öğrencilerin üniversiteye aldıkları puana göre yerleştirilmeleri buna örnek olarak verilir (Tekin, 2003:24-25).

Biçimlendirme ve yetiştirmeye dönük değerlendirme, öğretim sürecinin bir parçası olarak görülmelidir. Bu değerlendirmede; öğrencinin öğrenme hızı, öğrenme güçlükleri, eğitim durumlarındaki yetersizlik ve hatalar öğretim dönemi içinde saptanır ve tedbirler alınır (Bilen, 1996:10). Biçimlendirme-yerleştirmeye yönelik değerlendirme maksadıyla kullanılan testlere formatif testler ya da ünite testleri denir. Bu testler belli bir öğretim ünitesi için düzenlenir ve ilgili ünitenin bitiminde uygulanır (Tekin, 2003:26).

Durum muhasebesine dönük değerlendirmeye, değer biçmeye yönelik değerlendirme ya da sonuç değerlendirmesi de denilmektedir. Öğrencinin bir ders ya da kursla ilgili dönem ya da okul başarısını, erişisini saptamak amacıyla yapılır (Sönmez, 2001:407). Genellikle eğitim devresi sonunda, ara sıra eğitim devresi içinde, programın öngördüğü hedeflere ulaşıp ulaşılmadığına bakılarak öğrenci, öğretmen ve programa ilişkin yargılarda bulunulur.

Bu değerlendirme; öğrencilere not verme, öğrencilerin gelecekteki başarılarını yordama, bir sonraki öğretimin başlangıç noktasını saptama, öğrencilere ve öğretmene öğrenmenin yeterliliği ile ilgili dönüt sağlama, farklı öğrenci gruplarının başarılarını karşılaştırma gibi birçok bakımdan kullanılabilir (Tekin, 2003:27).

2.1.3 ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Birçok eğitim sisteminde uzun süreden beri uygulanmakta olan standart öğretim paradigması, “öğret, öğren, hatırla” şeklindeki bir silsileyi takip ve temsil etmektedir. Dikkat edilirse bu paradigmada roller oldukça açıktır: “Öğretmenler öğretirler (ya da aktarırlar), öğrenciler de öğrenirler (ya da ezberlerler).” Tabii ki öğrenme-öğretme süreci bu kadar basit ve tek yönlü bir iletişim örüntüsü ile açıklanamayacak kadar karmaşık bir yapıya sahiptir.

Öğrenme-öğretme süreci, üç temel boyuttan oluşmaktadır:

1. Program veya içerik (bilgi, beceri, tutum veya davranış).
2. Süreç veya yöntem
3. Değerlendirme

Bu üç temel boyut birbiriyle sürekli olarak devam eden dinamik bir etkileşim içindedir. Buradan hareketle, denilebilir ki, öğrenme-öğretme sürecinin niteliği eğitimde “Ne?”, “Nasıl?”, “Ne Kadar?” öğretilecek sorularına verilecek cevaplara ve bu cevaplar arasındaki tutarlılığa bağlı olarak farklı olacaktır (Saban, 2002:1).

Bireye, gerekli olan bilgiler “nasıl öğretilecek?” ya da birey, “nasıl öğrenecek?” sorusunu ele aldığımızda öğrenme ve öğretme terimleri karşımıza çıkmaktadır.

Öğrenme, bireyin çevresi ile etkileşimi sonucunda oluşan kalıcı davranış değişmesidir. Bu değişimin planlı ve düzenli etkinlikler sonucunda olması, davranışların istendik nitelikte olmasına olanak sağlar (Bilen, 1996: 26).

Öğrenmenin oluşabilmesi için;

1. Davranışlarda gözlenebilir bir değişme olması,
2. Davranıştaki değişimin nispeten sürekli olması,
3. Davranıştaki değişimin yaşantı kazanma sonucunda olması,
4. Davranıştaki değişimin yorgunluk, hastalık, ilaç alma vb. gibi etkenlerle geçici bir biçimde meydana gelmemesi,
5. Davranıştaki değişimin sadece büyüme sonucunda oluşmaması gerekmektedir (Senemoğlu, 1997:95).

Öğretme, herhangi bir öğrenmeyi kılavuzlama veya sağlama faaliyetidir. Öğretme, öğrenilmesi planlanan etkinliklerin gerçekleştirilmesi işidir. Öğretme ve öğrenme birlikte birbirleri ile yakın ve karşılıklı ilişkiler içinde, davranış değişmesini sağlamaya yönelik etkinlikleri kapsamaktadır (Bilen,1996:16). Eğitim sürecindeki öğrenmeler öğretme işlemleriyle oluşturulur. Genel anlamda öğretme işlemlerinin

tümüne de öğretim diyebiliriz. Öğrenmelerin öğretme yoluyla oluşturulduğu sürece öğrenme öğretme süreci de denmektedir (Demirel ve Kaya, 2001:12).

Öğretim düzenli, sistemli, denetimli, yönetimli etkinlikler olarak ifade edilebilir. Öğretim, belli bir amaçla bir program ve plan dahilinde, bireylere gerekli bilgiler, olumlu davranışlar, iyi alışkanlıklar kazandıran, yeteneklerini geliştiren, kişiliklerini olgunlaştıran, hayata hazırlayan ve bir yönüyle de eğiten; öğrenme öğretme etkinlikleridir (Ünal ve Sefer 1999:8).

Öğrenme-öğretme sürecinde öğretmenin amacı, öğrencinin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılayacak öğrenme yaşantılarını düzenlemektir. Bu da ancak, öğrenciyi hem bilişsel, hem duyuşsal, hem de psiko-motor alanda dengeli bir şekilde geliştirmekle mümkün olur. Davranışların farklı üç alana bölünmesinin temel nedeni, hedeflerin oluşturulmasında kolaylık sağlamak içindir. Bununla beraber, bu üç alan birbiri ile yakından ilgilidir ve bir alanda gelişim ve değişim, diğer alanları da etkileyerek, bireyin o alanda da gelişmesine yardımcı olacaktır (Mirzeoğlu, 2003:138).

Beden eğitimi dersleri, öğrencide her üç alanda da öğrenmeye yardımcı olur. Beden eğitimi dersinde işlenen konular aracılığı ile öğrencinin hem bilişsel alanda bilgileri geliştirilir (oyun kuralları, teknik ve taktik vb. gibi), hem de öğrenciye demokratik yaşam kuralları, saygı, liderlik, hoşgörü, kendi özelliklerinin farkında olma ve kabullenme vb. gibi duyuşsal özellikler kazandırılır. Beden eğitimi dersinin özelliği gereği öğrenme büyük oranda psiko-motor alanda yani becerilerin öğrenilmesi ve geliştirilmesinde olur (Mirzeoğlu, 2003:138).

Beden eğitimi öğretmenleri öğrencilere pek çok bilişsel bilgi, ilgi, tutum ve tavır öğretilmelerinin yanı sıra, aktif bir yaşam tarzı için temel olan motor becerilerin öğretimi için de çaba göstermektedirler.

Psiko-motor davranışlar günlük yaşamımızın her safhasında işimizi kolaylaştıran, uyumumuzu güçlendiren ve başarılarımızda önemli rolü olan zihin ve

kaslarımızın birlikte çalışması sonucu öğrenilmiş karmaşık, fakat bir bütünlük gösteren davranış örüntüleridir (Fidan, 1985:198).

Psikomotor davranışların doğru, birbiri ile koordineli, hızlı ve otomatik olarak yapılmış şekline beceri denir. Spor branşlarında kullanılan beceriler gibi pek çok özel beceri ve temel hareketlerin daha becerili kullanımı büyük oranda öğrenmeye bağlı olarak gelişir (Rink, 1998:23). Beceri öğretimi planlı ve sürekli kontrol altında kısa sürede ve tekniğine uygun olarak okul ortamında gerçekleştirilir (Fidan, 1985:198). Okul ortamında öğretmen öğrencilere bir becerinin nasıl yapılacağını gösterir ve anlatır, sonrada öğrenciler o beceriyi yapmaya çalışırlar. Öğretmenler, öğrencilerin öğrenecekleri becerileri göstermeleri için eğitim ortamını düzenleyerek motor tepkilerin meydana gelmesini sağlarlar (Rink, 1998:24).

Motor becerilerin öğrenilmesinde Fitts ve Posner'a (1967) göre birey üç aşamadan geçer;

1. Birinci aşama: Bilişsel düzey,
2. İkinci aşama: Birleştirme düzeyi ve
3. Üçüncü aşama: Otomatikleşme düzeyidir.

Bilişsel düzey: Becerilerin bütünü ile zihne yerleştirilmesi ile ilgilidir. Bu düzeyde, becerinin bütünü ile anlaşılması ve temel becerilerin tanınması ve bunlar arasındaki ilişkilerin açıklaması yapılır. Bu açıklamalar becerinin bir model tarafından gösterilmesi, yapay modellerle çalışma, becerinin şematik olarak gösterilmesi, hareketlerin sıralanışı üzerinde yoğunlaşır (Fidan, 1985:200). Bilişsel Düzeyde, çocuklar becerilerini başarılı bir şekilde ortaya koymak için, vücut kısımlarını nasıl kullanacaklarını alan kontrolünü, hareket özelliklerini ve görev anlayışını kavramaya başlarlar. Bu süreç öğretmenin, çocukların vücut hareketlerini keşfetmek için becerileri öğretirken açıklama yaptığı ve gösterdiği dönemdir (Mengütay, 1999:33).

Birleştirme düzeyi: Birleştirme düzeyinde öğrenci, beceriyi zamanında yapmak ve becerinin farklı parçalarının hareketlerini koordine etmek gibi becerinin dinamikleri üzerine konsantre olur. Öğrencinin basketbolda sıçrayarak atıştaki el

pozisyonuna konsantre olması gibi becerinin çeşitli parçalarına dikkatini verir (Rink, 1998:25). Basit beceriler sıra ile öğrenilerek elde edilebilir. Karmaşık beceriler de, kendi başına bütünlüğü olan temel hareketlerin önce ayrı ayrı öğrenilmesi, daha sonra bütünleştirilmesi daha yararlı sonuçlar vermektedir. Becerinin öğrenilmesinin başında hareketler kabadır ve gerektiğinden fazla enerji sarf edilerek yapılır. Bir hareketin ait olduğu organla yapılması sağlanıncaya kadar diğer organlarda işe karışabilir (Fidan, 1985:200).

İşte bu aşamada öğrencilere beceri ve kendi performansları hakkında dönütler verilmelidir. Değişik bilgilerle çoğaltılan dönütler, öğrencilerin hatalarını düzeltmede ve performansın kaliteli bir şekilde geliştirilmesini sağlamada kullanılır (Mengütay, 1999:34).

Otomatikleşme düzeyi: Bu düzeyde öğrenci, beceriye konsantre olmaz, hareket tepkisi için öğrencinin dikkatine ihtiyacı yoktur. Bu düzeye ulaşmış bireyler bisiklete binme, basketbolda şut atma, voleybolda servis atma gibi pek çok beceriyi yaparken hangi vücut parçalarını kullandığını veya vücut parçalarının nasıl hareket ettiğini düşünmez. Beceri dolu bir basketbol oyuncusu nasıl atış yapacağını düşünmekten çok defans oyuncusuna karşı nasıl bir hücum ortaya koyacağını düşünür (Rink, 1998:26).

Motor becerileri öğrenmenin bu aşamasında becerinin temel hareketlerinin bütünleştirilmesi ve otomatik hale getirilmesi yer aldığı için, bu iş, birbiri ile ilgili becerilerin hem aynı anda hem de sıra içinde yapılması gibi bir güçlüğü bünyesinde taşır. Bu nedenle temel becerilerin birleştirme düzeyinin çok iyi öğrenilmiş olması gerekir (Fidan, 1985:201). Birleştirme düzeyinde becerilerin daha iyi öğrenilmesi için öğrencilere performansları hakkında çeşitli dönütler verilmelidir.

Öğrenme-öğretme süreci hedeflere ulaşabilmek için gerekli olan içeriğin seçilip organize edilmesini, kullanılacak strateji, yöntem ve tekniklerin belirlenmesini, araç-gereçlerin düzenlenip organize edilmesini ve öğretim hizmetinin niteliğini arttıran öğeleri içerir.

2.1.4 ÖĞRETME HİZMETİNİN NİTELİĞİNİ ARTTIRAN ÖĞELER

Öğretme hizmetinin niteliğini arttıran öğeler aşağıda verilmiş ve açıklanmıştır:

- a. İpucu
- b. Öğrencinin derse katılımı
- c. Pekiştirme
- d. Dönüt ve Düzeltmedir.

a. İpucu

İpucu, doğru yanıtı hatırlatıcı uyarıcı olarak tanımlanabilir (Sönmez, 2001:104). Daha genel anlamda ipuçları, öğrenme sürecindeki öğrenciye neyi öğreneceğini, bunları öğrenirken neler yapacağını anlatmak için kullanılan mesajların tümüdür. İpuçları öğrenciye bilgi verir, dikkatinin bir noktaya yönelmesini sağlar, eski bildiklerini hatırlamasına, değişik öğeler arasındaki ilişkileri kurmasına ve bir etkinliğe yönelmesine yardım eder (Fidan, 1986:118). Asıl amacı, neleri, neden ve nasıl yapacağını iletmek olan ipuçlarının belli bir biçimi yoktur. Bunlar; sözlü ya da yazılı olan resimler, şekiller, eşyalardan örnekler, jest, mimik, dramatik ya da gerçek olay veya bunlardan bir kaçını içeren kompozisyonlar biçiminde olabilir (Özçelik, 1992:119).

Okullarda en çok kullanılan ipucu çeşidi sözel ipuçlarıdır. Bunlar öğrenciye neyi, nasıl yapması gerektiğini belirten ön bilgilerin hatırlanmasını sağlayıcı sözel ifadelerdir. Konuşma sırasındaki vurgular, örnekler, sorular, ve yönergeler sözel ipuçlarıdır. Film resim gibi görsel semboller ise olay, olgu ve cisimleri doğada olduğu gibi gösterdiği için kavramayı kolaylaştırır. Ayrıca, dikkat sağlama ve tartışma ortamı yaratmak üzere kullanılabilir.(Fidan, 1996:20-23).

Okullardaki öğrenme-öğretme sürecinde istenilen öğrenme ürünlerinin oluşması için, öğretmenin, öğrenilecek konunun özelliğine göre farklı ipuçları kullanması tüm öğrencilerin öğrenme gereksinimlerini karşılayacak nitelik ve çeşitlilikte ipuçları kullanma becerisine sahip olması son derece önemlidir (Sağlam,2003:87).

b. Öğrencinin Derse Katılımı

Öğrenme bireysel bir etkinliktir. Bu nedenle öğrenmenin başlangıcından sonuna kadar, öğrenen kendi öğrenmesinden sorumludur ve öğrenme sürecine aktif olarak katılmak durumundadır (Fidan, 1986:122). Öğrencinin kendisine sağlanan öğretim durumunun öğeleriyle etkileşim içinde olması ve öğrenme çabası içine girmesi anlamına gelen katılım, öğretim hizmetinin niteliğini arttırmada önemli yeri olan öğelerden birisidir (Fidan, 1996:124).

Katılma, öğrencinin istenen davranışı kazanması için kendine sağlanan ipuçlarıyla (işaretlerle) belli bir düzeyde açık veya örtük olarak etkileşmesi ve bu çabayı davranışı kazanıncaya kadar devam ettirmesidir (Senemoğlu, 1997:458).

Öğrencinin hazır bulunuşluk düzeyi ve çevre koşulları öğrencinin, öğrenme-öğretme sürecine aktif olarak katılmasını etkiler. Öğrencinin bilişsel, duyuşsal, devinişsel (psikomotor) hazır bulunuşluk düzeyi derste kazandırılacak davranışlar için uygun değilse ya da ön koşul olan davranışlara sahip değilse öğrencinin derse katılımı azalabilir (Mirzeoğlu, 2003:120). Bunların dışında öğrencinin derse ve öğretmene karşı olumsuz tutumları, korku ya da nefreti, öğretmenin sınıftaki tavırları, ortamın çevresel koşulları öğrencinin derse katılımını etkiler. Öğrencinin öğrenme-öğretme sürecine katılma derecesi en üst düzeyde sağlandığında, öğrenciler arasındaki başarı farklarının yüzde 20 oranında azaltıldığı düşünüldüğünde, katılmanın sağlanmasında yukarıda sayılanlara dikkat edilmelidir (Senemoğlu,1997:458-459).

c. Pekiştirme

Pekiştirme, bir davranışın görülme sıklığını arttırma işlemidir. Öğrenme-öğretme sürecinde öğrenilmesi beklenen kritik davranışlar ortaya çıktıkça bunlar pekiştirilir. Bu yolla kritik davranışların gerekli oldukları yer ve zamanlarda tekrar görülmelerinin sağlanmasına çalışılır (Özçelik, 1992:122). Pekiştireç organizmaya istenilen davranıştan sonra hemen sunulan uyarıcıdır. Böylelikle bireydeki davranışın görülme sıklığı artar. Pekiştireçler, bireyde bıraktıkları etkiye göre olumlu ve olumsuz olmak üzere ikiye ayrılırlar. Bir davranış yapıldıktan sonra onu bir ödül ya da hoş giden bir durumun izlemesi olumlu pekiştireç, rahatsızlık veren bir uyarıcının, hoş gitmeyen bir durumun sona erdirilmesi ya da ortamdan uzaklaştırılmasına ise olumsuz pekiştireç denir (Fidan, 1996:43-44). Özçelik (1992:186)'e göre, eğitim uygulamalarında, bir davranışın görülme sıklığı üzerinde etkili olan her pekiştiriciden örneğin; olumsuz pekiştiricilerden yararlanılamamaktadır. Tekin (2001:136)'e göre, olumsuz pekiştireçler okuldan ya da öğretmenden nefret etme, olumsuz benlik kavramını geliştirme gibi yan etkilere de yol açabilmektedir.

Bunların dışında, pekiştireçlerin etkili olabilmesi için zamanlama da önemlidir. Pekiştirme genellikle sürekli ve aralıklı olmak üzere iki türlü yapılmaktadır. Aralıklı pekiştirme kendi arasında zaman aralıklı ve oran aralıklı olmak üzere ikiye ayrılır. Pekiştirme, aralıkların sabit ve değişken oluşuna göre de adlandırılmaktadır. Bunlar arasında, öğrencileri sürekli uyanık tutmasından dolayı değişken aralıklı pekiştirme, en etkili davranış kazandırma yollarından biri olarak görülmektedir (Fidan, 1996:44-45; Sönmez, 2001:126; Senemoğlu 1997:459). Küçük yaşlarda ve ilk sınıflarda öğrencilerin beklenene yakın davranışları sık pekiştirilmelidir. Yaş ve olgunluk ilerledikçe pekiştirme sıklığı azaltılmalı ve pekiştirmede değişken aralıklı pekiştirme yolu benimsenmelidir (Özçelik,1992:188-189). Öğretmenler yansız ve her öğrenciyi kapsayacak şekilde pekiştireç vermelidir. Bunlar dışında, pekiştireç seçilirken öğrencilerin gereksinim ve beklentisine, kişilik, yaş ve cinsiyet gibi özelliklerine dikkat edilmesinde de yarar vardır (Ün, 1987).

Pekiştireç, istendik davranış ortaya çıktıktan sonra verilmelidir. Öğrenciye pekiştireç, asla gelecek bir zaman dilimi içinde istenildiği gibi davranacağı sözünü verdiğinde uygulanmamalıdır. Çünkü, bu pekiştirecin davranışın oluşumuna bir etkisi yoktur. Sadece öğrenci davranışlarını takip eden pekiştireçlerin işe yaradığını yapılan çalışmalar ortaya koymaktadır. Bu nedenle, öğrenci istendik yeni bir davranışı gösterir göstermez pekiştirilmelidir (Ataman, 2001:232). Öğretim sürecinin her aşamasında, ödül ve pekiştireçlerin kullanılması, öğrencilerin yeni bilgi, beceri ve tutum kazanmalarında kazanılan davranışın kalıcılığının sağlanmasında, önemli rol oynamaktadır (Erden, 2001:182).

d. Dönüt ve Düzeltme

Dönüt ve düzeltme, öğrencilere öğrenmelerin doğruluğu ya da yanlışlığı hakkında verilen mesajların bütünüdür (Senemoğlu, 1997:460). Öğrenmekte olan tüm öğrencilerin ipucu, katılma ve pekiştirme ile ilgili bütün ihtiyaçlarının tam olarak karşılanabilmesi için, hem öğrenciden öğretmene hem de öğretmenden öğrenciye doğru yoğun bir bilgi ve mesaj alışverişi olması gerekir. Dönüt, öğrenciye eğitimin amaçlarına uygun davranımlarda bulunup bulunmadığının bildirgesi ya da davranışsal amacın kazanılıp kazanılmadığının bildirilmesidir. Bu bildirim sonucunda öğrencinin eksiklik ve yanlışlıkları belirlenir, bu eksikleri tamamlama ve yanlışları doğrulama işlemi de düzeltme olarak adlandırılmaktadır. Hem dönütün hem de düzeltmenin, öğrenci davranışlarında var olan eksiklerinin belirlenip değiştirilmesinde büyük önemi bulunmaktadır (Demirel, 1999:144).

Dönüt, öğrenciye gösterdiği davranışın doğruluğu hakkında bilgi verme işlemidir. Sorulan soruya verilen yanıt bir dönüttür. Eğer verilen yanıt yanlış ise bunun doğru biçimde ifade edilmesi düzeltmedir. Bu yüzden eğitim sürecinde, genellikle dönüt ve düzeltme birlikte kullanılmaktadır (Demirel, 1999:135).

Yaptıklarının ve söylediklerinin ne kadar hatasız ya da hatalı olduğu hakkında bilgi alan öğrenci daha kolay ve daha çabuk öğrenir. Öğrenirken ne kadar ilerlediğini kesin olarak bilemeyen bir öğrenci ise ağır öğrenir, hatta hiç

öğrenemeyebilir. Başarmak yeni öğrenmelerin mayasıdır. Bisiklete binmeyi öğrenen bir kişi ilk defa bisikleti düşürmeden 3-5 metre yol aldığında büyük zevk duyar. Çünkü yaptığı hareketlerin bisikleti yürüttüğünü görmüştür. Artık onun için önemli olan bisikleti daha uzun mesafeler sürmektir. Bu nedenle bıkmadan ve yılmadan öğrenmeyi sürdürür (Fidan, 1985).

Öğrenme ortamında dönüt genelde, doğru ve yanlış davranışlar konusunda bilgi vermek, öğretimin niteliğini yükseltmek için düzeltilecek ve tamamlanacak davranışları ortaya çıkarmak, gelecekteki başarılar için güdüleyici ve özendirici ortam sağlamak amacıyla verilmektedir. Bu yüzden, dönütün daha yapıcı biçimde kullanılması için kimi noktalara uyulması gerekmektedir. Örneğin, dönütle verilen bilgi öğrencinin kullanabileceği yapıda olmalıdır. Bir başka deyişle, dönüt, öğrenci için anlamlı olmalıdır. Öğrencilerin yanlışlık ve eksiklikleri ile ilgili sağlam bilgiye sahip olmaları için düzeltici dönüt vermek daha yararlı olmaktadır (Fidan, 1996:150-151).

Dönüt verme sürecinde her öğrenciye bireysel öğrenimiyle ilgili bilgi alma fırsatı verilmektedir. Bu bilgiler onların öğrenme sürecindeki yetersizliklerini gidermeye ve bir sonraki öğrenme işine hazırlamaya dönüktür (Akyol, 2001:197).

Ülgen (1995)'e göre dönütün öğretimde iki açıdan önemi bulunmaktadır. Bunlardan birisi, öğrencinin hedefe ulaşmak için gösterdiği çabaları sonucunda, performansının ilerlemesi ile ilgili bilgi edinmesi, ikincisi, sınıfta, etkileşim ortamında öğretmenin, iletişimin ne düzeyde gerçekleştiğini anlamasına yardımcı olmasıdır. Dönüt, öğrencinin neyi ne kadar yapabildiğini, ne kadar yapamadığını anlaması, kendini değerlendirmesi, ne yapması gerektiğine karar vermesi ve geliştirici hipotetik davranışları düzene koyması açısından önemlidir (Mutlubaş, Demirhan ve Dursun, 2002).

2.1.5 DÖNÜT

Öğrenme, pekiştirilmiş tekrarlar sonucu ortaya çıkan, kalıcı davranış değişikliğidir. Bir psiko-motor becerinin öğrenilmesi oldukça karmaşık ve farklı değişkenlere bağlı olan pek çok süreçten sonra meydana gelmektedir. Öğrenmeyi sağlayan, öğretme sürecinin düzenlenmesindeki en önemli unsurlardan birisi de, öğrenme performansı ile ilgili verilen dönüttür (Salmoni, Schmidt ve Walter, 1984:355-386).

Bazı sistemlerde dönütün hata hakkında bilgi olduğu belirtilmiştir. Ancak sıklıkla, sadece hatayı içermek yerine hareket hakkında her türlü duyuşsal bilgiyi içeren genel bir anlam kazanmıştır (Schmidt,1991:236). Dönüt, kaynaklarda farklı kelimeler altında kullanılmaktadır. Karışıklığı ortadan kaldırmak için bu çalışmada geribildirim, geri besleme, aydınlatıcı yankı, feedback kelimeleri yerine dönüt kullanımı uygun görülmüştür. Dönüt ile ilgili çeşitli tanımlar yapılmaktadır;

Dönüt, bir soruya cevap verildikten sonra öğrenciye sunulan mesajdır (Yalın, 2000:63).

Dönüt, öğrenme sürecinde, öğrenciye öğrenme eksikliklerinin ve yanlışlıklarının bildirilmesi olarak tanımlanmaktadır (Erden ve Akman, 2000:260).

Dönüt, öğrencinin istenilen davranışı veya yeteneği kazanması konusunda elde ettiği bilgiyi tanımlayan genel bir terimdir (Coker, 2004:215).

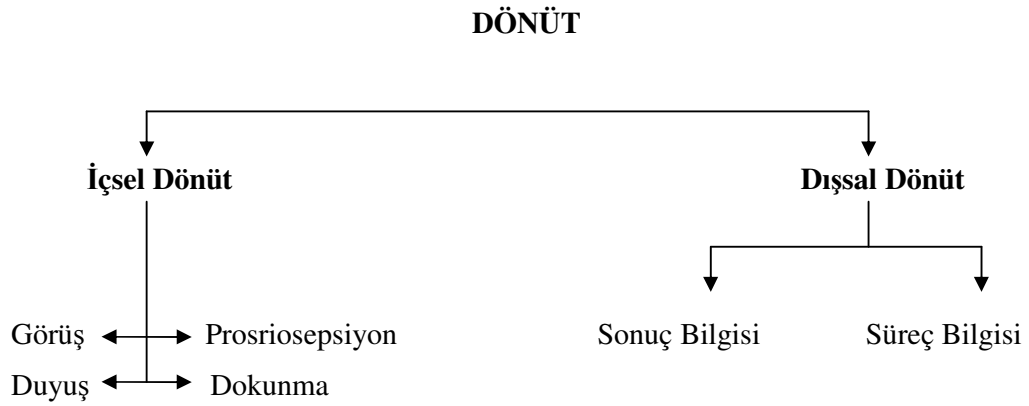
Dönüt, öğrenenler tarafından performans üzerine alınan bilgidir (Rink,1998:28).

Dönüt, genel olarak hareketi yapan kişinin ya süreç içinde ya da sonunda performans ile ilgili olarak aldığı bilgilere denir (Schmidt, ve Wrisberg, 2004:276)

Dönüt sonuçlar hakkında sistem tarafından geri bilgi verme, süreç kontrolü ya da değişikliği olarak bilinir. Elektrik ve elektronikten gelme bir terimdir. Beden eğitimi ve sporda dönüt, arka arkaya yapılan hareketlerde performans hakkında doğru bilgi verme ve performansın uygulama sürecinde yapılan denemelerdeki farklılıkları en aza indirme olarak tanımlanır (Cashmore, 2002:112-114).

2.1.6 DÖNÜT ÇEŞİTLERİ

Motor öğrenme alanındaki araştırmacılar yıllarca dönüt bilgisinin beceri öğrenimine etkisi üzerine çalışmışlardır. Genel anlamda harekete ilişkin her türden duyuşsal bilgi olarak kabul edilen dönüt, temelde içsel (duyu organlarımızla aldığımız) ve dışsal (öğretmen, antrenör, arkadaş, video) dönüt olarak kendi içinde ikiye ayrılmaktadır (Schmidt, 1991:228-229).

Şekil 1: Bütün duyuşsal organlar ile elde edilen dönüt çeşitleri (Schmidt ve Wrisberg, 2004:277)

2.1.6.1 İÇSEL DÖNÜT (İntrinsic Feedback)

Bir dizi performans boyunca, öğrencilerin kendi duyumsal sisteminden elde ettikleri bilgidir. Bir topu bıraktıktan sonra görmek ve dengemizi kaybettiğimizde hissettiklerimiz buna örnek verilebilir (Coker, 2004:215). İçsel dönüt, öğrencinin nasıl öğrendiğine, neleri iyi ya da kötü yaptığına ilişkin öz değerlendirmesinin ürünüdür. İçsel dönütte, öğrencinin öğrenmeden beklentisi, öğrenme sürecinin oluşumu ve öğrenmeden elde ettiği edim başlıca etkenlerdir. Eğer öğrenci, öğrenmeden yüksek edim bekliyorsa ve bu edimle önemli gereksinimlerini doyuracağını umuyorsa içsel dönütlerin önemi artar. Bu beklentisine karşılık öğrenme süreci istediği gibi oluşmamışsa ve edim düzeyi düşmüşse öğrenci düş kırıklığına uğrar. Yüksek edim beklentisine karşılık düşük edim elde etme, öğrencinin gereksinimlerini doyuramayacağından, öğrenci ruhsal dengesizliğe ve bilişsel çelişkiye düşer. Öğrenci bu dengesizlikten ve çelişkiden kurtulmak için şu girişimlerde bulunabilir:

1. Öğrenme sürecine ilişkin dönütleri kullanarak öğrenme sürecinin kusurlarını düzeltebilir.
2. Öğrendiği bilgi, beceri ve tutumların doğrularını arar ve bunları yanlışlarının yerine yerleştirebilir.
3. Özeleştirir ve sorgulamayla göremediği dönütleri bulmaya çalışabilir.
4. İçten denetimli biri ise, kusurların kendinin olduğunu benimser ve başarısızlığının sorumluluğunu yüklenir.

Öğrenci bu olumlu girişimlerinin tersini yaptığında içsel dönütlerinden yararlanamaz ve kendini geliştiremez (Başaran, 1998:253).

İçsel dönüt, sporcunun ya da öğrencinin hareketin doğal sonucu olarak aldığı bilgidir ve kendi duygusal sistemi tarafından sağlanır. Örneğin, basketbol oyuncusu şut atarken, kendi kasları, tendon ve eklemlerinden gelen propioceptive duyuları hissedebilir. Topun potanın kenarını çarptığını duyar ya da ağın içinden geçtiğini duyar. Sonuçta, topun basket (sayı) olup olmadığını görür. Tüm bu

duyumlar sporcuya hareketin çıktısı hakkında bilgi verir. Pek çok sporda başarılan bazı hedeflerdeki başarı hakkındaki bilgi, sporcu tarafından içsel olarak yapılır. Örneğin okçulukta okun hedefin neresine gittiğini görmek gibi. Bu tür etkinliklerde performansın sonucu hakkında bilgi sağlamak için kimseye ihtiyaç yoktur. Sporcu için bu tür bilgiler kolaylıkla elde edilebilir (Coker, 2004:215).

2.1.6.2 DIŞSAL DÖNÜT (Augmented Feedback)

Öğrencinin kendi duyumsal bilgisini arttıran, bir dış kaynaktan elde edilen bilgidir. Bir öğretmenin yorumları, bir beceriyi uygulayan öğrencinin video kayıtları, bir uygulama sonucu ortaya çıkan mesafe, zaman veya skor (bir yetkili tarafından ilan edilmiş) bu dönüte örnek verilebilir (Coker, 2004:215).

Dışsal dönütte, sporcu yapılan hareketin doğal sonucunu kendi başına alamaz. Bilgi mutlaka dıştan bir kişi tarafından örneğin antrenör, takım arkadaşı, gözlemci, hakem, video kaseti gibi sporcuya sunulur. Performansın çıktısı ya da sporcunun hareket biçimi hakkında sporcuya bilgi sunulur. Pek çok sporda sporcu ne kadar iyi yaptığı hakkında açık bir fikre sahip değildir. Atletizmde, koşucu 400m'yi bir başka kişi kronometre tutuncaya kadar kaç saniyede koştuğunu bilemez. Uzun atlayıcı bir başka kişi mesafeyi ölçmeden ne kadar uzağa atladığını bilemez.

Bireyi bir beceriyi uygularken elde edebileceği bilgiye ek olarak kendi dışında bir kaynaktan elde edilen bilgiye arttırılmış (augmented) dönüt de denilebilir. Dışsal dönüt ya da arttırılmış dönüt; sonuç hakkında bilgi (sonuç bilgisi) veya süreç hakkında bilgi olarak (süreç bilgisi) da sınıflandırılabilir (Schmidt, ve Wrisberg, 2004:279).

2.1.6.2.1 Sonuç Bilgisi (KR Knowledge of Results)

Öğrencileri tepki sonuçları hakkında bilgilendiren ve istendik davranışların gerçekleşmesindeki başarı ile ilgili olan dışsal dönüttür. Örneğin, bir antrenörün bir uzun atlamacıyı ayağının çizgiyi 4cm geçtiği konusunda bilgilendirmesi, bir terapistin hastasını uyguladığı bir tedavi sonuçları hakkında bilgilendirmesi veya diğer sonuçlarla karşılaştırması. Ayrıca bir öğrenci atılan okun nereyi vurduğunu görebilir veya servis atılırken topun tam olarak nereye düşüp düşmeyeceğini hissedebilir (Coker, 2004:215).

Motor beceri öğrenimi alanında yapılan çalışmalarda çoğunlukla çevresel hedefler doğrultusunda, hareketin başarısıyla ilgili bilgilendirme olan ve performans bilgisi ile birlikte dışsal dönütü oluşturan sonuç bilgisinin öğrenmeye etkisi incelenmiştir (Schmidt, 1991:231). Sharp (1992)'ın aktardığına göre sonuç bilgisi olmadan öğrenmenin gerçekleşemeyeceği savının ilk olarak Thorndike tarafından ortaya atıldığı bilinmektedir (Karlı, Koruç ve Aslan, 2002:3).

Sonuç bilgisi doğru olan performansın desteklenmesi, kişinin motive edilmesi ve hataların düzeltilmesinde bilgi sağlamaktadır (Magill, 1998).

2.1.6.2.2 Süreç Bilgisi (KP Knowledge of Performance)

Sonuca götüren uygulamanın belirgin özellikleri hakkında bilgi veren dışsal dönüttür (Coker, 2004:215). Süreç hakkında bilgi, vücudun hareket süreçleri, asıl uygulamalar veya hareketler hakkında bilgi verme işidir (Knudson ve Morrison, 2002:131).. Uygulanan performansın kalitesi hakkında öğrencilere verilen bilgiye süreç bilgisi (Knowledge of Performance) denir. Yapılan hareketin parçaları hakkında öğrenci bilgilendirilir. Hareketin yapılış sürecinde örneğin, basketbol öğrenen bir öğrencinin öğretmeninden aldığı performans bilgisi, “arkadaki ayağının üzerine biraz daha fazla ağırlık ver” gibi bir bilgidir. Ya da “yaklaşma adımın

yavaştı” veya “adımın çok kısıydı” gibi ifadeler süreç hakkında bilgi veren dönütlerdir (Schmidt ve Wrisberg, 2004:279).

Bir öğretmenin öğrenim ortamında dışsal dönütü verirken öğrenimi en üst seviyeye çıkarmak amacıyla bir dizi konu hakkında bazı kararlar vermesi gerekir. Alınacak kararlar için şu soruları sorabiliriz.: Dönütle nasıl bir bilgi verilecek?, Ne kadar bilgi verilecek?, Ne detayda bilgi verilecek?, Ne sıklıkla bilgi verilecek?, Bilginin ne zaman verilecek?. Bu sorular; dışsal dönütün kaynakları, dışsal dönütün içeriği ve dışsal dönüt verme sıklığı başlıkları altında ele alınmış ve açıklanmıştır.

2.1.6.2.3 DIŞSAL DÖNÜTÜN KAYNAKLARI

Dönüt verilirken dikkat edilmesi gereken bir konu da bilginin doğasıdır. Öğrenciye hareketin nasıl yapılması gerektiği ile ilgili (örneğin basketbolda top atışı sırasında doğru el bilek hareketi gibi teknik detaylar) bilgi verilebileceği gibi hareket kalıbının doğru yerleşmesi için detay bilgilerde (örneğin uzun atlamada optimal hız, koşu mesafesi, doğru açı gibi) zaman zaman verilmelidir (Aşçı ve Kirazcı, 2003:190). Dönüt, öğrenme ve performansın kontrol edilmesinde güçlü ve önemli bir değişkendir. Dönüt doğrudan öğretmen tarafından sözel olarak verilebileceği gibi, görsel araçlarla da verilebilir (Melville, 1993:26; Aşçı ve Kirazcı, 2003:190).

Bir öğrenciye dışsal dönüt vermenin en yaygın şekli belki de sözel ifadeler ve görsel gösterimler yoluyla olandır. Ayrıca dönütün sağlanabileceği birçok kaynak vardır (Coker,2004;219).

1. İşitsel Dönüt

Dışsal dönüt, işitsel olarak birçok şekilde alınabilir. Örneğin, uygulamanın ardından gelen herhangi bir ses, öğrencinin performansını geliştirmesine yardımcı olabilir. Ritim bilgisi, el çırpma yoluyla verilebilir. Buna ek olarak işitsel dönüt, zil

veya uçaklarda bulunan yere iniş uyarı sistemi gibi uyarı sinyalleri yoluyla da verilebilir (Coker, 2004:219). Öğrencilerin alabileceği en önemli işitsel dönüt kaynağı öğretmendir. Öğretmenin sağladığı sözel dönütlerde öğrenci için işitsel dönüttür.

Öğretmen tarafından öğrenciye dönüt çok farklı şekillerde sunulabilir. Bir hareket, bir dokunuş veya büyük bir ölçüde konuşma yoluyla yapılabilir. Bunlar her ne kadar öğretmen ve öğrenci arasındaki bütün iletişim şekilleri de olsa, konuşma ve sözel olan davranışları dörde ayırabiliriz.

a. Düzeltici ifadeler: Sözel davranışın bu şekli, bir hata açık bir şekilde görüldüğünde ve uygulayıcının yanıtı yanlış olduğunda kullanılır. Düzeltici dönüt hatayı ortaya koyan bir ifade veya hatanın nasıl düzeltileceği hakkında bir ifade olabilir. Örneğin, “Öne savrulma sırasında bileğin bükülüydü”, Kipe hareketin daha erken gelmeli”.

b. Değer ifadeleri: Sözlü davranışın bu şekli “iyi, mükemmel, güzel, çok zayıf, başarılı” gibi kelimeleri içerir. Örneğin, “Bu plonjon güzeldi.”, “Hızlı hücum başarılıydı.”. Değer dönütü öğrenciyi etkileme amacı taşır.

c. Yansız ifadeler: Yansız ifadeler tanımlayıcı ve gerçeğe dayalı doğasıyla tanınır. Performansı bildirir ama onu düzeltmez yargılamazlar. Örneğin, “Bu mesafeyi 23 saniyede koşmuşsun.”, “Yer hareketlerini yaptığını görüyorum.”.

d. Belirsiz ifadeler: Öğrenciye performans hakkında bilgi sunmaz öğrenci daha fazlası için tahmin etmesi gerekir. Örneğin, “fena değil”, “tekrar yap”, “oldukça iyi”. Öğretim ortamlarında çok sık kullanılması öğrenmeyi kısıtlayabilir (Mosston ve Ashworth; Düzenleme: Demirhan, 2004:12-14)

2. Görsel Gösterimler

Performans hakkında dönüt çok değişik şekillerde görsel olarak verilebilir. Grafiklere çizilen oyun istatistikleri, hedef tahtasındaki atış noktaları, kare kare fotoğraflar birçok yeteneğin değerlendirmesi hakkında önemli bilgiler edinilmesini sağlayabilir. Bilgisayar grafikleri de dönüt vermenin popüler yöntemlerinden birisi olmuştur. Teknolojideki gelişmeler bilgisayar destekli yetenek analiz araçlarını faydalı hale getirmiştir. Bu programlar, bir hareketin çöp adam figürlerini yaratabilir ve birçok kinematik değişkeni hesaplayarak, grafiksel olarak becerileri resimleyebilir. Bu şekilde de öğrencilere dönüt verilebilir (Coker, 2004:215). Görsel dönüt sağlamada video kullanımı yaygınlaşmaktadır (Melville, 1993:26).

3. Video Kayıtları (Gösterimleri)

Video gösterimi uygulayıcılar tarafından kullanılan bir diğer bilgilendirici kaynaktır. Video, performans ile ilgili olan her aşamayı kaydettiği ve tekrar izleyebilme imkanı sağladığı için etkilidir ve öğrencilerin neyi aradıklarını anlamaları ayrıca gördüklerini nasıl yorumlamaları gerektiği konusunda fayda sağlar (Coker, 2004:220). Beden eğitimciler, videoları hem öğrencilerin performanslarını görmek, hem de onlara görsel dönüt vermek amacıyla kullanmışlardır (Melville, 1993:26-28). Videoya kaydedilmiş beceriler, tekrar tekrar veya ağır çekimde izletilerek yada sergilenen davranış basamaklara bölünerek, gösterilen davranışın analizi ve değerlendirmesi daha kolay yapılabilir (Eckard ve Gibson, 1993).

Rothstein ve Arnold (1976), video tekrarı sırasında performansın en önemli özelliklerine, öğrencilerin dikkatinin çekilmesi durumunda, yetenek kazanımlarının kolaylaşmış (özellikle başlangıç seviyesindeki öğrencilerin) olduğunu fark ettiler. Eğer belirli noktalara dikkatleri çekilmez ise bu yeni öğrencilerin verilen birçok bilgi karşısında kafaları karışır. Video dönütü ile çoğaltılmış ipuçları içeren faydalar yeni öğrenciler ile sınırlı değildir. Yetenekli, eğitilmiş cimnastikçiler için de faydalı bir dönüttür. Video kayıtları öğrencinin dikkatini sadece bir hareketin belirli teknik özelliklerine çekmez, doğru yapılması hakkında da bilgi sunar (Coker, 2004:220).

Video Dönütü Öğrenme Aşamaları

Hebert, Landin ve Menikelli (1998) video dönütünün öğrenme aşamalarını 4'e ayırarak tanımlamışlardır. Darden (1999) daha sonra bu aşamaları şok, hata bulma, hata düzeltme, ve bağımsızlık diye açıklamış ve ayrıca her birinin karakteristik özelliğine dayalı pratik ipuçları sunmuştur.

a. Şok

Öğrenciler video dönütünü bilgi verici bir araç olarak kullanmaya başlamadan önce kendilerini video kayıtlarında görmeye alışmalıdırlar. Bundan önce yapılırsa performansın teknik özelliklerine odaklanma faydasız olur.

b. Hata Bulma

Hata düzeltme aşamasında öğrenciler uygulama adımlarını gözlemlemeye ve belirli uygulama hatalarını tanımlamaya başlar. Öğrenciler konu ile ilgili ve konu ile ilgisiz bilgi arasında ayırım yapamayabilir. Örneğin, uygulamaya dahil edilen bir cisim olursa, öğrenci kendi performansından çok atılan cismin nereye gittiğini görme eğilimindedir. Öğrencilere hareket biçimine ve performans sonucuna yönelmeleri hatırlatılmalıdır.

c. Hata Düzeltme

Uygulama ve rehberlik ile öğrenciler belirli teknik unsurlar ile sonuç arasında ilişki kurmaya başlayacak ve üçüncü aşamaya ilerleyecektir. Bu aşamada öğrenciler sadece hatalarını görmeye değil hatanın nasıl oluştuğunu da anlamaya başlar. Bu da hata düzeltme stratejileri oluşturmaya karar vermelerini sağlar.

d. Bağımsızlık

Son aşamada, eğer varsa öğretmenin dönütüne bağımlılık vardır. Öğrenciler hatayı bulabilir ve düzeltebilir. Ayrıca böyle yapmaları konusunda cesaretlendirilmelidirler. Kendi kendine rehberlikte, son aşamanın odak noktası, bağımsızlıktır (Darden, 1999).

Newel, (1981)'a göre videoya kaydedilerek sağlanan dönütün yanında ayrıca öğrenciye, öğretim süreci içinde performansının nasıl olduğu hakkında sözel olarak bilgi verilmesi sağlanmalıdır. Bu sayede beceri gelişimi hakkında bilgi sağlama da yapılmış olur

4. Donatım ve Alıştırma

Donatım ve alıştırma süreç hakkındaki dönütün bir kaynağı olabilir. Dışsal dönüt performansı izleyen araçlarla da sağlanabilir (radar silahı gibi) ya da bir yeteneği uygulamak için kullanılan donanımlarla sağlanabilir. Golfte birçok öğretim aracı dönüt sağlamak için desenlenmiştir. Sağlık kulüplerinde bulunan birçok aerobik donanımı öğrenciye ne kadar ilerleme kaydettikleri, ne kadar kalori yaktıkları, ne kadar mesafe kat ettikleri konusunda dönüt sağlar (Coker, 2004:220).

5. Biofeedback

Biofeedback fizyolojik ölçümlerle öğrenciye sağlanan dönüttür. Davranışı şekillendirmede etkili olduğu görülen biofeedback tepki esnasında meydana gelen fizyolojik durumları izlemeye imkan sağlar. Örneğin, maraton koşucuları koşu esnasındaki nabızlarını ölçebilir ya da kalp atışı ölçüm monitörünü dayanıklılık seviyesini ölçmek için kullanabilir. Bu bilgileri kullanarak öğrencilere hareketlerini kontrol etmeleri ve değiştirmeleri öğretilir (Coker, 2004:222). Örneğin, Perper ve Schmid (1984) EDR kullanarak Amerika Ritmik Cimnastik Takımının sporcularının duygu ve düşüncelerinin fizyolojik durumlarını nasıl etkilediğini örneklendirebilmiştir. Bu bilgi, atletlere sadece olumsuz duygu ve düşüncelerini tanımlama ve durdurma değil, aynı zamanda kendi konuşmalarını yeniden yapılandırma ve bunu daha pozitif hale getirme konusunda yardımcı olur.

2.1.6.2.4 DIŞSAL DÖNÜTÜN İÇERİĞİ

Dönütün faydalı olduğundan emin olmak için, ne kaynak kullanılırsa kullanılsın içeriği göz önünde tutulmalıdır. Sonuç açıkça görülürken bir öğrenciye atışının karavana olduğunu söylemek gereksiz olacaktır.

Yapılan hareketin sonucunda bilgi verirken, kişinin dikkat kapasitesinin ve kısa süreli hafızasının miktar ve süre olarak sınırlı olduğunu bilmemiz ve dönüt bu sınırlılıklar içinde vermemiz gerekir. Bir beceri sonrasında üç dakika yapılan veya yapılamayan hareketlerle ilgili verilecek bilgiler öğrenmeye bilgi sağlamamaktadırlar. Dolayısıyla kişinin bulunduğu öğrenme seviyesine bağlı olarak her seferinde az bilgi vermek ve düzeltmeler yapıldıktan sonra diğer bilgileri sağlamak faydalıdır. Araştırmalar özetleyerek çeşitli aralıklarda verilen bilginin faydalı olduğunu göstermektedir (Aşçı ve Kirazcı, 2003:190).

Öğrenciye en iyi şekilde yardımcı olmak için, bir dönüt durumunda ne gibi bilgiler anlatılmalıdır? Öğreticiler, doğru olarak neyin yapıldığını söylemeli midir? Ya da uygulama hatalarına mı odaklanmalılar? Uygulama hatalarının anlatılması mı yoksa bir hareketi nasıl geliştireceğinin açıklanması mı faydalıdır? soruları bu konuda çalışan kişiler tarafından cevaplanması gereken sorulardır.

Hataya Karşılık Doğru Dönüt

Dışsal dönütün içeriğiyle ilgili olarak bir fikir şunu içerir; dönüt uygulama hatalarına mı odaklanmalı yoksa ne yapıldığının anlatılması mı ön plana çıkarılmalıdır. Bu kararı vermek için öğretici verilen bilginin amacını düşünmelidir

Bir öğrenciye, performansta yapılan hatalara ilişkin dönüt verildiğinde, öğrenci gelecek performanslarında daha iyi olmak için bu dönütü kullanacaktır. Sonuç itibariyle dönütün amacı beceri kazanımını kolaylaştırmaksa öğretici, hataya dayalı bilgi vermelidir. Eğer dönütün amacı öğrencinin ilerleyişini onaylamak ya da devam eden azmini cesaretlendirmekse, eğitici öğrencinin başarısına odaklanmalı ve performanstaki doğru davranışları ön plana çıkarmalıdır. Magill (2001), bu ikisinin

kombinasyonunun daha iyi olacağını tavsiye eder (Coker, 2004:223). Bu tavsiye Fischman ve Oxendine (1993) tarafından sandviç yaklaşımı tanımıyla desteklenmiştir. Bu yaklaşım, takviye (destek) ve motivasyon kombinasyonu ile hata düzeltme bilgisini içerir. Bu strateji ile öğrenci ilk önce doğru performans göstermesi konusunda bilgilendirilir. Diğer adımda ise öğrenciye hatayı düzeltmesini kolaylaştıracak bilgi sağlanır. Yaklaşımı, öğrenciyi cesaretlendirecek ve hatayı düzeltme tanımları içeren motivasyonla sona erer (Fischman ve Oxendine 1993;22)

Tanımlayıcı Dönüte Karşı Yönlendirici Dönüt

Performans bilgisi iki şekilde sağlanabilir. Tanımlayıcı dönüt, performans hatalarının yapısını tanımlar. Yönlendirici dönüt ise ortaya çıkan problemi nasıl düzelteceğine dair tavsiyelerde bulunur. Bu iki dönütün kullanımı öğrencinin seviyesine bağlıdır. Tanımlayıcı dönüt, öğrenci kendini çok iyi biliyorsa etkili olacaktır. Acemi öğrenciler hareketin gerektirdikleri konusunda bir anlayış geliştirmeye çalışırlar ve hatanın sebepleri ile onu düzeltecek ayarlamaları ilişkilendirmek konusunda yetersizdirler. Bu da tanımlayıcı dönütün belirli bir seviyeye gelmiş olan öğrencilere verilmesi gerektiğini vurgular. Yönlendirici dönüt yeni öğrenen için daha faydalı olacaktır (Coker, 2004:224).

Dışsal Dönütte Hassasiyet

Hassasiyetin değişen dereceleri öğrenciye bilgi sağlamak için kullanılabilir. “Atış anında kolunun açısı sadece 30 dereceydi” veya “Atış anında ciritin ucu çok aşağıdaydı”. Bunlar aynı hatayı tanımlayan dönüt ifadeleridir. Öğrenciye verilen dönüt bilgisinden öğrenci etkili bir şekilde yararlanabiliyor mu? Ya da bu bilgi öğrencinin kapasitesine uygun mu? Hassasiyet burada önemlidir. Öğrencinin seviyesi göz önünde tutulmalıdır. Öğrenmenin ilk dönemlerinde öğrenci hareket hakkında bir anlayış geliştirirken, hassasiyet seviyesi çok genel ve hala etkili olabilir (Magill ve Wood, 1986). Öğrenmenin daha sonraki aşamalarında, beceri geliştirilirken, daha kesin bilgiler, öğrenci anlayabiliyorsa, faydalı hale gelir.

Verilecek dönütün çok genel olmasının ve çok detaylı olmasının öğrenmeye faydası olmayacağı gibi performans da fazla bir etki getirmeyebilir. Örneğin 10 tane 100m koşusunu 14.0 saniyede gelmesi beklenen bir sporcuya denemeler sonrası 13.95 veya 14.05 gelmesi sonucu, denemelerin daha hızlı veya yavaş yapılmasının istenmesi aksi yönde ve iki katı düzeltici eyleme iteceği için hareket kalıbının ve tutarlılığın sağlanmasını engelleyeceği için önerilmez. Onun yerine hatanın belirlenen sınırları aşması (örneğin 13.8 saniye altı ve 14.2 saniye üstünde koşu) veya belirli tekrarlardan sonra ortalama bilginin verilmesi performansı ve öğrenmeyi olumlu etkileyebilir (Aşçı ve Kirazcı, 2003:190).

2.1.6.2.5 DIŞSAL DÖNÜT VERME SIKLIĞI

Daha sık dışsal dönüt sunma öğrenmede artış sağlar mı? Thorndike (1931)'a göre öğrenen kişilere daha sık dışsal dönüt sağlama, öğrenmede büyük artış sağlayacaktır. Bu görüşe göre her performans denemesinin ardından dönüt sağlanması gerekmektedir (Coker, 2004:225). Daha sonra Salmoni, Schmidt ve Walter (1984); Young, Swinnen ve Shapiro (1989); Winstein, Pohl ve Levthwaite (1994); Winstein ve Schmidt (1990) tarafından yapılan araştırmalar bu görüşü savunur nitelikte değildir. Yaygın görüş, öğrenciye sık dönüt vermenin performansı arttırdığı ancak öğrenmeye beklenen etkisi olmadığıdır. Bu etkinin öğrenci gelişiminde dıştan gelen dönüte aşırı bağlı olmasının bir sonucu olduğuna inanılır (Schmidt ve Wrisberg, 2004:279). Öğrenci her adımda, çok yüksek oranda dışsal dönüt aldığında dönüt koşuluna güvenmeye başlar ve diğer önemli bilgi kaynaklarının ilerleyişinden uzaklaşır (örneğin içsel dönütün gelişmesinden). Bu durumda öğrenme aşamasıyla aktif biçimde ilgili olmak yerine öğrenci pasif dinleyici konumuna gelir ve gelecek durumlar için gerekli olan problem çözme becerilerini geliştiremez. Buna karşılık belirli oranda daha az dışsal dönüt koşulu öğrenciyi etkili düşünceleri ve öğrenmeye hevesli hale gelmeleri konusunda cesaretlendirebilir (Coker, 2004:225). Aşağıda dışsal dönüt verme sıklığı ile ilgili dönüt çeşitlerinden bahsedilmektedir.

Sönmüş Dönüt (Kaybolmuş Dönüt) (Faded Feedback)

Azaltılmış dönüt stratejisidir. (Winstein ve Schmidt, 1990) Bu tür dönütte öğrenciye, öğrenmenin ilk aşamalarında temel hareket modellerini kazanmaları ve anlamalarını kolaylaştırmaları için sağlanan fazla oranda dönüt verilir. Öğrenci belli bir yeterlilik düzeyine geldiği zaman dönüt verme sıklığı azaltılır. Bu sayede öğrencilerin dönüte bağımlı hale gelmelerine engel olunmuş olur (Coker, 2004:225-226).

Geniş Dönüt (Bandwidth Feedback)

Bu dönüt tekniği öğrenmenin ilk aşamalarında çok fazla bilgi sağlama ve öğrenci geliştikçe dönütü aynı oranda azaltma kavramına dayanır. Bu teknikte bir dizi düzeltmeler önceden belirlenir ve dışsal dönüt, bu düzeltmelerin dışında oluşan hatalar meydana geldiğinde verilir (Coker, 2004:226).

Özet Dönüt (Summary Feedback)

Bu teknikte eğitici, bir dizi performans denemesini takiben, öğrenciye performansının özetiyle ilgili dönüt verir. Örneğin engelli atlamada, at ve binici birçok bariyeri geçmek zorundadır. Bu durumda dışsal dönüt bir seri atlayış gerçekleştirildikten sonra verilebilir (Coker, 2004:226).

Ortalama Dönüt (Average Feedback)

Bu dönüt tekniğinde, öğrenci bir dizi adımı gerçekleştirdikten sonra dönüt alacaktır. Bu dönüt, gerçekleşen ortalama performans hatalarına karşılık olacaktır. Bu teknikten yararlanmak daha kolay olabilir. Eğiticiyi analize daha iyi odaklanmaya zorlar. Öğrenciyi, çok fazla bilgi yüklemekten kurtarır (Coker, 2004:226).

Öğrencinin Düzenlediği Dönüt (Learner Regulated Feedback)

Bu strateji dönüt verildiğinde öğrenciye kontrol imkanı verir. Eğitcinin ne zaman dönüt vereceğine karar vermesinden çok, öğrenciler istediği takdirde dönüt verilir. Bu strateji öğrenciyi aktif olarak öğrenme aşamasına dahil eder (Chen ve Singer, 1992).

Dinleyenler sürekli olarak anlayıp anlamadıkları, onaylayıp onaylamadıkları, hoşlanıp hoşlanmadıkları, ilgi duyup duymadıkları, dikkat edip etmedikleri konularında sözsüz mesajlar gönderirler. Bu mesajlar konuşan tarafından alındığında, orijinal mesajın açıklanmasında veya geliştirilmesinde kullanılmalıdır (Coker, 2004:227).

2.1.7 DÖNÜTÜN İŞLEVLERİ

Dönütün işlevleriyle ilgili olarak farklı araştırmacılar farklı yaklaşımlarda bulunmuşlardır. Bir grup araştırmacı Brackbill, Bravo ve Star, (1962) dönütün pekiştireç olduğunu benimsemekle birlikte, geciktirilmiş dönütün öğrenmedeki yararlarının, anında verilen dönütten daha çok olduğunu kanıtlamışlardır. Kulhavy ve Anderson, yaptıkları araştırmalarda, dönütün pekiştireç olmaktan çok bilgi verme işgörüsünü yerine getirdiğini bulmuşlardır. Kuramcılar farklı görüşler ortaya atsa da dönütün, hem pekiştirme hem de bilgi sağlama işlevini yerine getirildiği düşünülebilir (Senemoğlu, 1987). Başaran'a göre dönütün 6 işlevi vardır. Bunlar; yönelticilik, düzelticilik, pekiştiricilik, tamamlayıcılık, güdüleyicilik ve özendiriciliktir (Başaran,1998:252-253). Schmid ve Wrisberg'e (2000) göre dönütün insanların performanslarını geliştirmede üç büyük fonksiyonu vardır. Bunlar; bilgilendirme, pekiştireç ve motivasyondur (Knudson ve Morrison, 2002:129). Dönüt performans hakkında bilgi sağlaması yanında yukarıda ortak olarak değinilen dört farklı işlevi de yerine getirmektedir. Bunlar; öğrencileri performans hakkında bilgilendirme, motivasyon sağlama, pekiştirme ve hataların düzeltilmesidir.

2.1.7.1 Bilgilendirme işlevi

Dönütün en önemli fonksiyonu, performans hakkında bilgi vermektir. Öğrenciler bu işlevi hareketi çalışma ve öğrenme sürecinde ve bir sonraki hareketi

planlamada kullanırlar. Hastasının yürüyüş güvenliğini bastonla desteklemek isteyen doktor, hastaya bastonu nasıl kullanacağını öğretirken dönüt kullanılabilir (Knudson ve Morrison, 2002:129). Bilgi amaçlı dönüt ancak öğrenci örnek alabileceği doğru kaynağı göz önünde bulundurarak verilen bilgiyi tercüme edebilirse faydalı olabilmektedir. Verilen kayak örneğinde alternatif olarak öğretmen öğrencisine önce öne, sonra arkaya doğru eğilmesini isteyerek doğru ve yanlış pozisyonlarını karşılaştırmasını isteyebilir. Daha sonra öğretmen doğru ve yanlış pozisyonları gösterip öğrencinin görmesini sağlayabilir (Schmidt,1991:238).

Dışsal dönütün gücü, sonraki tepkileri şekillendirmedeki yönlendiriciliğidir. Bilgi sağlayan dönütler öğrencilerin bir sonraki tepkilerini şekillendirmede en uygun zihinsel imajların oluşmasını sağlar (Knudson ve Morrison, 2002:129). Verilen dönüt öğrenciler için her zaman anlaşılır şekilde olmayabilir. Örneğin, trambolin hareketlerinde öne düşüş hareketi yapılırken sporcu bacaklarının alt kısmını görememektedir. Deneyimsiz insanların bacak pozisyonlarını, diz eklemlerindeki kinestetik hassasiyetten dolayı ayarlamak neredeyse olanaksızdır. Bu nedenle, öğrenciye yanlış bacak pozisyonları hakkında sözel bilgi vermek, bacaklarını fiziksel olarak doğru ve yanlış pozisyonları göstermekten (video ile) daha az bilgi sağlamaktadır (Çamur, 2001:16).

Motor öğrenmede en önemli dönüt bileşkeni hareketin yapılışı hakkında bilgi veren bilgilenme görevidir. Öğrenilecek hareketin düzenlenmesi için bilgi veren dönüt, öğretmene motor öğrenmede önemli katkılar sağlayan yardımcıdır. Şüphesiz ki verilen bilgi harekete doğru yönelmede öğrenciye rehberlik edecektir. Bu tür dönütün devamlı kullanılması hataları azaltacağı gibi daha çabuk düzeltecektir. Böylece hareket istenilen biçime daha yakın bir hale dönüşecektir (Schmidt,1991;237). Sonuç olarak dönüt, öğrenen kişiyi doğru tepkiye yönlendiren, düzeltmelere neden olan bir bilgilenme kaynağıdır. Sage (1977)'e göre dönüt, öğrenen kişiye hatasının derecesini, yönü ve çeşidi ile ilgili olarak bilgi ve ipucu sağlar. Öğrenci bu tür bir bilgiyi hatalarını düzeltmek için veya hareketleri uygularken kullandıkları kendi yöntemlerini geliştirmek amacıyla kullanabilir (Çamur, 2001:16).

2.1.7.2 Motivasyon Sağlama İşlevi

Dönütün en önemli özelliklerinden birisi de öğrenciyi motive etmek, yorulan öğrencinin performansında devamlılığı sağlamak için daha fazla çaba göstermesine yardımcı olmaktır. Performansın azaldığı uzun tekrarlı ya da sıkıcı çalışmalar sırasında dönüt verildiğinde öğrencilerin çalışmaya tekrar devam etmeleri sağlanmış ve dönüt bir uyarıcı olarak öğrencilerin performansında artışa neden olmuştur (Schmidt, 1991:235). Bir beceriyi en iyi şekilde yapabilmek için ne kadar yoğun çalışmalı ya da ne kadar uzun çalışmaya ısrar etmelisiniz? Dönüt sporcunun davranışlarını istenilen belirli bir göreve yönelmek ve enerjisini o yönde kullanmak için güçlü bir rol oynar. Bir antrenörün sporcusuna “ Ahmet (Jason), çok iyi yapıyorsun, sadece 2 tekrardan sonra gidebilirsin” komutu Ahmet’e egzersiz yapma isteği verir ve daha az efor harcayarak, hareketi yapmasını sağlar (Fischman ve Oxendine, 1993:19).

Motive edici olarak dönüt, öğrenciye hataların azaldığını ve dolayısıyla öğrencinin beceri düzeyinin arttığını belirtir. Bu bakımdan verilen dönüt daha çok bir ödül olarak işlev görmektedir. Bilindiği üzere öğrenciler gerektiği şekilde ödüllendirilir ve ödül sonucunda başarı elde ederlerse daha fazla çaba gösterirler. Bunun için dönütün yapıcı bir şekilde sağlanması gerekmektedir. Öğretmen dönütün şeklini, zamanlamasını ve miktarını göz önünde bulundurarak öğrencinin hassasiyetine, ihtiyaçlarına, amaçlarına ve kapasitesine göre dönüt vermelidir (Schmidt ve Wrisberg, 2004:282).

Dönüt ayrıca amaç seçimi ve değerlendirilmesi hakkında da motivasyon sağlar. Pek çok öğrenci, öğretmenlerinin de yardımıyla orta ve uzun vadeli amaçlarını kendi seçer. Dönüt (içsel ya da dışsal), seçilen bu amaçlara doğru öğrencinin ilerlemesi hakkında bilgi sağlar. Eğer dönüt öğrencinin gelişmesini gösteriyorsa, bu çeşit bir bilgi sporcuyu tatmin eder, amaç başarılıncaya kadar gelecekteki performansın iyileştirilmesi için çabaya neden olur. Eğer dönüt çok az ya da hiçbir ilerlemeyi göstermiyorsa, sporcunun o beceriyi öğrenmesi için içsel

çabasını azaltır ya da konulan amacın gerçekleşmesi zor olduğunu ve değiştirilmeye ihtiyacı olduğunu gösterir (Fischman ve Oxendine, 1993:19).

Öğrenciler performanslarıyla ilgili bilgi aldıklarında kendi ilerleyişlerini tespit etmek için, bunu önceden saptanmış amaçlarıyla karşılaştırabilirler. Bu karşılaştırma, gelişmeyi gösteriyorsa, öğrenci kendi amaçlarına ulaşmak için çaba harcamaya cesaretlenecektir. “Bunu yapabilirsin!”, “Dayan!”, “Az kaldı”, “Doğru yoldasın!” gibi ifadeler zor uygulamalardan sonra, zorlu mücadelelerden geçen öğrenciyi motive edebilir (Coker, 2004:218).

Seedentop (1991)’a göre öğretmenler ve antrenörler, öğrencilerin tutarlı çabalarını ödüllendiren, ortamda olumlu bir atmosfer oluşturan çeşitli dönütler vermelidirler. Örneğin beden eğitimciler, her öğrencide “yapabilirim” düşüncesini oluşturacak dönütler vermelidirler. Öğrencinin beceri performansı seviyesi arttıkça dönütün motivasyon işlevi de önem kazanır. İleri seviyedeki öğrenciler genellikle müdahaleye açık değildirler. Bu tür öğrencilere dönüt verilirken daha dikkatli olunmalıdır (Knudson ve Morrison, 2002:130).

2.1.7.3 Pekiştirme işlevi

Dönütün sunduğu üçüncü işlev ise öğrenciyi pekiştirmek, davranışı kuvvetlendirmektir. Pekiştireç, davranışın tekrar edilme sıklığını arttıran ve davranıştan sonra gelen uyarıcılara denir. Bu anlamda kullanıldığında dışsal dönüt, bir tepkinin benzer durumlarda gelecekteki girişimlerde tekrarlanma olasılığını arttırır. Bir tepkinin ardından öğrenciyi övücü ifadeler ve jestler öğrencide olumlu yönde pekiştireç sağlar ve sonuç olarak bu davranışı kuvvetlendirir. Benzer olarak, öğrencinin başarılı bir şekilde yerine getirdiği tepkinin bildirilmesinden sağlanan memnuniyet, bu hareketi tekrarlama isteğini telkin edebilir. Olumsuz bir takım şeyleri yok etmek de ayrıca davranışları pekiştirebilir. Araba kullanmayı normal vitesle öğrendiyse, olumsuz pekiştireç diye bilinen şeyi tecrübe etmişsinizdir. Acemi sürücüler vites değiştirirken hareketlerini koordine etmeyi öğreninceye kadar

araba sarsılır ya da stop eder. Acemi sürücüde bu istenmeyen durumdan kaçındığından olumsuz pekiştireç istenilen koordineli hareketi kuvvetlendirir (Coker, 2004:218).

Ceza ise, pekiştirecin tersine, davranışın yapılma sıklığını azaltan uyarıcıdır. Pekiştirme ve cezalandırma özellikleri Thorndike (1927)'ın etki kanununda ortaya konulmuştur. Bu kanuna göre, ödüllendirilen davranışlar tekrar ederken, istenmeyen ya da cezalandırılan davranışlar tekrar etmez (Knudson ve Morrison, 2002:129). Bu duruma içsel dönüştürme bir örnek verirsek, teniste rakibinizin belli bir bölgeyi boş bıraktığını hissettiniz ve sürekli olarak servisi oraya atıp, sayı kazanıyorsunuz. Bu durumdaki ödüllendirilen hisleriniz, servisi aynı durum altında hep aynı bölgeye atmaya çalışmanızdır. Dışsal dönüştürme bir örnek verirsek, servis atıldı ve öğretmen, “güzel servis”, “bu aralar performansın mükemmel”, “böyle servis atarsan her zaman sayı alırsın” gibi sözlü ya da gülümseme, elini kaldırma, alkışlama gibi sözsüz iletişim ile pekiştirme verebilir. Bu tür dönüştürme alan bir sporcu, aynı durumlar altında sürekli olarak aynı performansı göstermeye çalışacaktır. Dışsal dönüştürme ceza olarak kullanılmasında, öğretmenin dikkat etmesi gereken önemli bir nokta, öğrencinin kendisinin değil davranışının cezalandırılmasıdır (Fischman ve Oxendine, 1993:19).

Öğrencilere, değerlendirme esnasında dönüştürme verilirken performansta görülen iyi (güçlü) yönler dikkate alınmalı ve bu yönler pekiştirilmelidir. Öğrencinin hareketinde iyi yönler bulunamazsa bu anlamda dönüştürme verilemez (Knudson ve Morrison, 2002:130).

2.1.7.4 Hatayı düzeltme işlevi

Motor beceri öğrenme için en önemli dönüştürme bileşeni sporcuya yaptığı hareket hakkında, özellikle hareket modelindeki hatalar hakkındaki verilen dönüştürme. Bu tür dönüştürme çeşidi beceri öğrenimi için bir antrenörün neden öğretmen olması gerektiğinin nedenini açıklar. Çünkü sadece uzman bir öğretmen hatalı tekniği düzeltmek için uygun bilgiyi sporcusuna sunabilir (Fischman ve Oxendine, 1993:20-21).

Dönüt, performansa dayalı hataların düzeltilmesi hakkında bilgi sağlar. Bu bilgi, performansın doğru ya da yanlış taraflarının bir tanımı; bir hatanın neden meydana geldiğinin açıklamasını; bir hatanın nasıl düzeltileceğinin tarifini ya da öğrenciyi performansının sonucu hakkında bilgilendirmeyi içerir. Ayrıca bu bilgi, beceri kazanımlarını ve performanslarını yükseltme çabasında olan öğrencilerin bir sonraki hareket girişimini değiştirme/düzenleme konusunda onlara rehberlik eder (Coker,2004;216).

Bazı spor dallarında, puanlama sisteminin doğasından dolayı, başarılı performans için kriter, hareketin kendi modelidir. Örneğin dalma, cimnastik ya da senkronize yüzme gibi. Bu tür sporlarda teknik olarak doğru hareket modeli gösterilmediği takdirde, yüksek puan almak imkansızdır. Bundan dolayı, öğretmenin dışsal dönütleri sporcunun doğru hareket mekaniğini geliştirmesine yardımcı olmalıdır. Fakat diğer bazı sporlarda, başarılı performans sonuçları kitaplarda yazan mükemmel hareket formlarına uymayabilir. Örneğin, top potadan geçtiği sürece, basketbolcunun nasıl serbest atış kullandığı o kadar önemli değildir, ya da atlet yarışı birinci bitirdiği sürece koşu sırasında ellerini nasıl kullandığı o kadar önemli değildir. Bununla beraber, istenilen başarılı performans sonuçları eğer uygun hareket mekaniği ya da formu kullanılırsa daha yüksek olur. Bundan dolayı, öğretmen tüm sporlar için doğru temel hareketlerin kullanımını öğretmeli ve pekiştirmelidir (Fischman ve Oxendine, 1993:20).

Kullanılan dönütler her şeyden önce öğrenciye seçilen hareket amaçları doğrultusunda yol göstermeye yardımcı olmalıdır. Bu durum özellikle öğrenmenin ilk evresinde oldukça önemlidir. Çünkü hatalar hem çok büyük, hem de çok sık yapılmaktadır. Öğretmenin dışsal dönütü kullanmaya devam etmesi, hataların daha aza inmesine ve daha kısa sürede düzeltilip, istenilen amaca daha çabuk yaklaşmasına yardım eder. Burada bir önemli nokta sporcunun sürekli olarak dönüte bağlı performans göstermesidir. Önemli bir karşılaşmada dönüt geri çekildiğinde, sporcunun performansında problemler olacaktır. Çok baskın dışsal dönüt vermek sporcunun kendi duyuşsal dönütünü geliştirmesine olumsuz olabilir. Eğer öğrenci, öğretmenin yaptığı her teşebbüs için dönüt vereceğini biliyorsa, sürekli onu

bekleyecek ve kendi içsel dönütünün zengin kaynağını kullanamayacaktır (Fischman ve Oxendine, 1993:20-21).

Bu noktadaki uygulama basittir. Yüksek sıklıkta dönüt kullanımı öğrenmenin ilk evresinde performansı amaca yaklaştırma açısından önemlidir. Fakat yeterlilik arttığı zaman, dışsal dönüt yavaş yavaş azaltılmalı ve sporcu başarılı performans için çok fazla dışsal dönüte bağlı olmamalıdır. Yüksek düzeyde yeterliliğe ulaşıldığında, sporcunun artık sadece performansını düzelteceği dışsal dönüte ihtiyaç vardır (Fischman ve Oxendine, 1993:21).

Öğrenen kişiye zamanında ve etkili dönüt sağlamak basit bir iş değildir. Harekette yapılan hata öğretmen için açıksa ve uygun düzeltici tepkiler açıksa, bu bilginin öğrenciye aktarılması gerekir. Sık sık öğrenci kendisine söylenen laf kalabalığını anlamlı hareket davranışına dönüştüremez. Sonuç olarak, öğrenciye sunulan etkili iletişim kabiliyeti ile öğrencinin hareket hatalarını azaltma amaç olmalıdır. Öğrencinin neyi yanlış yaptığını analiz etme ve onu nasıl düzeltileceği yeteneği, öğretmenin en önemli iki öğretme sorumluluğudur (Fischman ve Oxendine, 1993:21).

Öğretmen dışsal dönütü vermeden önce, öğrencinin tekniğini dikkatli olarak analiz yapmalıdır. Chirstina ve Corsos (1988) beceri tekniğini analiz etmek için 3 basamaklı bir işlem hazırlamışlardır. **1. Basamak:** Sporcunun tekniğini doğru teknikle karşılaştırma. Burada, önemli olan husus temel hareket formunda yoğunlaşmaktadır. Öğretmen “öğrencinin tekniği temel olarak görüldü mü?” sorusunu sormalıdır. Bunun için bekli de beceriyi değerlendirmek için pek çok dikkatli gözlem yapılmalıdır. Fakat, öğretmen çok çabuk dönüt sunma hatasından kaçınılmalıdır. Teknikteki hatalar performansta önemli gelişmeler olduğu zaman düzeltilmelidir. **2. Basamak:** Tekniğin analizindeki ikinci basamak doğru zamanda bir hatayı seçmektir. Yeni başlayanlarda büyük ihtimalle aynı anda pek çok hatanın olduğu görülür. Eğer biri bir denemede her hata hakkında dönüt vermeye çalışırsa, öğreneni çok fazla bilgi ile yükler ve bu da bir sonraki denemede çok az düzeltmeye neden olur. Fazla hatanın görülmesinde, nereden başlanmalıdır? Öğretmen en temel

ya da kritik hatayı tanımlamakla işe başlamalıdır ve onunla ilgili dönüt vermelidir. Sık olarak, bir hata diğerlerinin nedenidir ve eğer bu temel hata düzeltilirse, diğerleri otomatik olarak ortadan kaldırılır. **3. Basamak:** Tekniğin analiz edilmesinde en son basamak hatanın nedeninin açıklanması ve öğrencinin bunu nasıl düzelteceğinin söylenmesidir. Eğer öğretmen hatanın nedenini ayıramaz ise ya da hatanın nasıl düzeleceğini açıklayamazsa, tesadüfi öneriler ile çalışmamalıdır. Eğer uygun öneriler getiremezse, öğrenci öğretmenin yeteneğinden şüphe edebilir ve yaşıntıda büyük dalgalanmalar olabilir. Öğretmenler mutlaka durumu dikkatlice düşünmeli ve herhangi bir şey söylemeden performansı birçok kez izlemelidirler (Fischman ve Oxendine, 1993:22). Duyarlı öğretmenler dönüt tepkisini, yeniden izah ederek, başka örnekler kullanarak veya talimatların şeklini değiştirerek verirler (Altıntaş, 2003. s;125). Öğretmen, öğrenmenin gelişiminde, öğrenmede yer alan materyallerin açıklıkla tanıtılmasında, ilgili faaliyetlerin ortaya konulmasında ve parçaları düzeltmek için uygun dönütler vererek en iyi performansın ortaya çıkmasında önemli bir rol oynar (Mengütay, 1999:33).

Premuzak, Pieron ve Cloes (1995), pek çok öğretmenin, dönütün öğrencilerin motor becerileri öğrenmelerine yardımcı olan en önemli öğretim fonksiyonlarından biri olduğunu belirtmişlerdir. Ancak bununda ötesinde dönüt vermenin, öğretmenin öğretim faaliyetlerindeki gayretinin bir göstergesi olduğunu açıklamışlardır. Graham (1992)'a göre öğretmen tarafından sağlanan dönüt öğrencileri için önemlidir. Çünkü dönüt, öğrencilerin öğrenmelerinde, yaptıkları çalışmadan zevk almalarında ve isteyerek derse katılmalarında önemli katkı sağlamaktadır. Öğretmen tarafından sağlanacak olan dönüt, spesifik (özel), basit, çoğunlukla olumlu ve yansız ifadeler şeklinde olursa özellikle küçük öğrenciler üzerinde daha etkili olabilmektedir (Graham, 1992:124).

Magill (1998)'e göre çeşitli araştırmalar, dönütün öğrencilerin öğrenme başarısı üzerindeki etkisinin, çok etkili ve az etkili öğretmen arasındaki farkın dönüt vermedeki etkinlik olduğunu göstermiştir. Ayrıca dönüt, yeni göreve başlayan öğretmenler ile tecrübeli öğretmenlerin, öğretim davranışlarının karşılaştırılması bakımından onların öğretim özelliklerini açığa çıkaran etkenlerden birisidir.

İlköğretimlerde beden eğitimi programlarının bir amacı da motor becerilerin en iyi şekilde geliştirilmesidir. Bu, öğrencilerin ilerideki spor yaşamlarında, danslarda ve bütün hayatı boyunca sürecek fiziksel aktivitelerinde başarılı olmalarında gereklidir. Motor becerilerin öğrenilmesinde hataların erken düzeltilmesi gereklidir. Öğrencilerin yaptıkları hareketlerin önemli kısımlarını anlamasında ve hataların düzeltilmesinde; öğretmen, dönütlerle öğrenciye yardımcı olmalı ve öğrencilerin kendi yaptıkları hareketleri analiz etmeyi öğrenmelerini sağlamalıdır (Mengütay, 1999:80).

2. 2 Literatür Tarama

Bu bölümde, araştırma konusu ile ilgili yurt dışında ve yurt içinde yapılan araştırmalara yer verilmiştir.

2.2.1. Dönüt İle İlgili Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

Dönüt ile ilgili önce genel eğitim dersleri üzerindeki daha sonra beden eğitimi dersindeki etkisine ait araştırma örneklerine yer verilmiştir.

Skinner (1963) yıllar önce yaptığı bir çalışmada, dışsal sözel dönütün aritmetik öğretimindeki etkisini araştırmıştır. Çalışmaya 138 öğrenci katılmış ve bu öğrencilerden iki grup oluşturulmuştur. Çalışma 20 gün sürmüştür. Deney grubundaki öğrencilere, her gün 10 dakika çalışmadan sonra ne kadar ilerledikleri, yanlışlarının neler olduğu ve hangi alanda daha başarılı oldukları anlatılmıştır. Diğer gruba (kontrol) hiçbir bilgi anlatılmamıştır. Yirminci günün sonunda ilerlemelerine, yanlışlıklarına ve başarılarına ilişkin bilgi edinen grubun daha başarılı; bunlara ilişkin bilgi almayan grubun daha az başarılı olduğu bulunmuştur (Başaran, 1998:254)

Chin (1993), badminton öğretimi boyunca öğretmen dönütleri ile eriş arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Çalışmaya 41 kolej öğrencisi katılmıştır. Araştırmanın sonucunda öğretmen dönütü kullanılan öğrenciler daha üstün öğrenmeyi daha az sayıda denemeyle sağlamışlardır (Battal, 1999).

Hebert ve Landin (1994) tenis öğrenmeye yeni başlayanlar üzerinde yaptıkları çalışmada, teniste vole vuruşunun öğrenilmesinde ve kalıcılığında sözel ve görsel dönütün etkilerini araştırmışlardır. Bayan üniversite öğrencisi deneklerden rasgele yöntemle dört grup oluşturulmuştur. Öğretmenlerden sözel dönüt alan (1), videodan görsel dönüt alan (2), video+sözel dönüt alan grup (3) ve dönüt almayan kontrol grubu (4) oluşturulmuştur. Öntestten sonra 50 kere beceri kazanımı çalışması

yapılmış ve ardından kalıcılığa bakılmıştır. Tekrarlı ölçümlerin analizlerine göre 3 deney grubu kontrol grubuna göre anlamlı öğrenme gerçekleştirmiştir. Gruplar içinde en fazla gelişmeyi görsel dönüt yanında ilave sözel öğretmen dönütü alan grup gerçekleştirmiştir. Araştırmacılara göre, videodan sağlanan görsel dönüt; küçük öğrenci gruplarının ve bireylerin becerileri kavramasında ve geliştirmesinde fayda sağladığı belirlenmiştir.

James (1971)'in 11-12 yaşındaki çocuklar üzerinde yaptığı araştırmada başlangıç düzeyindeki trambolin becerilerini öğrenmede sözel ve görsel dönütün etkisi araştırılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, görsel dönüt alan grubun puan ortalaması daha yüksek olmasına rağmen iki grup arasında anlamlı fark bulunamamıştır.

Selder ve Del Rolan (1979), yaptıkları araştırmada 12-13 yaşındaki kız öğrencilere denge çalışması yaptırmışlardır. Kontrol grubu (n=8) sözel dönüt alırken deney grubu (n=8) ise videodan görsel dönüt almıştır. Öğrencilerin performansları 3 uluslar arası hakem tarafından değerlendirilmiştir. Sözel dönüt grubu yaptıkları her denemenin ardından sözel dönüt almışlardır. Görsel dönüt grubu ise denemelerinin ardından performanslarını videodan izleyerek görsel dönüt almışlardır. Araştırmanın ilk 4 haftası boyunca her iki grupta farklılık olmazken altı hafta sonunda videodan görsel dönüt alan grubun denge çalışmaları, sözel dönüt alan grubun denge çalışmalarından daha yüksek derecede ilerleme gösterdikleri saptanmıştır.

Rikli ve Smith (1980), yaptıkları çalışmada farklı şekilde verilen videolu (görsel) dönüt yöntemlerinin tenis servis atışı üzerindeki etkisini araştırmışlardır. Araştırma için dört ayrı grup oluşturulmuştur. Gruplardan birine öğretim sürecinin başlarında, ikinci gruba öğretim sürecinin ortalarında, üçüncü gruba ise öğretim sürecinin başında ve ortasında video dönütü verilmiştir. Dördüncü grup ise kontrol grubu olarak videolu dönüt almamıştır. Araştırma sonunda videolu dönüt alan gruplar arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Cormier (1982) yaptığı tez çalışmasında, üç farklı dışsal görsel dönütün ve geleneksel yöntemin (sözel dönüt) teniste yerden forehand (el içi) ve backhand (el dışı) vuruşları öğrenmeye olan etkisini araştırmıştır. Çalışmaya 82 (kız-erkek) üniversite öğrencisi denek olarak katılmış ve 3 farklı görsel dönüt verme yöntemiyle sözel dönüt karşılaştırılmıştır. Tenis öğrenmeye yeni başlayan bu öğrencilerden 4 sınıf (grup) oluşturulmuştur. Çalışma 8 hafta sürmüş ve 13 kere ders yapılmıştır. Derslerin başında öntest, derslerin bitiminde sontest ve daha sonra da çalışma yapılmadan (kalıcılık) bir test daha yapılmıştır. Öntest ve sontest farkına göre tüm gruplar kendi içinde becerileri geliştirmişlerdir. Araştırma bulgularından çıkarılan sonuca göre, tenise yeni başlayanların yerden forehand ve backhand vuruşlarını geliştirmede geleneksel yöntemle (sözel dönüt) görsel dönüt verme yöntemleri arasında fark olmadığı belirtilmiştir.

Sim ve Stewart'ın (1984) zihinsel özürlü 10 erkek ve 6 kız öğrenci üzerinde yaptıkları çalışmada denekler üç gruba ayrılmıştır. Durarak sıçrama hareketi becerisinin öğrenimi için iki farklı dönüt yöntemi karşılaştırılmıştır. Gruplardan birine sözel dönüt verilmiş, diğerine sözel+görsel dönüt birlikte verilmiştir, üçüncü grup ise kontrol grubu olarak belirlenmiştir. Araştırmanın bulgularına göre sözel+görsel dönütün denekler üzerinde, durarak dikey sıçrama becerisini kazanmada pozitif bir etkiye rastlanmamıştır.

Wilkinson, 72 beden eğitimi bölümü öğrencisi üzerinde yaptığı araştırmada, voleybolda servis ve pasın öğrenilmesinde sağlanan sözel ve görsel dönütün performans başarısına etkisini araştırmıştır. Üç gruba yürütülen çalışma sonunda öntest ve sontest puanları karşılaştırıldığında iki deney grubunun kontrol grubuna göre daha yüksek bir ilerleme kaydettikleri saptanmıştır. Ancak sadece sontest değerlerine bakıldığında gruplar arasında fark olmadığı saptanmıştır (McLaughlin, 1999).

Kernodle ve Carlton (1992) tarafından yapılan çalışmada, dört farklı dönüt verme şeklinin serbest aktivitelerden olan omuz üstünden atış (overhand throw) becerisini geliştirmeye olan etkisi araştırılmıştır. Atışlar kullanılmayan (dominant

olmayan) elle “Nerf ball” denilen bir topla yapılmıştır. Atışların nereye gittiği görülmesin diye deneklerin önüne engel konulmuştur. Öğrenenler 12 defa çalışma yapmışlardır. Her çalışmada alıştırmaya süresince her atıştan sonra dört grup dört farklı dönüt almıştır. Birinci grup sonuç bilgisi (KR), 2. grup video dönütü (süreç bilgisi KP), 3.grup video dönütü (süreç bilgisi KP) + ipucu (tavsiye edici) dönüt ve 4.grup video dönütü (süreç bilgisi KP) + bilgi (tanımlayıcı) dönütü almışlardır. Atış mesafesi ve atış formuna göre değerlendirilen gruplardan, 3.ve 4. gruplar diğer gruplara oranla anlamlı gelişme göstermişlerdir. Video dönütü yanında tavsiye edici ipucu alan grubun başarısı tanımlayıcı dönüt alan gruptan ve diğerlerinden daha yüksek bulunmuştur.

Janelle, Barba, Frehlich, Tennant ve Cauraugh (1997), yaptıkları araştırmada katılımcıların kullanmadıkları (nondominant) elleriyle 9m mesafedeki hedefe tenis topu atma çalışması yaptırmışlardır. Hedefin neresine vurduğunu görebilmeleri için top tebeşirle kaplanarak 200 atış yapılmıştır. Çalışmaya 48 denek katılmış ve bu denekler rasgele yöntemle 4 gruba ayrılmıştır. 1. grup hareket formlarındaki kesin hatalar hakkında atışlarla ilgili videodan görsel dönüt ve sözel övgüler almış, 2.grup hataları hakkında 5 atıştan sonra ilave özet dönüt almış, 3. grup ise kendi istediği zaman ilave dönüt almış, 4. grup ise ilave dönüt almamıştır. Çalışmanın sonunda beceri düzeylerine bakılmış ve 4 gün sonra ilave dönüt vermeksizin 20 atış daha yapıldıktan sonra kalıcılığa bakılmıştır. Sonuçlara göre, öğrenme sırasında atış formu ve hareketlerin doğruluğu hakkında ilave dönüt alan grupların almayan gruba göre daha iyi olduğu bulunmuştur. Bundan başka, öğrenme sırasında sadece kendi istedikleri zaman ilave dönüt alan grup en iyi performansa sahip olduğu bulunmuştur..

Magill, yaptığı çalışmada, teniste forehand, backhand ve servis becerilerini öğretirken öğretmenin sağladığı dönüt sıklığının erişisi ile ilişkisini incelemiştir. Araştırmanın sonucunda, öğretmen dönütünün sıklığı ile erişisi arasında anlamlı bir ilişki olmadığı ortaya çıkmıştır (Battal, 1999).

Van-Wierimngen, Emmen, Hoogestyer ve Whiting, (1989) orta derecede tenis oynayan ve iki yıl deneyimi bulunan tenisçilerin tenis servis atışını öğrenmede görsel dönütün etkisini araştırmışlardır. Görsel dönüt (video) grubu, geleneksel eğitim gören grup (sözel) ve kontrol grubu oluşturulmuştur ve her grupta 22 denek yer almıştır. Araştırma haftada 2 çalışma olmak üzere 5 hafta sürmüştür. Yapılan bir çalışmada 40 dakikanın 30 dakikası tenis servis atışını öğrenmeye yönelik olarak işlenmiştir. Kontrol grubu hariç geriye kalan 10 dakika ise dönüt alma ve analiz etkinliklerine ayrılmıştır. Sonuçlara göre görsel dönüt grubu ile geleneksel eğitim gören gruplar, kontrol grubuna göre yüksek bir gelişme göstermişlerdir. Ancak görsel dönüt grubu ile geleneksel eğitim gören grup arasında anlamlı fark bulunamamıştır.

Lozano (1991) tarafından yapılan diğer bir araştırmada denek olarak 12 yaşında 33 erkek ve 11 kız öğrenci kullanılmıştır. 4 gruba ayrılan deneklere voleybolda sıçrama hareketi yaptırılmıştır. Araştırmanın amacı video ile sağlanan dönütün voleybolda sıçrama hareketinin öğrenilmesi üzerindeki etkisini araştırmaktır. Araştırma sonuçları, hareketin videodan gösterilerek dönüt sağlanan grubun diğer üç grup içinde en yüksek puanları aldıklarını göstermektedir (Çamur, 2001).

Kernodle, Johnson ve Arnold (2001) çalışmalarında beyzbolda omuz üstünden atışta (overhand throw) hatalarının düzeltilmesinde sözel dönüt ve sözel dönüt+video tekrarı yönteminin beceri edinimi ve kalıcılığa etkisi araştırılmıştır. İki farklı dönüt sağlama yönteminin karşılaştırıldığı bu araştırmada, 19-22 yaşlarında beceriyi yeni öğrenmeye başlayan bayan deneklerden iki grup oluşturulmuştur. Birinci grup alıştırmaların ardında sözel dönüt alırken, diğer grup sözel dönüt+video tekrarı almışlardır. Deneklerin atış formu ile ilgili ölçümleri 7 puan üzerinden değerlendirilen bir ölçekle hakemler tarafından; atış mesafesi ile ilgili ölçümler ise biomekanikte kullanılan Leme Shambes adlı ölçekle yapılmıştır. Araştırmada 7 uygulama, her uygulamada 10 deneme yapılmıştır. Çalışma sonunda grupların öğrenmelerinde ve performanslarında artış görülürken gruplar arasında atış mesafesine göre anlamlı fark bulunamamıştır. Sontestte ve kalıcılıkta sözel dönüt

alan grup daha başarılı olmuştur. Araştırmacılara göre, beklide performans hakkında sözel bilgi sağlamanın yanında ek olarak video tekrarı ile hareketleri göstermek fazla ve gereksizdir.

Viitasalo, Era, Kontinen, Mononen, Mononen ve Norvapalo (2001), 12 haftalık atış (tüfek) antrenmanı periyodunda 30 deneyimsiz katılımcının ayakta ve koşarak atış deneyimlerine dönütün etkisini araştırmışlardır. Katılımcılardan bir kontrol, 3 deney grubu oluşturulmuştur. Gruplardan birisi sadece sonuç bilgisi (KR), diğer iki gruptan birisi sonuç bilgisi+süreç bilgisi (KP), diğeri ise sonuç bilgisi+süreç bilgisi yanında kendi atış performanslarını uluslar arası atış değerleri ile karşılaştırmak için video dahil grafik ve yazılı materyalleri içeren görsel dönüt almıştır. Her bir araştırma grubu koşarak hedef vurma skorunu geliştirmiştir. Üç grup arasında toplam atış skorlarına bakıldığında anlamlı fark yoktur.

Fredenburg, Lee ve Solmon (2001) yaptıkları çalışmada, Amerika'da yaygınlaşmaya başlayan kupa istifleme (cupstuck) becerisini öğrenmede dışsal dönütün; yetenek kazanma, tekniksel davranışlar ve performans üzerine olan etkisini araştırmışlardır. 103 tane ilköğretim 4. sınıf öğrencisi üzerinde yapılan araştırmada rasgele yöntemle 4 grup; a) kontrol (dönüt almayan) b) motivasyon sağlayan dönüt c) bilgi sağlayan dönüt d) bilgi+motivasyon sağlayan dönüt grupları oluşturulmuştur. Araştırmada denekler, basit ve kompleks kupa istifleme becerilerini çalışmışlardır. Analizlere göre basit kupa istifleme becerisinde gruplar arasında anlamlı fark bulunamamıştır. Ancak, kompleks kupa istifleme becerisinde görev hakkında bilgi sağlayan dönütün öğrenme, tekniksel davranışlar ve yetenek kazanımı konusunda etkili olduğu bulunmuştur. Araştırmacıya göre çok basit becerilerde dışsal dönütün çocukların öğrenmelerinde dönüt almayanlara oranla çok az etkisi vardır. Ancak kompleks becerilerde görev ile ilgili verilen sözel dışsal dönüt öğrenmeyi ve performansı arttırabilir.

Guadagnoli, Holcomb ve Davis (2002)'in 29-50 yaşlarındaki 30 golfcu üzerinde yaptıkları araştırmada golfte vuruş tekniğini öğrenmede kendi kendine dönütsüz öğrenme, sözel dönüt ve görsel dönütle eğitimin etkisi araştırılmıştır.

Araştırmada gruplara öntest yapılmış, ardından her biri 90 dakikalık 4 uygulama yapılmış, uygulamalar iki hafta sürmüş hemen sonrasında sontest (1) alınmış iki hafta sonra bir sontest (2) daha yapılmıştır. İki hafta uygulamanın hemen ardından yapılan sontestte (1), sözel dönütle ve görsel dönütle eğitim gören gruplar, kendi kendine dönütsüz eğitim alan gruplardan daha kötü sonuçlar ortaya koymuşlardır. Ancak, iki hafta sonra yapılan sontestte (kalıcılık) görsel dönütle eğitim alan grup, sözel dönütle ve kendi kendine dönütsüz eğitim alan gruptan daha iyi sonuçlar elde etmiştir.

Menickelli (2004), yaptığı araştırmada derecelendirilmiş bir hedefe serbest atış becerisini öğrenmede dört farklı dışsal dönüt verme yöntemlerinin etkisini araştırmıştır. Araştırmada dört grup oluşturulmuştur. Bunlar; kendini kontrol+video dönütü alan grup, öğretmen yardımıyla video dönütü alan grup, kendini kontrol+sözel dönüt alan grup, öğretmenden sözel dönüt alan grup. Araştırmaya sağ elini kullanan, spor yöneticiliği bölümünde okuyan 48 üniversite öğrencisi katılmıştır. Öğrencilere belirlenen hedefe sağ elle frizbiye benzeyen uçan bir disk atma görevi verilmiştir. Araştırma bulgularına göre video dönüt alan grupların öğrenmeleri sözel dönüt alan grupların öğrenmelerinden daha etkili olduğu bulunmuştur.

Taylor (2006), araştırmasında dönütün öğrenci motivasyonundaki rolünü, erkekler ve bayanların video dönütünü kullanmadaki farklılıkları ve dönüt çeşitlerinin öğrencilerin öğrenmelerine olan etkisini araştırmıştır. Araştırmaya Amerika'nın Florida Eyaletinde bir devlet okulunda, beden eğitimi dersini alan 8. sınıfta okuyan 73 öğrenci katılmıştır. Öğrenciler bir ders 50 dakika olmak üzere haftada 5 kere toplanmışlardır. 50 dakikalık dersin 25-30 dakikasında aktivite yapılmış, geriye kalan süre geçişler ve ısınmada kullanılmıştır. Araştırmada video dönüt grubu, geleneksel eğitim gören grup ve sözel dönüt grubu olmak üzere 3 grup oluşturulmuştur. Futbolda ayakla top saydırma becerisi üzerine yapılan araştırmada, 5 hafta sonra bir sontest ve ardından da akılda tutma (kalıcılık) testi yapılmıştır. Sonuçlara göre gruplar arasında sontest ve kalıcılıkta fark bulunamamıştır. Kızlar ve erkekler arasında video dönütünü kullanmada benzerlikler bulunmuştur. Ayrıca

video dönütünün öğrencilerin beceri öğreniminde motivasyonlarına negatif etki yaptığı bulunmuştur.

Kontinen, Mononen, Viitasalo ve Mets (2004)'in yaptıkları çalışmada, tüfekle isabetli atış yapmada dışsal işitsel dönütün, performans ve öğrenme üzerine olan etkisini araştırmışlardır. Araştırmaya Fin Hava Kuvvetleri İletişim Okulunda okuyan, yaşları 18-25 arasında olan 30 erkek öğrenci katılmıştır. Rasgele yöntemle, işitsel dönüt grubu, sonuç bilgisi (KR) alan grup ve kontrol grubu olmak üzere üç grup oluşturulmuştur. Gruplara öntest verilmiş, ardından 4 hafta eğitim yapılmıştır. Dört hafta boyunca bir derste 30 dakika olmak üzere 11 ders yapılmıştır. Her derste 10 set, 1 sette 4 blok atış yapılmış ve blok atışların sonunda deney gruplarına işitsel dönüt ve sonuç bilgisi verilmiştir. Son dersten 48 saat sonra sontest, 10-40 gün sonrada kalıcılık testi yapılmıştır. Sontest ve kalıcılık testleri sonucuna göre işitsel dönüt grubunun, sonuç bilgisi grubu ve kontrol grubuna göre daha çok doğru performans sergilediği bulunmuştur.

Messier ve Cirillo (1989)'nın sözel ve görsel dönütün yeni başlayan koşucularda koşu tekniği, güç harcama kapasitesi ve ekonomik koşu üzerideki etkisini ortaya koymak amacıyla yaptıkları çalışmada 22 bayan koşucu rasgele yöntemle deney (n=11) ve kontrol (n=11) gruplarını oluşturmuştur. Deney grubundaki denekler, her alıştırmanın öncesinde ve alıştırma sırasında koşu teknikleri ile ilgili dönüt almışlardır. Çalışma 5 hafta boyunca, 15-20 dakikalık periyotlar halinde yapılmıştır. Kontrol grubu ise aynı alıştırmaları dönüt almadan yapmışlardır. Biomekanik verilerin toplanması için yüksek hızla fotoğraflama tekniği kullanılmıştır. Koşu ekonomisi ve güç harcama kapasitesini belirlemek için oksijen tüketimi testi ve Borg'un RPE ölçeği kullanılmıştır. Ancova ile yapılan istatistiksel analizlere göre, sözel ve görsel dönüt alan deney gruplarının kontrol grubuna göre koşu tekniğini geliştirmede anlamlı farklı olduğu bulunmuştur. Koşu sırasındaki güç harcama kapasitesi ve ekonomik koşu ile ilgili bulgularda iki grup arasında fark olmadığı bulunmuştur. Sonuç olarak araştırmacılar, sözel ve görsel dönütün koşucuların koşu tekniğini istendik yönde geliştirmede etkili bir araç olduğunu belirtmişlerdir.

Baudry, Leroy, Thouwarecq ve Choller (2006) yaptıkları çalışmada anında verilen işitsel (sözel) dönütün cimnastikte atlama beygirinde çember hareketinin düzgünlüğüne etkisini araştırmışlardır. Araştırmaya 18 cimnastikçi katılmıştır. Bunlardan işitsel dönüt alan deney grubu (n=9) ve dönüt almayan kontrol grubu (n=9) oluşturulmuştur. 2 hafta süren çalışmada denekler 300 çember hareketi yapmışlardır. Analizlere göre, deney grubunun atlama beygirinde çember hareketini %2.3 geliştirdiğini, kontrol grubunda gelişme olmadığı bulunmuştur. Sonuç olarak araştırmacılar, anında verilen işitsel (sözel) dönütün atlama beygirinde çember hareketi gibi birçok kompleks hareketlerin düzeltilmesinde kullanılabileceğini belirtmişlerdir. Araştırmacılar, anında verilen işitsel işaretlerle, cimnasikçilerin çember hareketinin düzgün yapılabilmesi için gerekli olan içsel bilgileri daha nesnel olarak almalarını sağlayacağını belirtmişlerdir.

Sewal, Reeve ve Day (1988)'in yaptıkları çalışmanın amacı, bir aynanın karşısında eşzamanlı görsel dönüt alınarak yapılan ağırlık kaldırma hareketini daha doğru yapmaya olan etkisini araştırmaktır. Araştırmaya daha önce ağırlık kaldırma deneyimi olmayan 18 üniversite öğrencisi katılmıştır. Denekler 2 gruba ayrılmıştır. Gruplardan birisi ayna önünde eğitim yaparken diğer grup ayna kullanmamıştır. İki grup da öğretimsel video izledikten sonra ağırlık kaldırma hareketini çalışmıştır. Sontest puanlarına göre, video ile eğitim her iki grubunda ağırlık kaldırma performansını geliştirmede etkili olmuştur. Ayna ile eğitim yaparak görsel dönüt alan grubun almayan gruba göre ağırlık kaldırma becerisinde daha etkili olduğu bulunmuştur.

Haguenauer, Fargier, Legreneur, Dufour, Coggerino, Begon ve Monteil (2005) çalışmalarında, sözel talimatlar ve gösteri (demonstrasyon) yönteminin, daha önceden motor becerileri olan öğrencilerin kompleks bir becerinin öğrenilmesini kolaylaştırıp kolaylaştırmadığını araştırmışlardır. Deneklere, bir uzman tarafından patenle kayarken sıçrama becerisi gösterilmiş ve daha sonra denekler 15 dakika hareketi çalışmışlardır. Denekler (n=18) rasgele yöntemle 3 gruba ayrılmış ve 1. grup hedef davranışların alt basmaklarını gösteren sözel talimatlar alan, 2. grup benzetme

tekniki ile sözel talimatlar alan ve 3.grup kontrol grubu hiçbir talimat almayan grup oluşturulmuştur. Çalışma öncesi ve çalışma sonrası denekler video ile kayda alınıp kayıtlar üzerinden değerlendirme yapılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, performanstaki gelişme gösteri tekniğine ve yapılan tekrarlara bağlıdır. Öğrencilere ekstra sözel talimat vermenin patenle kayarken sıçrama hareketini öğrenmeyi arttırmadığı bulunmuştur. Araştırmacılara göre, sözel talimat vererek öğrencinin sorun çözmesini sağlamak, eğer öğrenmenin ilk aşamasında yapılıyorsa çok faydalı değildir.

Corra, Martel, Barros ve Walter (2005), video dönütü (görsel) verme sıklığının motor beceri öğrenmeye olan etkisini araştırmışlardır. 20-30 yaşlarında bayanların denek olarak katıldığı araştırmada 2 deney grubu oluşturulmuştur. Gruplardan birisi (n=18) %100 görsel (video) dönüt alırken, ikinci grup (n=17) ise %33 görsel dönüt almıştır. Araştırmada denekler, ritmik cimnastikte ipli hareketler ile ilgili becerileri öğrenmişlerdir. Araştırmada beceri edinimi (erişi) testi ve kalıcılık testi yapılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, gruplar kendi içlerinde anlamlı öğrenme gerçekleştirmişlerdir. Erişi sonuçlarına göre deney grupları arasında %100 görsel dönüt grubu lehine fark oluşmuşken, kalıcılık testinde bu farkın ortadan kalktığı, bulunmuştur. Bunun nedeni, %100 görsel dönüt grubu kalıcılık ortalamasındaki düşüştür. Araştırmacılara göre, %100 sağlanan video dönütü ile %33 sağlanan video dönütü deneklerde benzer öğrenme gerçekleştirmiştir.

2.2.2. Dönüt İle İlgili Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Aşağıda dönütün önce genel eğitim dersleri üzerindeki daha sonra sportif beceriler ve beden eğitimi dersindeki etkilerine ait araştırma örneklerine yer verilmiştir.

Senemoğlu (1987), program geliştirme dersinde, bilişsel davranışlarda eksikliklerin tamamlanmasının tek başına ve dönüt düzeltme işlemleriyle birlikte erişiyeye olan etkisini araştırmıştır. Araştırmada iki deney bir kontrol grubu yer almıştır. Dönüt verilen grupların öğrencilerinin öğrenme düzeylerinin bir dersin öğretim dönemi boyunca artma eğiliminde olduğu saptanmıştır.

Uzun (1986)'un yaptığı çalışmada dönüt ve düzeltmenin öğretme-öğrenme ortamında kullanılmasında öğrencilerin erişiyeye düzeylerini incelemiştir. Çalışmaya 60 öğrenci katılmıştır. Çalışmada öğrencilerin bilişsel giriş davranışları olarak Devlet parasız yatılılık sınav puanları, İngilizce ve Türkçe derslerinin birinci dönem notları alınmıştır. Araştırmada öğrencilere öntest ve öğretim sonunda sontest uygulanmıştır. Deney grubuna ünite testlerinin sonunda dönüt düzeltme yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre dönüt düzeltme yapılan deney grubunu erişiyelerinde önemli derecede yükselme olduğu bulunmuştur.

Erbaş ve Yücesoy (2002)'un özel eğitim öğretmenliği programında yer alan uygulama derslerini yürütürken kullanılan iki farklı dönüt verme yönteminin karşılaştırılması amacıyla yaptığı çalışmada zihinsel engelliler öğretmenliği son sınıfına devam eden 3 öğrenciyeye sistematik öğrenim becerilerinin kazandırılmasında anında dönüt verme yönteminin ve gecikmeli dönüt verme yönteminin etkililiğini karşılaştırmışlardır. Çalışmanın sonuçları anında dönüt verme yönteminin gecikmeli dönüt verme yönteminden daha etkili olduğunu göstermiştir.

Tümekaya ve Seferoğlu (2003)'nün yaptığı çalışmada öğrencilerin İngilizce kompozisyonlarındaki yapısal hatalarına (dilbilgisi, kelime, yazım ve imla) verilen iki farklı dönüt yöntemini (tüm hataları kodlama ile seçilmiş hatalara yorumlar

yazma) karşılaştırmıştır. Yüksek okul öğrencisi olan iki grup öğrenciye 8 hafta boyunca yukarıda belirtilen tekniklerle dönüt verilmiş ve çalışma sonunda bir yazılı sınavla performansları test edilmiştir. Test sonuçlarından elde edilen 2 farklı dönüt tekniğine ait veriler, iki grubun ortalamaları arasında belirgin bir fark olmadığını ortaya koymuştur. Böylece uygulanan iki dönüt yönteminin öğrencilerin öğrenmelerinde fark yaratmadığı görülmüştür.

Palas, Mirzeoğlu ve Alpaslan, (2005)'ın pekiştireç ve dönüt ile işlenen serbest cimnastik ve halk oyunları ünitelerinin bilişsel ve devinişsel alanlardaki erişim düzeylerine etkisini araştırdıkları çalışmaya ortaöğretim okulu hazırlık sınıf öğrencileri katılmıştır. 15'er kişilik deney ve kontrol gruplarında, haftada 45+45=90 dakika olmak üzere 4 hafta cimnastik ünitesi, 4 da hafta halk oyunları ünitesi işlenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre kontrol ve deney grupları kendi içinde istatistiksel olarak anlamlı gelişme göstermiştir. Ayrıca deney grubu ile kontrol grubunun devinişsel alan erişim düzeyleri karşılaştırıldığında deney grubu lehine anlamlı fark elde edilmiştir.

Suveren (1998), cimnastiğe yeni başlayan erkek 6-7 yaş grubu erkek çocuklarda kamera ile eğitim gören grup ile sözel eğitim gören grupların motorik özelliklerini karşılaştırdığı çalışmasında 15 kişilik kamera ile eğitim grubu, 15 kişilik sözel eğitim grubu ile çalışma yapmıştır. Çalışma bulgularına göre her iki grubun da öntest ve sontest değerlerinde sontest lehine gelişme söz konusu iken istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Karlı, Koruç ve Aslan (2002), çocuklarda görsel dönüt gecikmesi sürelerinin motor beceri edinimine ve hatırlamaya etkisini araştırmışlardır. Araştırmaya 9 yaşlarında 8'i kız 32 çocuk katılmıştır. Beceri, 3m mesafedeki hedefe bakmadan hedef tahtasına top atışını içermektedir. Dönüt gecikme sürelerine göre, (n=8) 3sn, (n=8) 6sn, (n=8) 8sn ve (n=8) 9sn olmak üzere dört grup oluşturulmuştur. Çalışma: 1.gün öntest, 2. gün aralık, 3.gün edinim alıştırmaları ve 12 dakika sonra sontest, ve dördüncü gün hatırlama testi olmak üzere dört gün sürmüştür. Sonuç olarak çalışma

grubundaki çocukların beceri öğreniminde en uygun dönüt gecikme süresi aralığının 6 sn olduğu bulunmuştur.

Suveren, Sevim, Suveren ve Toborski (1999), tarafından 6-7 yaş erkek çocukları üzerinde yapılan araştırmada cimmastik becerilerinin öğreniminde bir grupla sözel öğretim, diğer grupla da video desteği ile öğretim yapılmıştır. Araştırma sonuçları, videolu eğitim yapan grubun daha başarılı olduğunu göstermiştir.

Çamur (2001)'un yaptığı araştırmada basketbolda dribling ve turnike becerilerinin öğretiminde canlı, videolu, canlı+videolu dönütün başarıya etkisi incelenmiştir. Araştırma için 3 grup oluşturulmuştur. Araştırmaya her grupta 16 olmak üzere toplam 48 ilköğretim 7. sınıf öğrencisi katılmıştır. Araştırma sonuçlarına bakıldığında canlı, videolu, videolu+canlı dönüt gruplarının puanları arasında videolu dönüt kullanılan gruplar lehine istatistiksel farklılık bulunmaktadır.

Mutlubaş, Demirhan ve Dursun (2002), 11 kız, 15 erkek toplam 26 yüksekokul birinci sınıf öğrencisi üzerinde yaptıkları araştırmada cimmastikte öne salto becerisinin öğretiminde sözel ve görsel dönütlerin öğrenmeye etkisini incelemişlerdir. Araştırma sonuçlarına göre sözel dönüt kullanılarak ders işlenen grubun puan ortalamalarının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Ancak her iki grubun başarı ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Akıncı (2004), sözel, görsel, sözel+görsel dönütün basketbolda top sürme ve turnike becerilerinin öğrenimine olan etkisini araştırmıştır. Bir özel ilköğretim okulu 3. sınıf öğrencileri üzerinde yapılan çalışmaya 24 erkek ve 21 kız öğrenci katılmıştır. Öğrencilere her beş alıştırma denemesinin ardından 1 dönüt verilmiştir. Sekiz gün süren çalışmanın sonucunda deneklere hatırlama testi verilmiştir. Sonuç olarak hatırlama testinde görsel+sözel dönüt grubundaki kalıcılık, sadece görsel ve sadece sözel dönüt gruplarından ve diğer taraftan sözel dönüt grubu görsel dönüt grubundan anlamlı olarak daha yüksek olmuştur.

Mutlu, Demirhan ve Şahin (2004)'in yaptığı çalışmada “Hentbolde sıçrayarak atış tekniğinin öğretiminde görsel dönüt ve materyal kullanımının erişiyeye etkisi” araştırılmıştır. Çalışmaya ilköğretim 8.sınıf öğrencisi 38 öğrenci katılmış ve 19’ar kişilik iki grup (deney ve kontrol grubu) oluşturulmuştur. Araştırmada öğretim, haftalık 80 dakika iki ders saati olmak üzere iki hafta sürmüştür. Araştırma bulgularına göre grupların bilişsel alan ve devinışsel alan erişi puanları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Müftüler (2005), sözel dönüt ve öz denetimin temel basketbol beceri öğrenimi üzerine etkisini araştırdığı çalışmaya 38 kız 37 erkek toplam 75 olmak üzere ilköğretim okulu 4. ve 5. sınıf öğrencileri katılmıştır. Çalışmada dört grup; kontrol grubu, sözel dönüt grubu, bireysel değerlendirme alan grup ve hem bireysel değerlendirme alan hem de sözel dönüt alan grup oluşturulmuştur. Alıştırma evresindeki analizlere göre bireysel değerlendirme alan öğrenciler diğer öğrencilere göre en kötü performansı sergilemişlerdir. Kalıcılık evresindeki analizlere göre, sözel dönüt alan öğrencilerin top sürme ve turnike skorları diğer gruplarda bulunan öğrencilere göre daha üstün olduğu saptanmıştır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, araştırma deseni, çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve verilerin çözümü ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

Bu araştırma, 6. sınıf beden eğitimi dersinde, cimdastikte öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin öğreniminde, sözel ve görsel dönütün erişiyeye ve kalıcılığa etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Problem cümlesinden de anlaşıldığına göre araştırmanın bağımsız değişkenleri sözel ve görsel dönütler, araştırmanın bağımlı değişkenleri ise öğrencilerin beden eğitimi dersi cimdastik ünitesindeki öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerindeki erişiyeye ve kalıcılık düzeyleri oluşturmuştur.

3.1 Araştırma Modeli

Araştırma, deneysel bir araştırma olup deneme modellerinden öntest-sontest kontrol gruplu model kullanılmıştır. Araştırmada iki deney grubu, bir kontrol grubu vardır. Gruplar yansız atama (örnekleme) yöntemi ile oluşturulmuştur. Örnekleme yoluyla oluşturulan grupların öntest değerleri alınmış ve karşılaştırılmıştır (Karasar, 2002:97).

3.2. Araştırma Deseni

Araştırmada kullanılan deney modelinin şematik görünümü aşağıdaki gibidir.

G1	R	O 1.1	Kontrol Grubu	O 1.2	O 1.3
G2	R	O 2.1	Sözel Dönüt	O 2.2	O 2.3
G3	R	O 3.1	Görsel Dönüt	O 3.2	O 3.3 (Karasar, 2002:97).

Desendeki G1 Kontrol grubu, G2 Sözel Dönüt Grubu, G3 Görsel dönüt grubunu, O1.1 Kontrol grubu öntest, O2.1 Sözel dönüt grubu öntest, O3.1 Görsel dönüt grubu öntestini, O1.2 Kontrol grubu sontest, O2.2 Sözel dönüt grubu sontest, O3.2 Görsel dönüt grubu sontestini, O1.3 Kontrol grubu kalıcılık testi, O2.3 Sözel dönüt grubu kalıcılık testi, O 3.3 2 Görsel dönüt grubu kalıcılık testini göstermektedir. R ise grupların rastgele yöntemle belirlendiğini göstermektedir.

3.3. Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu 2005-2006 eğitim-öğretim yılında Bolu ili Kıbrısık ilçesinde bulunan Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda öğrenim görmekte olan 6.sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada 6. sınıfların denek olarak alınmasının nedeni araştırmanın yürütüleceği okulda 7. ve 8. sınıfların cimnastikte öne takla geriye takla ve amut takla becerileri ile ilgili eğitim almış olmalarıdır. Okulda bulunan 6. sınıf şubelerinden rastgele yöntem ile deney grupları olan; görsel dönüt grubu, sözel dönüt grubu ve kontrol grubu oluşturulmuştur. Okulda bulunan 6/A sınıfında 13 erkek, 19 kız toplam 32 öğrenci; 6/B sınıfında 13 erkek 18 kız toplam 31 öğrenci olmak üzere okulda 6.sınıflarda toplam 63 öğrenci vardır. Sınıflardaki kız ve erkek öğrencilerden kura ile eşit sayıda üç grup oluşturulmuştur. Öğrenme güçlüğü çeken 2 öğrenci ile daha önceden cimnastik eğitimi almış ve beceri düzeyi yüksek olan 1 öğrenci çalışma dışı bırakılmıştır. Tablo 1’de araştırmaya katılan grupların cinsiyetleri ve yaşları belirtilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların cinsiyet ve yaşları.

Gruplar	Katılımcılar			Yaş	
	Kız	Erkek	Toplam	x	ss
Kontrol Grubu	11	9	20	12.04	0.2
Sözel Dönüt Grubu	12	8	20	12.11	0.2
Görsel Dönüt Grubu	12	8	20	12	0
Toplam	35	25	60	-	-

Denekler, daha önce hiç cimmastik eğitimi almamış ve daha önce cimmastik yapmamış öğrencilerden oluşturulmuştur. Araştırmaya katılacak gruplardaki deneklerin denk olup olmadıklarını saptamak için cimmastik ünitesindeki öne takla, geri takla ve amut takla becerileri ile ilgili öntest yapılmış ve beceri düzeylerine bakılmış ve gruplar arasında anlamlı fark olmadığı saptanmıştır. Grupların öntest puanlarına göre denkliğini belirlemek için çalışmadan önce 3 beceri için kamera çekimi yapılmış ve alanında uzman üç gözlemci tarafından geliştirilen gözlem formları doldurulmuştur.

Üç gözlemcinin ortalamalarına göre, kontrol grubu, sözel dönüt grubu ve görsel dönüt grubunun; öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerine ait Kruskal-Wallis H Testi öntest değerleri Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Grupların öntest puanları.

Gruplar	Kontrol	Sözel Dönüt	Görsel Dönüt	n	sd	χ^2	p
Beceriler	Sıra Ortalaması	Sıra Ortalaması	Sıra Ortalaması				
Öne Takla	28.45	31.17	31.88	20	2	0.44	0.80
Geriye Takla	35.70	27.08	28.73	20	2	2.80	0.25
Amut Takla	29.10	32.05	30.35	20	2	0.31	0.86

$p>0.05$

Tablo 2 incelendiğinde, 3 grubu oluşturan öğrencilerin öne takla ($\chi^2=0.44$, $p>0.05$), geriye takla ($\chi^2=2.80$, $p>0.05$) ve amut takla ($\chi^2=0.31$, $p>0.05$) becerilerinde anlamlı bir şekilde farklılaşmadıkları görülmektedir. Bu sonuca göre, cimmastik ünitesindeki öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin oluşturulan gözlem formları ile öntest değerleri alınmış deney grupları ve kontrol grubu arasında fark olmadığı tespit edilmiştir.

3.4 Veri Toplama Araçları

Derslerin verimli ve düzenli işlenmesi için 2005-2006 eğitim öğretim yılı beden eğitimi dersi 6. sınıf ünitelendirilmiş yıllık plan hazırlanmıştır. Bu plan kapsamında yıllık belirtke tablosu ve cimmastik ünitesi ile ilgili ünite belirtke tablosu hazırlanmıştır. Psikomotor alandaki becerileri ölçmek amacı ile kullanılacak olan gözlem formları oluşturulurken üç cimmastik alanı uzmanının (2 hakem + antrenör ve 1 üniversite öğretim üyesi) ve bir ölçme-değerlendirme uzmanının görüşüne başvurulmuştur. Uzmanlardan gelen öneriler doğrultusunda hatalar, eksikler giderilmiş ve gerekli işlemler yapılmıştır. Son şekli verilen gözlem formları öntest, sontest ve kalıcılık amaçlı olmak üzere kontrol ve deney gruplarındaki öğrenciler üzerinde uygulanmıştır (Ek 14,15,16). Cimmastik ünitesinde ele alınacak her beceri için bu işlemler yapılmıştır. Becerilerin hareket analizleri yapılarak beceriler parçalara ayrılmış ve her bir beceri için ayrı bir puanlama yapılmıştır. Becerilerin puanlanmasında derecelleme ölçeği kullanılmıştır. Derecelleme ölçeğinde beceriler, 5 çok iyi, 4 iyi, 3 orta, 2 kötü, 1 çok kötü şeklinde puanlanmıştır. Öne takla ve amut takla gözlem formunda alınabilecek en yüksek puan 75 en düşük puan ise 0'dır. Geriye takla gözlem formunda alınabilecek en yüksek puan 65 en düşük puan ise 0'dır. Geliştirilen gözlem formları ile öğrenciler öntest, sontest ve kalıcılık testi olarak, 2 cimmastik hakemi ve programı uygulayan öğretmen tarafından değerlendirilmiş ve üç gözlemcinin öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin ortalamaları alınmış ve bu ortalama puanlar çalışmada kullanılmıştır.

Deney grupları ve kontrol grubunun öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerini değerlendirmede öntest puanları kullanılarak üç gözlemci arasında fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan Kruskal-Wallis H Testi sonuçları Tablo 3, Tablo 4, ve Tablo 5'de verilmiştir.

Tablo 3. Üç uzmana göre kontrol grubu.

KONTROL GRUBU	Gözlemci (Uzman)	N	Sıra Ort.	sd	χ^2	p
Öne Takla	1	20	29.02	2	2.13	0.34
	2	20	34.70			
	3	20	27.77			
Geriye Takla	1	20	31.42	2	4.81	0.09
	2	20	35.65			
	3	20	24.42			
Amut Takla	1	20	33.55	2	1.18	0.55
	2	20	29.42			
	3	20	28.52			

$P > 0.05$

Tablo 3 incelendiğinde, kontrol grubundaki öğrencilerin; öne takla ($\chi^2=2.13$, $p>0.05$), geriye takla ($\chi^2=4.81$, $p>0.09$) ve amut takla ($\chi^2=1.18$, $p>0.05$) becerilerinde ön test sonuçlarına göre üç gözlemci arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir.

Tablo 4. Üç uzmana göre sözel dönüt grubu.

SÖZEL DÖNÜT GRUBU	Gözlemci (Uzman)	N	Sıra Ort.	sd	χ^2	p
Öne Takla	1	20	32.00	2	1.33	0.51
	2	20	32.38			
	3	20	27.13			
Geriye Takla	1	20	34.08	2	2.86	0.23
	2	20	31.73			
	3	20	25.70			
Amut Takla	1	20	31.85	2	1.58	0.45
	2	20	32.80			
	3	20	26.85			

$P > 0.05$

Tablo 4 incelendiğinde, sözel dönüt grubundaki öğrencilerin; öne takla ($\chi^2=1.33$, $p>0.05$), geriye takla ($\chi^2=2.86$, $p>0.05$) ve amut takla ($\chi^2=1.58$, $p>0.05$)

becerilerini değerlendirmede ön test sonuçlarına göre üç gözlemci arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır.

Tablo 5. Üç uzmana göre görsel dönüt grubu.

GÖRSEL DÖNÜT GRUBU	Gözlemci (Uzman)	N	Sıra Ort.	sd	x²	p
Öne Takla	1	20	31.45	2	1.70	0.42
	2	20	33.25			
	3	20	26.80			
Geriye Takla	1	20	32.20	2	2.03	0.36
	2	20	33.05			
	3	20	26.25			
Amut Takla	1	20	32.20	2	0.59	0.74
	2	20	30.92			
	3	20	28.38			

P>0.05

Tablo 5 incelendiğinde, görsel dönüt grubundaki öğrencilerin; öne takla ($x^2=1.70$, $p>0.05$), geriye takla ($x^2=2.03$, $p>0.05$) ve amut takla ($x^2=0.59$, $p>0.05$) becerilerini değerlendirmede ön test sonuçlarına göre üç gözlemci arasında istatistiksel olarak anlamlı fark yoktur.

Tablo 3, Tablo 4 ve Tablo 5’de görüldüğü gibi kontrol ve deney gruplarının öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerini değerlendirmede öntest puanlarına göre üç gözlemci arasında istatistiksel açıdan bir fark yoktur ($p>0.05$). Öğrencilerin öne takla, geriye takla ve amut takla becerileri kameraya çekilmiştir. Çekilen bu görüntüler üç gözlemci tarafından gözlem formlarıyla öntest, sontest ve kalıcılık testi olarak değerlendirilmiştir. Öntest, sontest ve kalıcılık ile ilgili istatistiksel işlemler yapılırken söz konusu üç gözlemcinin ortalamaları alınmıştır.

Araştırma, üç grup için de aynı ortamda gerçekleştirilmiştir. Dersler 13:20 ile 15:00 saatleri arasında işlenmiştir. Araştırma için Kıbrısık Yatılı İlköğretim

Bölge Okulu güreş salonu kullanılmıştır. Araştırma sırasında güreş salonuna, bir adet Vestel marka DVD oynatıcı, Vestel 72 ekran televizyon, donanımlı bir bilgisayar ve projeksiyon makinesi yerleştirilmiştir. Görsel dönüt alacak olan grup için spor salonuna ayrıca iki adet Sony HI8 ve yedek olarak bir adet Canon MV690 video kamera yerleştirilmiştir. Bu sayede öğrencilerin beceri üzerindeki performansları kameradan ekrana aktararak görsel dönüt sağlanmıştır. Bunların dışında herhangi bir elektrik kesintisinde okulun jeneratörü olmasına rağmen çalışma boyunca kullanımına gerek görülmemiştir.

3.5 Verilerin Toplanması

Araştırmada veri toplamak amacıyla gözlem formu geliştirmek, oluşturulan gözlem formlarıyla öğrencilerin ontest ve sontest performanslarını değerlendirmede uzmanlar arasında fark olup olmadığını belirlemek ve planlamadaki aksaklıkların önüne geçmek amacıyla bir ön çalışma yapılmıştır. Yapılan ön çalışma ile ilgili dökümanlar Ek 19'da verilmiştir

Araştırmada yer alan alt problemlere çözüm bulmak amacı ile verileri toplamada yapılan işlem basamakları sırası ile aşağıda verilmiştir.

1. İlk olarak 2005-2006 eğitim öğretim yılına ait 6. sınıf beden eğitimi dersi yıllık planı, yıllık belirtke tablosu ve cimmastik ünitesi belirtke tablosu hazırlanmıştır (Ek.1,2,3.).
2. Cimmastik ünitesinde öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerine ait gözlem formları, alanında uzman kişilerin görüşü alınarak oluşturulmuştur (Ek 14,15,16).
3. Yıllık plan doğrultusunda hedeflere ve içeriğe uygun olarak; kontrol grubu, sözel dönüt grubu ve görsel dönüt grubu için ayrı ayrı günlük planlar hazırlanmıştır (Ek 5,6,7,8,9,10,11,12,13.).

4. Araştırmayla ilgili tüm araç-gereçler hazır hale getirilmiştir. Kameralar, kasetler, spor salonu cimnastik araç-gereçleri gözlem formları yeterli sayıda temin edilmiştir.
5. Tüm öğrencilere, kameraya ve görsel dönüt grubunun videodan dönüt almaya alışmaları için öntestlerden önce cimnastikte temel duruşlar ile ilgili 2 ders saati ders işlenmiştir. Görsel dönüt grubundaki öğrencilere temel cimnastik duruşları (kartal, planör, mum duruşu ve cephe duruşları) ile ilgili videodan görsel dönütler sağlanmıştır.
6. Grupların öntestleri için öğrencilere öğretilecek olan beceri öğretmen tarafından bir kere gösterilmiştir. Öğrencilerin hareketleri tek yönlü olarak öğrencinin sol-ön tarafından kamerayla çekilmiştir. Öğrencilere hareketi bir kere yapma şansı verilmiştir. Daha önceden oluşturulan gözlem formları üç uzman tarafından kamera ile çekilen görüntüler izlenerek doldurulmuştur.
7. Kontrol grubuna, cimnastik ünitesine ait öne takla, geriye takla ve amut takla becerileri öğretilmiştir. Her beceri iki hafta, 4 ders saati olmak üzere toplam 6 hafta 12 saat ders işlenmiştir. Yani öne takla için 2 hafta, geriye takla için 2 hafta ve amut takla için 2 hafta olmak üzere toplam 6 hafta ders işlenmiştir. Öğretilecek olan her bir beceri videodan izletilmiş, beceri öğretmen tarafından açıklanarak anlatılmış, dikkat edilmesi gereken noktalar söylenmiş ve beceri öğretmen tarafından da gösterilmiştir. Daha sonra öğrenciler herhangi bir dönüt almaksızın beceri üzerinde çalışmışlardır. Alıştırmalar, alıştırmaların tekrar sayıları ve süreleri dedey grupları ile eşit tutulmuştur. Bütün gruplarda aynı olmak kaydıyla alıştırma çeşidine göre 5-6 alıştırma denemesi yapılmıştır.
8. Sözel dönüt alan deney grubuna, öğretilecek olan beceri videodan izletilmiş, beceri öğretmen tarafından açıklanarak anlatılmış, dikkat edilmesi gereken noktalar söylenmiş ve beceri öğretmen tarafından da gösterilmiştir. Alıştırmalar, alıştırmaların tekrar sayıları ve süreleri diğer gruplar ile eşit tutulmuştur.

Öğrencilere her 5-6 alıştırma denemesinin ardından beceriyle alakalı 1 veya birbiri ile bağlantılı en fazla 2 dönüt verilmiştir. Dönüt aldıktan sonra öğrencilerin alıştırmaları yapmaları sağlanmıştır. Her bir öğrenciye eşit olmak kaydıyla her derste en az 5 kere dönüt verilmiştir. Bir beceri için toplam 10 dönüt, üç beceri için bir öğrenciye 30 dönüt verilmiştir. Verilen sözel dönüt örnekleri Ek 4’de sunulmuştur.

9. Görsel dönüt alan olan deney grubuna, öğretilecek olan beceri videodan izletilmiş, beceri öğretmen tarafından açıklanarak anlatılmış, dikkat edilmesi gereken noktalar söylenmiş ve beceri öğretmen tarafından da gösterilmiştir. Alıştırmalar, alıştırmaların tekrar sayıları ve süreleri diğer gruplar ile eşit tutulmuştur. Öğrenciler alıştırmaları 5-6 kere tekrar etmişler. 5. veya 6. denemeleri kameradan videoya aktararak öğrencinin görsel dönüt alması sağlanmıştır. Videodan görsel dönüt alan öğrenciler aynı alıştırmayı 5 kere daha yapmışlardır. Her bir öğrenciye eşit olmak kaydıyla her uygulamada en az 5 kere dönüt verilmiştir. Bir beceri için toplam 10 dönüt, üç beceri için bir öğrenciye 30 dönüt verilmiştir.
10. Erişiyi ölçmek için derslerin bitiminde sontestler uygulanmıştır. Sontestlerden 4 hafta sonra kalıcılık için testler alınmıştır.

3.6 Verilerin Analizi

Verilerin analizinde grupların yaş, cinsiyet, ve denek sayısı değerlerini belirlemek için betimsel istatistikten yararlanılmıştır. Öntest puanlarına göre gözlemciler arası ve gruplar arası fark olup olmadığını belirlemek için Kruskal-Wallis H Testinden yararlanılmıştır. Grupların kendi içinde gelişimlerini belirlemek için Wilcoxon İşaretli Sıralar Testinden yararlanılmıştır. Beceriler ve gruplar arası farkları belirlemek için ise Mann-Whitney U Testi kullanılmıştır. Çalışmada, anlamlılık düzeyi olarak istatistiksel işlemlerde 0.05 kullanılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde kontrol ve deney gruplarını oluşturan deneklerin öne takla, geriye takla ve amut taklaya ait gözlem formları aracılığı ile elde edilen veriler uygun istatistiksel teknikler kullanılarak analiz edilmiş ve ortaya çıkan bulgulara yer verilmiştir.

Bu araştırmada, 6. sınıf beden eğitimi dersinde, cimmastikte öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin öğreniminde, sözel ve görsel dönütün erişkiye ve kalıcılığa etkisi araştırılmıştır. Bulgular araştırmanın alt problemlerine göre sıra ile aşağıda verilmiştir.

4.1 Alt Problem 1

İlköğretim 6. sınıflarda Beden Eğitimi dersi cimmastik ünitesindeki öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin öğrenilmesinde sözel ve görsel dönüt alan grup ile kontrol grubunun erişki düzeyleri nedir?

Sözel dönüt grubunun; öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin öntest ve sontest değerlerinin karşılaştırılması amacı ile Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi yapılmış ve bulgular Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Sözel dönüt grubunun deney öncesi ve deney sonrası puanlarının Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi sonuçları.

SÖZEL DÖNÜT G.	Sontest-Öntest	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Öne Takla	Negatif Sıra	0	0.00	0.00	-3.94	0.00*
	Pozitif Sıra	20	10.50	210.00		
	Eşit	0	-	-		
Geriye Takla	Negatif Sıra	0	0.00	0.00	-3.93	0.00*
	Pozitif Sıra	20	10.50	210.00		
	Eşit	0	-	-		
Amut Takla	Negatif Sıra	0	0.00	0.00	-3.94	0.00*
	Pozitif Sıra	20	10.50	210.00		
	Eşit	0	-	-		

p<0.01*

Sözel dönüt grubunun deney öncesi ve deney sonrası öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinde anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini ilişkin yapılan Wilcoxon işaretli sıralar testi sonuçları Tablo 6'da verilmiştir. Analiz sonuçları, sözel dönüt grubunun deney öncesi ve deney sonrası puanları arasında (öne takla $z=-3.94$, $p<0.01$, geriye takla $z=-3.93$, $p<0.01$ ve amut takla $z=-3.94$, $p<0.01$) anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. Fark puanlarının sıra ortalaması ve toplamı dikkate alındığında gözlenen bu farkın pozitif sıralar, yani sontest lehinde olduğu görülmektedir. Verilen eğitime bağlı olarak sözel dönüt alan grup; öne, geriye ve amut takla becerilerini anlamlı düzeyde öğrenmişlerdir.

Görsel dönüt grubunun; öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin öntest ve sontest değerlerinin karşılaştırılması amacı ile Wilcoxon işaretli sıralar testi testi yapılmış ve bulgular Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. Görsel dönüt grubunun deney öncesi ve deney sonrası puanlarının Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi sonuçları.

GÖRSEL DÖNÜT G.	Sontest-Öntest	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Öne Takla	Negatif Sıra	1	0.00	1.00	-3.91	0.00*
	Pozitif Sıra	19	11.00	209.00		
	Eşit	0	-	-		
Geriye Takla	Negatif Sıra	0	0.00	0.00	-3.93	0.00*
	Pozitif Sıra	20	10.50	210.00		
	Eşit	0	-	-		
Amut Takla	Negatif Sıra	0	0.00	0.00	-3.95	0.00*
	Pozitif Sıra	20	10.50	210.00		
	Eşit	0	-	-		

p<0.01*

Görsel dönüt grubunun deney öncesi ve deney sonrası öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinde anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini ilişkin yapılan Wilcoxon işaretli sıralar testi sonuçları tablo 7’de verilmiştir. Analiz sonuçları, görsel dönüt grubunun deney öncesi ve deney sonrası puanları arasında (öne takla $z=-3.91$, $p<0.01$, geriye takla $z=-3.93$, $p<0.01$ ve amut takla $z=-3.95$, $p<0.01$) anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. Fark puanlarının sıra ortalamalarına ve sıra toplamlarına bakıldığında bu farkın pozitif sıralar, yani sontest lehine olduğu görülmektedir. Verilen eğitime bağlı olarak görsel dönüt alan grup; öne, geriye ve amut takla becerilerini anlamlı düzeyde öğrenmişlerdir.

Çalışmada kontrol grubunun, yani dönüt almayan grubun; öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin öntest ve sontest değerlerinin karşılaştırılması amacı ile Wilcoxon işaretli sıralar testi testi yapılmış ve bulgular Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Kontrol grubunun deney öncesi ve deney sonrası puanlarının Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi sonuçları.

KONTROL GRUBU	Sontest-Öntest	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Öne Takla	Negatif Sıra	0	0.00	0.00	-3.94	0.00*
	Pozitif Sıra	20	10.50	210.00		
	Eşit	0	-	-		
Geriye Takla	Negatif Sıra	0	0.00	0.00	-3.75	0.00*
	Pozitif Sıra	18	9.50	171.00		
	Eşit	2	-	-		
Amut Takla	Negatif Sıra	0	0.00	0.00	-3.84	0.00*
	Pozitif Sıra	19	10.00	190.00		
	Eşit	1	-	-		

p<0.01*

Kontrol grubunun deney öncesi ve deney sonrası öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinde anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini ilişkin yapılan Wilcoxon işaretli sıralar testi sonuçları Tablo 8’de verilmiştir. Analiz sonuçlarına göre, kontrol grubunun deney öncesi ve deney sonrası puanları arasında (öne takla $z=-3.94, p<0.01$, geriye takla $z=-3.75, p<0.01$ ve amut takla $z=-3.84, p<0.01$) anlamlı fark olduğu görülmektedir. Fark puanlarının sıra ortalamalarına ve sıra toplamlarına bakıldığında bu farkın pozitif sıralar, yani sontest lehine olduğu görülmektedir. Kontrol grubu da, dönüt almamalarına rağmen verilen eğitime bağlı olarak öne geriye ve amut takla becerilerini anlamlı düzeyde öğrenmişlerdir.

4.2 Alt problem 2

İlköğretim 6. sınıflarda Beden Eğitimi dersindeki öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin öğretiminde sözel dönüt kullanılan grubun erişî düzeyleri ile kontrol grubun erişî düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Beden eğitimi dersi cimmastik ünitesindeki öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin öğretiminde sözel dönüt kullanılan grup ile kontrol grubunun gözlem formlarından aldığı erişî puanlarının karşılaştırılması Mann-Whitney U Testi ile yapılmış ve sonuçları Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9. Sözel dönüt grubu ile kontrol grubunun erişî değerlerinin karşılaştırılması.

ERİŞİ		N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	u	p
Beceriler	Gruplar					
Öne Takla	Sözel Dönüt	20	22.40	448.00	162	0.27
	Kontrol	20	18.60	372.00		
Geriye Takla	Sözel Dönüt	20	24.83	496.50	113.5	0.016*
	Kontrol	20	16.17	323.50		
Amut Takla	Sözel Dönüt	20	25.55	511.00	99	0.006*
	Kontrol	20	15.45	309.00		

Tablo 9’da görüldüğü gibi, 6 haftalık bir deneysel çalışma sonucunda sözel dönüt alan grup ile almayan grubun erişî puanları arasında öne takla becerisinde ($u=162$, $p>0.05$) anlamlı bir fark bulunamazken, geriye takla ($u=113.5$, $p<0.05$) ve amut takla ($u=99$, $p<0.05$) becerilerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Sıra ortalamaları dikkate alındığında, sözel dönüt grubunun becerileri performansları dönüt almayan gruba göre üç beceride de daha yüksektir. Ancak öne takla sıra ortalaması yüksek olmasına rağmen anlamlı fark yaratmamıştır. Bu

bulgular ışığında, beden eğitimi derslerinde sözel dönüt kullanımının geriye takla ve amut takla becerilerinin öğretiminde anlamlı düzeyde etkili olduğu ve öne takla becerisinde de etkili olduğu söylenebilir.

4.3 Alt problem 3

İlköğretim 6. sınıflarda Beden Eğitimi dersindeki öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin öğretiminde görsel dönüt kullanılan grubun erişim düzeyleri ile kontrol grubunun erişim düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Beden eğitimi dersi cimmastik ünitesindeki öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin öğretiminde görsel dönüt kullanılan grup ile kontrol grubunun gözlem formlarından aldığı puanlar Mann-Whitney U Testi ile karşılaştırılmış ve sonuçları Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10. Görsel dönüt grubu ile kontrol grubunun erişim değerlerinin karşılaştırılması.

ERİŞİ		N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	u	p
Beceriler	Gruplar					
Öne Takla	Görsel Dönüt	20	20.92	418.00	191.5	0.81
	Kontrol	20	20.08	401.50		
Geriye Takla	Görsel Dönüt	20	25.13	502.50	107.5	0.009*
	Kontrol	20	15.88	317.50		
Amut Takla	Görsel Dönüt	20	22.50	450.00	160	0.27
	Kontrol	20	18.50	370.00		

6 haftalık bir deneysel çalışma sonucunda görsel dönüt alan grup ile kontrol grubunun gözlem formlarından aldıkları erişim puanların Mann-Whitney U Testi sonuçları Tablo 10'da verilmiştir. Buna göre, öne takla ($u=191.5$, $p>0.05$) ve amut

takla ($u=160$, $p>0.05$) becerilerinde iki grup arasında anlamlı bir fark bulunamazken, geriye takla becerisinde ($u=107.5$, $p<0.05$) istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur. Sıra ortalamaları dikkate alındığında görsel dönüt alan öğrencilerin sıra ortalamalarının kontrol grubuna göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Ancak görsel dönüt alan öğrencilerin, öne takla ve amut takla becerilerinin sıra ortalamaları daha yüksek olmasına rağmen anlamlı fark yaratmamıştır. Bu bulgulara göre, beden eğitimi derslerinde görsel dönüt kullanımının geriye takla becerisinin öğretiminde anlamlı düzeyde etkili olduğu söylenebilir.

4.4 Alt problem 4

İlköğretim 6. sınıflarda Beden Eğitimi dersindeki öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin öğretiminde sözel dönüt kullanılan grubun erişim düzeyleri ile görsel dönüt kullanılan grubun erişim düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Beden eğitimi dersi cımnastik ünitesindeki öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin öğretiminde deney gruplarından sözel dönüt kullanılan grup ile görsel dönüt kullanılan grubun gözlem formlarından aldığı puanlar Mann-Whitney U Testi ile karşılaştırılmış ve sonuçları Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11. İki deney grubunun erişim puanlarının karşılaştırılması.

ERİŞİ		N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	u	p
Beceriler	Gruplar					
Öne Takla	Sözel Dönüt	20	22.50	450.00	160	0.25
	Görsel Dönüt	20	18.50	370.00		
Geriye Takla	Sözel Dönüt	20	20.02	400.00	190.5	0.79
	Görsel Dönüt	20	20.98	419.50		
Amut takla	Sözel Dönüt	20	24.45	489.00	121	0.03*
	Görsel Dönüt	20	16.55	331.00		

Verilen eğitim sonucunda iki deney grubunun gözlem formlarından aldıkları erişiş puanlarının karşılaştırıldığı Mann-Whitney U Testi sonuçları Tablo 11’de verilmiştir. Analiz sonuçlarına göre, 6 haftalık eğitim sonucunda öne takla ($u=160$, $p>0.05$) ve geriye takla ($u=190.5$, $p>0.05$) becerilerinde sözel ve görsel dönüt alan öğrencilerin erişiş puanları arasında anlamlı bir fark bulunamazken, amut takla becerisinde ($u=121$, $p<0.05$) istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur. Sıra ortalamaları dikkate alındığında sözel dönüt alanların öne takla ve amut takla sıra ortalaması daha yüksektir. Geriye takla sıra ortalamaları da birbirine çok yakındır. İki deney grubu arasında sadece amut takla becerisinde sözel dönüt alanlar lehine anlamlı farklılık görülmektedir. Bu bulgular, amut takla becerisini öğretmede sözel dönütün görsel dönüte göre anlamlı düzeyde etkili olduğunu göstermektedir. Öne takla becerisinde fark yataamamasına rağmen, sözel dönütün daha etkili olduğu bulunurken; geriye takla becerisinde ise çok az da olsa görsel dönüt daha etkili bulunmuştur.

4.5 Alt problem 5

İlköğretim 6. sınıflarda Beden Eğitimi dersinde dönüt alan grupların toplam erişiş puanları ile kontrol grubunun toplam erişiş puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Toplam erişiş puanlarına göre gruplar arasında fark olup olmadığını belirlemek için Mann-Whitney U Testi ile gruplar ikişer ikişer karşılaştırılmış ve bulgular aşağıda ayrı ayrı verilmiştir.

Sözel dönüt grubu ile kontrol grubunun öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin toplam puanları Mann-Whitney U Testi ile karşılaştırılmış ve sonuçları Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12. Sözel Dönüt Grubu ile Kontrol Grubunun Toplam Erişi Puanlarının Karşılaştırılması.

Toplam Erişi Puanları	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	u	p
Sözel Dönüt Grubu	20	25.08	501.50	108.5	0.013*
Kontrol Grubu	20	15.93	318.50		

$p < 0.05^*$

Tablo 12 incelendiğinde, sözel dönüt alan grup ile kontrol grubunun toplam erişim puanları karşılaştırıldığında istatistiksel açıdan anlamlı fark elde edilmiştir ($u=108.5$, $p < 0.05$). Grupların sıra ortalamaları dikkate alındığında sözel dönüt alan öğrencilerin sıra ortalamalarının kontrol grubu öğrencilerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu bulgular cimnastik ünitesi ile ilgili söz konusu becerilerin öğretiminde sözel dönüt kullanımının öğrencilerin öğrenmesinde etkili olduğunu göstermektedir.

Beden eğitimi dersi cimnastik ünitesindeki öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinde görsel dönüt grubu ile kontrol grubunun toplam erişim puanlarının karşılaştırılması amacı ile yapılan Mann-Whitney U Testi sonuçları Tablo 13’de verilmiştir.

Tablo 13. Görsel Dönüt Grubu ile Kontrol Grubunun Toplam Erişi Puanlarının Karşılaştırılması

Toplam Erişi Puanları	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	u	p
Görsel Dönüt Grubu	20	23.38	467.50	142.5	0.12
Kontrol Grubu	20	17.63	352.50		

$p > 0.05$

Tablo 13 incelendiğinde, görsel dönüt grubu ile kontrol grubunun toplam erişim puanlarının sıra ortalaması görsel dönüt grubu lehine olmasına rağmen, iki grup arasında istatistiksel açıdan anlamlı fark elde edilememiştir ($u=142.5$, $p>0.05$).

İki deney grubu yani sözel dönüt grubu ile görsel dönüt grubunun toplam erişim puanlarının karşılaştırılması amacı ile yapılan Mann-Whitney U Testi sonuçları Tablo 14’de sunulmuştur.

Tablo 14. İki Deney Grubunun Toplam Erişim Puanlarının Karşılaştırılması

Toplam Erişim Puanları	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	u	p
Sözel Dönüt Grubu	20	22.67	453.50	156.5	0.24
Görsel Dönüt Grubu	20	18.33	366.50		

$P>0.05$

Tablo 14 incelendiğinde, grupların toplam erişim puanlarının sıra ortalamaları göz önüne alındığında, sözel dönüt grubunun sıra ortalaması görsel dönüt grubu sıra ortalamasına göre daha iyi olmasına rağmen iki deney grubu arasında ($u=156.5$, $p>0.05$) istatistiksel açıdan anlamlı bir fark elde edilememiştir.

Yukarıdaki bulgularda görüldüğü gibi, üç grubun toplam erişim puanları arasında sadece sözel dönüt alan grup ile kontrol grubu arasında sözel dönüt grubu lehine anlamlı düzeyde fark çıkmıştır.

4.6 Alt problem 6

İlköğretim 6. sınıflarda Beden Eğitimi dersinde cjinastik ünitesine ait becerilerin (öne takla, geriye takla ve amut takla) öğretiminde sözel dönüt kullanılan grup ile kontro grubunun kalıcılık puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Beden eğitimi dersi cjinastik ünitesindeki öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin öğretiminde sözel dönüt kullanılan grup ile kontrol grubunun kalıcılık testi gözlem formlarından aldığı puanları Mann-Whitney U Testi ile karşılaştırılmış ve sonuçları Tablo 15’de verilmiştir.

Tablo 15. Sözel dönüt grubu ile kontrol grubunun kalıcılık puanlarının karşılaştırılması.

KALICILIK		N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	u	p
Öne Takla	Sözel Dönüt Grubu	20	21.52	430.50	179.5	0.55
	Kontrol Grubu	20	19.48	389.00		
Geriye Takla	Sözel Dönüt Grubu	20	21.90	438.00	172	0.43
	Kontrol Grubu	20	19.10	382.00		
Amut takla	Sözel Dönüt Grubu	20	25.73	505.50	104.5	0.008*
	Kontrol Grubu	20	15.73	314.50		

Tablo 15 incelendiğinde öne takla ($u=179.5$, $p>0.05$) ve geriye takla ($u=172$, $p>0.05$) becerilerinde sözel dönüt grubu ile kontrol grubunun kalıcılık puanları arasında anlamlı bir fark bulunamazken, amut takla ($u=104.5$, $p<0.05$) becerisinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Her iki grubun üç becerideki sıra ortalamaları incelendiğinde öne ve geriye taklada sözel dönüt grubunun sıra ortalamalarının kontrol grubundan anlamlı düzeyde olmasa da yüksek olduğu, amut takla becerisinde anlamlılık yaratacak kadar yüksek olduğu görülmektedir. Bu bulgular, cjinastik becerilerinin kalıcılığında sözel dönüt kullanımının dönüt kullanılmamasına göre daha etkili olduğunu göstermektedir.

4.7 Alt problem 7

İlköğretim 6. sınıflarda Beden Eğitimi dersinde cimmastik ünitesine ait becerilerin (öne takla, geriye takla ve amut takla) öğretiminde görsel dönüt kullanılan grup ile kontrol grubunun kalıcılık puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Beden eğitimi dersi cimmastik ünitesindeki öne takla geriye takla ve amut takla becerilerinin öğretiminde görsel dönüt kullanılan grup ile dönüt kullanılmayan grubun gözlem formlarından aldığı kalıcılık testi puanları Mann-Whitney U Testi ile karşılaştırılmış ve sonuçları Tablo 16’da verilmiştir.

Tablo 16. Görsel dönüt grubu ile kontrol grubunun kalıcılık puanlarının karşılaştırılması.

KALICILIK		N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	u	p
Öne Takla	Görsel Dönüt Grubu	20	22.00	440.00	170	0.39
	Kontrol Grubu	20	19.00	380.00		
Geriye Takla	Görsel Dönüt Grubu	20	21.15	423.00	187	0.71
	Kontrol Grubu	20	19.85	397.00		
Amut takla	Görsel Dönüt Grubu	20	23.50	470.00	140	0.097
	Kontrol Grubu	20	17.50	350.00		

Tablo 16 incelendiğinde, görsel dönüt grubu ile kontrol grubunun kalıcılık puanlarına göre öne takla ($u=170$, $p>0.05$), geriye takla ($u=187$, $p>0.05$) ve amut takla ($u=140$, $p>0.05$) becerilerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Her iki grubun üç becerideki sıra ortalamaları incelendiğinde öne, geriye ve amut taklada görsel dönüt grubunun sıra ortalamalarının kontrol grubundan anlamlı düzeyde olmasa da yüksek olduğu görülmektedir. Bu bulgular, kalıcılıkta görsel dönüt kullanımının dönüt kullanılmamasına göre daha etkili olduğunu ancak gruplar arası anlamlı fark yaratmadığını göstermektedir

4.8 Alt problem 8

İlköğretim 6. sınıflarda Beden Eğitimi dersinde cimnastik ünitesine ait becerilerin (öne takla, geriye takla ve amut takla) öğretiminde sözel dönüt kullanılan grup ile görsel dönüt kullanılan grubun kalıcılık puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Beden eğitimi dersi cimnastik ünitesindeki öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin öğretiminde sözel dönüt kullanılan grup ile görsel dönüt kullanılan grubun gözlem formlarından aldığı kalıcılık testi puanları Mann-Whitney U Testi ile karşılaştırılmış ve sonuçları Tablo 17’de verilmiştir.

Tablo 17. İki deney grubunun kalıcılık puanlarının karşılaştırılması.

KALICILIK		N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	u	p
Öne Takla	Sözel Dönüt Grubu	20	23.15	463.00	147	0.12
	Görsel Dönüt Grubu	20	17.85	357.00		
Geriye Takla	Sözel Dönüt Grubu	20	20.77	415.50	194.5	0.88
	Görsel Dönüt Grubu	20	20.23	404.50		
Amut takla	Sözel Dönüt Grubu	20	21.90	438.00	172	0.43
	Görsel Dönüt Grubu	20	19.10	382.00		

Tablo 17 incelendiğinde, iki deney grubu arasında öne takla ($u=147$, $p>0.05$), geriye takla ($u=194.5$, $p>0.05$) ve amut takla becerilerinin ($u=172$, $p>0.05$) kalıcılık puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark oluşmamıştır. Deney gruplarının üç becerideki sıra ortalamaları incelendiğinde öne ve amut taklada sözel dönüt grubunun sıra ortalamalarının görsel dönüt grubundan anlamlı düzeyde olmasa da yüksek olduğu, amut takla becerisinde birbirine yakın olduğu görülmektedir. Bu bulgular, kalıcılıkta sözel dönütün görsel dönüte göre daha etkili olduğunu ancak gruplar arası anlamlı fark yaratmadığını göstermektedir.

4.9 Alt problem 9

İlköğretim 6. sınıflarda Beden Eğitimi dersinde dönüt alan grupların toplam kalıcılık puanları ile kontrol grubunun toplam kalıcılık puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Beden eğitimi dersi cimmastik ünitesindeki öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin sözel dönüt grubu ile kontrol grubunun toplam kalıcılık puanları Mann-Whitney U Testi ile karşılaştırılmış ve sonuçları Tablo 18’de verilmiştir.

Tablo 18. Sözel Dönüt Grubu ile Kontrol Grubunun Toplam Kalıcılık Puanlarının Karşılaştırılması.

Toplam Kalıcılık Puanları	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	u	p
Sözel Dönüt Grubu	20	24.35	487.00	123	0.037*
Kontrol Grubu	20	16.55	333.50		

$p>0.05^*$

Tablo 18 incelendiğinde, sözel dönüt grubu ile kontrol grubunun toplam kalıcılık puanlarının sıra ortalamalarına bakıldığında sözel dönüt alan grubun sıra ortalamasının, kontrol grubundan daha yüksek olduğu görülmektedir. Dolayısıyla gruplar arası fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($u=123$, $p<0.05$). Bulgular, sözel dönütün vermenin kalıcılıkta da etkili olduğunu göstermektedir.

Beden eğitimi dersi cimmastik ünitesindeki öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinde görsel dönüt grubu ile kontrol grubunun toplam kalıcılık puanlarının karşılaştırılması amacı ile yapılan Mann-Whitney U Testi sonuçları Tablo 19’de verilmiştir.

Tablo 19. Görsel Dönüt Grubu ile Kontrol Grubu Toplam Kalıcılık Puanlarının Karşılaştırılması

Toplam Kalıcılık Puanları	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	u	p
Görsel Dönüt Grubu	20	23.52	470.50	139.5	0.10
Kontrol Grubu	20	17.48	349.50		

$p>0.05$

Tablo 19 incelendiğinde, görsel dönüt grubu ile kontrol grubunun toplam kalıcılık puanlarının sıra ortalaması görsel dönüt grubu lehine olmasına rağmen, iki grup arasında istatistiksel açıdan anlamlı fark elde edilememiştir ($u=139.5$, $p>0.05$). Bulgular, cimmastik ünitesindeki beceriler toplamının kalıcılığında görsel dönütün dönüt almayan gruba göre daha etkili olduğunu göstermektedir. Ancak gruplar arasındaki fark anlamlı düzeyde bulunamamıştır.

İki deney grubu yani sözel dönüt grubu ile görsel dönüt grubunun toplam kalıcılık puanlarının karşılaştırılması amacı ile yapılan Mann-Whitney U Testi sonuçları Tablo 20’de sunulmuştur.

Tablo 20. İki Deney Grubunun Toplam Kalıcılık Puanlarının Karşılaştırılması

Toplam Kalıcılık Puanları	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	u	p
Sözel Dönüt Grubu	20	22.15	443.00	167	0.37
Görsel Dönüt Grubu	20	18.85	377.00		

$p>0.05$

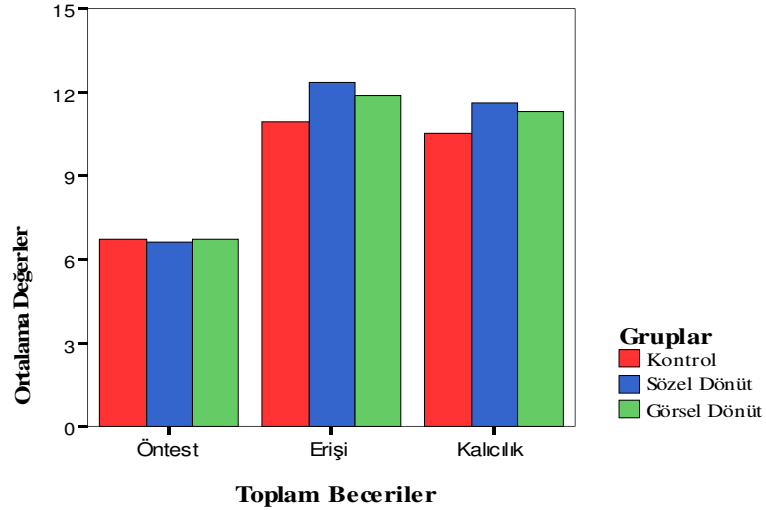
Tablo 20 incelendiğinde, grupların toplam kalıcılık puanlarının sıra ortalamaları göz önüne alındığında sözel dönüt grubunun sıra ortalaması görsel dönüt grubu sıra ortalamasına göre daha iyi olmasına rağmen iki deney grubu arasında ($u=167$, $p>0.05$) istatistiksel açıdan anlamlı bir fark oluşmamıştır. Bulgular, sözel dönütün görsel dönütten daha etkili olduğunu göstermektedir. Ancak aralarındaki fark anlamlı değildir.

4.10 Alt Problem 10

Hangi tür dönüt cimdastikte öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin öğrenilmesinde ve kalıcılıkta daha etkilidir?

Hangi dönüt türünün cimdastikte öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerini öğrenmede daha etkili olduğunu ortaya koymak için toplam erişü ve toplam kalıcılık puanlarının gruplara göre karşılaştırılmasına bakabiliriz. Grafik 1’de grupların toplam öntest, erişü ve kalıcılık ile ilgili aritmetik ortalamaları verilmiştir.

Grafik 1. Gruplar arası öntest-sontest-kalıcılık ortalama değeri.

Grafik 1’de görüldüğü gibi sözel dönüt grubu erişüde ($x=12.3 \pm ss=1.6$) ve kalıcılıkta ($x=11.6 \pm ss=1.7$) en iyi ortalamaya sahiptir. Görsel dönüt grubunun erişü ($x=11.7 \pm ss=1.5$) ve kalıcılık ($x=11.2 \pm ss=1.3$) ortalamaları, kontrol grubunun erişü ($x=10.9 \pm ss=1.9$) ve kalıcılık ($x=10.5 \pm ss=1.9$) ortalamalarından daha iyidir.

Tablo 12, 13, 14’de toplam erişü puanlarına bakıldığında sözel dönüt grubu ile kontrol grubu arasında anlamlılık söz konusu iken görsel dönüt grubu ile kontrol grubu, sözel-görsel dönüt grupları arasında anlamlılık yoktur. Ancak, sözel dönüt grubunun sıra ortalamaları görsel dönüt grubundan daha yüksektir.

Tablo 18, 19, 20’de toplam kalıcılık puanlarına bakıldığında deney gruplarının sıra ortalamaları kontrol grubuna göre, sözel dönüt grubunun sıra ortalaması da görsel dönüt grubuna göre daha yüksektir. Ancak sözel dönüt grubu ile görsel dönüt grubu arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir.

BOLÜM V

SONUÇLAR VE TARTIŞMA

6. sınıf beden eğitimi dersinde, cimmastikte öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin öğreniminde, sözel ve görsel dönütün erişkiye ve kalıcılığa etkisi var mıdır?

Araştırmanın problemine ilişkin bilgiler, araştırmacı tarafından hazırlanıp geliştirilen öne, geriye, amut takla becerilerine ait gözlem formlarından elde edilmiştir. Toplanan verilere uygulanan istatistiksel işlemler sonucunda elde edilen bulgulardan ulaşılan sonuçlar ve tartışma aşağıda verilmiştir.

5.1. SONUÇLAR

1. Araştırmanın bulgularına göre sözel dönüt, görsel dönüt alan ve dönüt almayan grupların öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin öntest ve sontest puanları kendi içlerinde karşılaştırılmıştır. Her üç grupta da öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinde uygulanan programa bağlı olarak kendi içinde istatistiksel açıdan anlamlı bir gelişme olduğu bulunmuştur ($p<0.01$), (Tablo 6, Tablo 7, Tablo 8).

2. Sözel dönüt grubu ile kontrol grubunun öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin erişki puanları karşılaştırıldığında sözel dönüt alan grup ile kontrol grubunun erişki puanları arasında öne takla becerisinde ($u=162$, $p>0.05$) anlamlı bir fark bulunamazken, geriye takla ($u=113.5$, $p<0.05$) ve amut takla ($u=99$, $p<0.05$) becerilerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Sıra ortalamalarına bakıldığında sözel dönüt alan gruptaki öğrencilerin kontrol grubuna göre daha başarılı olduğu görülmektedir (Tablo 9).

3. Görsel dönüt grubu ile kontrol grubunun erişki puanları karşılaştırıldığında öne takla ($u=191.5$, $p>0.05$) ve amut takla ($u=160$, $p>0.05$) becerilerinde iki grup

arasında anlamlı bir fark bulunamazken, geriye takla becerisinde ($u=107.5$, $p<0.05$) istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Sıra ortalamalarına bakıldığında görsel dönüt alan gruptaki öğrencilerin, kontrol grubuna göre daha başarılı olduğu görülmektedir. Ancak iki grup arasında sadece geriye takla becerisinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşmuştur (Tablo 10).

4. Beden eğitimi dersi cimnastik ünitesindeki öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin öğretiminde sözel dönüt kullanılan grup ile görsel dönüt kullanılan grubun erişim puanlarından elde edilen istatistiksel bulgulara göre, öne takla ($u=160$, $p>0.05$) ve geriye takla ($u=190.5$, $p>0.05$) becerilerinde sözel ve görsel dönüt alan grupların erişim puanları arasında anlamlı bir fark bulunamazken, amut takla becerisinde ($u=121$, $p<0.05$) istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Sıra ortalamalarına bakıldığında öne takla ve amut takla becerilerinde sözel dönüt grubu daha başarılı iken geriye takla becerisinde çok az bir farkla görsel dönüt alan gruptaki öğrencilerin başarılı olduğu görülmüştür (Tablo 11).

5. Beden eğitimi dersi cimnastik ünitesindeki öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin sözel dönüt grubu ile kontrol grubunun toplam erişim puanları karşılaştırıldığında (Tablo 12), sözel dönüt grubu lehine istatistiksel açıdan anlamlı fark elde edilmiştir ($u=108.5$, $p<0.05$). Cimnastik ünitesindeki öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin toplam erişim puanlarının sıra ortalamasının sözel dönüt grubu lehine olduğu belirlenmiştir.

Aynı becerilerde görsel dönüt grubu ile kontrol grubunun toplam erişim puanları karşılaştırıldığında (Tablo 13) görsel dönüt grubu ile kontrol grubunun toplam erişim puanlarının sıra ortalaması görsel dönüt grubu lehine olmasına rağmen, iki grup arasında istatistiksel açıdan anlamlı fark elde edilememiştir ($u=142.5$, $p>0.05$).

İki deney grubu yani sözel dönüt grubu ile görsel dönüt grubunun toplam erişim puanları karşılaştırıldığında (Tablo 14) grupların toplam erişim puanlarının sıra ortalamaları göz önüne alındığında sözel dönüt grubunun sıra ortalaması görsel dönüt

grubu sıra ortalamasına göre daha iyi olmasına rağmen iki deney grubu arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark elde edilememiştir ($p>0.05$).

6. Beden eğitimi dersi cimmastik ünitesindeki öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin öğretiminde sözel dönüt kullanılan grup ile kontrol grubunun kalıcılık testi sonuçları karşılaştırıldığında (Tablo15) öne takla ($u=179.5$, $p>0.05$) ve geriye takla ($u=172$, $p>0.05$) becerilerinde anlamlı bir fark bulunamazken, amut takla ($u=104.5$, $p<0.05$) becerisinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Sıra ortalamalarına bakıldığında kalıcılıkta da sözel dönüt alan gruptaki öğrencilerin öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinde dönüt almayan gruba göre daha başarılı olduğu görülmektedir.

7. Görsel dönüt alan grup ile kontrol grubunun kalıcılık testi puanları arasında öne takla ($u=170$, $p>0.05$), geriye takla ($u=187$, $p>0.05$) ve amut takla ($u=140$, $p>0.05$) becerilerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Ancak görsel dönüt grubunun öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin sıra ortalamalarının dönüt almayan grubun sıra ortalamalarından daha yüksek olduğu belirlenmiştir (Tablo 16).

8. Sözel dönüt alan grup ile görsel dönüt alan grubun gözlem formlarından aldığı kalıcılık testi puanları arasında öne takla ($u=147$, $p>0.05$), geriye takla ($u=194.5$, $p>0.05$) ve amut takla becerilerinde ($u=172.5$, $p>0.05$) istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Grupların sıra ortalamaları incelendiğinde sözel dönüt alan grubun sıra ortalamalarının, görsel dönüt alan gruba göre daha yüksek olduğu görülmektedir (Tablo 17).

9. Beden eğitimi dersi cimmastik ünitesindeki öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin sözel dönüt grubu, görsel dönüt grubu ve kontrol grubunun toplam kalıcılık puanları karşılaştırılması sonucunda, sadece sözel dönüt grubu ile dönüt almayan grup arasında sözel dönüt grubu lehine anlamlı fark bulunmuştur ($u=123$, $p<0.05$). Grupların sıra ortalamaları dikkate alındığında sözel dönüt grubunu sıra ortalamaları görsel dönüt grubu ve kontrol grubunun ortalamalarından daha yüksek,

görsel dönüt grubunun sıra ortalamaları ise kontrol grubundan daha yüksek olduğu bulunmuştur (Tablo 18, 19, 20).

10. Cimnastik ünitesindeki becerilerin (öne takla, geriye takla, amut takla) toplam eriş ve toplam kalıcılık puanlarından hareket ettiğimizde eriş ve kalıcılık puanları ortalamalarına göre, en yüksek sıra ortalamasının sözel dönüt alan gruptaki öğrencilerin, ikinci olarak görsel dönüt alan ve en son kontrol grubunu oluşturan öğrencilerin olduğu belirlenmiştir (Grafik 1). Sözel dönüt grubunun sıra ortalamaları görsel dönüt grubuna göre daha iyi olduğu bulunmuş, ancak sözel dönüt ile görsel dönüt arasında anlamlı farka ulaşılamamıştır ($p>0.05$). Bu sonuca göre, beden eğitimi derslerinde cimnastik ünitesine ait beceriler işlenirken öğrencilere sözel dönüt ve mümkünse görsel dönüt vermenin dönüt kullanmadan öğrenmeye oranla önemli etkisi olduğu söylenebilir.

5.2 TARTIŞMA

Araştırmada grupların cimnastikte öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin uygulanan programa bağlı olarak kendi içindeki gelişimleri ile ilgili bulgularına göre deney grupları ve kontrol grubu cimnastikteki becerileri anlamlı düzeyde öğrenmişlerdir.

Araştırma bulguları, Suveren (1998), Palas, Mirzeoğlu ve Alpaslan (2005), Akıncı (2004), Müftüler (2005) tarafından yapılan araştırmaların bulguları ile benzerlik göstermektedir.

Suveren (1998)'in cimnastiğe yeni başlayan 6-7 yaş grubu erkek çocuklarda kamera ile eğitim gören grup ile sözel eğitim gören grupların motorik özelliklerini karşılaştırdığı çalışmasında her iki grubun da öntest ve sontest değerlerinde sontest lehine gelişme olduğu saptanmıştır. Diğer taraftan Palas, Mirzeoğlu ve Alpaslan, (2005)'ın pekiştireç ve dönüt (sözel) ile işlenen serbest cimnastik ve halk oyunları ünitelerinin bilişsel ve devinişsel alanlardaki erişilme düzeylerine etkisini araştırdıkları çalışmada verilen eğitime bağlı olarak kontrol ve deney grupları kendi içinde istatistiksel olarak anlamlı gelişme göstermiştir. Müftüler (2005) ve Akıncı (2004)' yaptıkları çalışmada, basketbol top sürme ve turnike berilerinde gruplar kendi içinde anlamlı öğrenme gerçekleştirmişlerdir.

Öğrenme kompleks bir süreçtir ve pek çok faktöre bağlıdır. Dönüt bu faktörlerden sadece bir tanesidir. Öğrenmeyi etkileyen üç ana faktörden bahsedebiliriz. Öğrenen ile ilgili faktörler (türe özgü hazır oluş, olgunlaşma, genel uyarılmışlık hali, kaygı, eki yaşantılar, güdü ve dikkat) , öğrenme yöntemi ile ilgili faktörler (öğrenmeye ayrılan zaman, öğrenilen konunun yapısı, öğrencinin aktif katılımı ve dönüt), öğrenme malzemesi ile ilgili faktörler (algısal ayırt edilebilirlik, anlamsal çağrışım ve kavramsal gruplandırma). Dönüt bu faktörlerden öğrenme yöntemi ile ilgili faktörlerin içine girmektedir (Bacanlı, 2002:150). Bu bilgiler ışığında hem deney hem de kontrol gruplarındaki öğrencilerin derse aktif katılımları, öğrenme için verilen süre, öğrenilen konuların yapısı öğrencilerin davranışlarında

yeterince değişiklik yaptığı söylenebilir. Bu nedenle kontrol grubundaki öğrenmeler yukarıda sayılan faktörlere bağlı olarak gelişmiş olabilir.

Bulgulara göre cimmastik ünitesindeki öne takla becerisinde ne sözel dönüt grubu ile kontrol grubu arasında, ne görsel dönüt grubu ile kontrol grubu arasında, ne de sözel dönüt grubu ile görsel dönüt grubu arasında erişme ve kalıcılık puanları analizlerine göre istatistiksel olarak anlamlılık söz konusu değildir (Tablo 9,10,11). Bu durumun nedeni öne takla becerisinin cimmastikte çabuk ve kolay öğrenilen bir beceri olmasından kaynaklı olarak çok fazla dönüt koşuluna gerek kalmadan öğrenme sağlaması olabilir. Fredenburg, Lee ve Solmon (2001) yaptıkları çalışmada, kupa istifleme (cupstuck) becerisini öğrenmede dışsal (sözel) dönütün etkisini araştırmışlardır. Analizlere göre basit kupa istifleme becerisinde gruplar arasında anlamlı fark bulunamamıştır. Ancak, kompleks kupa istifleme becerisinde görev hakkında bilgi sağlayan dönütün öğrenme, tekniksel davranışlar ve yetenek kazanımı konusunda etkili olduğu bulunmuştur. Araştırmacılar, basit becerilerde dışsal dönütün çocukların öğrenmelerinde dönüt almayanlara oranla çok az etkisi olduğunu bildirmişlerdir. Buna göre, öne takla becerisi de öğrencilere basit gelmiş ve fark oluşmamasına neden olmuş olabilir. Ayrıca öne takla becerisinin yapısından dolayı, günlük hayatta çocuk oyunlarında fazla kullanılması ve bu konuda yaşanan geçmiş deneyimler bu sonuca etki etmiş olabilir.

Yapılan araştırma bulgularına göre sözel dönüt grubu dönüt almayan kontrol grubuna göre, erişide geriye ve amut takla becerilerinde (Tablo 9); kalıcılıkta ise amut takla becerisinde (Tablo 15) anlamlı öğrenme gerçekleştirmişlerdir. Bu bulguları destekler nitelikteki araştırmalara göz atacak olursak;

Chin (1993), Müftüler (2005), Akıncı (2004), Hebert ve Landin (1994), Kernodle, Johnson ve Arnold (2001), Konttinen, Mononen, Viitasalo ve Mets (2004), Baudry, Leroy, Thouwarecq ve Choller (2006) tarafından yapılan çalışmalarda sözel dönütün öğrenme performansını arttırdığı bulunmuştur. Chin (1993)'in yaptığı araştırma sonucunda sözel öğretmen dönütü kullanılan öğrenciler daha üstün öğrenmeyi daha az sayıda denemeye sağlamışlardır (Battal, 1999). Hebert ve Landin

(1994) tenis öğrenmeye yeni başlayanlar üzerinde yaptıkları çalışmada, teniste vole vuruşunun öğrenilmesinde ve kalıcılığında sözel ve görsel dönütün etkilerini araştırmışlardır. Deney grupları dönüt almayan kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde öğrenme gerçekleştirmişlerdir. Kernodle, Johnson ve Arnold (2001) çalışmalarında beyzbolda omuz üstünden atışta (overhand throw) hatalarının düzeltilmesinde sözel dönüt ve sözel dönüt+video tekrarı yönteminin beceri edinimi ve kalıcılığa etkisi araştırılmıştır. Çalışma sonunda sontestte ve kalıcılıkta sözel dönüt alan grup daha başarılı olmuştur. Müftüler (2005), sözel dönüt ve öz denetimin temel basketbol beceri öğrenimi üzerine etkisini araştırdığı çalışmasında sözel dönüt alan gruplar daha etkili olmuştur. Akıncı (2004), sözel, görsel, sözel+görsel dönütün top sürme ve turnike becerilerinin öğrenimine olan etkisini araştırmıştır. Sözel dönüt grubunun öğrenmeleri görsel dönüt grubundan anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur. Kontinen, Mononen, Viitasalo ve Mets (2004) tüfekte isabetli atış yapmada dışsal işitsel dönütün, performans ve öğrenme üzerine olan etkisini araştırmışlardır. Sontest ve kalıcılık testleri sonucuna göre işitsel dönüt grubunun, sonuç bilgisi grubu ve kontrol grubuna göre daha çok doğru performans sergilediği bulunmuştur. Baudry, Leroy, Thouwarecq ve Choller (2006) yaptıkları çalışmada, anında verilen işitsel (sözel) dönütün cimnastikte atlama beygirinde çember hareketinin düzgünlüğüne etkisini araştırmışlardır. Analizlere göre, deney grubunun atlama beygirinde çember hareketini %2.3 geliştirdiğini, kontrol grubunda gelişme olmadığı bulunmuştur. Sonuç olarak anında verilen işitsel (sözel) dönüt atlama beygirinde çember hareketi gibi birçok kompleks hareketlerin düzeltilmesinde kullanılabileceğini belirtmişlerdir.

Çalışmaya katılan öğrenciler 6.sınıftaki öğrencilerdir ve beden eğitimi dersinde sınıf öğretmeninden branş öğretmenine geçiş yapmışlardır. Sınıf öğretmenine olan bağılıktan kaynaklı sözel dönütlere bağımlılık söz konusu olabileceğinden geriye takla ve amut takla becerilerinde başarı artmış olabilir. Akıncı (2004)'nın çalışmasında denekler ilköğretim 3. sınıf öğrencileridir. Çalışmada sözel dönüt alan grupların öğrenmeleri görsel dönüt alan gruptan daha iyidir. Müftüler (2005), ilköğretim 4-5. sınıflar üzerinde yaptığı çalışmada sözel dönütün öğrenmede daha etkili olduğunu bulmuştur. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşları ile Müftüler

(2005)'in çalışmasındaki öğrencilerin yaşları birbirine oldukça yakındır ve iki araştırmanın bulgularında benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Magill (1994)'e göre beden eğitimi derslerinde psikomotor becerilerin öğrenilmesinde dışsal öğretmen dönütünün etkisi, öğrencilerin ve öğretilecek olan becerilerin karakteristik özelliklerine bağlıdır. Araştırmada öğretilen beceriler; kapalı, yuvarlanmaya dayalı, kısa süreli ve vücut koordinasyonu gerektiren beceriler olması nedeniyle özellikle geriye takla ve amut takla da öğretmenin dönütleri öğrenmeyi daha iyi düzeye getirmiş olabilir. Berlier (1987); Brophy (1981); Rickard (1991); Silverman, Tyson ve Krampitz (1982) gibi araştırmacılara göre, beceri seviyesi düşük (yeni başlayan) ve kendine güvenmeyen öğrencilerde öğretmenin sağladığı dönüt öğrencinin motivasyonunu ve öğrenmesini arttırabilir (Rink, 2003:178). Bu araştırmadaki öğrencilerin daha önce cimnastik ile ilgili eğitim almamaları bu anlamda beceri seviyelerinin düşük olması öğretmenden gelen sözel dönütlere karşı ilgiyi arttırmış olabilir. Yaptığı hareket hakkında dönüt alan öğrenci ne yapması gerektiği ile ilgili bir fikir edinmesi, uygulama hatalarını anlaması neticesinde performansını geliştirici çalışmalar içine girmiş olabilir. Baudry, Leroy, Thouvarecq ve Choller (2006), anında verilen işitsel (sözel) dönüt ün atlama beygirinde çember hareketi gibi birçok kompleks hareketlerin düzeltilmesinde kullanılabileceğini ve anında verilen işitsel işaretlerin cimnasikçilerin, çember hareketinin düzgün yapılabilmesi için gerekli olan işsel bilgileri daha nesnel olarak almalarını sağlayacağını belirtmişlerdir. Öğrencilerin sözel dönüte olan ihtiyacı hareketlerin karmaşık ve kolay olma derecelerine göre değişebilmektedir. Öğrenciler öne takla becerisine göre daha kompleks olan geriye takla ve amut takla becerilerini öğrenirken yaptıkları hareket hakkında daha fazla bilgi edinmek için sözel dönüte ihtiyaç duymuş ve bu dönütleri performanslarını geliştirmek için kullanmış olabilirler. Çamur (2001)'un çalışmasının bilişsel alan bulgularına göre canlı dönüt (sözel dönüt) alan grup, görsel dönüt alan gruba göre anlamlı düzeyde farklıdır. Çamur (2001) bu durumu, top sürme becerisini göre daha karmaşık olan turnike becerisini öğrenmede sözel dönütün öğrenciye çeşitli ipuçları sağlayarak öğrenmesinde artışa neden olabileceği şeklinde açıklamıştır. Kernodle ve Carlton (1992)'a göre hareketin süreci hakkında verilen sözel dönüt, hata oluştuğunda bireyin bu hatayı nasıl uygun bir biçimde düzelteceğine dair öğrenciye bilgi sağlar. Özellikle yeni başlayanların becerileri

öğrenmelerinde sözel dönütün daha etkili olabileceğini bildirmektedir. Tüm bunların ışığında bu araştırmada, toplam beceriler üzerinden hareketle erişide ve kalıcılıkta sözel dönüt alan öğrencilerin öğrenme performansının daha iyi olması; öğrencilerin seviyesinden, uygulanan becerilerin doğasından ve öğretmenden sözel dönüt almaya eğilimli olmalarından kaynaklanmış olabilir.

Yapılan araştırma bulgularına göre görsel dönüt grubu ile kontrol grubu arasında sadece erişide düzeyinde geriye takla becerisinde görsel dönüt grubu lehine anlamlı fark bulunmuştur (Tablo 10). Öğrenmedeki etkisini ortaya koymak amacıyla dönüt ile ilgili yapılan çalışmalardan görsel dönüt vermenin daha etkili olduğu sonucu bulunan çeşitli araştırmalara rastlanmıştır. (Selder ve Del Rolan, 1979; Sewal, Reeve ve Day 1988; Hebert ve Landin, 1994; Suveren, Sevim, Suveren ve Toborski 1999; Çamur, 2001; Guadagnoli, Holcomb ve Davis 2002; Menickelli 2004)

Selder ve Del Rolan (1979), yaptıkları araştırmada 12-13 yaşındaki kız öğrencilere cimnastikte denge çalışması yaptırmışlardır. Araştırmanın ilk 4 haftası boyunca her iki grupta farklılık olmazken 6 hafta sonunda videodan görsel dönüt alan grubun denge çalışmalarının, sözel dönüt alan grubun denge çalışmalarından daha yüksek derecede ilerleme gösterdikleri bulmuşlardır. Sewal, Reeve ve Day (1988)'in yaptıkları çalışmada, bir aynadan alınan eşzamanlı görsel dönütün, ağırlık kaldırma hareketini daha doğru yapmaya olan etkisi araştırılmıştır. Ayna ile eğitim yaparak görsel dönüt alan grubun almayan gruba göre ağırlık kaldırma becerisinde daha etkili olduğu bulunmuştur. Hebert ve Landin (1994)'ın teniste vole vuruşunun öğrenilmesinde ve kalıcılığında sözel ve görsel dönütün etkilerini araştırdıkları çalışmada deney grupları dönüt almayan kontrol grubuna göre anlamlı öğrenme gerçekleştirmişlerdir. Suveren, Sevim, Suveren ve Toborski (1999), tarafından yapılan araştırmada cimnastik becerilerinin öğreniminde bir grupla sözel öğretim diğer grupla da video desteği ile öğretim yapılmıştır. Araştırma sonuçları, videolu eğitim yapan grubun daha başarılı olduğunu göstermiştir. Çamur (2001)'un yaptığı araştırmada basketbolda dribbling ve turnike becerilerinin öğretiminde canlı, videolu, canlı+videolu dönütün başarıya etkisi incelenmiştir. Araştırma sonuçlarına bakıldığında canlı, videolu, videolu+canlı dönüt gruplarının puanları arasında

videolu dönüt kullanılan gruplar lehine istatistiksel farklılık bulunmaktadır. Guadagnoli, Holcomb ve Davis (2002)'in yaptıkları araştırmada golfte vuruş tekniğini öğrenmede kendi kendine dönütsüz öğrenme, sözel dönüt ve görsel dönütle öğrenmenin etkisi araştırılmıştır. İki hafta uygulamanın hemen ardından yapılan son testte, sözel dönütle ve görsel dönütle eğitim gören gruplar, kendi kendine dönütsüz eğitim alan gruplardan daha kötü sonuçlar ortaya koymuşlardır. Ancak, iki hafta sonra yapılan kalıcılık testinde görsel dönütle eğitim alan grup, sözel dönütle ve kendi kendine dönütsüz eğitim alan gruptan daha iyi sonuçlar elde etmiştir. Menickelli (2004), yaptığı araştırmada derecelendirilmiş bir hedefe serbest atış becerisini öğrenmede dört farklı dışsal dönüt verme yöntemlerinin etkisini araştırmıştır. Araştırma bulgularına göre, video dönütü alan grupların öğrenmeleri sözel dönüt alan grupların öğrenmelerinden daha yüksek olduğu bulunmuştur. Yukarıda kısaca açıklanan araştırma bulguları; bu araştırmanın erişçi puanlarına göre geriye takla becerisi ile paralellik gösterirken, öne takla ve amut takla becerileriyle ilgili bulguları desteklememektedirler.

Erişide öne takla ve amut taklada, video dönütünün etkisinin anlamlı olmamasının sebebi hareketlerin yönü olabilir. Geriye takla arkaya doğru, öne takla ve amut takla öne doğru yapılan hareketlerdir. Geriye taklada hareketleri nasıl yaptıklarını algılayamadıklarından videodan daha etkin dönüt alarak geriye taklayı geliştirmiş olabilirler. Magill (1994)'e göre öğrenciler, kompleks becerileri öğrenirken zayıf yönlerini geliştirmek ve vücutlarının çeşitli kısımlarını görmek için görsel bilgiye ihtiyaç duyarlar (Rink, 2003:178). Öğrenciler geriye takla hareketini yaparken vücut kısımlarını videodan daha iyi görüp, dönüt alarak diğer becerilere oranla daha fazla öğrenerek anlamlı farka ulaşmış olabilirler. Erişide öne takla ve amut taklada; toplam erişçi ve toplam kalıcılıkta fark olmamasının nedeni öğrencilerin videodan sağlanan görsel dönütü anlamlandıramamalarından kaynaklanmış olabilir ya da becerilerin zor olması ve öğrenmek için fazla tekrar yapılması gerekmesinden dolayı öğrencilerin videoda kendi olumsuz performanslarını görmeleri motivasyonlarının bozulmasına neden olmuş olabilir. Taylor (2006), yaptığı çalışmada video dönütünün beceri öğreniminde öğrencilerin motivasyonuna negatif etki yaptığını bulmuştur. Öğrenciler yaşları itibarı ile video dönütünü

performanslarını daha fazla geliştirmek için kullanamamış olabilirler. Ya da öğrenciler, beceriler çabuk yapıldığı için videodan dönüt alması gereken noktaları kaçırmış olabilirler. Roshtein ve Arnold (1976), yaptıkları 52 çalışmanın 19 tanesinde videolu görsel dönüt sağlanan grupların lehine anlamlı farka rastlamışlar, ancak 33 araştırmada ise kontrol grubu ile deney grubu arasında anlamlı fark bulamamışlardır (Knudson ve Morrison, 2002:139; Çamur, 2001:81). Öğrenciler videodan dönüt alırken hareketlerde hatanın başlangıç yerini veya nereden kaynaklandığını fark edememiş olabilirler. Videodan dönüt sağlanırken öğrencinin dönüt alması gereken yerler videodan gösterilip açıklama yapılsaydı, belki de öğrencilerin performansları artabilirdi. Çalışmada görsel dönüt ile birlikte sözel dönüt verilmedi. Halbuki, Sim ve Stewart'ın (1984), Kernodle ve Carlton (1992), Hebert ve Landin (1994) Menickelli (2004), Akıncı (2004) ve Çamur (2002) gibi araştırmacıların yaptığı çalışmalarda, görsel dönüt ile sözel dönütün birlikte verildiği deney gruplarının en başarılı gruplar olduğu söz konusu araştırmaların bulguları tarafından belirlenmiştir. Özellikle, Akıncı (2004)'nın yaptığı çalışmadaki deneklerin yaşları, bu araştırmadaki deneklerin yaşlarına yakındır. Akıncı'nın çalışmasında sözel+görsel dönüt alan grup; sadece sözel ve sadece görsel dönüt alan gruplardan anlamlı düzeyde farklıdır. Ayrıca sözel dönüt alan grup da görsel dönüt alan gruba göre anlamlı düzeyde farklıdır. Burada şu dikkati çekmektedir: Gruplar arasındaki farkı belirleyen sözel dönüttür. Bu neden den dolayı yapılan bu çalışmada görsel dönüt ile birlikte sözel dönüt verilseydi anlamlı farka ulaşılabilirdi. Çamur (2002)'un yaptığı çalışmada da görsel ve sözel dönütün birlikte kullanıldığı gruptaki başarı düzeyinin diğerlerine oranla daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bu araştırmada öğrenciler, görsel dönütü iyi kullanamayıp öğrenmelerini arttıramamış olabilirler. Ayrıca, verilen dönüt sayısı ve tekrarı bu sonuca neden olmuş olabilir. Bu sonucu etkileyen bir başka faktörde çalışma öncesinde görsel dönüt grubunda yapılan 2 ders saati pilot uygulamanın süre ve tekrarının yetersizliği olabilir. Yukarıda açıklanan durumlar nedeniyle, bu araştırmada toplam beceriler üzerinden hareketle erişide ve kalıcılıkta görsel dönüt grubu ile diğer gruplar arasında anlamlı farklılığa ulaşılammamış olabilir.

Sözel dönüt ile görsel dönüt arasında sadece erişim puanlarına göre sözel dönüt grubu lehine amut taklada fark olduğu, becerilerin toplam erişim ve toplam kalıcılık puanlarına göre sözel dönüt ile görsel dönüt arasında fark olmadığı bulunmuştur.

James (1971), Van-Wierimngen, Emmen, Hoogestyer ve Whiting, (1989), Mutlubaş, Demirhan ve Dursun (2002), Viitasalo, Era, Konttinen, Mononen, Mononen ve Norvapalo (2001), Mutlu, Demirhan ve Şahin (2004), Taylor (2006) tarafından yapılan çalışmalarda da bu çalışmada olduğu gibi sözel ve görsel dönüt arasında beceri öğreniminde fark olmadığı bulunmuştur. Bu araştırmalar yapılan çalışmanın bulguları ile paralellik göstermektedir.

James (1971)'in 11-12 yaşındaki çocuklarla üzerinde yaptığı araştırmada başlangıç düzeyindeki trambolin becerilerini öğrenmede sözel ve görsel dönütün etkisi araştırılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, görsel dönüt alan grubun puan ortalaması daha yüksek olmasına rağmen iki grup arasında anlamlı fark bulunamamıştır. Van-Wierimngen, Emmen, Hoogestyer ve Whiting, (1989) orta derecede tenis oynayan iki yıl deneyimi bulunan tenisçilerin tenis servis atışını öğrenmede görsel dönütün etkisini araştırmışlardır. Sonuçlara göre, görsel dönüt grubu ile geleneksel eğitim gören gruplar kontrol grubuna göre yüksek bir gelişme göstermişlerdir. Ancak görsel dönüt grubu ile geleneksel eğitim gören grup arasında anlamlı fark bulunamamıştır. Messier ve Cirillo (1989)'nun sözel ve görsel dönütün yeni başlayan koşucularda koşu tekniği, güç harcama kapasitesi ve ekonomik koşu üzerindeki etkisini ortaya koymak amacıyla yaptıkları çalışmada sözel ve görsel dönüt alan deney grubunun kontrol grubuna göre koşu tekniğini geliştirmede anlamlı farklı olduğu bulunmuştur. Koşu sırasındaki güç harcama kapasitesi ve ekonomik koşu ile ilgili iki grup arasında fark olmadığı bulunmuştur. Wilkinson, voleybolda servis ve pasın öğrenilmesinde sağlanan sözel ve görsel dönütün performans başarısına etkisini araştırmıştır. Sontest değerlerine bakıldığında gruplar arasında fark olmadığı saptanmıştır (McLaughlin, 1999). Mutlubaş, Demirhan ve Dursun (2002), cimnastikte öne salto becerisinin öğretiminde sözel ve görsel dönütlerin öğrenmeye etkisini incelemişlerdir. Sonuçlara göre sözel dönüt kullanılarak ders işlenen grubun puan

ortalamalarının daha yüksek olduğu görülse de, her iki grubun başarı ortalamaları arasında anlamlı fark bulunamamıştır. Viitasalo, Era, Konttinen, Mononen ve Norvapalo (2001) ayakta ve koşarak atışlara (tüfek) dönütün etkisini araştırmışlardır. Katılımcılardan bir kontrol, 3 deney grubu oluşturulmuştur. Gruplardan birisi sadece sonuç bilgisi (KR), diğer iki gruptan birisi sonuç bilgisi+süreç bilgisi (KP), diğeri ise sonuç bilgisi+süreç bilgisi yanında kendi atış performanslarını uluslar arası atış değerleri ile karşılaştırmak için video dahil grafik ve yazılı materyalleri içeren görsel dönüt almıştır. Her bir araştırma grubu koşarak hedef vurma skorunu geliştirmiştir. Üç grup arasında toplam atış skorlarına bakıldığında anlamlı fark yoktur. Mutlu, Demirhan ve Şahin (2004)'in yaptığı çalışmada “Hentbolda sıçrayarak atış tekniğinin öğretiminde görsel dönüt ve materyal kullanımının erişiyeye etkisi” araştırılmıştır. Araştırma bulgularına göre grupların bilişsel alan ve devinişsel alan erişiy puanları arasında anlamlı fark yoktur. Taylor (2006)'ın futbolda ayakla top saydırma becerisi üzerine yaptığı araştırmada video dönüt grubu, geleneksel eğitim gören grup ve sözel dönüt grubu oluşturulmuştur. Çalışma sonunda bir sontest ve akılda tutma (kalıcılık) testi yapılmıştır. Sonuçlara göre gruplar arasında sontest ve kalıcılıkta fark bulunamamıştır. Ayrıca beceri öğreniminde video dönütünün öğrencilerin motivasyonlarına negatif etki yaptığı bulunmuştur. Yukarıdaki araştırma bulguları, bu çalışmanın erişiyde öne ve amut takla, kalıcılık, toplam erişiy ve toplam kalıcılık bulguları ile paralellik göstermektedir.

Çamur (2001)'un Magill (1993)'den aktardığına göre, Roshtein ve Arnold (1976), Lynch (1983), Yunt (1978) gibi araştırmacıların yaptıkları çalışmaların bulgularında, görsel dönüt kimi zaman sözel dönüt ile aynı etkiyi göstermektedir. Yani sözel olarak sağlanan dönüt ile görsel olarak sağlanan dönüt arasında anlamlı farka rastlanmayabilir. Bir dışsal dönüt türü olarak videolu dönütün sağlanmasında şu iki nokta unutulmamalıdır; birincisi videolu dönütün etkililiğini belirlemede, öğrenme sürecine katılan öğrencilerin düzeyiy önemlidir (yeni başlayan veya deneyimli). İkincisi, videolu dönüt sağlamada daha verimli sonuç sağlamak için 4-5 hafta gibi uzun zamana ihtiyaç vardır (Çamur, 2001:82). Bu araştırmaya katılan öğrenciler, yaşları (12) itibari ile video dönütünü algılamada ve yorumlayıp uygulamada güçlük çekmiş olabilirler. 12 yaşındaki çocuklar soyut işlemler

döneminin özelliklerini de gösterirler ve sözel ifadeleri rahatça anlayıp hatalarını düzeltebilmiş olabilirler. Bu da öğrencilerin performanslarına yansıdığına sözel dönüt ile görsel dönüt arasında görsel dönüt lehine fark oluşmamasına neden olmuş olabilir. Magill (1994)'e göre öğrenciler, kompleks becerileri öğrenirken hareketlerdeki zayıf, hatalı yönlerini geliştirebilmek için görsel bilgiye sahip değildirler. Öğrenciler, vücut hareketlerini gösteren kinestetik bilgiyi (görsel dönüt), zayıf yönlerini geliştirmede, hatalarını düzeltmede kullanırlar. Ancak yeni başlayan öğrenciler bu bilgiyi kullanamayabilirler. Eğer öğrenci, kendi performansı ile gerçek (olması gereken) performansı karşılaştırabiliyorsa ve ayrıca performanslarının nasıl olduğu ile ilgili net ve yeterli bir bilgiye sahipse görsel dönüt daha etkilidir (Rink, 2003:178). Yapılan araştırma bulguları bu görüşe benzer bir sonuç ortaya koymuştur. Araştırmaya katılan öğrencilerin öğretilen becerileri yeni öğrendikleri için olması gereken performans ile kendi performansını karşılaştırıp gerekli düzeltmeleri yapamamış olabilirler. Kernodle ve Carlton (1992) tarafından yapılan çalışmada, atış mesafesi ve atış formuna göre değerlendirilen gruplardan, görsel dönüt+tavsiye edici sözel dönüt ve görsel dönüt+tanımlayıcı dönüt alan gruplar sadece sözel ve sadece görsel dönüt alan gruplara oranla anlamlı gelişme göstermişlerdir. Video dönütü yanında tavsiye edici dönüt alan grubun başarısı tanımlayıcı dönüt alan gruptan ve diğerlerinden daha yüksek bulunmuştur. Kernodle ve Carlton, görsel dönütün sözel bilgilerle desteklenirse daha faydalı hale gelebileceğini belirtmişler ve ayrıca özellikle yeni başlayanların becerileri öğrenmelerinde sözel dönütün daha etkili olabileceğini bildirmişlerdir. Araştırma bulgularına göre sözel dönüt ile görsel dönüt arasında fark bulunamamıştır. Ancak sözel dönüt alanların ortalamalarının daha yüksek olduğu bulunmuştur. Ayrıca sözel dönüt alanların, dönüt almayanlara göre anlamlı öğrenme sağladıkları bulunmuştur. Yukarıda değinilen nedenlerden dolayı yeni başlayanlarda sözel dönüt daha etkili olup, dönüt almayanlarla arasında fark oluşturmuştur. Bu yaşlardaki öğrencilere görsel dönüt sözel ipuçlarıyla birlikte verilirse daha faydalı hale gelebilir.

Mutlubaş, Demirhan ve Dursun (2002), Taylor (2006) ve Van-Wierimngen, Emmen, Hoogestyler ve Whiting, (1989)'in yaptıkları çalışma sonuçları bu çalışma ile benzerlik göstermektedir. Deney gruplarının becerileri öğrenmeleri kontrol

grubuna göre daha fazla iken iki deney grubu arasında fark çıkmamıştır. Araştırmanın bulgularına göre toplam erişî ve toplam kalıcılık puanlarına göre sözel ve görsel dönüt arasında anlamlı fark çıkmamasının bir sebebi de öne takla becerisi olabilir. Diğer becerilere göre daha kolay öğrenilen bir beceri olması nedeniyle ortalamaları yukarıya çekerek farkın oluşmasını engellemiş olabilir. Mutlubaş, Demirhan ve Dursun (2002), cimmastikte öne salto becerisinin öğretiminde sözel ve görsel dönütlerin öğrenmeye etkisini incelediği çalışmada sözel dönüt kullanılarak ders işlenen grubun puan ortalamalarının daha yüksek olduğu görülse de her iki grubun başarı ortalamaları arasında anlamlı fark bulunamamıştır. Bu araştırma bulgularına göre de toplam erişî ve toplam kalıcılık puanlarında sözel dönüt grubunun puan ortalamaları daha fazla olmasına rağmen iki grup arasında anlamlı fark yoktur.

Grupların erişî ve kalıcılık değerlerine baktığımızda kalıcılık değerlerinin erişî değerlerine göre düşük olduğu görülmektedir (Grafik 1). Ayrıca araştırmanın bulgularına göre, erişide sözel dönüt grubu ile kontrol grubu arasında geriye takladaki fark (Tablo 9), görsel dönüt grubu ile kontrol grubu arasında geriye takladaki fark (Tablo 10) ve sözel dönüt grubu ile görsel dönüt grubu arasında amut takladaki fark (Tablo11); ortalamaları daha iyi olmasına rağmen kalıcılıkta görülmemektedir. Bunun nedeni kalıcılık testinin sontestten 4 hafta sonra yapılmış olması ve öğrencilerin sontestten sonra öğretilen söz konusu becerileri tekrar etmemeleri olabilir. Taylor (2006), çalışmasında sontestten 2 hafta sonra ve Müftüler (2005), çalışmasında son alıştırmaya testinden 48 saat sonra kalıcılık testi yapmıştır. Yapılan araştırmada, sontest ile kalıcılık testi arasındaki sürenin uzun olması öğrencilerin beceri performanslarında düşüşe neden olmuş olabilir. Guadagnoli, Holcomb ve Davis (2002), yaptıkları çalışmada sözel ve görsel dönüt grupları arasında erişide fark bulamazken kalıcılıkta görsel dönüt grubu lehine farklılık bulmuştur. Yani kalıcılıkta öğrenme artış göstermiştir. Ancak, Anderson, Magill ve Selkiya (2001), yaptıkları çalışmada deneklerin kalıcılık testi sonuçlarına göre performanslarında azalma olmuştur. Müftüler (2005)'in yaptığı çalışmada iki kalıcılık testi uygulamıştır. Kalıcılık değerleri son erişî testi değerlerinden daha düşüktür. Taylor (2006)'ın yaptığı çalışmada erişî ve kalıcılık değerleri arasında pek

fark yoktur. Ancak erkeklerin kalıcılık değerlerinde hafif artış söz konusu iken bayan deneklerin kalıcılık değerlerinde önemli oranda düşüş görülmektedir. Yapılan bu araştırmadaki kız öğrencilerin sayısı erkeklere oranla daha fazladır (25 erkek, 35 kız) ve bu araştırmanın kalıcılık puanları ortalamalarında erişiş ortalamalarına göre üç grupta da hafif düşme söz konusudur. Bu yönüyle araştırma, Taylor (2006)'ın çalışması ile benzerlik göstermektedir. Müftüler (2005)'in yaptığı çalışmada kalıcılık evresindeki analizlere göre, sözel dönüt alan öğrencilerin top sürme ve turnike skorları diğer gruplarda bulunan öğrencilere göre daha üstün olduğu saptanmıştır. Müftüler'in yaptığı araştırmanın bulguları, bu araştırmanın hem erişiş hem de kalıcılık bulguları ile benzerlik göstermektedir.

Çalışmadaki net bir sonuca varmak için toplam beceriler üzerinden hareket edecek olursak; çalışmaya katılan tüm öğrenciler hem erişide hem de kalıcılıkta anlamlı öğrenme gerçekleştirmişlerdir. Araştırmaya katılan grupların kalıcılıklarında tekrar etmemeye ve unutmaya bağlı olarak düşüş görülmüştür. Ancak bu düşme gruplar arasında farka yol açmamıştır. Gruplar arası fark açısından sözel ve görsel dönütlerin erişiş ve kalıcılığa etkisi benzerdir.

Bu çalışmanın bulgularına göre, cimmastikte öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerini öğrenmede erişide ve kalıcılıkta, sözel dönüt verilmesi; dönüt verilmemesinden daha etkilidir. İki dönüt türü arasında anlamlı fark yoktur. Görsel dönüt sözel ipuçları ile birlikte verilirse daha etkili olabilir. Bu araştırma sonuçlarına göre araştırmaya katılan 12 yaş grubu öğrenciler sözel dönüt alarak cimmastikte öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerini daha iyi öğrendikleri bulunmuştur.

BÖLÜM VI

ÖNERİLER

Araştırma bulgularına dayalı olarak geliştirilen öneriler aşağıda sunulmuştur.

1. Çalışma bir eğitim-öğretim dönemini, beden eğitimi dersindeki birkaç farklı üniteyi kapsayacak şekilde uzun süreli yapılabilir.
2. Sözel ve görsel dönütün bilişsel ve duyuşsal alanlara olan etkileri de araştırılabilir.
3. Dönüt ile ilgili cimnastik ünitesindeki beceriler üzerinde bir çalışma yapılacaksa, daha kompleks ve karmaşık beceriler seçilebilir.
4. Bu çalışmada olduğu gibi yapılacak yeni araştırmaların da okulun eğitim öğretim ortamı içerisinde izolasyon yapılmadan yürütülmesi, beden eğitiminde beceri öğretimi açısından daha doğru bilgiler sağlayabilir.
5. Yapılacak olan herhangi bir araştırmada videolu görsel dönüt yöntemi kullanılacaksa, öğrencilere daha önceden video kamerayla 5-6 hafta eğitim yapılmalı, öğrencilerin alışmaları sağlanmalıdır.
6. Görsel ve sözel dönüt olarak beceri performansını arttırmada cinsiyetin etkisi olup olmadığı araştırılabilir.

KAYNAKLAR

- Anderson DI, Magill RA and Sekiya H, “Motor Learning as a Function of KR Schedule and Characteristics of Task-Intrinsic Feedback”, **Journal of Motor Behavior**, Mar: 33 (1), 2001: 59-66.
- Akyol H., “Olumlu Öğrenmeye Uygun Bir Ortam Oluşturma” **Sınıf Yönetimi**, (Edit.: Leyla Küçükahmet), Nobel Yayın dağıtım, Ankara, 2001.
- Akıncı, Y., “Effect Of Visual , Verbal, Visual+Verbal Feedback On Learning of Dribbling and Lay-ap Skill”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, **Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Ankara, 2004.
- Altıntaş, E., **Öğretim Becerileri**, Nobel Yayın Dağıtım, 1. Baskı, Ankara, 2003.
- Arıncı, H., **Beden Eğitimi Ders Programları İlköğretim 2. Kademe**, 1. Basım, Ankara, 2001.
- Ataman A., “Sınıf İçinde Karşılaşılan Davranış Problemleri ve Bunlara Karşı Geliştirilen Önlemler”, **Sınıf Yönetimi**, (Edit.: Leyla Küçükahmet), Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2001.
- Aşçı, H. ve S. Kirazcı. “Spor Bilimlerinin Psikolojik Temelleri”, (Edit.: Nevzat Mirzeoğlu), **Spor Bilimlerine Giriş**, Bağırhan Yayınevi, Ankara, 2003.
- Bacanlı, H., **Gelişim ve Öğrenme**, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2002, ss:149-159.
- Başaran İ. E., **Eğitim Psikolojisi**, Beşinci Kez Yeniden Basım, Ankara, 1998.
- Battal K. O., “Sonuç Bilgisinin (KR) Erişkiye Etkisi”, Yayınlanmamış Bitirme Projesi, **Hacettepe Üniversitesi**, Ankara, 1999.
- Baudry, L., D. Leroy, R. Thouvarecq and D. Choller, “Auditory Concurrent Feedback Benefits on the Cicle Performed in Gymnastics”, **Journal of Sports Science**, Feb; 24(2), 2006. ss:149-156.
- Bilen, M., **Plandan Uygulamaya Öğretim**, Dördüncü Baskı, Ankara, 1996.
- Bloom, S.B., **İnsan Nitelikleri ve Okulda Öğrenme**, Çeviri: Durmuş Ali Özçelik, İstanbul MEB Yayınları, 1995.

- Büyüköztürk, Ş. **Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı**, İstatistik, Araştırma Deseni, SPSS Uygulamaları ve Yorum, Gözden Geçirilmiş 5.Baskı, Pegem Yayıncılık, Ankara, 2005.
- Cashmore, E “The Key Concepts”, **Sport Psychology**, Routledge, London and New York, 2002.
- Chen, D.D ve Singer R.N, “Self-regulation and Cognitive Strategies in Sport Participation”, **International Journal of Sport Psychology**, sayı:23, 1992, ss.277-300.
- Coker C.A, **Motor Learning and Control for Practitioners**, The McGraw-Hill Companies, Newyork, 2004.
- Cormier S.C, "The Effects of Augmented Visual Cues on the Performance of Groundstroke Consistency for Beginning College-age Tennis Classes." Master Thesis, **Universty of Arizona**, 1982.
- Corra, UC, Martel VSA., Barros JAC., and Walter C., “**Brazilian Journal of Physical Education and Sport**”, cilt:19, sayı:2, April, 2005, ss:127-141.
- Çamur H, “Basketbolda Dribling ve Turnike Becerilerinin Öğretiminde Canlı, Videolu ve Canlı+Videolu Dönütün Başarıya Etkisi”, Bilim Uzmanlığı Tezi, **Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Ankara, 2001.
- Darden, G.F., Videotape Feedback for Student Learning and Performance: A Learning Stages Approach. **JOPERD**, cilt:70 sayı.9, 1999, ss. 40-45.
- Demirel, Ö, **Eğitim Sözlüğü**, Pegem Yayıncılık, İkinci Baskı, Ankara, 2003.
- Demirel Ö, **Plandan Değerlendirmeye Öğretme Sanatı**, Pegem Yayıncılık, Ankara, 1999.
- Demirel, Ö ve Kaya Z, **Öğretmenlik Mesleğine Giriş**, Pegem Yayıncılık, Ankara, 2001.
- Dökmen, Ü, “Farklı Tür Geribildirimlerin Öğrenmeye Etkisi”, **Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi**, cilt:15 sayı:2, 1982, ss.71-80.
- Echard, A.J., ve Gibson S.L., “Using Camcorders to Improve Teaching”, **Clearing House**, May/June, 1993, ss.288-292.
- Erbaş D., Ş. Yücesoy, “Özel Eğitim Öğretmenliği Programında Yer Alan Uygulama Derslerini Yürütürken Kullanılan İki Farklı Dönüt Verme Yönteminin

Karşılaştırılması” **Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, 2002, ss.109-120.

Erden M., **Sınıf Yönetimi**, Alkım Kitapçılık Yayıncılık, İstanbul, 2001.

Erden, M., Akman Y., **Gelişim Öğrenme-Öğretme**, Arkadaş Yayınevi, Ankara, 2000.

Ertürk, Selahattin, **Eğitimde Program Geliştirme**, Meteksan Yayınevi, Ankara, 1972.

Fidan N., **Okulda Öğrenme ve Öğretme**, Alkım Yayınevi, Ankara, 1996.

Fidan, N. **Okulda Öğrenme ve Öğretme**, Alkım Yayıncılık, Ankara, 1985.

Fischman, M.G and Oxendine, J.B, “Motor Skill Learning for Effective Coaching and Performance”, Editör: İn J.M. Williams, **Applied Sport Psychology; Personal Growth to Peak Performance**. Mountain View, İkinci Baskı, Toronto, 1993.

Fredenburg, K. B., Lee, A. M., & Solmon, M. “The effects of augmented feedback on students' perceptions and performance”, **Research Quarterly for Exercise and Sport**, 72, 2001, ss. 232-242.

Graham G., **Teaching Children Physical Education-Becoming a Master Teacher**, Virginia Human Kinetics Books, Champaign Illinois, 1992.

Guadagnoli, M, Holcomb W, Dawis M, “The Efficacy of Video Feedback for Learning the Golf Swing” **Journal of Sports Sciences**, (20), 2002, ss: 615-622.

Haguenauer M, Fargier P, Legreneur P, Dufour AB, Cogérino G, Begon M and Monteil KM, “Short Term Effect of Using Verbal Instructions and Demonstration at The Beginning of Learning a Complex Skill in Figure Skating.” **Perceptual and Motor Skills**, Feb: 100(1), 2005, ss:179-191.

Harrison M.J and C.L Blakemore, **Instructional Strategies for Secondary School Physical Education**, Dubuque: Wm. C. Brown Publishers, 1992.

Hebert, E.P and Landin D, “Effects of a Learning Model and Augmented Feedback on Tennis Skill Acquisition.” **Research Quarterly for Exercise and Sport**, Sep:65(3), 1994, ss:250-257.

Hebert, EP, Landin, D. ve Menikelli, J., “Videotape Feedback: What Learners See and How They Use it”. **Journal of Sport Pedagogy**, cilt:4, 1998, ss.12-28.

- James, P. "Videofeedback in Learning Begining Tranpoline", **Perceptual Motor Skills**, (32), 1971, s:669-670.
- Janelle, CM, Barba DA, Frehlich SG, Tennant LK ve Cauraugh JH, "Maximizing Performance Feedback Effectiveness Through Videotape Replay and a Self-Controlled Learning Environment", **Research Quarterly for Exercise and Sport**, Dec: 68(4), 1997, ss:269-279.
- Karasar N. **Bilimsel Araştırma Yöntemi**, Nobel Yayın Dağıtım, 11. Baskı, Ankara, 2002.
- Karlı Ü., Koruç Z., Aslan A., "Çocuklarda Çeşitli Görsel Geri Bildirim Gecikmesi Sürelerinin Motor Beceri Edinim ve Hatırlamaya Etkisi", **Hacettepe Ü. Spor Bilimleri Dergisi**, cilt:13 sayı:3, Ankara, 2002, ss.2-13.
- Kernodle MW, Johnson R, Arnold DR. "Verbal Instruction for Correcting Errors Versus Such Instructions Plus Videotape Replay on Learning the Overhand Throw". **Perceptual Motor Skills**. Jun;92(3 Pt 2), 2001, ss.1039-51.
- Kernodle, NW, and Calton LG, "Information Feedback and The Learning Multiple-Degree-of-Freedom Activities." **Journal of Motor Behavior**, Jun: 24(2), 1992, ss:187-196.
- Knudson D.V and Morrison C.S, **Qualitative Analysis of Human Movement**, Human Kinetics, Second Edition, USA, 2002.
- Kontinen, N Mononen K, Viitaslo J and Mets T, "The Effect of Augmented Auditory Feedback on Psychomotor Skill Learning in Precision Shooting" **Journal of Sport and Exercise Psychology**, cilt:26, 2004, ss.306-316.
- Magill, R.A., **Motor Learning, Concepts and Applications**, Dubuque: Wmc. Brown & Benchmark, 1998.
- Magill, R.A. and Wood, C.A. "Knowledge of Results Precision as A Learning Variable In Motor Skill Acquisition", **Research Quarterly for Exercise and Sport**, cilt:57 sayı 2, 1986, ss.170-173.
- Mc Lauglin E.J, Effectcts of a Web Based Information Program on the Acquisition of Knowledge and Visual Recognition of Critical Elements and the Precision of Feedback for Selected Sports Skills, **Universty of Northern Colorado**, Doktora Tezi, 1999.

- Melville, D.S, “Video Taping: An Assist For Large Class”, **Strategies**, cilt:6 sayı:4, 1993, ss. 26-28.
- Mengütay, Sami, **Okul Öncesi ve İlkokullarda Hareket Gelişimi ve Spor**, Tutibay Yayınları, İkinci Baskı, Ankara, 1999.
- Menickelli, J, “The Effectiveness of Videotape Feedback in Sport: Examining Cognitions in a Self –Controlled Learning Environment”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, **Lousina State University, The Department of Kinesiology**, 2004.
- Messier, S.P and Cirillo K.J, “Effects of Verbal and Visual Feedback System on Running Technique, Perceived Exertion and Running Economy in Female Novice Runners.” **Journal of Sports Science**, Summer, cilt:7, sayı:2, 1989, ss:113-126.
- Mirzeoğlu, D. “Spor Bilimlerinin Pedagojik Temelleri”, (Editör: Nevzat Mirzeoğlu), **Spor Bilimlerine Giriş**, Bağırhan Yayımevi, Ankara, 2003.
- Mosston, M., A. Ashworth, **Beden Eğitimi Öğretimi**, Çev: Eda Tüzemen, Bağırhan Yayımevi, Düzenleme: Gıyasettin Demirhan, Düzenlenmiş 3. Bası, Ankara, 2004.
- Mutlu, Ş., G. Demirhan, R. Şahin, “Hentbolde Sıçrayarak Atış Tekniğinin Öğretiminde Görsel Dönüt ve Materyal Kullanımının Erişkiye Etkisi” **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, cilt:26, 2004, ss.100-106
- Mutlubaş Kaya, Ö., G. Demirhan, Z. Dursun, “Cimnastikte Öne salto Becerisinin Öğretiminde Sözel ve Görsel Dönütlerin Başarıya Etkisi”, **Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, cilt:7 sayı: 2, 2002, ss.31-40.
- Müftüler, M., “Effects of Verbal Feedback and Self-evaluation on Learning Fundemental Basketball Skills”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, **Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Ankara, 2005.
- Newel, K.M., **Human Skills**, Skill Learning İn Holding, NewYork: Wiley Pubs, 1981.
- Özçelik, D. A. **Eğitim Programları ve Öğretim: Genel Öğretim Yöntemleri**, ÖSYM Yayınları, Ankara, 1992.
- Palas, İ., D. Mirzeoğlu ve S.Alpaslan, “The Effect of Reinforcement and Feedback on the Achivement Level in Cognitive and Psychomotor Domains in Free

- Gymnastics and Folk Dance Units” **The 46th ICHPER*SD Anniversary World Congress Proceedings**, Poster Sunum, İstanbul, 2005.
- Penman, K.A., Bartz D., Davis R., “Relative Effectiveness of an Instant Replay Videotape Recorder in Teaching Trampoline” **Research Quarterly for Exercise and Sport**, Dec: 39 (4), 1968, ss.1060-1062.
- Perper, E. ve Schmid, A.B. The Use of Electrodermal Biofeedback for Peak Performance Training. **Somatics** cilt:IV sayı:3, 1984, ss.16-18.
- Premuzak,J., Pieron M., Cloes M., “Effectiveness of a Video Training Programme Used to Improve Error Identification and Feedback Processes By PE Student Teachers” **International Journal of Physical Education**, 1995, ss.4-10.
- Rikli, R and Smith G., “Videotape Feedback Effects on Tennis Serving Form”, **Perceptual and Motor Skills**, sayı:50, 1980, ss. 895-901.
- Rink, J.E., “Effective Instruction in Physical Education”, (Editors: Silverman, S.J., Enis, C.D.), **Student Learning in Physical Education**, Applying Research to Enhance Instruction, Human Kinetics, Second Edition, 2003.
- Rink, J.E. **Teaching Physical Education for Learning**. University of South Carolina, WCB Mc Graw-Hill, Third Edition, Boston USA, 1998.
- Sağlam, M. “Öğretimi Etkileyen Etmenler”, **Öğretimde Planlama ve Değerlendirme**, (Editör: Mehmet Gültekin), Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir, 2003.
- Saban, A., **Öğrenme Öğretme Süreci, Yeni Teori ve Yaklaşımlar**, Nobel Yayın Dağıtım, 2. Baskı, Ankara, 2002.
- Salmoni, A.W., Schmidt, R.A.ve Walter, B.C, Knowledge of Results and Motor Learning, **Psychological Reports**, 1984.
- Schmidt, R.A., **Motor Control and Learning**, Human Kinetics Books, Illinois, 1988.
- Schmidt, R.A. **Motor Learning and Performance**. Human Kinetics Books, Illinois,1991.
- Schmidt, R.A.,C.A. Wrisberg, **Motor Learning and Performance**. Human Kinetics Books, USA, 2004.

- Selder, D.J and Del Rolan N, “Knowledge of Performance Skill Level and Performance on a Balance Beam” **Canadian Journal of Applied Sport Science**, sayı:4, 1979, ss.229-236.
- Senemoğlu N. **Kuramdan Uygulamaya: Gelişim, Öğrenme ve Öğretim**, Ertem Matbaacılık, Ankara, 1997.
- Senemoğlu N., “Bilişsel Giriş Davranışları ve Dönüt-Düzeltilmenin Erişkiye Etkisi”. Yayınlanmamış Doktora Tezi, **Hacettepe Üniversitesi**, Ankara, 1987.
- Sewall, L.P, Reeve T.G and Day R.A, “Effect of Concurrent Visual Feedback on Acquisition of A Weightlifting Skill.”, **Perceptual and Motor Skills**, Dec; 67(3), 1988, ss:715-718.
- Sim , L.J and Stewart C., The Effects of Video Feedback on the Standing Board Jump Performances of Middly and Modaretely Mentally Retardad Adults, **Physical Educator**, March, 1984. ss. 21-29.
- Sönmez V., **Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı**, Anı Yayıncılık, Ankara, 2001.
- Suveren S., “Sözel Eğitim ve Video Kamera ile Eğitimin Cimnastiğe Yeni Başlayan Erkek Çocukların Motor Gelişimlerine Etkisi”, **Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi** cilt:III, sayı:4, 1998, ss.17-26.
- Suveren S., Y. Sevim, S. Suveren ve Taborski, “6-7 Yaş Çocuklarda Beceri Öğreniminde Sözel Eğitim ve Video Kamera İle Eğitim Yönteminin Karşılaştırılması”, **Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, cilt:IV, sayı:2, 1999, ss.31-42.
- Taylor, S.L., “A Study of the Effectiveness of Modern Digital Imaging Techniques with Middle School Physical Education Students During the Development and Acquisition of Motor Skills”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, **The Florida State Universty, College of Education**, USA, 2006.
- Tekin H., **Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme**, Gözden Geçirilmiş 16. Baskı, Yargı Yayınevi, Ankara, 2003.
- Tekin E. “Klasik Koşullanma ve Edimsel Koşullanma”, **Gelişim ve Öğrenme**, Editör: Gürhan Can, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Eskişehir, 2001.
- Turgut F, **Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Metotları**, Ankara, 1977.

- Tümkiye U., G. Seferoğlu, “Öğrencilerin Kompozisyonlarına Verilen İki Farklı Geribildirim Yöntemi”, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, cilt:25, 2003, ss.186-193.
- Uzun, A., “Biçimlendirici Değerlendirmenin Yabancı Dil Erişisine Etkisi”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, **Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Ankara, 1986.
- Ün K. “Öğrenci Davranışlarının Pekiştirilmesi ve Bazı İlkeler”, **Eğitim ve Bilim**, cilt:12 sayı:66, 1987, ss.24-27.
- Ünal, S. ve Sefer A., **Öğretmenlik Mesleğine Giriş**, Marmara Üniversitesi Yayınları, Yayın No:646, İstanbul, 1999.
- Van Wieringen, PC, Emmen HH, Bootsma RJ, Hoogesteger M and Whiting HT, “The Effect of Video-feedback on the Learning of the Tennis Service by Intermediate Players.” **Journal of Sports Science**, Summer: 7(2), 1989, ss:153-162.
- Viitasalo, J.T., P. Era, N. Kontinen, H. Mononen, K. Mononen and K. Norvapalo, “Effects of 12-Week Shooting Training and Mode of Feedback on Shooting Scores Among Novice Shooters” **Scandinavian Journal of Medicine and Science in Sports**, cilt: 11 sayı:6, 2001, ss:362.
- Winsten, C.J. and Schmidt, R.A.. “Reduced Frequency of Knowledge of Results Enhances Motor Skill Learning”. **Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory and Cognition**, sayı:6, 1990, ss.677-691.
- Yalın, H.İ., **Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme**, Nobel Yayıncılık, Ankara, 2000.

EKLER

- Ek 1. 2005-2006 eğitim-öğretim yılı ünitelendirilmiş yıllık plan.
- Ek 2. 2005-2006 eğitim-öğretim yılı yıllık ünite belirtke tablosu
- Ek 3. Cimnastik ünitesi belirtke tablosu
- Ek 4. Sözel öğretmen dönütleri
- Ek 5. Görsel dönüt grubu öne takla günlük ders planları.
- Ek 6. Sözel dönüt grubu öne takla günlük ders planları.
- Ek 7. Kontrol grubu öne takla günlük ders planları.
- Ek 8. Görsel dönüt grubu geriye takla günlük ders planları.
- Ek 9. Sözel dönüt grubu geriye takla günlük ders planları.
- Ek 10. Kontrol grubu geriye takla günlük ders planları.
- Ek 11. Görsel dönüt grubu amut takla günlük ders planları
- Ek 12. Sözel dönüt grubu amut takla günlük ders planları.
- Ek 13. Kontrol grubu amut takla günlük ders planları.
- Ek 14. Öne takla gözlem formu.
- Ek 15. Geriye takla gözlem formu.
- Ek 16. Amut takla gözlem formu.
- Ek 17. Araştırmada sırasıyla yapılan işlemler.
- Ek 18. Deneklerin testlerden aldıkları aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri
- Ek 19. Ön çalışma.
- Ek 20. Milli Eğitim Bakanlığından alınan izin belgesi.
- Ek 21. Özgeçmiş.

EK-1 2006-2007 KIBRISCIK YİBO 6.SINIF BEDEN EĞİTİMİ YILLIK PLANI

Süre			Ünite: Cimnastik				
Ay	Hafta	Saat	HEDEF VE DAVRANIŞLAR	Konular	Öğrenme- Öğretme Yöntem ve Teknikleri	Kullanılan Eğitim Teknolojileri ve Araç- Gereçler	Değerlendirme (Hedef ve Davranışlara Ulaşma Düzeyi)
Mart	3	2	Cimnastik Ünitesine Ait Öntestler (Öne Takla, Geriye Takla ve Amut Takla becerilerinin ön testlerinin alınması)				
	4	2	Hedef 1: Cimnastikte öne takla becerisini kavrayabilme. Hedef Davranışlar: 1. Öne taklanın cimnastikteki önemini söyleme 2. Öne takla becerisinin tekniksel özelliklerini söyleme 3. Öne taklada yapılan hataları söyleme Hedef 2: Konuşanı dikkatlice dinlemeye dönüklük Hedef Davranışlar: 1. Hangi konuda konuşulduğunu söyleme 2. Konuşmacının kullandığı araç-gereçleri söyleme 3. Konuşmacının yaptığı konuşmanın ana fikrini söyleme 4. Konuşmacının sorduğu sorulara cevap verme Hedef 3: Cimnastikte öne takla becerisini yapmaya istekli oluş Hedef Davranışlar: 1. Spor kıyafetleriyle ders alanında bulunma 2. Yapılan etkinliklere istekle katılma 3. Kendine güvenme 4. Verilen farklı etkinlikleri en iyi şekilde yapma 5. Alıştırmalar için sıra bekleme Hedef 4: Cimnastikte öne takla becerisini yapabilmek için vücudu hazır hale getirebilme. Hedef Davranışlar: 1. Isınma için koşu yapma 2. Genel ısınma hareketleri yapma 3. Cimnastiğe özgü ısınma hareketlerini yapma 4. Tavşan sıçraması yapma 5. Beşik sallanması yapma Hedef 5: Cimnastikte öne takla becerisini uygulayabilmek için esnekliği geliştirebilme. Hedef Davranışlar: 1. Yürürken bacakları gergin bir şekilde öne savurma 2. Yürürken bacakları gergin bir şekilde yana savurma 3. Omuz seviyesinde iki kol beraber öne ve geriye düz daire çizme 4. Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere değdirmeye. 5. Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri sırayla sağ ve sol ayağa değdirmeye. 6. Bacaklar kapalı oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri ayak uçlarına değdirmeye. 7. Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere paralel öne uzatma. 8. Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile ellerle sırayla sağ ve sol ayak bileklerini tutma. Hedef 6: Cimnastikte öne takla becerisini uygulayabilme. Hedef Davranışlar: 1. Kolları avuç içleri yere bakacak şekilde yanda düz ve gergin tutma. 2. Dizleri hafif öne doğru bükme 3. Elleri parmaklar kapalı omuz genişliğinde mindere koyma 4. Baş göğüse doğru çekme 5. Sırtı öne doğru iyice yuvarlak yapma 6. Her iki bacak ile kuvvetli bir şekilde yeri itme 7. Eller ve kollar ile bir süre yeri itme 8. Başın arkasını ve enseyi yere koyma 9. Kambur bir sırt üzerinde yuvarlanma 10. Yuvarlanma sırasında bacakları düz ve gergin tutma 11. Toplanışta bacakları bitişik karna yaklaştırma ve topukları kalçaya çekme 12. Ellerle dizlerden tutma 13. Ayaklarla yere dayanma 14. Dengeli bir şekilde elleri yere deydirmeden ayağa kalkma 15. Kolları avuç içleri yere bakacak şekilde yere paralel yana açma	Öne Takla	Sunu, Komut, Alıştırma, Demonstrasyon Soru-Cevap Görsel İşitsel Araç Kullanımı.	Minder, Eğimli Minder, Cimnastik Kasası, Düdük, Cimnastik Eğitim CD'si Projeksiyon Makinesi, Donanımlı Bir Bilgisayar Vestel 72 Ekran Televizyon, Vestel DVD Çalar, 2 adet Sony Hİ 8 Kamera, 1 adet Canon Kamera, Kaynak Kitaplar, Spor Kıyafeti	Öğrencilerin davranışları gözlenir ve bu davranışlar ile ilgili notlar alınır. Öğrencilere derste yapılan etkinlikler hakkında kısa cevaplı sorular sorulur.

Süre			Ünite: Cimnastik				
Ay	Hafta	Saat	HEDEF VE DAVRANIŞLAR	Konular	Öğrenme- Öğretme Yöntem ve Teknikleri	Kullanılan Eğitim Teknolojileri ve Araç- Gereçler	Değerlendirme (Hedef ve Davranışlara Ulaşma Düzeyi)
Mart	5	1	Hedef 1: Cimnastik dersinde kullanılan araç gereçler bilgisi Hedef Davranışlar: 1. Kullandığı araçları tanıma 2. Araçları ders alanına düzgün şekilde yerleştirme 3. Ders araçlarını amacına uygun kullanma 4. Cimnastiğe ait verilen araç gereci bir dizi araç-gereç arasından seçip söyleme 5. Gösterilen araç gerecin adını söyleme 6. Gösterilen araç gerecin nerede kullanılacağını söyleme Hedef 2: Cimnastikteki sportif becerilerin işlevini açıklayabilme Hedef Davranışlar: 1. Verilen bir becerinin cimnastikte neden kullanıldığını kendi cümleleri ile ifade etme 2. Cimnastikte kullanılan temel becerilere ait örnekler verme Hedef 3: Konuşanı dikkatlice dinlemeye dönüklük Hedef Davranışlar: 1. Hangi konuda konuşulduğunu söyleme 2. Konuşmacının kullandığı araç-gereçleri söyleme 3. Konuşmacının yaptığı konuşmanın ana fikrini söyleme 4. Konuşmacının sorduğu sorulara cevap verme Hedef 4: Cimnastik ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme Hedef Davranışlar: 1. 3 tavşan sıçraması ardından 1 öne takla yapma 2. Art arda 5 tane öne takla yapma Hedef 6: Cimnastikte öne takla becerisini uygulayabilme. Hedef Davranışlar: 1. Kolları avuç içleri yere bakacak şekilde yanda düz ve gergin tutma. 2. Dizleri hafif öne doğru bükme 3. Elleri parmaklar kapalı omuz genişliğinde mindere koyma 4. Başı göğüse doğru çekme 5. Sırtı öne doğru iyice yuvarlak yapma 6. Her iki bacak ile kuvvetli bir şekilde yeri itme 7. Eller ve kollar ile bir süre yeri itme 8. Başın arkasını ve enseyi yere koyma 9. Kambur bir sırt üzerinde yuvarlanma 10. Yuvarlanma sırasında bacakları düz ve gergin tutma 11. Toplanışta bacakları bitişik karna yaklaştırma ve topukları kalçaya çekme 12. Ellerle dizlerden tutma 13. Ayaklarla yere dayanma 14. Dengeli bir şekilde elleri yere deydirmeden ayağa kalkma 15. Kolları avuç içleri yere bakacak şekilde yere paralel yana açma	Öne Takla	Sunu, Komut, Alıştırma, Demonstrasyon Soru-Cevap Görsel İşitsel Araç Kullanımı	Minder, Eğimli Minder, Cimnastik Kasası, Düdük, Cimnastik Eğitim CD’si Projeksiyon Makinesi, Donanımlı Bir Bilgisayar Vestel 72 Ekran Televizyon, Vestel DVD Çalar, 2 adet Sony HI 8 Kamera, 1 adet Canon Kamera, Kaynak Kitaplar, Spor Kıyafeti	Öğrencilerin öne takla hareketleri gözlenir.
		1	Öne takla becerisi erişti düzeylerini belirlemek için Öne Takla son testin alınması.				

Süre			Ünite: Cimnastik				
Ay	Hafta	Saat	HEDEF VE DAVRANIŞLAR	Konular	Öğrenme- Öğretme Yöntem ve Teknikleri	Kullanılan Eğitim Teknolojileri ve Araç- Gereçler	Değerlendirme (Hedef ve Davranışlara Ulaşma Düzeyi)
Nisan	1	2	Hedef 1: Cimnastikte geriye takla becerisini kavrayabilme. Hedef Davranışlar: 1. Geriye takla becerisinin önemin kendi cümleleri ile söyleme. 2. Geriye takla becerisinin tekniksel özelliklerini söyleme 3. Geriye takla becerisinde yapılan hataları söyleme. Hedef 2: Konuşanı dikkatlice dinlemeye dönüklük Hedef Davranışlar: 1. Hangi konuda konuşulduğunu söyleme 2. Konuşmacının kullandığı araç-gereçleri söyleme 3. Konuşmacının yaptığı konuşmanın ana fikrini söyleme 4. Konuşmacının sorduğu sorulara cevap verme Hedef 3: Cimnastikte geriye takla becerisini uygulayabilmek için vücudu hazır hale getirebilme. Hedef Davranışlar: 1. Isınma için koşu yapma 2. Genel ısınma hareketleri yapma 3. Cimnastiğe özgü ısınma hareketlerini yapma 4. Beşik sallanması hareketini yapma. Hedef 4: Cimnastikte geriye takla becerisini uygulayabilmek için esnekliği geliştirebilme. Hedef Davranışlar: 1. Yürürken bacakları gergin bir şekilde öne savurma 2. Yürürken bacakları gergin bir şekilde yana savurma 3. Omuz seviyesinde iki kol beraber öne ve geriye düz daire çizme 4. Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere değdirmiş. 5. Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri sırayla sağ ve sol ayağa değdirmiş. 6. Bacaklar kapalı oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri ayak uçlarına değdirmiş. 7. Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere paralel öne uzatma. 8. Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile ellerle sırayla sağ ve sol ayak bileklerini tutma. Hedef 5: Cimnastikte geriye takla becerisini uygulayabilme. Hedef Davranışlar: 1. Mindere arkayı dönme 2. Kolları yana doğru açma 3. Dizleri bükerek yere doğru çökme 4. Elleri omuzlar üzerinde avuç içleri yukarı yukarıyı gösterecek şekilde tutma 5. Karmı dizlere yaklaştırarak sırtı yuvarlak hale getirme 6. Geriye doğru sırt üzerinde yuvarlanma 7. Ense yere deydğinde elleri mindere yerleştirme 8. Eller ile minderi kuvvetlice itme 9. Ayaklar bitişik minderi itme 10. Elleri yerden kaldırma 11. Bacaklar üzerinde elleri yere deydirmeden dengeli bir şekilde ayağa kalkma 12. Kolları avuç içleri yere bakacak şekilde yere paralel yana açma	Geriye Takla	Sunu, Komut, Alıştırma, Demonstrasyon Soru-Cevap Görsel İşitsel Araç Kullanımı	Minder, Eğimli Minder, Cimnastik Kasası, Düdük, Cimnastik Eğitim CD'si Projeksiyon Makinesi, Donanımlı Bir Bilgisayar Vestel 72 Ekran Televizyon, Vestel DVD Çalar, 2 adet Sony HI 8 Kamera, 1 adet Canon Kamera, Kaynak Kitaplar, Spor Kıyafeti	Öğrencilerin davranışları gözlenir ve bu davranışlar ile ilgili notlar alınır. Öğrencilere derste yapılan etkinlikler hakkında kısa cevaplı sorular sorulur.

Süre			Ünite: Cimnastik				
Ay	Hafta	Saat	HEDEF VE DAVRANIŞLAR	Konular	Öğrenme- Öğretme Yöntem ve Teknikleri	Kullanılan Eğitim Teknolojileri ve Araç- Gereçler	Değerlendirme (Hedef ve Davranışlara Ulaşma Düzeyi)
Nisan	2	1	Hedef 1: Cimnastikteki sportif (temel) becerilerin işlevini açıklayabilme Hedef Davranışlar: 1. Verilen bir becerinin cimnastikte neden kullanıldığını kendi cümleleri ile ifade etme 2. Cimnastikte kullanılan temel becerilere ait örnekler verme Hedef 2: Konuşanı dikkatlice dinlemeye dönüklük Hedef Davranışlar: 1. Hangi konuda konuşulduğunu söyleme 2. Konuşmacının kullandığı araç-gereçleri söyleme 3. Konuşmacının yaptığı konuşmanın ana fikrini söyleme 4. Konuşmacının sorduğu sorulara cevap verme Hedef 3:Cimnastik ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme Hedef Davranışlar: 1. Bir öne takla bir geriye takla hareketi yapma 2. Art arda 5 kere geriye takla yapma 3. Öğrenilen hareketleri bağlantılı yapma Hedef 4: Cimnastikte geriye takla becerisini uygulayabilmek için sürat ve çabukluğu geliştirebilme. Hedef Davranışlar: 1. Yerinde 3 kere eller yukarıda parmak ucunda sıçrayıp 5m hızlı koşular yapma 2. Yerinde 3 kere dizleri karna çekip 5m hızlı koşular yapma 3. Yerinde 3 kere topukları kalçaya çekip 5m hızlı koşular yapma 4. Sağa kayma adımı ile deplase yapma 5. Sola kayma adımı ile deplase yapma Hedef 5: Cimnastikte geriye takla becerisini uygulayabilme. Hedef Davranışlar: 1.Mindere arkayı dönme 2. Kolları yana doğru açma 3. Dizleri bükerek yere doğru çökme 4. Elleri omuzlar üzerinde avuç içleri yukarı yukarıyı gösterecek şekilde tutma 5. Karnı dizlere yaklaştırarak sırtı yuvarlak hale getirme 6. Geriye doğru sırt üzerinde yuvarlanma 7. Ense yere deydiğinde elleri mindere yerleştirme 8. Eller ile minderi kuvvetlice itme 9. Ayaklar bitişik minderi itme 10. Elleri yerden kaldırma 11. Bacaklar üzerinde elleri yere deydirmeden dengeli bir şekilde ayağa kalkma 12. Kolları avuç içleri yere bakacak şekilde yere paralel yana açma şeklinde yere paralel yana açma	Geriye Takla	Sunu, Komut, Alıştırma, Demonstrasyon Soru-Cevap Görsel İşitsel Araç Kullanımı.	Minder, Eğimli Minder, Cimnastik Kasası, Düdük, Cimnastik Eğitim CD’si Projeksiyon Makinesi, Donanımlı Bir Bilgisayar Vestel 72 Ekran Televizyon, Vestel DVD Çalar, 2 adet Sony Hİ 8 Kamera, 1 adet Canon Kamera, Kaynak Kitaplar, Spor Kıyafeti	Öğrencilerin geriye takla hareketleri gözlenir.
		1	Geriye takla becerisi erişti düzeylerini belirlemek için Geriye Takla sontestini alınması.				

Süre			Ünite: Cimnastik				
Ay	Hafta	Saat	HEDEF VE DAVRANIŞLAR	Konular	Öğrenme- Öğretme Yöntem ve Teknikleri	Kullanılan Eğitim Teknolojileri ve Araç- Gereçler	Değerlendirme (Hedef ve Davranışlara Ulaşma Düzeyi)
Nisan	3	2	Hedef 1: Cimnastikte amut takla becerisini kavrayabilme. Hedef Davranışlar: 1. Amut takla becerisinin cimnastikteki önemini kendi cümleleri ile söyleme. 2. Amut becerisinin tekniksel özelliklerini söyleme 3. Amut becerisinde yapılan hataları söyleme Hedef 2: Cimnastik dersinde kullanılan araç gereçler bilgisi Hedef Davranışlar: 1. Kullandığı araçları tanıma 2. Araçları ders alanına düzgün şekilde yerleştirme 3. Ders araçlarını amacına uygun kullanma 4. Cimnastiğe ait verilen araç gereci bir dizi araç-gereç arasından seçip söyleme 5. Gösterilen araç gerecin adını söyleme 6. Gösterilen araç gerecin nerede kullanılacağını söyleme Hedef 3: Konuşanı dikkatlice dinlemeye dönüklük Hedef Davranışlar: 1. Hangi konuda konuşulduğunu söyleme 2. Konuşmacının kullandığı araç-gereçleri söyleme 3. Konuşmacının yaptığı konuşmanın ana fikrini söyleme 4. Konuşmacının sorduğu sorulara cevap verme Hedef 4: Cimnastikte amut takla becerisini uygulayabilmek için vücudu hazır hale getirebilme. Hedef Davranışlar: 1. Isınma için koşu yapma 2. Genel ısınma hareketleri yapma 3. Cimnastiğe özgü ısınma hareketlerini yapma 4. Topal köpek yürüyüşü yapma Hedef 5: Cimnastikte amut takla becerisini uygulayabilmek için esnekliği geliştirebilme. Hedef Davranışlar: 1. Yürürken bacakları gergin bir şekilde öne savurma 2. Yürürken bacakları gergin bir şekilde yana savurma 3. Omuz seviyesinde iki kol beraber öne ve geriye düz daire çizme 4. Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere değdirmiş. 5. Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri sırayla sağ ve sol ayağa değdirmiş. 6. Bacaklar kapalı oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri ayak uçlarına değdirmiş. 7. Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere paralel öne uzatma. 8. Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile ellerle sırayla sağ ve sol ayak bileklerini tutma. Hedef 6: Cimnastikte amut takla becerisini uygulayabilme. Hedef Davranışlar: 1. Başın her iki tarafında kolları birbirine paralel yukarı kaldırma 2. Öne doğru destek bacağı ile bir adım alma 3. Kollarımızı da başımızın yanından birbirine paralel ve omuz genişliğinde açık bir şekilde mindere doğru yaklaşturma 4. Destek bacağımızın yardımıyla savurma bacağımızı hızla yukarı doğru savurma 5. Elleri omuz genişliğinde açık, birbirine paralel mindere koyma 6. Destek bacağımızı da savurma bacağının arkasından yukarıya doğru kaldırma 7. Her iki bacak savrulduğunda bacakları düz ve gergin tutma 8. Dirseklerden başlayarak bütün vücudu sıkılı ve gergin yere dik olarak tutma 9. Başı eller arasını görecektir şekilde kollar arasında tutma 10. Her iki bacağımızın birbirine bitişik ve gergin bir şekilde yere dik yukarıda 1 sn bekletme 11. Çeneyi göğse yaklaştırarak başın içeri alınması 12. Kolları dirseklerden bükerek başın arkasını ve enseyi yere koyma 13. Amudu taklaya bağlayarak bitirme	Amut Takla	Sunu, Komut, Alıştırma, Demonstrasyon Soru-Cevap, Görsel İşitsel Araç Kullanımı.	Minder, Düdük, Cimnastik Eğitim CD'si Projeksiyon Makinesi, Donanımlı Bir Bilgisayar Vestel 72 Ekran Televizyon, Vestel DVD Çalar, 2 adet Sony Hİ 8 Kamera, 1 adet Canon Kamera, Kaynak Kitaplar, Spor Kıyafeti	Öğrencilerin davranışları gözlenir ve bu davranışlar ile ilgili notlar alınır. Öğrencilere derste yapılan etkinlikler hakkında kısa cevaplı sorular sorulur.

Süre			Ünite: Cimnastik				
Ay	Hafta	Saat	HEDEF VE DAVRANIŞLAR	Konular	Öğrenme- Öğretme Yöntem ve Teknikleri	Kullanılan Eğitim Teknolojileri ve Araç- Gereçler	Değerlendirme (Hedef ve Davranışlara Ulaşma Düzeyi)
Nisan	4	1	Hedef 1: Cimnastikteki sportif (temel) becerilerin işlevini açıklayabilme Hedef Davranışlar: 1. Verilen bir becerinin cimnastikte neden kullanıldığını kendi cümleleri ile ifade etme 2. Cimnastikte kullanılan temel becerilere ait örnekler verme Hedef 2: Beden eğitimi dersinin yararının farkında oluş Hedef Davranışlar: 1. Beden eğitimi dersinin yararını araştırma 2. Beden eğitimi dersinin yararını açıklayan bir kompozisyon yazma 3. Yazdığı kompozisyonu arkadaşlarına sunma 4. Yazdığı kompozisyonu arkadaşlarıyla tartışma Hedef 3: Konuşanı dikkatlice dinlemeye dönüklük Hedef Davranışlar: 1. Hangi konuda konuşulduğunu söyleme 2. Konuşmacının kullandığı araç-gereçleri söyleme 3. Konuşmacının yaptığı konuşmanın ana fikrini söyleme 4. Konuşmacının sorduğu sorulara cevap verme Hedef 3:Cimnastik ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme Hedef Davranışlar: 1. 3 topal köpek yürüyüşü ardından 1 amut takla yapma 2. Art arda 6 tane amut takla yapma Hedef 4: Cimnastik ile ilgili kuvveti geliştirebilme Hedef Davranışlar: 1. Düz cephe durumunda ellerle yeri ittirerek havada el çırpma 2. Uzun oturuşta bacakları yavaş kaldırma ve indirme 3. Bacakları V duruşta tutma 4. Bacakları kaldırma ve kolları yanda, yukarıda tutma 5. Uzun oturuşta kollar arkaya dayalı, sırayla sağ, sol bacağı gergin olarak kaldırıp indirme Hedef 6: Cimnastikte amut takla becerisini uygulayabilme. Hedef Davranışlar: 1. Başın her iki tarafında kolları birbirine paralel yukarı kaldırma 2. Öne doğru destek bacağı ile bir adım alma 3. Kollarımızı da başımızın yanından birbirine paralele ve omuz genişliğinde açık bir şekilde mindere doğru yaklaşturma 4. Destek bacağımızın yardımıyla savurma bacağımızı hızla yukarı doğru savurma 5. Elleri omuz genişliğinde açık, birbirine paralel mindere koyma 6. Destek bacağımızı da savurma bacağının arkasından yukarıya doğru kaldırma 7. Her iki bacak savruluşunda bacakları düz ve gergin tutma 8. Dirseklerden başlayarak bütün vücudu sıkılı ve gergin yere dik olarak tutma 9. Başı eller arasını görecektir şekilde kollar arasında tutma 10. Her iki bacağımızın birbirine bitişik ve gergin bir şekilde yere dik yukarıda 1 sn bekletme 11. Çeneyi göğse yaklaştırarak başın içeri alınması 12. Kolları dirseklerden bükerek başın arkasını ve enseyi yere koyma 13. Amudu taklaya bağlayarak bitirme	Amut Takla	Sunu, Komut, Alıştırma, Demonstrasyon Soru-Cevap Görsel İşitsel Araç Kullanımı.	Minder, Düdük, Cimnastik Eğitim CD'si Projeksiyon Makinesi, Donanımlı Bir Bilgisayar Vestel 72 Ekran Televizyon, Vestel DVD Çalar, 2 adet Sony Hİ 8 Kamera, 1 adet Canon Kamera, Kaynak Kitaplar, Spor Kıyafeti	Öğrencilerin amut takla hareketleri gözlenir.
		1	Amut Takla becerisi erişti düzeylerini belirlemek için Amut Takla son testin alınması.				

EK-2 2005-2006 Eğitim-Öğretim Yılı Kıbrısık Yatılı İlköğretim Bölge Okulu Beden Eğitimi Dersi Yıllık Belirtke Tablosu

Hedefler		Atletizm	Hentbol	Futbol	Basketbol	Cimnastik	Voleybol	Toplam
BİLİŞSEL ALAN	Kavramlar Bilgisi	3	2	2	2	3	2	14
	Araç gereçler Bilgisi	2	-	1	-	2	-	5
	Alan Ölçüleri Bilgisi	1	1	-	1	-	1	4
	Oyun Kuralları Bilgisi	-	1	1	1	-	1	4
	Sportif Becerilerin İşlevlerini Açıklayabilme	2	-	-	-	3	2	7
	Sportif Beceriler ile İlgili Teknikleri Kavrayabilme	1	2	1	2	-	-	6
TOPLAM		9	6	5	6	8	6	40
DUYUSAL ALAN	Beden Eğitimi ve Spor Derslerinin Yararının farkında Oluş	1	-	1	-	1	1	4
	Konuşanı Dikkatlice Dinlemeye Dönüklük	1	1	-	-	3	-	5
	BES Faaliyetlerine Katılmaya İstekli Oluş	-	1	1	-	1	1	4
	BES Faaliyetlerinde Dostça Oynama, Kazanma Kutlama ve Kaybetmeyi Kabullenebilme	1	1	-	1	-	1	4
	BES Faaliyetlerinde Temiz Hava ve Güneşten Faydalanabilme	2	-	-	1	-	-	3
TOPLAM		5	3	2	2	5	3	20
PSİKOMOTOR ALAN	BES Faaliyetlerinde Vücutu Hazır Hale Getirebilme	3	1	2	2	3	2	13
	BES Faaliyetlerinde Koordinasyonu Geliştirebilme	3	1	1	2	3	2	12
	BES ile İlgili Sürat ve Çabukluğu Geliştirebilme	2	2	1	1	1	1	8
	BES ile İlgili Dayanıklılığı Geliştirebilme	2	1	2	1	-	-	6
	BES ile İlgili Kuvveti Geliştirebilme	-	1	1	1	1	1	5
	BES ile İlgili Esnekliği Geliştirebilme	1	-	1	-	3	1	6
	BES ile İlgili Temel Beceriler Edinebilme	8	6	3	6	6	5	34
	BES ile İlgili Temel Becerileri Oyun Ortamına Aktarabilme	2	1	1	1	-	1	6
TOPLAM		21	13	12	14	17	13	90
GENEL TOPLAM		35	22	19	22	30	22	150

EK-3

Cimnastik Ünite Belirtke Tablosu

CİMNASTİK		Öne Takla	Geriye Takla	Amut Takla	Toplam
BİLİŞSEL ALAN	Kavramlar Bilgisi	1	1	1	3
	Araç gereçler Bilgisi	1	-	1	2
	Sportif Beceriler işlevini açıklayabilme	1	1	1	3
TOPLAM		3	2	3	8
DUYUSAL ALAN	Beden Eğitimi ve Spor Derslerinin Yararının Farkında Oluş	-	-	1	1
	Konuşanı dikkatlice dinlemeye dönüklük	1	1	1	3
	Konuşanı dikkatlice dinlemeye dönüklük	1	-	-	1
TOPLAM		2	1	2	5
PSİKOMOTOR ALAN	BES Faaliyetlerinde Vücudu Hazır Hale Getirebilme	1	1	1	3
	BES Faaliyetlerinde Koordinasyonu Geliştirebilme	1	1	1	3
	BES ile ilgili Sürat ve Çabukluğu Geliştirebilme	-	1	-	1
	BES ile ilgili Kuvveti Geliştirebilme	-	-	1	1
	BES ile ilgili Esnekliği Geliştirebilme	1	1	1	3
	BES ile ilgili Temel Beceriler Edinebilme	2	2	2	6
TOPLAM		5	6	6	17
GENEL TOPLAM		10	9	11	30

EK-4**SÖZEL DÖNÜTLER****Öne Takla Becerisinde Öğretmenin Sağladığı Sözel Dönütler**

1. Kolları avuç içleri yere bakacak şekilde yanda düz ve gergin tutmalısın
2. Dizleri hafif öne doğru bükmelisin
3. Elleri omuz genişliğinde mindere koymalısın
4. Sırtı öne doğru iyice yuvarlak yapmalısın
5. Her iki bacak ile kuvvetli bir şekilde yeri itmeli
6. Eller ve kollar ile bir süre yeri itmeli
7. Başın arkasını ve enseyi yere koymalısın
8. Sırt üzerinde yuvarlanmalısın
9. Yuvarlanma sırasında bacakları düz ve gergin tutmalısın
10. Toplanışta bacakları hızla karna yaklaştırmalısın ve topukları kalçaya çekmelisin
11. Ellerle dizlerden tutmalısın
12. Elleri yere koymadan dengeli bir şekilde ayağa kalkmalısın.

Geriye Takla Becerisinde Öğretmenin Sağladığı Sözel Dönütler

1. Kolları avuç içleri yere bakacak şekilde yanda düz ve gergin tutmalısın
2. Elleri omuzlar üzerinde avuç içleri yukarı yukarıyı gösterecek şekilde tutmalısın
3. Karnı dizlere yaklaştırarak sırtı yuvarlak hale getirmeli
4. Geriye doğru sırt üzerinde yuvarlanmalısın
5. Geriye doğru yuvarlanırken dizlerine karnından ayırmamalısın
6. Ense yere deydiğinde ellerin avuç içlerini mindere yerleştirmeli
7. Eller ile minderi kuvvetlice itmeli
8. Ayaklar bitişik minderi itme
9. Elleri yerden kaldırma
10. Elleri yere deydirmeden dengeli bir şekilde ayağa kalkmalısın

Amut Takla Becerisinde Öğretmenin Sağladığı Sözel Dönütler

1. Mindere arakanı dönüp çömelik pozisyona geçmelisin.
2. Başın her iki tarafında kolları birbirine paralel yukarı kaldırmalısın
3. Öne doğru destek bacağı ile bir adım almalısın
4. Elleri omuz genişliğinde mindere koymalısın
5. Kolları düz ve gergin tutmalısın
6. Savurma bacağına hızla yukarı doğru savurmalısın
7. Savurma bacağın düz ve gergin olmalı
8. Destek bacağın düz ve gergin bir şekilde savurmalısın
9. Tüm vücudunu sıkı gergin ve dik tutmalısın
10. Başı eller arasını görecektir şekilde kollar arasında tutmalısın
11. Her iki bacağın birbirine bitişik ve gergin tutmalısın
12. Amutta bir saniye beklemeli
13. Çeneyi göğse yaklaştırarak başını içeri almalısın
14. Kolları dirseklerden bükerek başın arkasını ve enseyi yere koymalısın
15. Amudu öne taklaya bağlayarak bitirmeli

EK_5

GÜNLÜK DERS PLANI (Görsel Dönüt Grubu) (1)

Okulu : Kıbrıscık YİBO

Ders : Beden Eğitimi

Sınıf : 6/C

Tarih : 23.003.2006

Süre : 40+40dk

Ünite : Cimnastik

Konu : Öne Takla

Yer : Güreş Salonu

Araç-Gereç: Minder, Eğimli Minder, Düdük, Cimnastik Kasası, Spor Kıyafeti, Vestel 72 Ekran Televizyon, Vestel DVD Çalar, Cimnastik Eğitim CD'si, Bilgisayar, Projeksiyon, İki adet Sony Hİ 8 Kamera, 1adet Canon Kamera, Kaynak Kitaplar.

Yöntem: Sunu, Komut, Alıştırma, Demonstrasyon, Soru-Cevap, Görsel-İşitsel Araç Kullanımı.

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

HEDEF I: Cimnastikte öne takla becerisini kavrayabilme.

HEDEF DAVRANIŞLAR:

1. Öne taklanın cimnastikteki önemini söyleme
2. Öne takla becerisinin tekniksel özelliklerini söyleme
3. Öne taklada yapılan hataları söyleme

HEDEF II: Konuşanı dikkatlice dinlemeye dönüklük

HEDEF DAVRANIŞLAR:

1. Hangi konuda konuşulduğunu söyleme
2. Konuşmacının kullandığı araç-gereçleri söyleme
3. Konuşmacının yaptığı konuşmanın ana fikrini söyleme
4. Konuşmacının sorduğu sorulara cevap verme

HEDEF III: Cimnastikte öne takla becerisini yapmaya istekli oluş

HEDEF DAVRANIŞLAR:

1. Spor kıyafetleriyle ders alanında bulunma
2. Yapılan etkinliklere istekle katılma
3. Kendine güvenme
4. Verilen farklı etkinlikleri en iyi şekilde yapma
5. Alıştırmalar için sıra bekleme

HEDEF IV: Cimnastikte öne takla becerisini uygulayabilmek için vücudu hazır hale getirebilme.

HEDEF DAVRANIŞLAR :

1. Isınma için koşu yapma
2. Genel ısınma hareketleri yapma
3. Cimnastiğe özgü ısınma hareketlerini yapma

4. Tavşan sıçraması yapma
5. Beşik sallanması yapma

HEDEF V: Cimnastikte öne takla becerisini uygulayabilmek için esnekliği geliştirebilme.

DAVRANIŞLAR:

1. Yürürken bacakları gergin bir şekilde öne savurma
2. Yürürken bacakları gergin bir şekilde yana savurma
3. Omuz seviyesinde iki kol beraber öne ve geriye düz daire çizme
4. Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere değdirme.
5. Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri sırayla sağ ve sol ayağa değdirme.
6. Bacaklar kapalı oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri ayak uçlarına değdirme.
7. Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere paralel öne uzatma.
8. Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile ellerle sırayla sağ ve sol ayak bileklerini tutma.

HEDEF VI: Cimnastikte öne takla becerisini uygulayabilme.

DAVRANIŞLAR:

1. Kolları avuç içleri yere bakacak şekilde yanda düz ve gergin tutma.
2. Dizleri hafif öne doğru bükme
3. Elleri parmaklar kapalı omuz genişliğinde mindere koyma
4. Başı göğse doğru çekme
5. Sırtı öne doğru iyice yuvarlak yapma
6. Her iki bacak ile kuvvetli bir şekilde yeri itme
7. Eller ve kollar ile bir süre yeri itme
8. Başın arkasını ve enseyi yere koyma
9. Kambur bir sırt üzerinde yuvarlanma
10. Yuvarlanma sırasında bacakları düz ve gergin tutma
11. Toplanışta bacakları bitişik karna yaklaştırma ve topukları kalçaya çekme
12. Ellerle dizlerden tutma
13. Ayaklarla yere dayanma
14. Dengeli bir şekilde elleri yere deydirmeden ayağa kalkma
15. Kolları avuç içleri yere bakacak şekilde yere paralel yana açma.

Kaynaklar:

1. Arıcı Hikmet, “Beden Eğitimi Ders Programları İlköğretim 2. kademe”, 1. Basım, Ankara, 2001.
2. Çoknaz Hakkı, “İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi ve Aletli Cimnastik, Bolu, 1998.
3. Suveren Sibel ve Suveren Salih, “Artistik Cimnastik Öğretim Metotları”, 1. Basım, Ankara, 2002.
4. Şengül Ergün, “Okullarda Aletli Cimnastik”, Spor Uygulamaları Dizisi-6, 2. Baskı, Ankara, 1996.

DERSİN İŞLENİŞİ

DERSE GİRİŞ VE ÖN ISINMA (20 dak.)

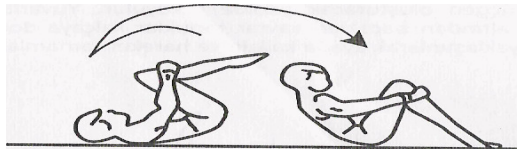
- Selamlama yapılması ve yoklamanın alınması.
- Öğretmenin “Bugün dersimizde cimnastikte öne takla becerisini işleyeceğiz.” demesi ve öğrencilerin konudan haberdar edilmesi.
- Öğretmenin “ Şimdiye kadar olan derslerimizde herkes kendi yetenekleri doğrultusunda derslere katılmaya çalıştı. Bugün de sizden etkin katılım bekliyorum.” demesi ve öğrencilerin dikkatlerinin çekilmesi. Öğretmenin “Bu hafta ve gelecek haftaki ders sonunda öne takla becerisini öğrenecek ve kolayca uygulayabilecek hale geleceksiniz.” demesi ve dersin hedeflerinden haberdar etmesi. Öğretmenin “Bugün yapacağımız etkinliklere en aktif katılım sağlayan ve özveri ile çalışan bir öğrenciyi ödüllendireceğim.” demesi ve öğrencileri güdülemesi.
- Öğretmenin “Bu gün dersimizde kamera ve televizyon kullanacağız. Önceki derslerimizde de kullanmıştık alıştırma yaparken biraz daha dikkatli olmanızı istiyorum” demesi. Öğrencilere, videodan nasıl dönüt almaları gerektiğinin anlatılması ve bu konu il ilgili gerekli uyarıların yapılması.
- Öğrencilere, derste uygulanacak alıştırma videodan sırasıyla gösterilmesi.
Alıştırma;
 1. Tavşan sıçraması
 2. Beşik sallanması
 3. Eğimli minderde yardımcı öne takla
 4. Eğimli minderde öne takla
 5. Minderde yardımcı öne takla
 6. Minderde öne takla
- Öğrencilerin minder üzerinde sıralanmaları ve aşağıdaki ısınma etkinliklerini yapmaları:
 1. 2 dakika hafif tempo ısınma koşusu
 2. Eller belde olacak şekilde küçük sıçramalar
 3. Yürürken bacakları gergin bir şekilde öne savurma
 4. Yürürken bacakları gergin bir şekilde yana savurma
 5. Hayvan yürüyüşleri yapma
 - Tavşan Sıçraması
 - Ayı yürüyüşü
 - Yengeç Yürüyüşü
 - Topal Köpek Yürüyüşü

6. Serbest Streching Yapılması

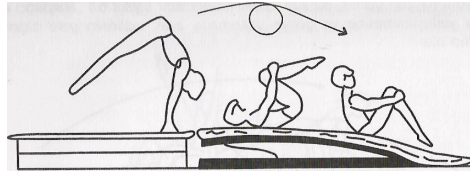
- Omuz seviyesinde iki kol beraber öne ve geriye düz daire çizme.
- Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere değdirme.
- Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri sırayla sağ ve sol ayağa değdirme.
- Bacaklar kapalı oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri ayakuçlarına değdirme.
- Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere paralel öne uzatma.
- Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile ellerle sağ ayak bileğini tutma.
- Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile ellerle sol ayak bileğini tutma.

ESAS DEVRE (50 dak.)

- Öğrencilerin ısınmadan sonra minder üzerinde U düzeni alması. Öğretmenin öne takla becerisini göstermesi. Bu beceriyi yapabilmek için bazı ön çalışmalar yapmak gerektiğinin öğrencilere söylenmesi.
- Öğretmenin öğrencilere tavşan sıçramasını (Ayaklar birbirine bitişik dizler üzerinde çömelinir, eller birbirine paralel omuz genişliğinden biraz açık olarak öne, ileriye doğru mindere konulur, ellerden ve yerden kuvvet alarak ayakların minder itmesiyle öne, ellerinin arasına sıçrayarak tavşan sıçraması yapılır.) anlatarak göstermesi. Öğrencilere tavşan sıçraması hareketinin, kolların yardımı ile yerden kuvvet alarak ayakları itirmede ve ayaklar bitişik sıçramayı öğrenmede öne taklada önemli bir hareket olduğunun anlatılması ve ellerin ileriye yerleştirilmesi gerektiği, sıçramada ayakların bitişik olması gerektiği, ayakların ellere yakın sıçranması gerektiği hususlarına dikkat edilmesinin söylenmesi.
- Öğrencilerin tavşan sıçraması alıştırmalarını 10 kere yapması.
- Öğretmen tarafından beşik sallanması hareketinin (Yere sırt üstü yatılır, her iki bacak diz altından ellerle kavranır, çene göğse yaklaştırılır, sırt kavisli durumda, önde ayaklar, geride ense yere deyecek şekilde öne geriye doğru salınım yapılır.) anlatılarak gösterilmesi. Beşik sallanması hareketinde sırtın yuvarlak hale getirilip çenenin göğse yaklaştırılmasının önemli olduğunun anlatılması.

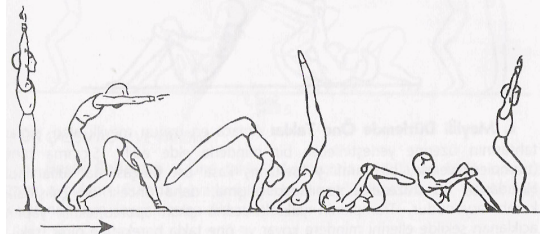

- Öğrencilerin minder üzerinde beşik sallanma hareketini 5 kere uygulaması Beşinci uygulamanın kameraya çekilip videoya aktarılması Öğrencilerin videodan görsel dönüt (1) aldıktan sonra aynı alıştırmayı 5 kere daha uygulaması.
- Öğretmen tarafından öğrencilere, beşik sallanmasından ayağa kalkma hareketinin (Beşik sallanması hareketinde salınım yapılırken ellerle diz altından kuvvet alınır, dizler iyice göğse yaklaştırılır, sırt üzerinde geriye öne doğru sallanılır ve ayak tabanları üzerinde ayağa kalkılır.) anlatılarak gösterilmesi.
- Öğrencilerin beşik sallanmasından ayağa kalkma alıştırmalarını 5 kere uygulaması. Beşinci uygulamaların kamera ile videoya aktarılması. Öğrencilerin videodan görsel dönüt (2) alarak hareketi 5 kere daha uygulaması
- Öğrencilere eğimli minder üzerinden öne takla alıştırmalarının (Kollar yana açılır, dizler hafif öne doğru bükülür, eller parmaklar kapalı omuz genişliğinde eğimli mindere konulur. Baş göğse doğru çekilir, sırtı öne doğru iyice yuvarlak yapılır ve her iki bacak ile yer kuvvetli bir şekilde itilir. Ellerin ve kolların yardımı ile başın arkasını ve ense yere konulur, kambur bir sırt üzerinde bacaklar düz ve gergin bir şekilde yuvarlanılır. Toplanışta bacaklar bitişik karına yaklaştırılır, topuklar kalçaya çekilerek ellerle dizlerden tutulur, ayakları yere dayayarak dengeli bir şekilde elleri yere deydirmeden ayağa kalkılır ve kolları yana açılır.) anlatılarak gösterilmesi.

- Öğrencilerin eğimli minder üzerinde 1 kere yardımcı öne takla hareketini (Öğretmen öne taklayı yapacak öğrencinin eğer sağ tarafında durur ise sağ elini öğrencinin ensesine sol elini öğrencinin karnına koyarak sağ eli ile öğrencinin başını öne doğru bastırırken sol eli ilde vücuda hız vererek öne takla yapan öğrenciye yardım eder. Eğer öğretmen öğrencinin sol tarafında ise sol el enseye, sağ el karına gelecek şekilde yardım edilir.) yapması. Öğrencilere yardım öğretmen tarafından yapılır. Öğrencilerin bu alıştırmayı yaptıktan sonra eğimli minder üzerinde yardımsız öne takla alıştırmalarını 5 kere yapması. Beşinci uygulamanın kameraya çekilip videoya aktarılması. Öğrencilerin videodan görsel dönüt (3) aldıktan sonra aynı alıştırmayı 5 kere daha uygulaması.

- Öğrencilere minder üzerinde yardımcı öne takla alıştırmalarının anlatılarak gösterilmesi. Dikkat edilmesi gereken hususların anlatılması. Alıştırma yardımcı öğretmen tarafından yapılacağının söylenmesi.
- Öğrencilerin yardımcı öne takla alıştırmalarını 1 kere yapmaları. Yardımın öğretmen tarafından yapılması.
- Öğrencilere minder üzerinde öne takla alıştırmalarının anlatılarak gösterilmesi. Dikkat edilmesi gereken hususların (Parmaklar bitişik, avuç içleri yere gelecek şekilde eller birbirine paralel, omuz genişliğinde açık mindere konulmalıdır. Mindere başın arkası ve ense konulmalıdır. Yuvarlanma esnasında bacaklar birbirine bitişik, düz ve gergin olmalıdır. Yuvarlanmadan sonra topuklar kalçaya çekilmeli, dizleri ellerle tutup yuvarlanma hızıyla da kuvvet alarak ellerle yere değmeden dengeli bir biçimde ayağa kalkılmalıdır.) anlatılması.

- Öğrencilerin minder üzerinde öne takla alıştırmalarını 5 kere uygulaması. Beşinci uygulamaların kamera ile videoya aktarılması. Öğrencilerin videodan görsel dönüt (4) aldıktan sonra aynı alıştırmayı 5 kere daha uygulaması. Yine beşinci uygulamaların kamera ile TV'ye aktarılması ve öğrencilerin görsel dönüt (5) aldıktan sonra hareketi 10 kere daha uygulaması.

DERSİ BİTİRİŞ ve DEĞERLENDİRME (10 dak.)

- Öğrencilerin geniş kolda sıraya geçmesi. Öğretmenin bu günkü dersimizde farklı bir uygulama yaptık kendinizi ekrandan izleyerek hatalarınızı kendiniz görüp düzeltmeye çalıştınız. Bundan sonraki derslerimizi de bu şekilde işleyeceğiz demesi.
- Öğrenciler tarafından malzemelerin toplanması
- Öğrencilere deve-cüce oyununun oynatılması. Öğretmen tarafından komut verilir deve-cüce komutlarıyla öğrenciler oturup kalkarlar. Oyun çeşitlendirilerek dersin başında yapılan tavşan sıçraması, ayı yürüyüşü, topal köpek yürüyüşü de oyuna katılır. Oyunda çıkma yoktur en fazla hata yapan beş kişi oyunu kaybeder. Oyunu kaybedenler bir sonraki derste ders alanına

malzemelerin yerleştirilmesinde ve alandaki malzemelerin toparlanmasında görevlendirilir.

- Öne takla becerisinin önemi, öne takla becerisinde yapılan hataların, konunun ana fikrinin soru-cevap şeklinde öğrencilerle tekrar edilerek konunun pekiştirilmesi.
- Öğrencilerden ders hakkındaki yorumlarının alınması.
- Öğrencilerin 2 dakika soğuma hareketleri yapması. Öğrencilerin kollara, bele ve bacaklara yönelik esnetme hareketleri yapmaları.
- Öğretmenin “Gelecek hafta dersimizde öne takla becerisini işleyemeye devam edeceğiz.” demesi ve öğrencilerin gelecek dersten haberdar edilmesi.
- Derse etkin katılım gerçekleştiren bir öğrenciye ödülün verilmesi.
- Öğrenci soruları varsa cevaplandırılması. Öğretmenin iyi temenniler ile dersi bitirmesi.

EK-6**GÜNLÜK DERS PLANI (Sözel Dönüt Grubu) (1)****Okulu** : Kıbrısık YİBO**Ders** : Beden Eğitimi**Sınıf** : 6/B**Tarih** : 23.03.2006**Süre** : 40+40dk**Ünite** : Cimnastik**Konu** : Öne Takla**Yer** : Güreş Salonu**Araç-Gereç:** Minder, Eğimli Minder, Döğük, Cimnastik Kasası, Spor Kıyafeti,

Vestel 72 Ekran Televizyon, Vestel DVD Çalar, Cimnastik Eğitim CD'si.

Yöntem: Sunu, Komut, Alıştırma, Demonstrasyon, Soru-Cevap, Görsel-İşitsel Araç Kullanımı.**HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR****HEDEF I:** Cimnastikte öne takla becerisini kavrayabilme.**HEDEF DAVRANIŞLAR:**

1. Öne taklanın cimnastikteki önemini söyleme
2. Öne takla becerisinin tekniksel özelliklerini söyleme
3. Öne taklada yapılan hataları söyleme

HEDEF II: Konuşanı dikkatlice dinlemeye dönüklük**HEDEF DAVRANIŞLAR:**

1. Hangi konuda konuşulduğunu söyleme
2. Konuşmacının kullandığı araç-gereçleri söyleme
3. Konuşmacının yaptığı konuşmanın ana fikrini söyleme
4. Konuşmacının sorduğu sorulara cevap verme

HEDEF III: Cimnastikte öne takla becerisini yapmaya istekli oluş**HEDEF DAVRANIŞLAR:**

1. Spor kıyafetleriyle ders alanında bulunma
2. Yapılan etkinliklere istekle katılma
3. Kendine güvenme
4. Verilen farklı etkinlikleri en iyi şekilde yapma
5. Alıştırmalar için sıra bekleme
6. Öğretmenden sözel dönüt alarak performansını geliştirici çalışmalar yapma.

HEDEF IV: Cimnastikte öne takla becerisini uygulayabilmek için vücudu hazır hale getirebilme.**HEDEF DAVRANIŞLAR:**

1. Isınma için koşu yapma
2. Genel ısınma hareketleri yapma
3. Cimnastiğe özgü ısınma hareketlerini yapma
4. Tavşan sıçraması yapma

5. Beşik sallanması yapma

HEDEF V: Cimnastikte öne takla becerisini uygulayabilmek için esnekliği geliştirebilme.

DAVRANIŞLAR:

1. Yürürken bacakları gergin bir şekilde öne savurma
2. Yürürken bacakları gergin bir şekilde yana savurma
3. Omuz seviyesinde iki kol beraber öne ve geriye düz daire çizme
4. Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere değdirme.
5. Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri sırayla sağ ve sol ayağa değdirme.
6. Bacaklar kapalı oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri ayak uçlarına değdirme.
7. Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere paralel öne uzatma.
8. Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri sıra ile sağ ve sol ayak bileklerinin tutma.

HEDEF VI: Cimnastikte öne takla becerisini uygulayabilme.

DAVRANIŞLAR:

1. Kolları avuç içleri yere bakacak şekilde yanda düz ve gergin tutma.
2. Dizleri hafif öne doğru bükme
3. Elleri parmaklar kapalı omuz genişliğinde mindere koyma
4. Baş göğüse doğru çekme
5. Sırtı öne doğru iyice yuvarlak yapma
6. Her iki bacak ile kuvvetli bir şekilde yeri itme
7. Eller ve kollar ile bir süre yeri itme
8. Başın arkasını ve enseyi yere koyma
9. Kambur bir sırt üzerinde yuvarlanma
10. Yuvarlanma sırasında bacakları düz ve gergin tutma
11. Toplanışta bacakları bitişik karna yaklaştırma ve topukları kalçaya çekme
12. Ellerle dizlerden tutma
13. Ayaklarla yere dayanma
14. Dengeli bir şekilde elleri yere deydirmeden ayağa kalkma
15. Kolları avuç içleri yere bakacak şekilde yere paralel yana açma.

Kaynaklar:

1. Arıcı Hikmet, “Beden Eğitimi Ders Programları İlköğretim 2. kademe”, 1. Basım, Ankara, 2001.
2. Çoknaz Hakkı, “İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi ve Aletli Cimnastik, Bolu, 1998.
3. Suveren Sibel ve Suveren Salih, “Artistik Cimnastik Öğretim Metotları”, 1. Basım, Ankara, 2002.
4. Şengül Ergün, “Okullarda Aletli Cimnastik”, Spor Uygulamaları Dizisi-6, 2. baskı, Ankara, 1996.

DERSİN İŞLENİŞİ

DERSE GİRİŞ VE ÖN ISINMA (20 dak.)

- Selamlama yapılması ve yoklamanın alınması.
 - Öğretmenin “Bugün dersimizde cimnastikte öne takla becerisini işleyeceğiz.” demesi ve öğrencilerin konudan haberdar edilmesi.
 - Öğretmenin “ Şimdiye kadar olan derslerimizde herkes kendi yetenekleri doğrultusunda derslere katılmaya çalıştı. Bugün de sizden etkin katılım bekliyorum.” demesi ve öğrencilerin dikkatlerinin çekilmesi. Öğretmenin “Bu hafta ve gelecek haftaki ders sonunda öne takla becerisini öğrenecek ve kolayca uygulayabilecek hale geleceksiniz.” demesi ve dersin hedeflerinden haberdar etmesi. Öğretmenin “Bugün yapacağımız etkinliklere en aktif katılım sağlayan ve özveri ile çalışan bir öğrenciyi ödüllendireceğim.” demesi ve öğrencileri güdülemesi.
 - Öğretmenin “Bu gün dersimizde biraz alıştırma yaptıktan sonra ben size bazı dönütler vereceğim bu dönütleri dikkate almanızı ve hareketlerinizde hata var ise düzeltmenizi istiyorum” demesi. Önceki derslerimizde de bu tür çalışmalar yapmıştık. Alıştırmaları yaparken biraz daha dikkatli olmanızı istiyorum” demesi. Öğrencilere, sözel olarak nasıl dönüt almaları gerektiğinin anlatılması. Bu konuda öğrencilere gerekli uyarıların yapılması.
 - Öğrencilere derste uygulanacak alıştırmaların videodan sırasıyla gösterilmesi.
- Alıştırmalar;
1. Tavşan sıçraması
 2. Beşik sallanması
 3. Eğimli minderde yardımcı öne takla
 4. Eğimli minderde öne takla
 5. Minderde yardımcı öne takla
 6. Minderde öne takla
- Öğretmenin “Bugünkü dersimizde gösterdiğim alıştırmaları çok iyi izleyin. Neler yapmanız gerektiğini ve nelere dikkat etmeniz gerektiğini alıştırmaları gösterirken sizlere söyleyeceğim. Alıştırmaları yaparken çok dikkatli olun ve söylediğim alıştırma sayıları dışına çıkmayın” demesi.
 - Öğrencilerin minder üzerinde sıralanmaları ve aşağıdaki ısınma etkinliklerini yapmaları:
 1. 2 dakika hafif tempo ısınma koşusu
 2. Eller belde olacak şekilde küçük sıçramalar
 3. Yürürken bacakları gergin bir şekilde öne savurma
 4. Yürürken bacakları gergin bir şekilde yana savurma

5. Hayvan yürüyüşleri
 - Tavşan Sıçraması
 - Ayı yürüyüşü
 - Yengeç Yürüyüşü
 - Topal Köpek Yürüyüşü
6. Serbest açma-germe hareketlerinin yapılması

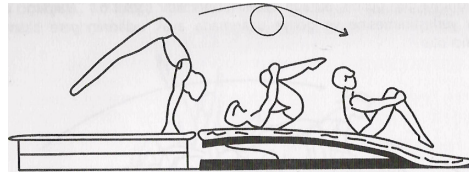
- Omuz seviyesinde iki kol beraber öne ve geriye düz daire çizme.
- Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere değdirme.
- Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri sırayla sağ ve sol ayağa değdirme.
- Bacaklar kapalı oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri ayakuçlarına değdirme.
- Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere paralel öne uzatma.
- Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile ellerle sağ ayak bileğini tutma.
- Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile ellerle sol ayak bileğini tutma.

ESAS DEVRE (50 dak.)

- Öğrencilerin ısınmadan sonra minder üzerinde U düzeni alması. Öğretmenin öne takla becerisini göstermesi. Bu beceriyi yapabilmek için bazı ön çalışmalar yapmak gerektiğinin öğrencilere söylenmesi.
- Öğretmenin öğrencilere tavşan sıçramasını (Ayaklar birbirine bitişik dizler üzerinde çömelir, eller birbirine paralel omuz genişliğinden biraz açık olarak öne, ileriye doğru mindere konulur, ellerden ve yerden kuvvet alarak ayakların minder itmesiyle öne, ellerinin arasına sıçrayarak tavşan sıçraması yapılır.) anlatarak göstermesi. Öğrencilere tavşan sıçraması hareketinin, kolların yardımı ile yerden kuvvet alarak ayakları itirmede ve ayaklar bitişik sıçramayı öğrenmede öne taklada önemli bir hareket olduğunun anlatılması ve ellerin ileriye yerleştirilmesi gerektiği, sıçramada ayakların bitişik olması gerektiği, ayakların ellere yakın sıçranması gerektiği hususlarına dikkat edilmesinin söylenmesi.
- Öğrencilerin tavşan sıçraması alıştırmalarını 10 kere yapması
- Öğretmen tarafından beşik sallanması hareketinin (Yere sırt üstü yatılır, her iki bacak diz altından ellerle kavranır, çene göğse yaklaştırılır, sırt kavisli durumda, önde ayaklar, geride ense yere deyecek şekilde öne geriye doğru salımın yapılır.) anlatılarak gösterilmesi. Beşik sallanması hareketinde sırtın yuvarlak hale getirilip çenenin göğse yaklaştırılmasının önemli olduğunun anlatılması.

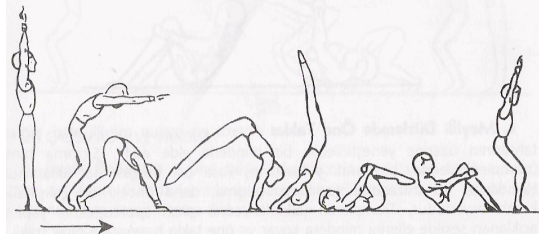

- Öğrencilerin beşik sallanması hareketini 5 kere uygulaması. Beşinci uygulamaların ardından öğretmen tarafından sözel dönüt **(1)** verilmesi. Öğrencilerin öğretmenden sözel dönüt alarak hareketi 5 kere daha uygulaması.
- Öğretmen tarafından öğrencilere, beşik sallanmasından ayağa kalkma hareketinin (Beşik sallanması hareketinde salınım yapılırken ellerle diz altından kuvvet alınır, dizler iyice göğse yaklaştırılır, sırt üzerinde geriye öne doğru sallanılır ve ayak tabanları üzerinde ayağa kalkılır.) anlatılarak gösterilmesi.
- Öğrencilerin beşik sallanmasından ayağa kalkma alıştırmasını 5 kere uygulaması. Beşinci uygulamaların ardından öğretmen tarafından sözel dönüt **(2)** verilmesi. Öğrencilerin öğretmenden sözel dönüt aldıktan sonra aynı alıştırmayı 5 kere daha uygulaması.
- Öğrencilere eğimli minder üzerinden öne takla alıştırmalarının (Kollar yana açılır, dizler hafif öne doğru bükülür, eller parmaklar kapalı omuz genişliğinde eğimli mindere konulur. Baş göğse doğru çekilir, sırtı öne doğru iyice yuvarlak yapılır ve her iki bacak ile yer kuvvetli bir şekilde itilir. Ellerin ve kolların yardımı ile başın arkasını ve ense yere konulur, kambur bir sırt üzerinde bacaklar düz ve gergin bir şekilde yuvarlanılır. Toplanışta bacaklar bitişik karına yaklaştırılır, topuklar kalçaya çekilerek ellerle dizlerden tutulur, ayakları yere dayayarak dengeli bir şekilde elleri yere deydirmeden ayağa kalkılır ve kolları yana açılır.) anlatılarak gösterilmesi.

- Öğrencilerin eğimli minder üzerinde 1 kere yardımcı öne takla hareketini (Öğretmen öne taklayı yapacak öğrencinin eğer sağ tarafında durur ise sağ elini öğrencinin ensesine sol elini öğrencinin karnına koyarak sağ eli ile öğrencinin başını öne doğru bastırırken sol eli ilde vücuda hız vererek öne takla yapan öğrenciye yardım eder. Eğer öğretmen öğrencinin sol tarafında ise sol el enseye, sağ el karına gelecek şekilde yardım edilir.) yapması. Öğrencilere yardım öğretmen tarafından yapılır. Öğrencilerin bu alıştırmayı yaptıktan sonra eğimli minder üzerinde yardımsız öne takla alıştırmalarını 5 kere yapması. Beşinci uygulamanın ardından öğretmen tarafından sözel dönüt **(3)** verilmesi. Öğrencilerin öğretmenden sözel dönüt aldıktan sonra aynı alıştırmayı 5 kere daha uygulaması.

- Öğrencilere minder üzerinde yardımcı öne takla alıştırmalarının anlatılarak gösterilmesi. Dikkat edilmesi gereken hususların anlatılması. Alıştırmada yardımın öğretmen tarafından yapılacağını söylenmesi.
- Öğrencilerin yardımcı öne takla alıştırmalarını 1 kere yapmaları. Yardımın öğretmen tarafından yapılması.
- Öğrencilere minder üzerinde öne takla alıştırmalarının anlatılarak gösterilmesi. Dikkat edilmesi gereken hususların (Parmaklar bitişik, avuç içleri yere gelecek şekilde eller birbirine paralel, omuz genişliğinde açık mindere konulmalıdır. Mindere başın arkası ve ense konulmalıdır. Yuvarlanma esnasında bacaklar birbirine bitişik, düz ve gergin olmalıdır. Yuvarlanmadan sonra topuklar kalçaya çekilmeli, dizleri ellerle tutup yuvarlanma hızıyla da kuvvet olarak ellerle yere değmeden dengeli bir biçimde ayağa kalkılmalıdır.) anlatılması.

- Öğrencilerin minder üzerinde öne takla alıştırmalarını 5 kere uygulaması. Beşinci uygulamaların ardından öğretmen tarafından sözel dönüt (4) verilmesi. Öğrencilerin öğretmenden sözel dönüt aldıktan sonra aynı alıştırmayı 5 kere daha uygulaması. Yine beşinci uygulamaların ardından öğretmen tarafından sözel dönüt (5) verilmesi ve öğrencilerin sözel dönüt aldıktan sonra hareketi 10 kere daha uygulaması.

DERSİ BİTİRİŞ ve DEĞERLENDİRME (10 dak.)

- Öğrencilerin geniş kolda sıraya geçmesi. Öğretmenin “Bu günkü dersimizde farklı bir uygulama yaptık ben size alıştırmaların sonunda dönütler verdim sizde bu dönütler doğrultusunda hatalarınızı düzeltmeye çalıştınız. Bundan sonraki derslerimizi de bu şekilde işleyeceğiz” demesi.
- Öğrenciler tarafından malzemelerin toplanması.
- Öğrencilere deve-cüce oyununun oynatılması. Öğretmen tarafından komut verilir deve-cüce komutlarıyla öğrenciler oturup kalkarlar. Oyun çeşitlendirilerek dersin başında yapılan tavşan sıçraması, ayı yürüyüşü, topal köpek yürüyüşü de oyuna

katılır. Oyunda çıkma yoktur en fazla hata yapan beş kişi oyunu kaybeder. Oyunu kaybedenler bir sonraki derste ders alanına malzemelerin yerleştirilmesinde ve alandaki malzemelerin toparlanmasında görevlendirilir.

- Öne takla becerisinin önemi, öne takla becerisinde yapılan hatalar ve konunun ana fikrinin soru-cevap şeklinde öğrencilerle tekrar edilerek pekiştirilmesi.
- Öğrencilerden ders hakkındaki yorumlarının alınması.
- Öğrencilerin 2 dakika soğuma hareketleri yapması. Öğrencilerin kollara, bele ve bacaklara yönelik esnetme hareketleri yapmaları.
- Öğretmenin “Gelecek hafta dersimizde öne takla becerisini işleyemeye devam edeceğiz.” demesi ve öğrencilerin gelecek dersten haberdar edilmesi.
- Derse etkin katılım gerçekleştiren bir öğrenciye ödülünün verilmesi.
- Öğrenci soruları varsa cevaplandırılması. Öğretmenin iyi temenniler ile dersi bitirmesi.

Öne Takla Becerisinde Öğretmenin Sözel Dönütleri

1. Kolları avuç içleri yere bakacak şekilde yanda düz ve gergin tutmalısın
2. Dizleri hafif öne doğru bükmelisin
3. Elleri omuz genişliğinde mindere koymalısın
4. Sırtı öne doğru iyice yuvarlak yapmalısın
5. Her iki bacak ile kuvvetli bir şekilde yeri itmeliisin
6. Eller ve kollar ile bir süre yeri itmeliisin
7. Başın arkasını ve enseyi yere koymalısın
8. Sırt üzerinde yuvarlanmalısın
9. Yuvarlanma sırasında bacakları düz ve gergin tutmalısın
10. Toplanışta bacakları hızla karna yaklaştırmalısın ve topukları kalçaya çekmelisin
11. Ellerle dizlerden tutmalısın.
12. Dengeli bir şekilde ayağa kalkmalısın.

EK-7

GÜNLÜK DERS PLANI (Kontrol Grubu) (1)

Okulu : Kıbrısık YİBO

Ders : Beden Eğitimi

Sınıf : 6/A

Tarih : 22.03.2006

Süre : 40+40dk

Ünite : Cimnastik

Konu : Öne Takla

Yer : Güreş Salonu

Araç-Gereç : Minder, Eğimli Minder, Döğük, Cimnastik Kasası, Spor Kıyafeti, Vestel 72 Ekran Televizyon, Vestel DVD Çalar, Cimnastik Eğitim CD'si.

Yöntem : Sunu, Komut, Demonstrasyon, Alıştırma, Soru-Cevap, Görsel İşitsel Araç Kullanımı

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

HEDEF I: Cimnastikte öne takla becerisini kavrayabilme.

HEDEF DAVRANIŞLAR:

1. Öne taklanın cimnastikteki önemini söyleme
2. Öne takla becerisinin tekniksel özelliklerini söyleme
3. Öne taklada yapılan hataları söyleme

HEDEF II: Konuşanı dikkatlice dinlemeye dönüklük

HEDEF DAVRANIŞLAR:

1. Hangi konuda konuşulduğunu söyleme
2. Konuşmacının kullandığı araç-gereçleri söyleme
3. Konuşmacının yaptığı konuşmanın ana fikrini söyleme
4. Konuşmacının sorduğu sorulara cevap verme

HEDEF III: Cimnastikte öne takla becerisini yapmaya istekli oluş

HEDEF DAVRANIŞLAR:

1. Spor kıyafetleriyle ders alanında bulunma
2. Yapılan etkinliklere istekle katılma
3. Kendine güvenme
4. Verilen farklı etkinlikleri en iyi şekilde yapma
5. Alıştırmalar için sıra bekleme

HEDEF IV: Cimnastikte öne takla becerisini uygulayabilmek için vücudu hazır hale getirebilme.

HEDEF DAVRANIŞLAR:

1. Isınma için koşu yapma
2. Genel ısınma hareketleri yapma
3. Cimnastiğe özgü ısınma hareketlerini yapma
4. Tavşan sıçraması yapma
5. Beşik sallanması yapma.

HEDEF V: Cimnastikte öne takla becerisini uygulayabilmek için esnekliği geliştirebilme.

DAVRANIŞLAR:

1. Yürürken bacakları gergin bir şekilde öne savurma
2. Yürürken bacakları gergin bir şekilde yana savurma
3. Omuz seviyesinde iki kol beraber öne ve geriye düz daire çizme
4. Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere değdirme.
5. Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri sırayla sağ ve sol ayağa değdirme.
6. Bacaklar kapalı oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri ayak uçlarına değdirme.
7. Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere paralel öne uzatma.
8. Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile ellerle sırayla sağ ve sol ayak bileklerini tutma.

HEDEF VI: Cimnastikte öne takla becerisini uygulayabilme.

DAVRANIŞLAR:

1. Kolları avuç içleri yere bakacak şekilde yanda düz ve gergin tutma.
2. Dizleri hafif öne doğru bükme
3. Elleri parmaklar kapalı omuz genişliğinde mindere koyma
4. Başı göğüse doğru çekme
5. Sırtı öne doğru iyice yuvarlak yapma
6. Her iki bacak ile kuvvetli bir şekilde yeri itme
7. Eller ve kollar ile bir süre yeri itme
8. Başın arkasını ve enseyi yere koyma
9. Kambur bir sırt üzerinde yuvarlanma
10. Yuvarlanma sırasında bacakları düz ve gergin tutma
11. Toplanışta bacakları bitişik karna yaklaştırma ve topukları kalçaya çekme
12. Ellerle dizlerden tutma
13. Ayaklarla yere dayanma
14. Dengeli bir şekilde elleri yere deydirmeden ayağa kalkma
15. Kolları avuç içleri yere bakacak şekilde yere paralel yana açma.

Kaynaklar:

1. Arıcı Hikmet, “Beden Eğitimi Ders Programları İlköğretim 2. kademe”, 1. Basım, Ankara, 2001.
2. Çoknaz Hakkı, “İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi ve Aletli Cimnastik, Bolu, 1998.
3. Suveren Sibel ve Suveren Salih, “Artistik Cimnastik Öğretim Metotları”, 1. Basım, Ankara, 2002.
4. Şengül Ergün, “Okullarda Aletli Cimnastik”, Spor Uygulamaları Dizisi-6, 2. baskı, Ankara, 1996.

DERSİN İŞLENİŞİ

DERSE GİRİŞ VE ÖN ISINMA (20 dak.)

- Selamlama yapılaması ve yoklamanın alınması.
- Öğretmenin “Bugün dersimizde cimnastikte öne takla becerisini işleyeceğiz.” demesi ve öğrencilerin konudan haberdar edilmesi.
- Öğretmenin “ Şimdiye kadar olan derslerimizde herkes kendi yetenekleri doğrultusunda derslere katılmaya çalıştı. Bugün de sizden etkin katılım bekliyorum.” demesi ve öğrencilerin dikkatlerinin çekilmesi. Öğretmenin “Bu hafta ve gelecek haftaki ders sonunda öne takla becerisini öğrenecek ve kolayca uygulayabilecek hale geleceksiniz.” demesi ve dersin hedeflerinden haberdar etmesi. Öğretmenin “Bugün yapacağımız etkinliklere en aktif katılım sağlayan ve özveri ile çalışan bir öğrenciyi ödüllendireceğim.” demesi ve öğrencileri güdülemesi.
- Öğrencilere derste uygulanacak alıştırmaların videodan sırasıyla gösterilmesi.

Alıştırmalar;

1. Tavşan sıçraması
 2. Beşik sallanması
 3. Beşik sallanmasından ayağa kalkma
 4. Eğimli minderde yardımcı öne takla
 5. Eğimli minderde öne takla
 6. Minderde yardımcı öne takla
 7. Minderde öne takla
- Öğretmenin “Bugünkü dersimizde gösterdiğim alıştırmaları çok iyi izleyin. Alıştırmaları yaparken çok dikkatli olun ve söylediğim alıştırma sayıları dışına çıkmayın” demesi.
 - Öğrencilerin minder üzerinde sıralanmaları ve aşağıdaki ısınma etkinliklerini yapmaları:
 1. 2 dakika hafif tempo ısınma koşusu
 2. Eller belde olacak şekilde küçük sıçramalar
 3. Yürürken bacakları gergin bir şekilde öne savurma
 4. Yürürken bacakları gergin bir şekilde yana savurma
 5. Hayvan yürüyüşleri yapma
 - Tavşan Sıçraması

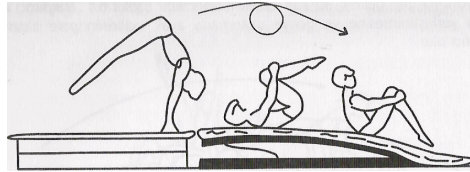
- Ayı yürüyüşü
- Yengeç Yürüyüşü
- Topal Köpek Yürüyüşü
- 6. Açma Germe Hareketlerinin Yapılması
 - Omuz seviyesinde iki kol beraber öne ve geriye düz daire çizme
 - Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere değdirme.
 - Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri sırayla sağ ve sol ayağa değdirme.
 - Bacaklar kapalı oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri ayakuçlarına değdirme.
 - Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere paralel öne uzatma.
 - Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile ellerle sırayla sağ ve sol ayak bileklerini tutma.

ESAS DEVRE (50 dak.)

- Öğrencilerin ısınmadan sonra minder üzerinde U düzeni alması. Öğretmenin öne takla becerisini göstermesi. Bu beceriyi yapabilmek için bazı ön çalışmalar yapmak gerektiğinin öğrencilere söylenmesi.
- Öğretmenin öğrencilere tavşan sıçramasını (Ayaklar birbirine bitişik dizler üzerinde çömelinir, eller birbirine paralel omuz genişliğinden biraz açık olarak öne, ileriye doğru mindere konulur, ellerden ve yerden kuvvet alarak ayakların minder itmesiyle öne, ellerinin arasına sıçrayarak tavşan sıçraması yapılır.) anlatarak göstermesi. Öğrencilere tavşan sıçraması hareketinin, kolların yardımı ile yerden kuvvet alarak ayakları ittirmede ve ayaklar bitişik sıçramayı öğrenmede öne taklada önemli bir hareket olduğunun anlatılması ve ellerin ileriye yerleştirilmesi gerektiği, sıçramada ayakların bitişik olması gerektiği, ayakların ellere yakın sıçranması gerektiği hususlarına dikkat edilmesinin söylenmesi.
- Öğrencilerin tavşan sıçraması alıştırmalarını 10 kere yapması
- Öğretmen tarafından beşik sallanması hareketinin (Yere sırt üstü yatılır, her iki bacak diz altından ellerle kavranır, çene göğse yaklaştırılır, sırt kavisli durumda, önde ayaklar, geride ense yere deyecek şekilde öne geriye doğru salımın yapılır.) anlatılarak gösterilmesi. Beşik sallanması hareketinde sırtın yuvarlak hale getirilip çenenin göğse yaklaştırılmasının önemli olduğunun anlatılması.

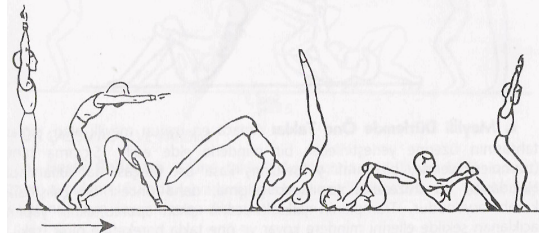

- Öğrencilerin minder üzerinde beşik sallanması alıştırmalarını 5 kere yapması. İki dakika dinlendikten sonra öğrenciler aynı alıştırmayı 5 kere daha yapması.
- Öğretmen tarafından öğrencilere, beşik sallanmasından ayağa kalkma hareketinin (Beşik sallanması hareketinde salınım yapılırken ellerle diz altından kuvvet alınır, dizler iyice göğse yaklaştırılır, sırt üzerinde geriye öne doğru sallanılır ve ayak tabanları üzerinde ayağa kalkılır.) anlatılarak gösterilmesi
- Öğrencilerin beşik sallanmasından ayağa kalkma alıştırmalarını 5 kere uygulaması. İki dakika dinlendikten sonra öğrencilerin aynı alıştırmayı 5 kere daha yapması.
- Öğrencilere eğimli minder üzerinden öne takla alıştırmalarının (Kollar yana açılır, dizler hafif öne doğru bükülür, eller parmaklar kapalı omuz genişliğinde eğimli mindere konulur. Baş göğse doğru çekilir, sırtı öne doğru iyice yuvarlak yapılır ve her iki bacak ile yer kuvvetli bir şekilde itilir. Ellerin ve kolların yardımı ile başın arkasını ve ense yere konulur, kambur bir sırt üzerinde bacaklar düz ve gergin bir şekilde yuvarlanılır. Toplanışta bacaklar bitişik karına yaklaştırılır, topuklar kalçaya çekilerek ellerle dizlerden tutulur, ayakları yere dayayarak dengeli bir şekilde elleri yere deydirmeden ayağa kalkılır ve kolları yana açılır.) anlatılarak gösterilmesi.

- Öğrencilerin eğimli minder üzerinde 1 kere yardımlı öne takla hareketini (Öğretmen öne taklayı yapacak öğrencinin eğer sağ tarafında durur ise sağ elini öğrencinin ensesine sol elini öğrencinin karnına koyarak sağ eli ile öğrencinin başını öne doğru bastırırken sol eli ilde vücuda hız vererek öne takla yapan öğrenciye yardım eder. Eğer öğretmen öğrencinin sol tarafında ise sol el enseye, sağ el karına gelecek şekilde yardım edilir.) yapması. Öğrencilere yardım öğretmen tarafından yapılır. Öğrencilerin bu alıştırmayı yaptıktan sonra eğimli minder üzerinde yardımsız öne takla alıştırmalarını 5 kere yapması. Öğrencilerin iki dakika dinlendikten sonra aynı alıştırmayı 5 kere daha yapması.

- Öğrencilere minder üzerinde yardımcı öne takla alıştırmalarının anlatılarak gösterilmesi. Dikkat edilmesi gereken hususların anlatılması. Alıştırmada yardımın öğretmen tarafından yapılacağının söylenmesi.
- Öğrencilerin yardımcı öne takla alıştırmasını 1 kere yapmaları. Yardımın öğretmen tarafından yapılması.
- Öğrencilere minder üzerinde öne takla alıştırmalarının anlatılarak gösterilmesi. Dikkat edilmesi gereken hususların (Parmaklar bitişik, avuç içleri yere gelecek şekilde eller birbirine paralel, omuz genişliğinde açık mindere konulmalıdır. Mindere başın arkası ve ense konulmalıdır. Yuvarlanma esnasında bacaklar birbirine bitişik, düz ve gergin olmalıdır. Yuvarlanmadan sonra topuklar kalçaya çekilmeli, dizleri ellerle tutup yuvarlanma hızıyla da kuvvet alarak ellerle yere değmeden dengeli bir biçimde ayağa kalkılmalıdır.) anlatılması.

- Öğrencilerin minder üzerinde öne takla alıştırmasını 5 kere uygulaması. Öğrencilerin bir dakika dinlendikten sonra aynı alıştırmayı 5 kere daha uygulaması. Öğrencilerin bir dakika dinlendikten sonra aynı alıştırmayı 10 kere daha yapması

DERSİ BITİRİŞ ve DEĞERLENDİRME (10 dak.)

- Öğrencilerin geniş kolda sıraya geçmesi. Öğretmenin bu günkü dersimizde cimnastikte öne takla konusunu işledik. Bundan sonraki derslerimizi de bu şekilde işleyeceğiz demesi.
- Öğrenciler tarafından malzemelerin toplanması
- Öğrencilere deve-cüce oyununun oynatılması. Öğretmen tarafından komut verilir deve-cüce komutlarıyla öğrenciler oturup kalkarlar. Oyun çeşitlendirilerek dersin başında yapılan tavşan sıçraması, ayı yürüyüşü, topal köpek yürüyüşü de oyuna katılır. Oyunda çıkma yoktur en fazla hata yapan beş kişi oyunu kaybeder. Oyunu

kaybedenler bir sonraki derste ders alanına malzemelerin yerleştirilmesinde ve alandaki malzemelerin toparlanmasında görevlendirilir.

- Öne takla becerisinin önemi, öne takla becerisinde yapılan hataların, konunun ana fikrinin soru-cevap şeklinde öğrencilerle tekrar edilerek konunun pekiştirilmesi.
- Öğrencilerden ders hakkındaki yorumlarının alınması.
- Öğrencilerin 2 dakika soğuma hareketleri yapması. Öğrencilerin kollara, bele ve bacaklara yönelik esnetme hareketleri yapmaları.
- Öğretmenin “Gelecek hafta dersimizde öne takla becerisini işleyemeye devam edeceğiz.” demesi ve öğrencilerin gelecek dersten haberdar edilmesi.
- Derse etkin katılım gerçekleştiren bir öğrenciye ödülün verilmesi.
- Öğrenci soruları varsa cevaplandırılması. Öğretmenin iyi temenniler ile dersi bitirmesi.

EK-8**GÜNLÜK DERS PLANI (Görsel Dönüt Grubu) (1)****Okulu** : Kıbrısık YİBO**Ders** : Beden Eğitimi**Sınıf** : 6/C**Tarih** : 06.04.2006**Süre** : 40+40dk**Ünite** : Cimnastik**Konu** : Geriye Takla**Yer** : Güreş Salonu**Araç-Gereç** : Minder, Eğimli Minder, Döğük, Cimnastik Kasası, Spor Kıyafeti, Vestel 72 Ekran Televizyon, Vestel DVD Çalar, Cimnastik Eğitim CD'si, Bilgisayar, Projeksiyon, İki adet Sony Hİ 8 Kamera, 1adet Canon Kamera.**Yöntem** : Sunu, Komut, Alıştırma, Demonstrasyon, Soru-Cevap, Görsel İşitsel Araç Kullanımı.**HEDEF VE DAVRANIŞLAR****HEDEF I:** Cimnastikte geriye takla becerisini kavrayabilme.**HEDEF DAVRANIŞLAR:**

1. Geriye takla becerisinin önemin kendi cümleleri ile söyleme.
2. Geriye takla becerisinin tekniksel özelliklerini söyleme
3. Geriye takla becerisinde yapılan hataları söyleme.

HEDEF II: Konuşanı dikkatlice dinlemeye dönüklük**HEDEF DAVRANIŞLAR:**

1. Hangi konuda konuşulduğunu söyleme
2. Konuşmacının kullandığı araç-gereçleri söyleme
3. Konuşmacının yaptığı konuşmanın ana fikrini söyleme
4. Konuşmacının sorduğu sorulara cevap verme

HEDEF III: Cimnastikte geriye takla becerisini uygulayabilmek için vücudu hazır hale getirebilme.**HEDEF DAVRANIŞLAR :**

1. Isınma için koşu yapma
2. Genel ısınma hareketleri yapma
3. Cimnastiğe özgü ısınma hareketlerini yapma
4. Beşik sallanması hareketini yapma.

HEDEF IV: Cimnastikte geriye takla becerisini uygulayabilmek için esnekliği geliştirebilme.**HEDEF DAVRANIŞLAR:**

1. Yürürken bacakları gergin bir şekilde öne savurma
2. Yürürken bacakları gergin bir şekilde yana savurma

3. Omuz seviyesinde iki kol beraber öne ve geriye düz daire çizme
4. Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere değdirme.
5. Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri sırayla sağ ve sol ayağa değdirme.
6. Bacaklar kapalı oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri ayak uçlarına değdirme.
7. Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere paralel öne uzatma.
8. Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile ellerle sırayla sağ ve sol ayak bileklerini tutma.

HEDEF V : Cimnastikte geriye takla becerisini uygulayabilme.

DAVRANIŞLAR :

1. Selamlama yapma
2. Mindere arkayı dönme
3. Kolları yana doğru açma
4. Dizleri bükerek yere doğru çökme
5. Elleri omuzlar üzerinde avuç içleri yukarı yukarıyı gösterecek şekilde tutma
6. Karnı dizlere yaklaştırarak sırtı yuvarlak hale getirme
7. Geriye doğru sırt üzerinde yuvarlanma
8. Ense yere deydiğinde elleri mindere yerleştirme
9. Eller ile minderi kuvvetlice itme
10. Ayaklar bitişik minderi itme
11. Elleri yerden kaldırma
12. Bacaklar üzerinde elleri yere deydirmeden dengeli bir şekilde ayağa kalkma
13. Kolları avuç içleri yere bakacak şekilde yere paralel yana açma
14. Selamlama yapma
15. Hareketi aynı doğrultu üzerinde koordineli yapma.

Kaynaklar:

1. Arıcı Hikmet, “Beden Eğitimi Ders Programları İlköğretim 2. kademe”, 1. Basım, Ankara, 2001.
2. Çoknaz Hakkı, “İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi ve Aletli Cimnastik, Bolu, 1998.
3. Suveren Sibel ve Suveren Salih, “Artistik Cimnastik Öğretim Metotları”, 1. Basım, Ankara, 2002.
4. Şengül Ergün, “Okullarda Aletli Cimnastik”, Spor Uygulamaları Dizisi-6, 2. baskı, Ankara, 1996.

DERSİN İŞLENİŞİ

DERSE GİRİŞ VE ISINMA (20 dak.)

- Selamlama ve yoklamanın alınması.
- Öğretmenin “Bugün dersimizde cimnastikte geriye takla becerisini işleyeceğiz.” demesi ve öğrencilerin konudan haberdar edilmesi.

▪ Öğretmenin “Geçen hafta öne takla becerisinde sınıf olarak istekli çalıştınız. Bugün de sizden aynı çalışmayı bekliyorum.” demesi ve öğrencilerin dikkatlerinin çekilmesi.

▪ Öğretmenin “Bugünkü ders sonunda artık geriye takla becerisini öğrenecek ve kolayca uygulayabilecek hale geleceksiniz.” demesi ve öğrencileri dersin hedeflerinden haberdar etmesi.

▪ Öğretmenin “ Bugün yapacağımız etkinliklere en aktif katılım sağlayan ve özveri ile çalışan bir öğrenciyi ödüllendireceğim.” demesi ve öğrencileri güdülemesi.

▪ Öğrencilere, “Bu günkü dersimizde de kamera ve televizyon kullanacağız kendinizi kamerada görmeye alıştınız. Önemli olan hareketleri nasıl yaptığınıza bakarak videodan kendiniz için dönüt almanızdır. Eğer hareketleriniz hatalı veya eksik ise hareketlerinizdeki hataları düzeltmeli ve eksiklerinizi tamamlamalısınız .” denilmesi.

▪ Daha sonra öğrencilere derste uygulanacak alıştırmaların videodan sırasıyla gösterilmesi.

Alıştırmalar;

1. Yerde beşik sallanması
2. Beşik sallanması hareketinde omuz üzerindeki elleri yere yerleştirme
3. Eğimli minderden yardımcı geriye takla
4. Eğimli minderden geriye takla
5. Minder üzerinde yardımcı geriye takla
6. Minderde geriye takla

▪ Öğrencilerin minder üzerinde sıralanmaları ve ısınma amaçlı aşağıdaki etkinlikleri yapmaları:

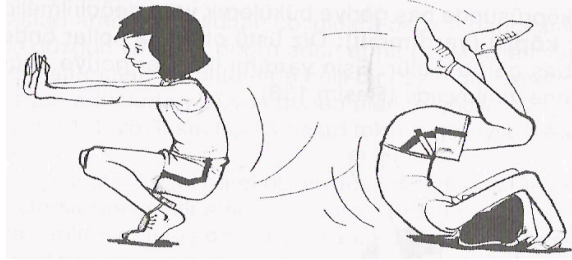
1. 2 dakika hafif tempo koşu
2. Eller belde olacak şekilde parmak ucunda küçük sıçramalar
3. Yürürken bacakları gergin bir şekilde öne savurma
4. Yürürken bacakları gergin bir şekilde yana savurma
5. Yerinde 3 kere eller yukarıda parmak ucunda sıçrayıp 5 m hızlı koşular yapma
6. Yerinde 3 kere dizleri karna çekip 5 m hızlı koşular yapma
7. Yerinde 3 kere topukları kalçaya çekip 5 m hızlı koşular yapma
8. Sağa kayma adımı ile deplase
9. Sola kayma adımı ile deplase
10. Hayvan Yürüyüşleri
 - Tavşan Sıçraması
 - Ayı yürüyüşü
 - Yengeç Yürüyüşü
 - Topal Köpek Yürüyüşü
11. Serbest açma-germe hareketlerinin yapılması.
 - Omuz seviyesinde iki kol beraber öne ve geriye düz daire çizme

- Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere değdirme.
- Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri sırayla sağ ve sol ayağa değdirme.
- Bacaklar kapalı oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri ayak uçlarına değdirme.
- Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere paralel öne uzatma.
- Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile ellerle sırayla sağ ve sol ayak bileklerini tutma.

ESAS DEVRE (50 dak.).

▪ Öğrencilerin ısınmadan sonra eşit sayıda iki gruba ayrılarak karşılıklı minder üzerinde aralarında birer metre mesafe olacak şekilde oturması. Öğretmen öğrencilerin ortasında bir önceki derste de yapılan beşik sallanması hareketini (Yere sırt üstü yatılır, her iki bacak diz altından ellerle kavranır, çene göğse yaklaştırılır, sırt kavisli durumda, önde ayaklar, geride ense yere deyecek şekilde öne geriye doğru salınım yapılır.) anlatarak göstermesi. Öğrencilerin bulundukları yerde beşik sallanması alıştırmalarını 7 kere yapması.

▪ Öğretmenin, öğrencilere çömelik duruştan geriye doğru beşik sallanması yaparak omuz üzerindeki elleri mindere yerleştirme ve tekrar çömelik duruşa geçme çalışmasını anlatarak göstermesi. Dikkat edilmesi gereken hususların (Elleri omuzlar üzerinden mindere yerleştirebilmek için hareketi oldukça çabuk yapmak gereklidir. Elleri omuz üzerinden mindere avuç içleri gelecek şekilde, düzgün yerleştirmek gereklidir.) anlatılması. Bu çalışmada elleri yere çabuk ve düzgün yerleştirmenin geriye taklayı başarılı bir şekilde yapmada ki öneminin vurgulanması.

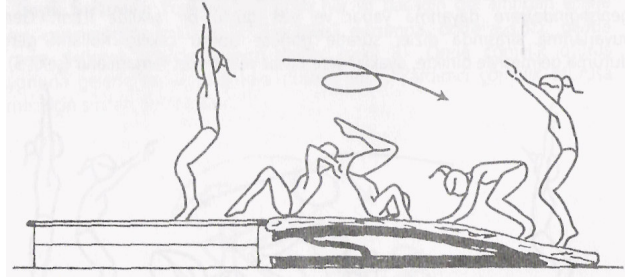

▪ Öğrencilerin bulundukları yerde çömelik duruştan geriye doğru beşik sallanması ve elleri mindere yerleştirme ve tekrar çömelik duruşa geçme alıştırmalarını 5 kere yapması. Öğrencilerin yaptıkları beşinci uygulamanın kameraya çekilip videoya aktarılması. Öğrencilerin videodan görsel dönüt (1) aldıktan sonra aynı alıştırmayı 5 kere daha yapması.

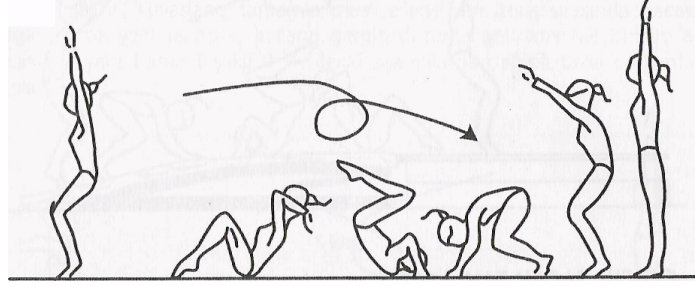
▪ Öğretmenin, öğrencilere eğimli minder üzerinde geriye taklayı (Minder arkaya alınır, kollar yana doğru açılır, dizler bükülüp yere doğru çömelerek elleri omuzlar üzerinde avuç içleri yukarıyı gösterecek şekilde tutulur. Karın dizlere yaklaştırılır, sırt yuvarlak hale getirilir ve geriye doğru sırt üzerinde yuvarlanılır. Ense yere deydiğinde

eller mindere yerleştirilir. Eller ve yere değen ayaklar ile minder kuvvetlice ittirilir. Eller yerden kaldırılır ve bacaklar üzerinde tekrar elleri yere değdirmen den dengeli bir şekilde ayağa kalkılır. Kolları avuç içleri yere bakacak şekilde yere paralel yana açılır.) anlatarak göstermesi.

- Öğrencilere, alıştırmayı yaparken mindere arkayı dönerek ellerin omuzlar üzerinde avuç içleri yukarıyı gösterecek şekilde olması gerektiği, geriye doğru sırt üzerinde yuvarlanırken çenenin göğse, dizlerin karna yaklaştırılarak yuvarlanması gerektiği söylenir. Ense yere değdiğinde ellerin omuz genişliğinde yere hızlı ve düzgün yerleştirilmesi gerektiği, yuvarlanma esnasındaki hızın kaybedilmeden eller ve ayaklarla yeri ittirerek yuvarlanmanın yapılması gerektiği, yuvarlanmanın bitiminde elleri yerden kaldırılarak dengeli bir şekilde dizleri yere değdirmen den ayağa kalkılması gerektiği, hususlarının anlatılması.

- Öğrencilerin sıra ile eğimli minder üzerinde 1 kere yardımcı geriye takla alıştırmalarını yapması. Yardımların öğretmen tarafından yapılması.
- Öğrencilerin daha sonra 5 şer kere eğimli minder üzerinde geriye takla yapmaları. Öğrencilerin yaptıkları beşinci uygulamanın kameraya çekilip videoya aktarılması. Öğrencilerin videodan görsel dönüt (2) aldıktan sonra aynı alıştırmayı 5 kere daha yapmaları.
- Öğrencilerin, minderde öğretmenin yardımıyla 1 kere yardımcı geriye takla (Öğretmen geriye taklayı yapacak öğrencinin eğer sağ tarafında durur ise sağ elini öğrencinin karnına sol elini öğrencinin sırtına yerleştirir. Sağ elle harekete hız kazandırırken sol elle de sırtından ve ensesinden yukarıya doğru kaldırarak geriye takla yapan öğrenciye yardımcı olur, eğer öğretmen öğrencinin sol tarafında ise sol el karnına sağ el sırta gelecek şekilde olmalıdır.) yapması.
- Daha sonra öğretmenin geriye taklayı anlatarak göstermesi ve öğretmen tarafından bir kere daha geriye taklada dikkat edilmesi gereken hususların anlatılması.

- Öğrencilerin geriye takla hareketini 5'er kere uygulaması. Beşinci uygulamanın kameraya çekilip videoya aktarılması. Öğrencilerin videodan görsel dönüt (3) aldıktan sonra aynı alıştırmayı 5 kere daha yapması. Beşinci uygulamaların tekrar kamerayla çekilip videoya aktarılması. Öğrencilerin videodan görsel dönüt (4) aldıktan sonra 5 kere daha öne takla yapması, 5. uygulamadan sonra öğrencilerin videodan görsel dönüt (5) almaları ve sonra aynı alıştırmayı 5 kere daha yapmaları.

DERSİ BİTİRİŞ ve DEĞERLENDİRME (10 dak.)

- Öğrencilerin toplanıp U düzeni alması geriye takla becerisini iyi yapanlardan bir öğrencinin son bir kere arkadaşları önünde geriye takla yapması. Daha sonra öğrencilerin 1 dakika hafif tempo koşu yapması ve büyük kaslara yönelik açma hareketleri yapılması.
- Öğrenciler tarafından malzemelerin toplanması.
- Öğretmenin öğrencilere geriye takla becerisi ile ilgili;
 - * Geriye taklada yapılan hatalar nelerdir? (Hareketin süratli yapılmamasından dolayı yapılamaması, eller ve ayaklarla ittirmenin zamanında yapılamaması gibi)
 - * Öğrencilere “Geriye taklanın önemi hakkında ne düşünüyorsunuz?” gibi soruların sorularak konunun özetlenmesi. (çabuk, sıralı hareket etmemizi ve vücudumuzu koordineli kullanmamızı sağlayan bir harekettir.)
- Öğrencilerden ders hakkındaki yorumlarının alınması
- Öğretmenin, etkin katılım gerçekleştiren bir öğrenciye ödülünü vermesi.
- Öğretmenin “Gelecek hafta dersimizde geriye takla becerisini işlemeye devam edeceğiz.” demesi ve öğrencilerin gelecek dersten haberdar edilmesi.
- Öğrenci soruları varsa cevaplandırılması. Öğretmenin iyi temenniler ile dersi bitirmesi

EK-9**GÜNLÜK DERS PLANI (Sözel Dönüt Grubu) (1)****Okulu** : Kıbrısçık YİBO**Ders** : Beden Eğitimi**Sınıf** : 6/B**Tarih** : 06.04.2006**Süre** : 40+40dk**Ünite** : Cimnastik**Konu** : Geriye Takla**Yer** : Güreş Salonu**Araç-Gereç** : Minder, Eğimli Minder, Düdük, Cimnastik Kasası, Spor Kıyafeti, Vestel 72 Ekran Televizyon, Vestel DVD Çalar, Cimnastik Eğitim CD'si, Kaynak Kitaplar.**Yöntem** : Sunu, Komut, Alıştırma, Demonstrasyon, Soru-Cevap, Görsel-İşitsel Araç Kullanımı.**HEDEF VE DAVRANIŞLAR****HEDEF I:** Cimnastikte geriye takla becerisini kavrayabilme.**HEDEF DAVRANIŞLAR:**

1. Geriye takla becerisinin önemin kendi cümleleri ile söyleme.
2. Geriye takla becerisinin tekniksel özelliklerini söyleme
3. Geriye takla becerisinde yapılan hataları söyleme.

HEDEF II: Konuşanı dikkatlice dinlemeye dönüklük**HEDEF DAVRANIŞLAR:**

1. Hangi konuda konuşulduğunu söyleme
2. Konuşmacının kullandığı araç-gereçleri söyleme
3. Konuşmacının yaptığı konuşmanın ana fikrini söyleme
4. Konuşmacının sorduğu sorulara cevap verme

HEDEF III: Cimnastikte geriye takla becerisini uygulayabilmek için vücudu hazır hale getirebilme.**HEDEF DAVRANIŞLAR:**

1. Isınma için koşu yapma
2. Genel ısınma hareketleri yapma
3. Cimnastiğe özgü ısınma hareketlerini yapma
4. Beşik sallanması hareketini yapma.

HEDEF IV: Cimnastikte geriye takla becerisini uygulayabilmek için esnekliği geliştirebilme.**HEDEF DAVRANIŞLAR:**

1. Yürürken bacakları gergin bir şekilde öne savurma
2. Yürürken bacakları gergin bir şekilde yana savurma
3. Omuz seviyesinde iki kol beraber öne ve geriye düz daire çizme
4. Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere değdirme.

5. Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri sırayla sağ ve sol ayağa değdirme.
6. Bacaklar kapalı oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri ayakuçlarına değdirme.
7. Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere paralel öne uzatma.
8. Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile ellerle sırayla sağ ve sol ayak bileklerini tutma.

HEDEF V: Cimnastikte geriye takla becerisini uygulayabilme.

DAVRANIŞLAR:

1. Mindere arkayı dönme
2. Kolları yana doğru açma
3. Dizleri bükerek yere doğru çökme
4. Elleri omuzlar üzerinde avuç içleri yukarı yukarıyı gösterecek şekilde tutma
5. Karnı dizlere yaklaştırarak sırtı yuvarlak hale getirme
6. Geriye doğru sırt üzerinde yuvarlanma
7. Ense yere deydiğinde elleri mindere yerleştirme
8. Eller ile minderi kuvvetlice itme
9. Ayaklar bitişik minderi itme
10. Elleri yerden kaldırma
11. Bacaklar üzerinde elleri yere deydirmeden dengeli bir şekilde ayağa kalkma
12. Kolları avuç içleri yere bakacak şekilde yere paralel yana açma
13. Hareketi aynı doğrultu üzerinde koordineli yapma.

Kaynaklar:

1. Arıcı Hikmet, “Beden Eğitimi Ders Programları İlköğretim 2. kademe”, 1. Basım, Ankara, 2001.
2. Çoknaz Hakkı, “İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi ve Aletli Cimnastik, Bolu, 1998.
3. Suveren Sibel ve Suveren Salih, “Artistik Cimnastik Öğretim Metotları”, 1. Basım, Ankara, 2002.
4. Şengül Ergün, “Okullarda Aletli Cimnastik”, Spor Uygulamaları Dizisi-6, 2. baskı, Ankara, 1996.

DERSİN İŞLENİŞİ

DERSE GİRİŞ VE ISINMA (20 dak.)

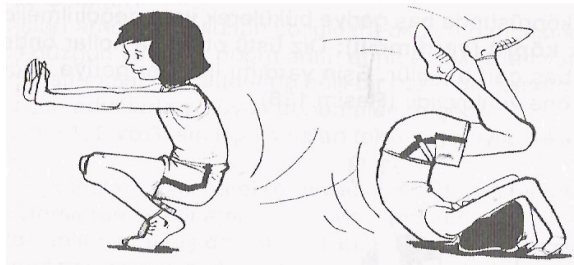
- Selamlamanı yapılması ve yoklamanın alınması.
- Öğretmenin “Bugün dersimizde cimnastikte geriye takla becerisini işleyeceğiz.” demesi ve öğrencilerin konudan haberdar edilmesi.

- Öğretmenin “Geçen hafta öne takla becerisinde sınıf olarak istekli çalıştınız. Bugün de sizden aynı çalışmayı bekliyorum.” demesi ve öğrencilerin dikkatlerinin çekilmesi.
- Öğretmenin “Ders sonunda artık geriye takla becerisini öğrenecek ve kolayca uygulayabilecek hale geleceksiniz.” demesi ve öğrencileri dersin hedeflerinden haberdar etmesi.
- Öğretmenin “ Bugün yapacağımız etkinliklere en aktif katılım sağlayan ve özveri ile çalışan bir öğrenciyi ödüllendireceğim.” demesi ve öğrencileri güdülemesi.
- Öğretmenin “Bu gün dersimizde alıştırılmalardan sonra ben size bazı dönütler vereceğim bu dönütleri dikkate almanızı ve hareketlerinizde hata var ise düzeltmenizi istiyorum” demesi. Önceki derslerimizde de bu tür çalışmalar yapmıştık. Alıştırılmaları yaparken biraz daha dikkatli olmanızı istiyorum” demesi. Öğrencilere, sözel olarak nasıl dönüt almaları gerektiğinin anlatılması. Bu konuda öğrencilere gerekli uyarıların yapılması.
- Öğrencilere derste uygulanacak alıştırılmaların videodan sırasıyla gösterilmesi.
Alıştırılmalar;
 1. Yerde beşik sallanması
 2. Beşik sallanması hareketinde omuz üzerindeki elleri yere yerleştirme
 3. Eğimli minderden yardımcı geriye takla
 4. Eğimli minderden geriye takla
 5. Minder üzerinde yardımcı geriye takla
 6. Minderde geriye takla
- Öğrencilerin minder üzerinde sıralanmaları ve ısınma amaçlı aşağıdaki etkinlikleri yapmaları:
 1. 2 dakika hafif tempo koşu
 2. Eller belde olacak şekilde parmak ucunda küçük sıçramalar
 3. Yürürken bacakları gergin bir şekilde öne savurma
 4. Yürürken bacakları gergin bir şekilde yana savurma
 5. Yerinde 3 kere eller yukarıda parmak ucunda sıçrayıp 5 m hızlı koşular yapma
 6. Yerinde 3 kere dizleri karna çekip 5 m hızlı koşular yapma
 7. Yerinde 3 kere topukları kalçaya çekip 5 m hızlı koşular yapma
 8. Sağa kayma adımı ile deplase
 9. Sola kayma adımı ile deplase
 10. Hayvan Yürüyüşleri
 - Tavşan Sıçraması
 - Ayı yürüyüşü
 - Yengeç Yürüyüşü
 - Topal Köpek Yürüyüşü
 11. Serbest açma-germe hareketlerinin yapılması.
 - Omuz seviyesinde iki kol beraber öne ve geriye düz daire çizme

- Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere değdirme.
- Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri sırayla sağ ve sol ayağa değdirme.
- Bacaklar kapalı oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri ayak uçlarına değdirme.
- Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere paralel öne uzatma.
- Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile ellerle sırayla sağ ve sol ayak bileklerini tutma.

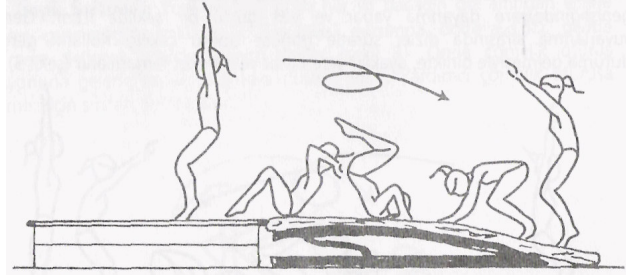
ESAS DEVRE (50 dak.).

- Öğrencilerin ısınmadan sonra eşit sayıda iki gruba ayrılarak karşılıklı minder üzerinde aralarında birer metre mesafe olacak şekilde oturması. Öğretmen öğrencilerin ortasında bir önceki derste de yapılan beşik sallanması hareketini (Yere sırt üstü yatılır, her iki bacak diz altından ellerle kavranır, çene göğse yaklaştırılır, sırt kavisli durumda, önde ayaklar, geride ense yere deyecek şekilde öne geriye doğru salınım yapılır.) anlatarak göstermesi. Öğrencilerin bulundukları yerde beşik sallanması alıştırmalarını 7 kere yapması.
- Öğretmenin, öğrencilere çömelik duruştan geriye doğru beşik sallanması yaparak omuz üzerindeki elleri mindere yerleştirme ve tekrar çömelik duruşa geçme çalışmasını anlatarak göstermesi. Dikkat edilmesi gereken hususların (Elleri omuzlar üzerinden mindere yerleştirebilmek için hareketi oldukça çabuk yapmak gereklidir. Elleri omuz üzerinden mindere avuç içleri gelecek şekilde, düzgün yerleştirmek gereklidir.) anlatılması. Bu çalışmada elleri yere çabuk ve düzgün yerleştirmenin geriye taklayı başarılı bir şekilde yapmada ki öneminin vurgulanması.

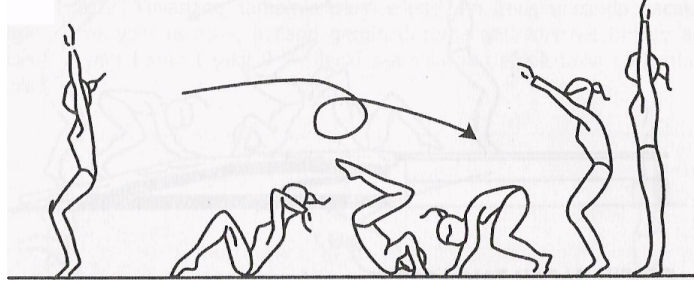

- Öğrencilerin bulundukları yerde çömelik duruştan geriye doğru beşik sallanması ve elleri mindere yerleştirme ve tekrar çömelik duruşa geçme alıştırmalarını 5 kere yapması. Öğrencilerin yaptıkları beşinci uygulamaların ardından öğretmen tarafından sözel dönüt (1) verilmesi. Öğrencilerin öğretmenden sözel dönüt alarak hareketi 5 kere daha uygulaması.

- Öğretmenin, öğrencilere eğimli minder üzerinde geriye taklayı (Minder arkaya alınır, kollar yana doğru açılır, dizler bükülüp yere doğru çömelere elleri omuzlar üzerinde avuç içleri yukarıyı gösterecek şekilde tutulur. Karın dizlere yaklaştırılır, sırt yuvarlak hale getirilir ve geriye doğru sırt üzerinde yuvarlanılır. Ense yere deydiğinde eller mindere yerleştirilir. Eller ve yere değen ayaklar ile minder kuvvetlice ittirilir. Eller yerden kaldırılır ve bacaklar üzerinde tekrar elleri yere değdirmen dengeli bir şekilde ayağa kalkılır. Kolları avuç içleri yere bakacak şekilde yere paralel yana açılır.) anlatarak göstermesi.
- Öğrencilere, alıştırmayı yaparken mindere arkayı dönerek ellerin omuzlar üzerinde avuç içleri yukarıyı gösterecek şekilde olması gerektiği, geriye doğru sırt üzerinde yuvarlanırken çenenin göğse, dizlerin karna yaklaştırılarak yuvarlanılması gerektiği söylenir. Ense yere değdiğinde ellerin omuz genişliğinde yere hızlı ve düzgün yerleştirilmesi gerektiği, yuvarlanma esnasındaki hızın kaybedilmeden eller ve ayaklarla yeri ittirerek yuvarlanmanın yapılması gerektiği, yuvarlanmanın bitiminde elleri yerden kaldırılarak dengeli bir şekilde dizleri yere değdirmen ayağa kalkılması gerektiği, hususlarının anlatılması.

- Öğrencilerin sıra ile eğimli minder üzerinde 1 kere yardımcı geriye takla alıştırmalarını yapması. Yardımların öğretmen tarafından yapılması.
- Öğrencilerin daha sonra 5 şer kere eğimli minder üzerinde geriye takla yapmaları. Öğrencilerin yaptıkları beşinci uygulamanın ardından öğretmen tarafından sözel dönüt (2) verilmesi. Öğrencilerin öğretmenden sözel dönüt aldıktan sonra aynı alıştırmayı 5 kere daha uygulaması.
- Öğrencilerin, minderde öğretmenin yardımıyla 1 kere yardımcı geriye takla (Öğretmen geriye taklayı yapacak öğrencinin eğer sağ tarafında durur ise sağ elini öğrencinin karnına sol elini öğrencinin sırtına yerleştirir. Sağ elle harekete hız kazandırırken sol elle de sırtından ve ensesinden yukarıya doğru kaldırarak geriye takla yapan öğrenciye yardımcı olur, eğer öğretmen öğrencinin sol tarafında ise sol el karnına sağ el sırta gelecek şekilde olmalıdır.) yapması.
- Daha sonra öğretmen tarafından geriye taklayı becerisinin anlatılarak gösterilmesi ve bir kere daha geriye taklada dikkat edilmesi gereken hususların anlatılması.

- Öğrencilerin geriye takla becerisini 5'er kere uygulamaları. Beşinci uygulamaların ardından öğretmen tarafından sözel dönüt **(3)** verilmesi. Öğrencilerin öğretmenden sözel dönüt aldıktan sonra aynı alıştırma 5 kere daha uygulaması. Yine beşinci uygulamaların ardından öğretmen tarafından sözel dönüt **(4)** verilmesi ve öğrencilerin sözel dönüt aldıktan sonra hareketi 5 kere daha uygulaması. 5. uygulamanın ardından sözel dönüt **(5)** verilmesi ve hareketin öğrenciler tarafından 5 kere daha yapılması.

DERSİ BİTİRİŞ ve DEĞERLENDİRME (10 dak.)

- Öğrencilerin toplanıp U düzeni alması geriye takla becerisini iyi yapanlardan bir öğrencinin son bir kere arkadaşları önünde geriye takla yapması. Daha sonra öğrencilerin 1 dakika hafif tempo koşu yapması ve büyük kaslara yönelik açma hareketleri yapılması.
- Öğrenciler tarafından malzemelerin toplanması.
- Öğretmenin öğrencilere geriye takla becerisi ile ilgili;
- * Geriye taklada yapılan hatalar nelerdir? (Hareketin süratli yapılmamasından dolayı yapılamaması, eller ve ayaklarla ittirmenin zamanında yapılamaması gibi)
- * Öğrencilere “Geriye taklanın önemi hakkında ne düşünüyorsunuz? (çabuk, sıralı hareket etmemizi ve vücudumuzu koordineli kullanmamızı öğreten bir hareket gibi)” gibi soruların sorularak konunun özetlenmesi.
- Öğrencilerden ders hakkındaki yorumlarının alınması
- Öğretmenin etkin katılım gerçekleştiren bir öğrenciye ödülünü vermesi.
- Öğretmenin “Gelecek hafta dersimizde geriye takla becerisini işlemeye devam edeceğiz.” demesi ve öğrencilerin gelecek dersten haberdar edilmesi.
- Öğrenci soruları varsa cevaplandırılması. Öğretmenin iyi temenniler ile dersi bitirmesi

Geriye Takla Becerisinde Öğretmenin Sağladığı Sözel Dönütler

11. Kolları avuç içleri yere bakacak şekilde yanda düz ve gergin tutmalısın
12. Elleri omuzlar üzerinde avuç içleri yukarı yukarıyı gösterecek şekilde tutmalısın
13. Karnı dizlere yaklaştırarak sırtı yuvarlak hale getirmelisin
14. Geriye doğru sırt üzerinde yuvarlanmalısın
15. Geriye doğru yuvarlanırken dizlerine karnından ayırmamalısın
16. Ense yere değdiğinde avuç içlerini mindere yerleştirmelisin
17. Eller ile minderi kuvvetlice itmeliisin
18. Ayaklar bitişik olarak minderi itmeliisin
19. Elleri yerden kaldırma
20. Elleri yere deydirmeden dengeli bir şekilde ayağa kalkmalısın.

EK-10**GÜNLÜK DERS PLANI (Kontrol Grubu) (1)****Okulu** : Kıbrısık YİBO**Ders** : Beden Eğitimi**Sınıf** : 6/A**Tarih** : 05.04.2006**Süre** : 40+40dk**Ünite** : Cimnastik**Konu** : Geriye Takla**Yer** : Güreş Salonu**Araç-Gereç** : Minder, Eğimli Minder, Döğük, Cimnastik Kasası, Spor Kıyafeti, Vestel 72 Ekran Televizyon, Vestel DVD Çalar, Cimnastik Eğitim CD'si, Kaynak Kitaplar.**Yöntem** : Sunu, Komut, Alıştırma, Demonstrasyon, Soru-Cevap, Görsel-İşitsel Araç Kullanımı**HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR****HEDEF I:** Cimnastikte geriye takla becerisini kavrayabilme.**HEDEF DAVRANIŞLAR:**

1. Geriye takla becerisinin önemin kendi cümleleri ile söyleme.
2. Geriye takla becerisinin tekniksel özelliklerini söyleme
3. Geriye takla becerisinde yapılan hataları söyleme.

HEDEF II: Konuşanı dikkatlice dinlemeye dönüklük**HEDEF DAVRANIŞLAR:**

1. Hangi konuda konuşulduğunu söyleme
2. Konuşmacının kullandığı araç-gereçleri söyleme
3. Konuşmacının yaptığı konuşmanın ana fikrini söyleme
4. Konuşmacının sorduğu sorulara cevap verme

HEDEF III: Cimnastikte geriye takla becerisini uygulayabilmek için vücudu hazır hale getirebilme.**HEDEF DAVRANIŞLAR:**

1. Isınma için koşu yapma
2. Genel ısınma hareketleri yapma
3. Cimnastiğe özgü ısınma hareketlerini yapma
4. Beşik sallanması hareketini yapma.

HEDEF IV: Cimnastikte geriye takla becerisini uygulayabilmek için esnekliği geliştirebilme.**HEDEF DAVRANIŞLAR:**

1. Yürürken bacakları gergin bir şekilde öne savurma

2. Yürürken bacakları gergin bir şekilde yana savurma
3. Omuz seviyesinde iki kol beraber öne ve geriye düz daire çizme
4. Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere değdirme.
5. Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri sırayla sağ ve sol ayağa değdirme.
6. Bacaklar kapalı oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri ayak uçlarına değdirme.
7. Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere paralel öne uzatma.
8. Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile ellerle sırayla sağ ve sol ayak bileklerini tutma.

HEDEF V: Cimnastikte geriye takla becerisini uygulayabilme.

DAVRANIŞLAR:

1. Selamlama yapma
2. Mindere arkayı dönme
3. Kolları yana doğru açma
4. Dizleri bükerek yere doğru çökme
5. Elleri omuzlar üzerinde avuç içleri yukarı yukarıyı gösterecek şekilde tutma
6. Karnı dizlere yaklaştırmak sırtı yuvarlak hale getirme
7. Geriye doğru sırt üzerinde yuvarlanma
8. Ense yere deydğinde elleri mindere yerleştirme
9. Eller ile minderi kuvvetlice itme
10. Ayaklar bitişik minderi itme
11. Elleri yerden kaldırma
12. Bacaklar üzerinde elleri yere deydirmeden dengeli bir şekilde ayağa kalkma
13. Kolları avuç içleri yere bakacak şekilde yere paralel yana açma
14. Selamlama yapma
15. Hareketi aynı doğrultu üzerinde koordineli yapma.

Kaynaklar:

1. Arıcı Hikmet, “Beden Eğitimi Ders Programları İlköğretim 2. kademe”, 1. Basım, Ankara, 2001.
2. Çoknaz Hakkı, “İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi ve Aletli Cimnastik, Bolu, 1998.
3. Suveren Sibel ve Suveren Salih, “Artistik Cimnastik Öğretim Metotları”, 1. Basım, Ankara, 2002.
4. Şengül Ergün, “Okullarda Aletli Cimnastik”, Spor Uygulamaları Dizisi-6, 2. baskı, Ankara, 1996.

DERSİN İŞLENİŞİ

DERSE GİRİŞ VE ISINMA (20 dak.)

- Selamlama ve yoklamanın alınması.

- Öğretmenin “Bugün dersimizde cimnastikte geriye takla becerisini işleyeceğiz.” demesi ve öğrencilerin konudan haberdar edilmesi.
- Öğretmenin “Geçen hafta öne takla becerisinde sınıf olarak istekli çalıştınız. Bugün de sizden aynı çalışmayı bekliyorum.” demesi ve öğrencilerin dikkatlerinin çekilmesi.
- Öğretmenin “Bugünkü ders sonunda artık geriye takla becerisini öğrenecek ve kolayca uygulayabilecek hale geleceksiniz.” demesi ve öğrencileri dersin hedeflerinden haberdar etmesi.
- Öğretmenin “ Bugün yapacağımız etkinliklere en aktif katılım sağlayan ve özveri ile çalışan bir öğrenciyi ödüllendireceğim.” demesi ve öğrencileri güdülemesi.
- Öğrencilere derste uygulanacak alıştırmaların videodan sırasıyla gösterilmesi

Alıştırmalar;

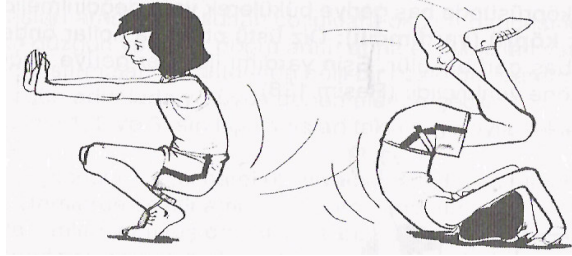
1. Yerde beşik sallanması
 2. Beşik sallanması hareketinde omuz üzerindeki elleri yere yerleştirme
 3. Eğimli minderden yardımcı geriye takla
 4. Eğimli minderden geriye takla
 5. Minder üzerinde yardımcı geriye takla
 6. Minderde geriye takla
- Öğrencilerin minder üzerinde sıralanmaları ve ısınma amaçlı aşağıdaki etkinlikleri yapmaları:
1. 2 dakika hafif tempo koşu
 2. Eller belde olacak şekilde parmak ucunda küçük sıçramalar
 3. Yürürken bacakları gergin bir şekilde öne savurma
 4. Yürürken bacakları gergin bir şekilde yana savurma
 5. Yerinde 3 kere eller yukarıda parmak ucunda sıçrayıp 5 m hızlı koşular yapma
 6. Yerinde 3 kere dizleri karna çekip 5 m hızlı koşular yapma
 7. Yerinde 3 kere topukları kalçaya çekip 5 m hızlı koşular yapma
 8. Sağa kayma adımı ile deplase
 9. Sola kayma adımı ile deplase
 10. Hayvan Yürüyüşleri
 - Tavşan Sıçraması
 - Ayı yürüyüşü
 - Yengeç Yürüyüşü
 - Topal Köpek Yürüyüşü
 11. Serbest açma-germe hareketlerinin yapılması.
 - Omuz seviyesinde iki kol beraber öne ve geriye düz daire çizme
 - Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere değdirme.

- Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri sırayla sağ ve sol ayağa değdirme.
- Bacaklar kapalı oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri ayak uçlarına değdirme.
- Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere paralel öne uzatma.
- Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile ellerle sırayla sağ ve sol ayak bileklerini tutma.

ESAS DEVRE (50 dak.)

▪ Öğrencilerin ısınmadan sonra eşit sayıda iki gruba ayrılarak karşılıklı minder üzerinde aralarında birer metre mesafe olacak şekilde oturması. Öğretmen öğrencilerin ortasında bir önceki derste de yapılan beşik sallanması hareketini (Yere sırt üstü yatılır, her iki bacak diz altından ellerle kavranır, çene göğse yaklaştırılır, sırt kavisli durumda, önde ayaklar, geride ense yere deyecek şekilde öne geriye doğru salınım yapılır.) anlatarak göstermesi. Öğrencilerin bulundukları yerde beşik sallanması alıştırmalarını 7 kere yapması.

▪ Öğretmenin, öğrencilere çömelik duruştan geriye doğru beşik sallanması yaparak omuz üzerindeki elleri mindere yerleştirme ve tekrar çömelik duruşa geçme çalışmasını anlatarak göstermesi. Dikkat edilmesi gereken hususların (Elleri omuzlar üzerinden mindere yerleştirebilmek için hareketi oldukça çabuk yapmak gereklidir. Elleri omuz üzerinden mindere avuç içleri gelecek şekilde, düzgün yerleştirmek gereklidir.) anlatılması. Bu çalışmada elleri yere çabuk ve düzgün yerleştirmenin geriye taklayı başarılı bir şekilde yapmada ki öneminin vurgulanması.

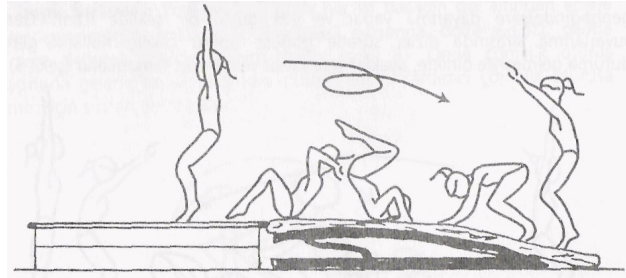

▪ Öğrencilerin bulundukları yerde çömelik duruştan geriye doğru beşik sallanması ve elleri mindere yerleştirme ve tekrar çömelik duruşa geçme alıştırmalarını 5 kere yapması. Öğrencilerin iki dakika dinlendikten sonra aynı alıştırmayı 5 kere daha yapması.

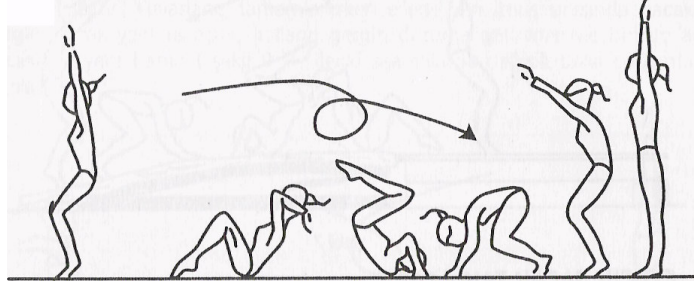
▪ Öğretmenin, öğrencilere eğimli minder üzerinde geriye taklayı (Minder arkaya alınır, kollar yana doğru açılır, dizler bükülüp yere doğru çömelerek elleri omuzlar üzerinde avuç içleri yukarıyı gösterecek şekilde tutulur. Karın dizlere yaklaştırılır, sırt yuvarlak hale getirilir ve geriye doğru sırt üzerinde yuvarlanılır. Ense yere deydiğinde eller mindere yerleştirilir. Eller ve yere değen ayaklar ile minder kuvvetlice ittilir. Eller yerden kaldırılır ve bacaklar üzerinde tekrar elleri yere değdirmekten dengeli bir

şekilde ayağa kalkılır. Kolları avuç içleri yere bakacak şekilde yere paralel yana açılır.) anlatarak göstermesi.

- Öğrencilere, alıştırmayı yaparken mindere arkayı dönerek ellerin omuzlar üzerinde avuç içleri yukarıyı gösterecek şekilde olması gerektiği, geriye doğru sırt üzerinde yuvarlanırken çenenin göğse, dizlerin karna yaklaştırılarak yuvarlanılması gerektiği söylenir. Ense yere değdiğinde ellerin omuz genişliğinde yere hızlı ve düzgün yerleştirilmesi gerektiği, yuvarlanma esnasındaki hızın kaybedilmeden eller ve ayaklarla yeri ittirerek yuvarlanmanın yapılması gerektiği, yuvarlanmanın bitiminde elleri yerden kaldırılarak dengeli bir şekilde dizleri yere değdirmeden ayağa kalkılması gerektiği, hususlarının anlatılması.

- Öğrencilerin sıra ile eğimli minder üzerinde 1 kere yardımcı geriye takla alıştırmalarını yapması. Yardımların öğretmen tarafından yapılması.
- Öğrencilerin daha sonra 5'er kere eğimli minder üzerinde geriye takla yapması. Öğrencilerin 2 dakika dinlendikten sonra aynı alıştırmayı 5 kere daha yapması.
- Öğrencilerin, minderde öğretmenin yardımıyla 1 kere yardımcı geriye takla (Öğretmen geriye taklayı yapacak öğrencinin eğer sağ tarafında durur ise sağ elini öğrencinin karnına sol elini öğrencinin sırtına yerleştirir. Sağ elle harekete hız kazandırırken sol elle de sırtından ve ensesinden yukarıya doğru kaldırarak geriye takla yapan öğrenciye yardımcı olur, eğer öğretmen öğrencinin sol tarafında ise sol el karnına sağ el sırta gelecek şekilde olmalıdır.) yapması.
- Daha sonra öğretmenin geriye taklayı anlatarak göstermesi ve öğretmen tarafından bir kere daha geriye taklada dikkat edilmesi gereken hususların anlatılması.

- Öğrencilerin geriye takla hareketini 5'er kere uygulaması. Öğrencilerin bir müddet dinlendikten sonra aynı alıştırmayı 5 kere daha yapması.. Öğrencilerin iki dakika dinlendikten sonra 5 kere daha geriye takla yapılması.2 dakikalık aradan sonra öğrencilerin son olarak 10 kere daha geriye takla yapması.

DERSİ BİTİRİŞ ve DEĞERLENDİRME (10 dak.)

- Öğrencilerin toplanıp U düzeni alması geriye takla becerisini iyi yapanlardan bir öğrencinin son bir kere arkadaşları önünde geriye takla yapması. Daha sonra öğrencilerin 1 dakika hafif tempo koşu yapması ve büyük kaslara yönelik açma hareketleri yapılması.
- Öğrenciler tarafından malzemelerin toplanması.
- Öğretmenin öğrencilere geriye takla becerisi ile ilgili;
 - * Geriye taklada yapılan hatalar nelerdir? (Hareketin süratli yapılmamasından dolayı yapılamaması, eller ve ayaklarla ittirmenin zamanında yapılamaması gibi)
 - * Öğrencilere “Geriye taklanın önemi hakkında ne düşünüyorsunuz? (çabuk, sıralı hareket etmemizi ve vücudumuzu koordineli kullanmamızı öğreten bir hareket gibi)” gibi soruların sorularak konunun özetlenmesi.
- Öğrencilerden ders hakkındaki yorumlarının alınması
- Öğretmenin, etkin katılım gerçekleştiren bir öğrenciye ödülünü vermesi.
- Öğretmenin “Gelecek hafta dersimizde geriye takla becerisini işlemeye devam edeceğiz.” demesi ve öğrencilerin gelecek dersten haberdar edilmesi.
- Öğrenci soruları varsa cevaplandırılması. Öğretmenin iyi temenniler ile dersi bitirmesi.

EK-11 GÜNLÜK DERS PLANI (Görsel Dönüt Grubu) (1)**Okulu** : Kıbrısık YİBO**Ders** : Beden Eğitimi**Sınıf** : 6/C**Tarih** : 20.04.2006**Süre** : 40+40dk**Ünite:** Cimnastik**Konu** : Amut Takla**Yer** : Güreş Salonu**Araç-Gereç** : Minder, Eğimli Minder, Döğük, Cimnastik Kasası, Spor Kıyafeti, Vestel 72 Ekran Televizyon, Vestel DVD Çalar, Cimnastik Eğitim CD'si, Bilgisayar, Projeksiyon, İki adet Sony Hİ 8 Kamera, 1adet Canon Kamera.**Yöntem** : Sunu, Komut, Alıştırma, Demonstrasyon, Soru-Cevap, Görsel İşitsel Araç Kullanımı**HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR****HEDEF I:** Cimnastikte amut takla becerisini kavrayabilme.**HEDEF DAVRANIŞLAR:**

1. Amut takla becerisinin cimnastikteki önemini kendi cümleleri ile söyleme.
2. Amut becerisinin tekniksel özelliklerini söyleme
3. Amut becerisinde yapılan hataları söyleme

HEDEF II: Cimnastik dersinde kullanılan temel araç gereçler bilgisi**HEDEF DAVRANIŞLAR:**

1. Kullandığı araçları tanıma
2. Araçları ders alanına düzgün şekilde yerleştirme
3. Ders araçlarını amacına uygun kullanma
4. Cimnastiğe ait verilen araç gereci bir dizi araç-gereç arasından seçip söyleme
5. Gösterilen araç gerecin adını söyleme
6. Gösterilen araç gerecin nerede kullanılacağını söyleme

HEDEF III: Konuşanı dikkatlice dinlemeye dönüklük**HEDEF DAVRANIŞLAR:**

1. Hangi konuda konuşulduğunu söyleme
2. Konuşmacının kullandığı araç-gereçleri söyleme
3. Konuşmacının yaptığı konuşmanın ana fikrini söyleme
4. Konuşmacının sorduğu sorulara cevap verme

HEDEF IV: Cimnastikte amut becerisini uygulayabilmek için vücudu hazır hale getirebilme**HEDEF DAVRANIŞLAR:**

1. Isınma için koşu yapma
2. Genel ısınma hareketleri yapma
3. Cimnastiğe özgü ısınma hareketlerini yapma
4. Topal köpek yürüyüşü yapma

HEDEF V: Cimnastikte amut takla becerisini uygulayabilmek için esnekliği geliştirebilme.

DAVRANIŞLAR:

1. Yürürken bacakları gergin bir şekilde öne savurma
2. Yürürken bacakları gergin bir şekilde yana savurma
3. Omuz seviyesinde iki kol beraber öne ve geriye düz daire çizme
4. Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere değdirme.
5. Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri sırayla sağ ve sol ayağa değdirme.
6. Bacaklar kapalı oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri ayak uçlarına değdirme.
7. Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere paralel öne uzatma.
8. Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri sıra ile sağ ve sol ayak bileklerinin tutma.

HEDEFVI: Cimnastikte amut takla becerisini uygulayabilme.

DAVRANIŞLAR:

1. Başın her iki tarafında kolları birbirine paralel yukarı kaldırma
2. Öne doğru destek bacağı ile bir adım alma
3. Kollarımızı da başımızın yanından birbirine paralel ve omuz genişliğinde açık bir şekilde mindere doğru yaklaştırmak
4. Destek bacağımızın yardımıyla savurma bacağımızı hızla yukarı doğru savurma
5. Elleri omuz genişliğinde açık, birbirine paralel mindere koyma
6. Destek bacağımızı da savurma bacağının arkasından yukarıya doğru kaldırma
7. Her iki bacak savrulduğunda bacakları düz ve gergin tutma
8. Dirseklerden başlayarak bütün vücudu sıkı ve gergin yere dik olarak tutma
9. Başı eller arasını görecektir şekilde kollar arasında tutma
10. Her iki bacağımızın birbirine bitişik ve gergin bir şekilde yere dik yukarıda 1 sn bekletme
11. Çeneyi göğse yaklaştırarak başın içeri alınması
12. Kolları dirseklerden bükerek başın arkasını ve enseyi yere koyma
13. Amudu taklaya bağlayarak bitirme

Kaynaklar:

1. Arıcı Hikmet, “Beden Eğitimi Ders Programları İlköğretim 2. kademe”, 1. Basım, Ankara, 2001.
2. Çoknaz Hakkı, “İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi ve Aletli Cimnastik, Bolu, 1998.
3. Suveren Sibel ve Suveren Salih, “Artistik Cimnastik Öğretim Metotları”, 1. Basım, Ankara, 2002.
4. Şengül Ergün, “Okullarda Aletli Cimnastik”, Spor Uygulamaları Dizisi-6, 2. baskı, Ankara, 1996.

DERSİN İŞLENİŞİ

DERSE GİRİŞ VE ISINMA (20 dak.)

- Selamlamanın yapılması ve yoklamanın alınması.
- Öğretmenin “Bugün dersimizde cimnastikte amut takla becerisini işleyeceğiz.” demesi ve öğrencilerin konudan haberdar edilmesi.
- Öğretmenin “Amut takla becerisi daha fazla dikkat ve çaba gerektiren bir beceridir. Bu nedenle dersi iyi dinleyin ve uygulamalarda katılım sağlayın.” demesi ve öğrencilerin dikkatlerinin çekilmesi.
- Öğretmenin “Bugünkü ders sonunda artık amut takla becerisini öğrenecek ve kolayca uygulayabilecek hale geleceksiniz. Bugün yapacağımız etkinliklere en aktif katılım sağlayan ve özveri ile çalışan bir öğrenciyi ödüllendireceğim.” demesi ve öğrencileri güdülemesi.
- Amut takla becerisini öğrenirken öğrenciler tarafından yapılacak olan alıştırmaların, öğrencilere videodan gösterilerek anlatılması. Öğrencilere, videodan görsel olarak nasıl dönüt almaları gerektiğinin anlatılması.

Videodan izletilecek alıştırmalar;

1. Topal köpek yürüyüşü
2. Geri geri duvara tırmanarak amutta durma
3. Yardımlı amut takla
4. Amut takla

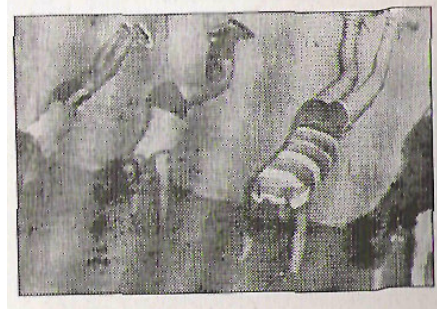
- Öğrencilerin minder üzerinde sıralanmaları ve ısınma için aşağıdaki etkinlikleri yapmaları:

1. 1 tur yürüme
2. 4 tur koşu
3. Eller belde olacak şekilde küçük sıçramalar
4. Yürürken bacakları gergin bir şekilde öne savurma
5. Yürürken bacakları gergin bir şekilde yana savurma
6. Hayvan Yürüyüşleri
 - Tavşan Sıçraması
 - Ayı yürüyüşü
 - Yengeç Yürüyüşü
 - Topal Köpek Yürüyüşü
9. Serbest olarak açma-germe egzersizlerinin yapılması.
 - Yürürken bacakları gergin bir şekilde öne savurma
 - Yürürken bacakları gergin bir şekilde yana savurma

- Omuz seviyesinde iki kol beraber öne ve geriye düz daire çizme
- Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere değdirme.
- Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri sırayla sağ ve sol ayağa değdirme.
- Bacaklar kapalı oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri ayak uçlarına değdirme.
- Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere paralel öne uzatma.
- Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri sıra ile sağ ve sol ayak bileklerinin tutma.

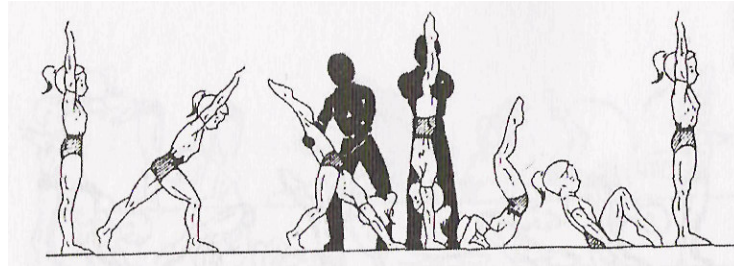
ESAS DEVRE (50 dak.)

- Öğrencilerin minder üzerinde kızlar ve erkekler olarak iki gruba ayrılması. Öğretmenin her iki grup ortasında total köpek yürüyüşünü (Başın her iki tarafında kolların birbirine paralel yukarı kaldırılması ile öne doğru destek bacağı ile bir adım alınır. Kolları da başın yanından birbirine paralele ve omuz genişliğinde açık bir şekilde mindere doğru yaklaştırılmaya başlandığında destek bacağının yardımıyla savurma bacağı hızla yukarı doğru savrulur. Eller omuz genişliğinde açık, birbirine paralel mindere koyulur. Destek bacağı da savurma bacağının arkasından yukarıya doğru hafif kaldırılır ve her iki bacak savruluşunda bacaklar düz ve gergin tutarak dirseklerden başlayarak bütün vücut sıkılı ve gergin tutulur. Baş eller arasını görecektel şekilde kollar arasında tutulur. İlk olarak destek bacağının daha sonra da savrulma bacağının mindere ayaklarla basması sırasında kollarında minderden kaldırılarak başın iki yanına birbirine paralel olarak yukarı kaldırılarak total köpek yürüyüşü tamamlanır.) göstermesi ve bu hareketi uygularken ellerin birbirine paralel ve düzgün bir şekilde mindere konulması gerektiği, kolların gergin tutulması gerektiği, yukarıda savurma ve destek bacaklarımızın gergin ve düz olması gerektiği, hususlarının anlatılması.
- Öğrencilerin sıra ile total köpek yürüyüşünü 5 kere yapmaları. 5. uygulamaların kameraya çekilip, videoya aktarılması. Öğrencilerin videodan görsel dönüt **(1)** alması. Öğrencilerin, videodan görsel dönüt aldıktan sonra 5 kere daha total köpek yürüyüşü yapmaları.
- Öğrencilere geri geri duvara tırmanıp duvara dayanarak amutta durma çalışmasının gösterilmesi. Alıştırmayı yaparken dikkat edilmesi gereken hususların (Hareketi yapabilmek için duvara oldukça yakın olmak, duvara geri geri tırmanırken vücudu da duvara yaklaştırmak, elleri omuz genişliğinde yere koymak ve duvara dayalı vücudu gergin ve düz tutmak gerekir) anlatılması.

- Öğrencilerin altışarlı gruplar halinde belirlenen bölgelerde sıra ile 5'şer kere duvara geri geri tırmanarak amutta durma çalışmasını yapması. 5. uygulamaların kameraya çekilip, videoya aktarılması. Öğrencilerin videodan görsel dönüt (2) alması. Öğrencilerin, videodan görsel dönüt aldıktan sonra aynı alıştırmayı 5 kere daha yapması.

- Öğrencilere yardımcı amut takla hareketinin (Öğretmen amut taklayı yapacak öğrencinin savurma bacağına yanında durur. Alıştırma yapan öğrenci savurma bacağına yukarıya doğru savururken öğretmen öğrencinin savurma bacağına dizinden tutar ve yukarı çeker. Bu yukarı çekme sayesinde kollara düşen yük azalır ve denge sağlanır. Daha sonra öğrenci buradan kollarını bükerek amut taklaya geçer) anlatılarak gösterilmesi. Yardımlı amut takla hareketini yaparken ellerin omuz genişliğinde mindere konulması gerektiği, savurma bacağına iyi savrulması gerektiği, yukarıda bütün vücudun gergin ve düz olması gerektiği, baş kollar arasında ve bakışlar baş çıkarılmadan eller arasında olması gerektiği, amutta arkaya düşüşü engellemek için yeni öğrenenler için hemen amut taklaya geçilmesi gerektiğinin anlatılması.

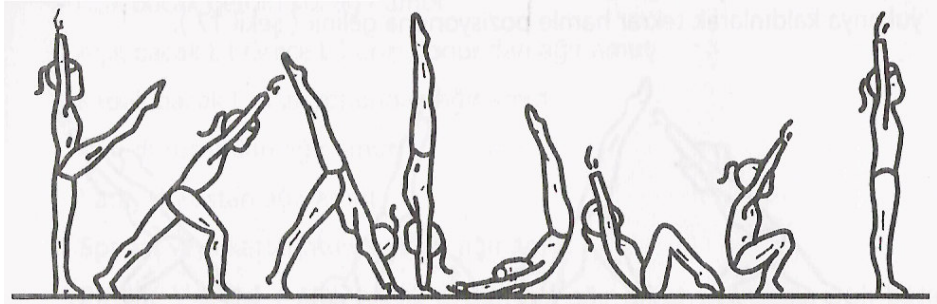

- Öğrencilerin sıra ile 1 kere yardımcı amut takla yapması. Amut taklaya yardım öğretmen tarafından yapılır.

- Öğrencilere amut taklanın (Selamlamadan sonra başın her iki tarafında kollar birbirine paralel yukarı kaldırılır ve öne doğru destek bacağı ile bir adım alınır. Kollar başın yanından birbirine paralel ve omuz genişliğinde açık bir şekilde mindere doğru yaklaştırılırken destek bacağı yardımıyla savurma bacağı hızla yukarı doğru savrulur. Eller omuz genişliğinde açık, birbirine paralel bir şekilde mindere koyulur ve destek bacağı da savurma bacağına arkasından yukarıya doğru kaldırılır. Her iki bacak savrulduğunda bacaklar düz ve gergin tutulur. Dirseklerden başlayarak bütün vücudu

sıkılı, gergin ve yere dik olarak tutulur. Baş eller arasını görecektir şekilde kollar arasında tutulur. Her iki bacak birbirine bitişik ve gergin bir şekilde vücut yere dik yukarıda 1 sn bekletilir. Çene göğse yaklaştırarak başın içeri alınması ile kolları dirseklerden bükülür. Başın arkasını ve enseyi yere koyarak amudu taklaya bağlayarak hareketi bitirilir) anlatılarak gösterilmesi.

- Amut taklada dikkat edilmesi gereken hususların (Amut takla hareketini yaparken ellerin omuz genişliğinde mindere konulmalıdır. Eller mindere, vücuda ne çok yakın ne çok uzak konulmalıdır. Ellerin konulması ile savurma bacağına savrulmadaki zamanlama iyi ayarlanmalıdır. Savurma bacağı iyi savrulmalı ama çok hızlı savrulmamalıdır. Yukarıda bütün vücudun gergin ve düz olmalıdır. Baş kollar arasında ve bakışlar baş çıkarılmadan eller arasında olmalıdır.) öğretmen tarafından anlatılması.

- Öğrencilerin sıra ile minder üzerinde 5 kere amut takla yapması. Öğrencilerin 5. uygulamalarının kameraya çekilip, videoya aktarılması, öğrencilerin videodan görsel dönüt (3) aldıktan sonra 5 kere daha amut takla yapması ve 5. uygulamaların tekrar kameraya çekilip, videoya aktarılması öğrencilerin videodan görsel dönüt (4) aldıktan sonra alıştırmayı 5 kere daha çalışması. 5. uygulamanın ardından öğrencinin son bir kez daha görsel dönüt (5) aldıktan sonra 5 kere daha amut takla çalışması yapması.

DERSİ BİTİRİŞ ve DEĞERLENDİRME (10 dak.)

- Öğrencilerin geniş kolda sıra geçmesi. Amut takla becerisini iyi öğrenen öğrencilerden birisine amut takla yaptırılması.
- Öğrenciler tarafından malzemelerin toplanması.
- Öğrencilerin eşit sayıda iki gruba ayrılarak belirlenen alandan topal köpek yürüyüşü ile yarış yapmaları. Topal köpek yürüyüşünü uygun yapmayanlar, belirlenen alandan topal köpek yürüyüşü ile gidip gelmeyenler, gruplarına bir puan kaybettirecektir. Yarışta birinci olan grup alkışlanarak ödüllendirilecektir.

- Öğretmenin öğrencilere amut becerinde yapılan hataların, konunun ana fikrinin, amut taklada kullanılan araç gereçlerin isimlerinin, nerede kullanıldığının soru-cevap şeklinde öğrencilerle sorması ve konunun özetlenmesi.
- Öğrencilerden ders hakkındaki yorumlarının alınması.
- Öğrencilerin 2 dakika soğuma hareketleri yapması. Öğrencilerin kollara, bele ve bacaklara esnetme hareketleri yapmaları.
- Öğretmenin “Gelecek hafta dersimizde amut takla becerisini işleyemeye devam edeceğiz.” demesi ve öğrencilerin gelecek dersten haberdar edilmesi.
- Öğretmenin etkin katılım gerçekleştiren bir öğrenciye ödülünü vermesi.
- Öğrenci soruları varsa cevaplandırılması ve iyi temenniler ile dersin bitirilmesi.

EK-12 GÜNLÜK DERS PLANI (Sözel Dönüt Grubu) (1)

Okulu : Kıbrıscık YİBO

Ders : Beden Eğitimi

Sınıf : 6/B

Tarih : 20.04.2006

Süre : 40+40dk

Ünite : Cimnastik

Konu : Amut Takla

Yer : Güreş Salonu

Araç-Gereç : Minder, Eğimli Minder, Döğük, Cimnastik Kasası, Spor Kıyafeti, Vestel 72 Ekran Televizyon, Vestel DVD Çalar, Cimnastik Eğitim CD'si, Kaynak Kitaplar.

Yöntem : Sunu, Komut, Alıştırma, Demonstrasyon, Soru-Cevap, Görsel İşitsel Araç Kullanımı

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

HEDEF I: Cimnastikte amut takla becerisini kavrayabilme.

HEDEF DAVRANIŞLAR:

1. Amut takla becerisinin cimnastikteki önemini kendi cümleleri ile söyleme.
2. Amut becerisinin tekniksel özelliklerini söyleme
3. Amut becerisinde yapılan hataları söyleme

HEDEF II: Cimnastik dersinde kullanılan temel araç gereçler bilgisi

HEDEF DAVRANIŞLAR:

1. Kullandığı araçları tanıma
2. Araçları ders alanına düzgün şekilde yerleştirme
3. Ders araçlarını amacına uygun kullanma
4. Cimnastiğe ait verilen araç gereci bir dizi araç-gereç arasından seçip söyleme
5. Gösterilen araç gerecin adını söyleme
6. Gösterilen araç gerecin nerede kullanılacağını söyleme

HEDEF III: Konuşanı dikkatlice dinlemeye dönüklük

HEDEF DAVRANIŞLAR:

1. Hangi konuda konuşulduğunu söyleme
2. Konuşmacının kullandığı araç-gereçleri söyleme
3. Konuşmacının yaptığı konuşmanın ana fikrini söyleme
4. Konuşmacının sorduğu sorulara cevap verme

HEDEF IV: Cimnastikte amut becerisini uygulayabilmek için vücudu hazır hale getirebilme.

HEDEF DAVRANIŞLAR:

1. Isınma için koşu yapma
2. Genel ısınma hareketleri yapma
3. Cimnastiğe özgü ısınma hareketlerini yapma
4. Topal köpek yürüyüşü yapma

HEDEF V: Cimnastikte amut takla becerisini uygulayabilmek için esnekliği geliştirebilme.

DAVRANIŞLAR:

1. Yürürken bacakları gergin bir şekilde öne savurma
2. Yürürken bacakları gergin bir şekilde yana savurma
3. Omuz seviyesinde iki kol beraber öne ve geriye düz daire çizme
4. Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere değdirme.
5. Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri sırayla sağ ve sol ayağa değdirme.
6. Bacaklar kapalı oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri ayak uçlarına değdirme.
7. Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere paralel öne uzatma.
8. Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri sıra ile sağ ve sol ayak bileklerinin tutma.

HEDEF VI: Cimnastikte amut becerisini uygulayabilme.

DAVRANIŞLAR:

1. Selamlama yapma
2. Başın her iki tarafında kolları birbirine paralel yukarı kaldırma
3. Öne doğru destek bacağı ile bir adım alma
4. Kollarımızı da başımızın yanından birbirine paralele ve omuz genişliğinde açık bir şekilde mindere doğru yaklaştırma
5. Destek bacağımızın yardımıyla savurma bacağımızı hızla yukarı doğru savurma
6. Elleri omuz genişliğinde açık, birbirine paralel mindere koyma
7. Destek bacağımızı da savurma bacağının arkasından yukarıya doğru kaldırma
8. Her iki bacak savruluşunda bacakları düz ve gergin tutma
9. Dirseklerden başlayarak bütün vücudu sıkılı ve gergin yere dik olarak tutma
10. Başı eller arasını görecektir şekilde kollar arasında tutma
11. Her iki bacağımızın birbirine bitişik ve gergin bir şekilde yere dik yukarıda 1 sn bekletme
12. Çeneyi göğse yaklaştırmak başın içeri alınması
13. Kolları dirseklerden bükerek başın arkasını ve enseyi yere koyma
14. Amudu taklaya bağlayarak bitirme

Kaynaklar:

1. Arıcı Hikmet, “Beden Eğitimi Ders Programları İlköğretim 2. kademe”, 1. Basım, Ankara, 2001.
2. Çoknaz Hakkı, “İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi ve Aletli Cimnastik, Bolu, 1998.
3. Suveren Sibel ve Suveren Salih, “Artistik Cimnastik Öğretim Metotları”, 1. Basım, Ankara, 2002.
4. Şengül Ergün, “Okullarda Aletli Cimnastik”, Spor Uygulamaları Dizisi-6, 2. baskı, Ankara, 1996.

DERSİN İŞLENİŞİ

DERSE GİRİŞ VE ISINMA (20 dak.)

- Selamlama ve yoklamanın alınması.
- Öğretmenin “Bugün dersimizde cimnastikte amut takla becerisini işleyeceğiz.” demesi ve öğrencilerin konudan haberdar edilmesi.
- Öğretmenin “Amut takla becerisi takla becerilerinden daha zor olan bir beceridir. Bu nedenle dersi iyi dinleyin ve uygulamalarda katılım sağlayın.” demesi ve öğrencilerin dikkatlerinin çekilmesi.
- Öğretmenin “Bugünkü ders sonunda artık amut becerisini öğrenecek ve kolayca uygulayabilecek hale geleceksiniz. Bugün yapacağımız etkinliklere en aktif katılım sağlayan ve özveri ile çalışan bir öğrenciyi ödüllendireceğim.” demesi ve öğrencileri güdülemesi.
- Öğretmenin “Daha önceki derslerimizde yapmış olduğumuz gibi bugünkü dersimizde de ben size alıştırılmalardan sonra bazı dönütler vereceğim bu dönütleri dikkate almanızı ve hareketlerinizde hata var ise düzeltmenizi istiyorum” demesi. Alıştırılmaları yaparken biraz daha dikkatli olmanızı istiyorum” demesi. Öğrencilere, sözel olarak nasıl dönüt almaları gerektiğinin anlatılması. Bu konuda öğrencilere gerekli uyarıların yapılması.
- Amut takla becerisini öğrenirken öğrenciler tarafından yapılacak olan alıştırılmaların, öğrencilere videodan gösterilerek anlatılması.
Videodan izletilecek alıştırılmalar;
 1. Topal köpek yürüyüşü
 2. Geri geri duvara tırmanarak amutta durma
 3. Yardımlı amut takla
 4. Amut takla
- Öğrencilerin minder üzerinde sıralanmaları ve ısınma için aşağıdaki etkinlikleri yapmaları:
 1. 1 tur yürüme
 2. 4 tur koşu
 3. Eller belde olacak şekilde küçük sıçramalar
 4. Yürürken bacakları gergin bir şekilde öne savurma
 5. Yürürken bacakları gergin bir şekilde yana savurma
 6. Hayvan Yürüyüşleri
 - Tavşan Sıçraması
 - Ayı yürüyüşü
 - Yengeç Yürüyüşü

○ Topal Köpek Yürüyüşü

7. Serbest olarak açma-germe egzersizlerinin yapılması.

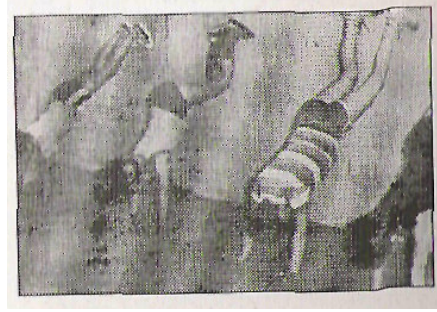
- Yürürken bacakları gergin bir şekilde öne savurma
- Yürürken bacakları gergin bir şekilde yana savurma
- Omuz seviyesinde iki kol beraber öne ve geriye düz daire çizme
- Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere değdirme.
- Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri sırayla sağ ve sol ayağa değdirme.
- Bacaklar kapalı oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri ayak uçlarına değdirme.
- Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere paralel öne uzatma.
- Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri sıra ile sağ ve sol ayak bileklerinin tutma.

ESAS DEVRE (50 dak.)

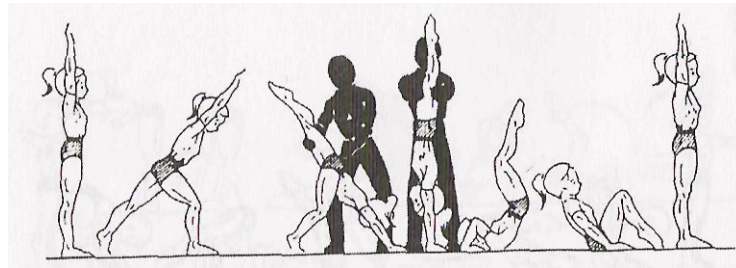
▪ Öğrencilerin minder üzerinde kızlar ve erkekler olarak iki gruba ayrılması. Öğretmenin her iki grup ortasında topal köpek yürüyüşünü (Başın her iki tarafında kolların birbirine paralel yukarı kaldırılması ile öne doğru destek bacağı ile bir adım alınır. Kolları da başın yanından birbirine paralele ve omuz genişliğinde açık bir şekilde mindere doğru yaklaştırılmaya başlandığında destek bacağının yardımıyla savurma bacağı hızla yukarı doğru savrulur. Eller omuz genişliğinde açık, birbirine paralel mindere koyulur. Destek bacağı da savurma bacağının arkasından yukarıya doğru hafif kaldırılır ve her iki bacak savruluşunda bacaklar düz ve gergin tutarak dirseklerden başlayarak bütün vücut sıkılı ve gergin tutulur. Baş eller arasını görecektel şekilde kollar arasında tutulur. İlk olarak destek bacağının daha sonra da savrulma bacağının mindere ayaklarla basması sırasında kollarında minderden kaldırılarak başın iki yanına birbirine paralel olarak yukarı kaldırılarak topal köpek yürüyüşü tamamlanır.) göstermesi ve bu hareketi uygularken ellerin birbirine paralel ve düzgün bir şekilde mindere konulması gerektiği, kolların gergin tutulması gerektiği, yukarıda savurma ve destek bacaklarımızın gergin ve düz olması gerektiği, hususlarının anlatılması.

▪ Öğrencilerin sıra ile topal köpek yürüyüşünü 5 kere yapmaları. 5. uygulamaların ardından öğretmen tarafından sözel dönüt (1) verilmesi. Öğrencilerin, öğretmenden sözel dönüt aldıktan sonra 5 kere daha topal köpek yürüyüşü yapmaları.

▪ Öğrencilere geri geri duvara tırmanıp duvara dayanarak amutta durma çalışmasının gösterilmesi. Alıştırmayı yaparken dikkat edilmesi gereken hususların (Hareketi yapabilmek için duvara oldukça yakın olmak, duvara geri geri tırmanırken vücudu da duvara yaklaştırmak, elleri omuz genişliğinde yere koymak ve duvara dayalı vücudu gergin ve düz tutmak gerekir) anlatılması.

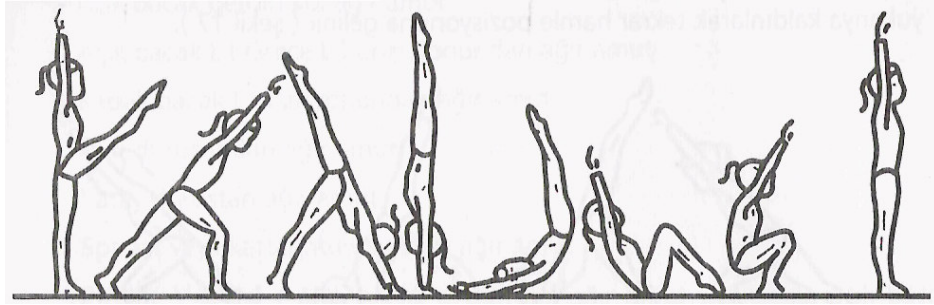
- Öğrencilerin altışarlı gruplar halinde belirlenen bölgelerde sıra ile 5'şer kere duvara geri geri tırmanarak amutta durma çalışmasını yapması. 5. uygulamaların ardından öğretmen tarafından sözel dönüt (2) verilmesi. Öğrencilerin sözel dönüt aldıktan sonra aynı alıştırmayı 5 kere daha yapmaları.
- Öğrencilere yardımcı amut takla hareketinin (Öğretmen amut taklayı yapacak öğrencinin savurma bacağına yanında durur. Alıştırmayı yapan öğrenci savurma bacağına yukarıya doğru savururken öğretmen öğrencinin savurma bacağına dizinden tutar ve yukarı çeker. Bu yukarı çekme sayesinde kollara düşen yük azalır ve denge sağlanır. Daha sonra öğrenci buradan kollarını bükerek amut taklaya geçer) anlatılarak gösterilmesi. Yardımlı amut takla hareketini yaparken ellerin omuz genişliğinde mindere konulması gerektiği, savurma bacağına iyi savrulması gerektiği, yukarıda bütün vücudun gergin ve düz olması gerektiği, baş kollar arasında ve bakışlar baş çıkarılmadan eller arasında olması gerektiği, amutta arkaya düşüşü engellemek için yeni öğrenenler için hemen amut taklaya geçilmesi gerektiğinin anlatılması.

- Öğrencilerin sıra ile 1 kere yardımcı amut takla yapması. Amut taklaya yardım öğretmen tarafından yapılır.
- Öğrencilere amut taklanın (Selamlamadan sonra başın her iki tarafında kollar birbirine paralel yukarı kaldırılır ve öne doğru destek bacağı ile bir adım alınır. Kollar başın yanından birbirine paralel ve omuz genişliğinde açık bir şekilde mindere doğru yaklaştırılırken destek bacağı yardımıyla savurma bacağı hızla yukarı doğru savrulur. Eller omuz genişliğinde açık, birbirine paralel bir şekilde mindere koyulur ve destek

bacağı da savurma bacağıının arkasından yukarıya doğru kaldırılır. Her iki bacak savruluşunda bacaklar düz ve gergin tutulur. Dirseklerden başlayarak bütün vücudu sıkılı, gergin ve yere dik olarak tutulur. Baş eller arasını görecekt şekilde kollar arasında tutulur. Her iki bacak birbirine bitişik ve gergin bir şekilde vücut yere dik yukarıda 1 sn bekletilir. Çene göğse yaklaştırtarak başın içeri alınması ile kolları dirseklerden bükülür. Başın arkasını ve enseyi yere koyarak amudu taklaya bağlayarak hareketi bitirilir.) anlatılarak gösterilmesi.

- Amut taklada dikkat edilmesi gereken hususların (Amut takla hareketini yaparken ellerin omuz genişliğinde mindere konulmalıdır. Eller mindere, vücuda ne çok yakın ne çok uzak konulmalıdır. Ellerin konulması ile savurma bacağıının savrulmasındaki zamanlama iyi ayarlanmalıdır. Savurma bacağı iyi savrulmalı ama çok hızlı savrulmamalıdır. Yukarıda bütün vücudun gergin ve düz olmalıdır. Baş kollar arasında ve bakışlar baş çıkarılmadan eller arasında olmalıdır.) öğretmen tarafından anlatılması.

- Öğrencilerin sıra ile minder üzerinde 5 kere amut takla yapması. Öğrencilerin 5. uygulamalarının ardından öğretmen tarafından sözel dönüt (4) verilmesi. Öğrencilerin öğretmenden sözel dönüt aldıktan sonra hareketi 5 kere daha uygulaması ve 5. uygulamaların ardından tekrar öğretmen tarafından sözel dönüt (5) verilmesi. Öğrencilerin öğretmenden sözel dönüt aldıktan sonra alıştırmayı 5 kere daha çalışması.

DERSİ BİTİRİŞ ve DEĞERLENDİRME

- Öğrencilerin geniş kolda sıra geçmesi. Amut takla becerisini iyi öğrenen öğrencilerden birisine amut takla yaptırılması.
- Öğrenciler tarafından malzemelerin toplanması.
- Öğrencilerin eşit sayıda iki gruba ayrılarak belirlenen alandan total köpek yürüyüşü ile yarış yapmaları. Total köpek yürüyüşünü uygun yapmayanlar, belirlenen alandan total köpek yürüyüşü ile gidip gelmeyenler, gruplarına bir puan kaybettirecektir. Yarışta birinci olan grup alkışlanarak ödüllendirilecektir.

- Öğretmenin öğrencilere amut becerinde yapılan hataların, konunun ana fikrinin, amut taklada kullanılan araç gereçlerin isimlerinin, nerede kullanıldığının soru-cevap şeklinde öğrencilerle sorması ve konunun özetlenmesi.
- Öğrencilerden ders hakkındaki yorumlarının alınması.
- Öğrencilerin 2 dakika soğuma hareketleri yapması. Öğrencilerin kollara, bele ve bacaklara yönelik esnetme hareketleri yapmaları.
- Öğretmenin “Gelecek hafta dersimizde amut takla becerisini işleyemeye devam edeceğiz.” demesi ve öğrencilerin gelecek dersten haberdar edilmesi.
- Öğretmenin etkin katılım gerçekleştiren bir öğrenciye ödülünü vermesi.
- Öğrenci soruları varsa cevaplandırılması ve iyi temenniler ile dersin bitirmesi.

Amut Takla Becerisinde Öğretmenin Sağladığı Sözel Dönütler

1. Başın her iki tarafında kolları birbirine paralel yukarı kaldırmalısın
2. Öne doğru destek bacağı ile bir adım almalısın
3. Elleri omuz genişliğinde mindere koymalısın
4. Kolları düz ve gergin tutmalısın
5. Savurma bacağına hızla yukarı doğru savurmalısın
6. Savurma bacağın düz ve gergin olmalı
7. Destek bacağına düz ve gergin bir şekilde savurmalısın
8. Tüm vücudunu sıkı gergin ve dik tutmalısın
9. Başı eller arasını görecektir şekilde kollar arasında tutmalısın
10. Her iki bacağına birbirine bitişik ve gergin tutmalısın
11. Amutta bir saniye beklemelisin
12. Çeneyi göğse yaklaştırarak başını içeri almalısın
13. Kolları dirseklerden bükerek başın arkasını ve enseyi yere koymalısın
14. Amudu taklaya bağlayarak bitirmelisin.

EK-13**GÜNLÜK DERS PLANI (Kontrol Grubu) (1)****Okulu** : Kıbrısık YİBO**Ders** : Beden Eğitimi**Sınıf** : 6/A**Tarih** : 19.04.2006**Süre** : 40+40dk**Ünite:** Cimnastik**Konu** : Amut Takla**Yer** : Güreş Salonu**Araç-Gereç** : Minder, Eğimli Minder, Döğük, Cimnastik Kasası, Spor Kıyafeti, Vestel 72 Ekran Televizyon, Vestel DVD Çalar, Cimnastik Eğitim CD'si, Bilgisayar, Kaynak Kitaplar.**Yöntem** : Sunu, Komut, Alıştırma, Demonstrasyon, Soru-Cevap, Görsel İşitsel Araç Kullanımı.**HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR****HEDEF I:** Cimnastikte amut takla becerisini kavrayabilme.**HEDEF DAVRANIŞLAR:**

1. Amut takla becerisinin cimnastikteki önemini kendi cümleleri ile söyleme.
2. Amut becerisinin tekniksel özelliklerini söyleme.
3. Amut becerisinde yapılan hataları söyleme.

HEDEF II: Cimnastik dersinde kullanılan temel araç gereçler bilgisi.**HEDEF DAVRANIŞLAR:**

1. Kullandığı araçları tanıma.
2. Araçları ders alanına düzgün şekilde yerleştirme.
3. Ders araçlarını amacına uygun kullanma.
4. Cimnastiğe ait verilen araç gereci bir dizi araç-gereç arasından seçip söyleme.
5. Gösterilen araç gerecin adını söyleme.
6. Gösterilen araç gerecin nerede kullanılacağını söyleme.

HEDEF III: Konuşanı dikkatlice dinlemeye dönüklük.**HEDEF DAVRANIŞLAR:**

1. Hangi konuda konuşulduğunu söyleme.
2. Konuşmacının kullandığı araç-gereçleri söyleme.
3. Konuşmacının yaptığı konuşmanın ana fikrini söyleme.
4. Konuşmacının sorduğu sorulara cevap verme

HEDEF IV: Cimnastikte amut becerisini uygulayabilmek için vücudu hazır hale getirebilme**HEDEF DAVRANIŞLAR:**

1. Isınma için koşu yapma
2. Genel ısınma hareketleri yapma

3. Cimnastiğe özgü ısınma hareketlerini yapma
4. Topal köpek yürüyüşü yapma

HEDEF V: Cimnastikte amut takla becerisini uygulayabilmek için esnekliği geliştirebilme.

HEDEF DAVRANIŞLAR:

1. Yürürken bacakları gergin bir şekilde öne savurma
2. Yürürken bacakları gergin bir şekilde yana savurma
3. Omuz seviyesinde iki kol beraber öne ve geriye düz daire çizme
4. Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere değdirme.
5. Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri sırayla sağ ve sol ayağa değdirme.
6. Bacaklar kapalı oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri ayak uçlarına değdirme.
7. Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere paralel öne uzatma.
8. Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri sıra ile sağ ve sol ayak bileklerinin tutma.

HEDEF VI: Cimnastikte amut takla becerisini uygulayabilme.

HEDEF DAVRANIŞLAR:

1. Selamlama yapma
2. Başın her iki tarafında kolları birbirine paralel yukarı kaldırma
3. Öne doğru destek bacağı ile bir adım alma
4. Kollarımızı da başımızın yanından birbirine paralele ve omuz genişliğinde açık bir şekilde mindere doğru yaklaştırma
5. Destek bacağımızın yardımıyla savurma bacağımızı hızla yukarı doğru savurma
6. Elleri omuz genişliğinde açık, birbirine paralel mindere koyma
7. Destek bacağımızı da savurma bacağının arkasından yukarıya doğru kaldırma
8. Her iki bacak savruluşunda bacakları düz ve gergin tutma
9. Dirseklerden başlayarak bütün vücudu sıkılı ve gergin yere dik olarak tutma
10. Başı eller arasını görecektir şekilde kollar arasında tutma
11. Her iki bacağımızın birbirine bitişik ve gergin bir şekilde yere dik yukarıda 1 sn bekletme
12. Çeneyi göğse yaklaştırmak başın içeri alınması
13. Kolları dirseklerden bükerek başın arkasını ve enseyi yere koyma
14. Amudu taklaya bağlayarak bitirme

Kaynaklar:

1. Arıcı Hikmet, “Beden Eğitimi Ders Programları İlköğretim 2. kademe”, 1. Basım, Ankara, 2001.
2. Çoknaz Hakkı, “İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi ve Aletli Cimnastik, Bolu, 1998.
3. Suveren Sibel ve Suveren Salih, “Artistik Cimnastik Öğretim Metotları”, 1. Basım, Ankara, 2002.
4. Şengül Ergün, “Okullarda Aletli Cimnastik”, Spor Uygulamaları Dizisi-6, 2. baskı, Ankara, 1996.

DERSİN İŞLENİŞİ

DERSE GİRİŞ VE ISINMA (20 dak.)

- Selamlama ve yoklamanın alınması.
- Öğretmenin “Bugün dersimizde cimnastikte amut takla becerisini işleyeceğiz.” demesi ve öğrencilerin konudan haberdar edilmesi.
- Öğretmenin “Amut takla becerisi daha fazla dikkat ve çaba gerektiren bir beceridir. Bu nedenle dersi iyi dinleyin ve uygulamalarda katılım sağlayın.” demesi ve öğrencilerin dikkatlerinin çekilmesi.
- Öğretmenin “Bugünkü ders sonunda artık amut becerisini öğrenecek ve kolayca uygulayabilecek hale geleceksiniz. Bugün yapacağımız etkinliklere en aktif katılım sağlayan ve özveri ile çalışan bir öğrenciyi ödüllendireceğim.” demesi ve öğrencileri güdülemesi.
- Amut takla becerisini öğrenirken öğrenciler tarafından yapılacak olan alıştırmaların, öğrencilere videodan gösterilerek anlatılması Beceri ile ilgili dikkat edilmesi gereken hususların anlatılması.

Videodan izletilecek alıştırmalar;

1. Topal köpek yürüyüşü
2. Geri geri duvara tırmanarak amutta durma
3. Yardımlı amut takla
4. Amut takla

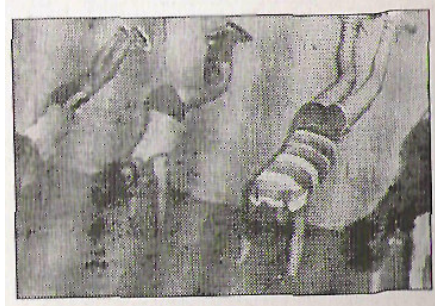
- Öğrencilerin minder üzerinde sıralanmaları ve ısınma için aşağıdaki etkinlikleri yapmaları:

1. 1 tur yürüme
2. 4 tur koşu
3. Eller belde olacak şekilde küçük sıçramalar
4. Yürürken bacakları gergin bir şekilde öne savurma
5. Yürürken bacakları gergin bir şekilde yana savurma
6. Hayvan Yürüyüşleri
 - Tavşan Sıçraması
 - Ayı yürüyüşü
 - Yengeç Yürüyüşü
 - Topal Köpek Yürüyüşü
7. Serbest olarak açma-germe egzersizlerinin yapılması.
 - Yürürken bacakları gergin bir şekilde öne savurma
 - Yürürken bacakları gergin bir şekilde yana savurma
 - Omuz seviyesinde iki kol beraber öne ve geriye düz daire çizme
 - Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere değdirme.

- Bacaklar açık pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri sırayla sağ ve sol ayağa değdirme.
- Bacaklar kapalı oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri ayak uçlarına değdirme.
- Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri yere paralel öne uzatma.
- Bacaklar açık oturma pozisyonunda yavaş eğilme hareketi ile elleri sıra ile sağ ve sol ayak bileklerinin tutma.

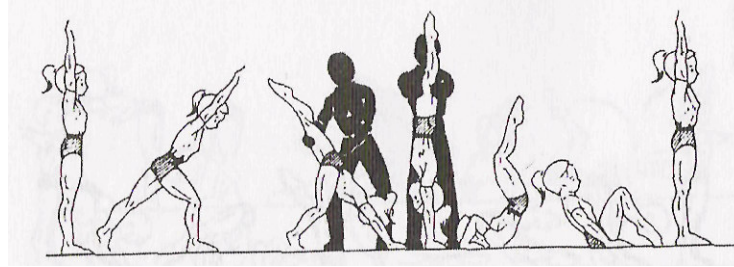
ESAS DEVRE (50 dak.)

- Öğrencilerin minder üzerinde kızlar ve erkekler olarak iki gruba ayrılması. Öğretmenin her iki grup ortasında total köpek yürüyüşünü (Başın her iki tarafında kolların birbirine paralel yukarı kaldırılması ile öne doğru destek bacağı ile bir adım alınır. Kolları da başın yanından birbirine paralel ve omuz genişliğinde açık bir şekilde mindere doğru yaklaştırılmaya başlandığında destek bacağının yardımıyla savurma bacağı hızla yukarı doğru savrulur. Eller omuz genişliğinde açık, birbirine paralel mindere koyulur. Destek bacağı da savurma bacağının arkasından yukarıya doğru hafif kaldırılır ve her iki bacak savruluşunda bacaklar düz ve gergin tutarak dirseklerden başlayarak bütün vücut sıkılı ve gergin tutulur. Baş eller arasını görecekt şekilde kollar arasında tutulur. İlk olarak destek bacağının daha sonra da savrulma bacağının mindere ayaklarla basması sırasında kollarında minderden kaldırılarak başın iki yanına birbirine paralel olarak yukarı kaldırılarak total köpek yürüyüşü tamamlanır.) göstermesi ve bu hareketi uygularken ellerin birbirine paralel ve düzgün bir şekilde mindere konulması gerektiği, kolların gergin tutulması gerektiği, yukarıda savurma ve destek bacaklarımızın gergin ve düz olması gerektiği, hususlarının anlatılması.
- Öğrencilerin sıra ile total köpek yürüyüşünü 5 kere yapmaları. 5. uygulamaların ardından öğrencilerin 2 dakika dinlenmeleri. Öğrencilerin, dinlendikten sonra 5 kere daha total köpek yürüyüşü yapmaları.
- Öğrencilere geri geri duvara tırmanıp duvara dayanarak amutta durma çalışmasının gösterilmesi. Alistırmayı yaparken dikkat edilmesi gereken hususların (hareketi yapabilmek için duvara oldukça yakın olmak gerektiği, duvara geri geri tırmanırken vücudu da duvara yaklaştırmak gerektiği, ellerin omuz genişliğinde yere konulması gerektiği, duvara dayalı olan vücudun gergin ve düz olması gerektiğinin) anlatılması.

- Öğrencilerin altışarlı gruplar halinde belirlenen bölgelerde sıra ile 5'şer kere duvara geri geri tırmanarak amutta durma çalışmasını yapması. 5. uygulamaların ardından öğrencilerin 2dk. dinlenmeleri. Öğrencilerin dinlendikten sonra alıştırmayı 5 kere daha yapması.

- Öğrencilere yardımcı amut takla hareketinin (Öğretmen amut taklayı yapacak öğrencinin savurma bacağına yanında durur. Alıştırma yapan öğrenci savurma bacağına yukarıya doğru savururken öğretmen öğrencinin savurma bacağına dizinden tutar ve yukarı çeker. Bu yukarı çekme sayesinde kollara düşen yük azalır ve denge sağlanır. Daha sonra öğrenci buradan kollarını bükerek amut taklaya geçer) anlatılarak gösterilmesi. Yardımlı amut takla hareketini yaparken ellerin omuz genişliğinde mindere konulması gerektiği, savurma bacağına iyi savrulması gerektiği, yukarıda bütün vücudun gergin ve düz olması gerektiği, baş kollar arasında ve bakışlar baş çıkarılmadan eller arasında olması gerektiği, amutta arkaya düşüşü engellemek için yeni öğrenenler için hemen amut taklaya geçilmesi gerektiğinin anlatılması.

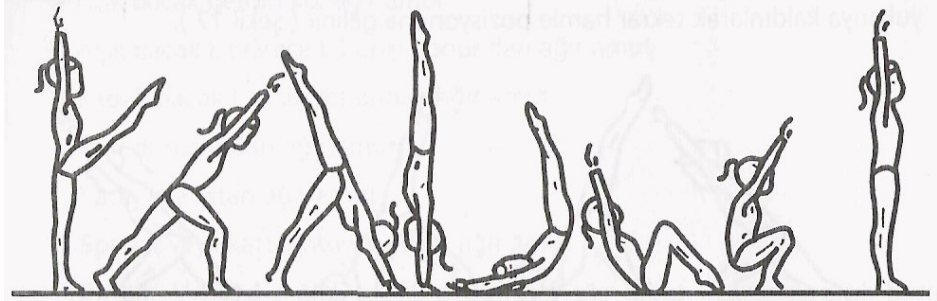

- Öğrencilerin sıra ile 1 kere yardımcı amut takla yapması. Amut taklaya yardım öğretmen tarafından yapılır.

- Öğrencilere amut taklanın (Selamlamadan sonra başın her iki tarafında kollar birbirine paralel yukarı kaldırılır ve öne doğru destek bacağı ile bir adım alınır. Kollar başın yanından birbirine paralel ve omuz genişliğinde açık bir şekilde mindere doğru yaklaştırılırken destek bacağı yardımıyla savurma bacağı hızla yukarı doğru savrulur. Eller omuz genişliğinde açık, birbirine paralel bir şekilde mindere koyulur ve destek bacağı da savurma bacağına arkasından yukarıya doğru kaldırılır. Her iki bacak savrulduğunda bacaklar düz ve gergin tutulur. Dirseklerden başlayarak bütün vücudu sıkılı, gergin ve yere dik olarak tutulur. Baş eller arasını görecektir şekilde kollar arasında tutulur. Her iki bacak birbirine bitişik ve gergin bir şekilde vücut yere dik yukarıda 1 sn bekletilir. Çene göğse yaklaştırarak başın içeri alınması ile kolları dirseklerden bükülür. Başın arkasını ve enseyi yere koyarak amudu taklaya bağlayarak hareketi bitirilir) anlatılarak gösterilmesi.

- Amut taklada dikkat edilmesi gereken hususların (Amut takla hareketini yaparken ellerin omuz genişliğinde mindere konulmalıdır. Eller mindere, vücuda ne çok yakın ne çok uzak konulmalıdır. Ellerin konulması ile savurma bacağına savrulmadaki zamanlama iyi ayarlanmalıdır. Savurma bacağı iyi savrulmalı ama çok hızlı savrulmamalıdır. Yukarıda bütün vücudun gergin ve düz olmalıdır. Baş

kollar arasında ve bakışlar baş çıkarılmadan eller arasında olmalıdır.) öğretmen tarafından anlatılması.

- Öğrencilerin sıra ile minder üzerinde 5 kere amut takla yapması. Öğrencilerin 5. uygulamalarının ardından öğrencilerin 2dk. dinlenmeleri.
- Öğrencilerin dinlendikten sonra hareketi 5 kere daha uygulaması ve tekrar 2dk. dinlenmeleri.
- 5 kere daha amut takla yapan öğrencilerin 2 dakikalık bir ara vermeleri.
- Son olarak öğrencilerin amut takla alıştırmalarını 5 kere daha yapmaları.

DERSİ BİTİRİŞ ve DEĞERLENDİRME

- Öğrencilerin geniş kolda sıraya geçmesi. Amut takla becerisini iyi öğrenen bir öğrenciye amut takla yaptırılması.
- Öğrenciler tarafından malzemelerin toplanması.
- Öğrencilerin eşit sayıda iki gruba ayrılarak belirlenen alandan topal köpek yürüyüşü ile yarış yapmaları. Topal köpek yürüyüşünü uygun yapmayanlar, belirlenen alandan topal köpek yürüyüşü ile gidip gelmeyenler, gruplarına bir puan kaybettirecektir. Yarışta birinci olan grup alkışlanarak ödüllendirilecektir.
- Öğretmenin öğrencilere amut becerinde yapılan hataların, konunun ana fikrinin, amut taklada kullanılan araç gereçlerin isimlerinin, nerede kullanıldığının soru-cevap şeklinde öğrencilerle sorması ve konunun özetlenmesi.
- Öğrencilerden ders hakkındaki yorumlarının alınması.
- Öğrencilerin 2 dakika soğuma hareketleri yapması. Öğrencilerin kollara bele ve bacaklara esnetme hareketleri yapmaları.
- Öğretmenin “Gelecek hafta dersimizde amut takla becerisini işleyemeye devam edeceğiz.” demesi ve öğrencilerin gelecek dersten haberdar edilmesi.
- Öğretmenin, etkin katılım gerçekleştiren bir öğrenciye ödülünü vermesi.
- Öğrenci soruları varsa cevaplandırılması ve iyi temenniler ile dersin bitirilmesi.

EK-17**Araştırmada Sırasıyla Yapılan İşlemler**

1. Hafta	40+40=80 dak.	Öne Takla - Geriye Takla Amut Takla	Öntestlerin Alınması
2. Hafta	40+40=80 dak.	Öne Takla Ders	
3. Hafta	40 dakika: Öne Takla Ders		40 dakika: Öne Takla Erişi Testi
4. Hafta	40+40=80 dak.	Geriye Takla Ders	
5. Hafta	40 dakika: Geriye Takla Ders		40 dakika: Geriye Takla Erişi Testi
6. Hafta	40+40=80 dak.	Amut Takla Ders	
7. Hafta	40 dakika: Amut Takla Ders		40 dakika: Amut Takla Erişi Testi
7. Hafta	Öne Takla Erişi Testinden 4 Hafta Sonra		Öne Takla Kalıcılık Testi
9. Hafta	Geriye Takla Erişi Testinden 4 Hafta Sonra		Geriye Takla Kalıcılık Testi
11. Hafta	Amut Takla Erişi Testinden 4 Hafta Sonra		Amut Takla Kalıcılık Testi

EK-18

Tablo 1. Kontrol grubu ve deney gruplarının cimnastik ünitesine ait öne takla, geriye takla, amut takla becerilerin; öntest, sontest ve kalıcılık ortalamaları ve standart sapma değerleri.

Gruplar		Öne takla			Geriye takla			Amut takla		
		Önt.	Sont.	Kal.	Önt.	Sont.	Kal.	Önt.	Sont.	Kal.
Kontrol Grubu (N=20)	Ort.	2,53	4,30	4,22	2,55	3,57	3,35	1,65	3,08	2,98
	SS.	,70	,77	,80	,74	,63	,71	,50	,84	,78
Sözel Dönüt Grubu (N=20)	Ort.	2,62	4,58	4,43	2,18	4,06	3,83	1,80	3,68	3,35
	SS.	,67	,55	,65	,71	,69	,74	,66	,58	,66
Görsel Dönüt Grubu (N=20)	Ort.	2,68	4,41	4,40	2,30	4,17	3,90	1,73	3,30	3,02
	SS.	,88	,54	,43	,84	,65	,55	,70	,72	,69

Tablo 2. Kontrol grubu ve deney gruplarının cimnastik ünitesine ait beceriler toplamının; öntest, sontest ve kalıcılık ortalamaları ve standart sapma değerleri.

Gruplar		Toplam Öntest	Toplam Sontest	Toplam Kalıcılık
Kontrol Grubu	Ortalama	6,73	10,95	10,55
	Standart S.	1,71	1,94	1,91
Sözel Dönüt Grubu	Ortalama	6,60	12,33	11,61
	Standart S.	1,77	1,57	1,70
Görsel Dönüt Grubu	Ortalama	6,72	11,88	11,32
	Standart S.	2,15	1,52	1,27

Tablo 3. Kontrol grubu ve deney gruplarının cimnastik ünitesine ait öne takla, geriye takla, amut takla becerilerin; sontest-öntest farklarının ortalamaları ve standart sapma değerleri.

Gruplar		Öne Takla (Sontest-Öntest) Fark	Geriye Takla (Sontest-Öntest) Fark	Amut Takla (Sontest-Öntest) Fark
Kontrol Grubu	Ortalama	1,73	1,01	1,43
	Standart S.	,57	,64	,76
Sözel Dönüt Grubu	Ortalama	1,97	1,88	1,88
	Standart S.	,60	,69	,66
Görsel Dönüt Grubu	Ortalama	1,77	1,87	1,57
	Standart S.	,72	,75	,54

Tablo 4. Kontrol grubu ve deney gruplarının cimnastik ünitesine ait öne takla, geriye takla, amut takla becerilerin; sontest-kalıcılık farklarının ortalamaları ve standart sapma değerleri.

Gruplar		Öne Takla (Sontest-Kalıcılık) Fark	Geriye Takla (Sontest-Kalıcılık) Fark	Amut Takla (Sontest-Kalıcılık) Fark
Kontrol Grubu	Ortalama	0,08	0,22	0,10
	Standart S.	,59	,36	,43
Sözel Dönüt Grubu	Ortalama	0,15	0,23	0,33
	Standart S.	,44	,51	,34
Görsel Dönüt Grubu	Ortalama	0,02	0,27	0,28
	Standart S.	,47	,49	,51

Tablo 2. Kontrol grubu ve deney gruplarının cimnastik ünitesine ait beceriler toplamının; sontest-öntest ve sontest-kalıcılık farklarının ortalamaları ve standart sapma değerleri

Gruplar		Toplam (Sontest-Öntest) Fark	Toplam (Kalıcılık-Öntest) Fark	Toplam (Sontest-Kalıcılık) Fark
Kontrol Grubu	Ortalama	4,22	3,82	0,40
	Standart S.	1,50	1,51	,75
Sözel Dönüt Grubu	Ortalama	5,73	5,02	0,72
	Standart S.	1,33	1,36	,77
Görsel Dönüt Grubu	Ortalama	5,16	4,60	0,56
	Standart S.	1,36	1,49	,82

EK-19**ÖN ÇALIŞMA**

Araştırmada veri toplamak amacıyla gözlem formu geliştirmek, oluşturulan gözlem formlarıyla öğrencilerin öntest ve sontest performanslarını değerlendirmede uzmanlar arasında fark olup olmadığını belirlemek, planlamadaki aksaklıkların önüne geçmek ve esas çalışmanın nasıl yürütülmesi gerektiği ile ilgili fikir sahibi olmak için bu ön çalışma yapılmıştır.

Ön Çalışmada İşlem Basamakları

Ön çalışma sırasında yapılan işlem basamakları sırası ile aşağıda verilmiştir.

1. Cimnastik ünitesinde öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerine ait gözlem formları, alanında uzman kişilerin görüşü alınarak oluşturulmuştur.
2. Çalışmanın hedeflerine ve içeriğe uygun olarak; görsel dönüt grubu ve sözel dönüt grubu için ayrı günlük planlar hazırlanmıştır
3. Araştırmayla ilgili tüm araç-gereçler hazır hale getirilmiştir. Kameralar, kasetler, spor salonu, cimnastik araç-gereçleri hazır edilmiş ve gözlem formları yeterli sayıda temin edilmiştir.
4. Grupların öntestleri için öğrencilere öğretilecek olan beceri öğretmen tarafından bir kere gösterilmiştir. Öğrencilerin hareketleri tek yönlü olarak kamerayla çekilmiştir. Öğrencilere hareketi bir kere yapma şansı verilmiştir. Daha önceden oluşturulan gözlem formaları üç uzman tarafından kamera ile çekilen görüntüler izlenerek doldurulmuştur.
5. Ön çalışma uygulama aşaması öntest ve sontest hariç 3 hafta sürmüştür. Her hafta bir beceri için iki ders saati $40+40= 80$ dakika ders işlenmiştir. İlk hafta öne takla, ikinci hafta geriye takla ve üçüncü hafta amut takla öğretilmiştir.

6. Sözel dönüt alan deney grubuna, öğretilecek olan beceri videodan izletilmiş, beceri öğretmen tarafından açıklanarak anlatılmış, dikkat edilmesi gereken noktalar söylenmiş ve beceri öğretmen tarafından da gösterilmiştir. Alıştırmalar, alıştırmaların tekrar sayıları ve süreleri diğer gruplar ile eşit tutulmuştur. Öğrencilere her 5-6 alıştırma denemesinin ardından beceriyle alakalı öğretmen tarafından 1 sözel dönüt verilmiştir. Dönüt aldıktan sonra öğrencilerin alıştırmaları yapmaları sağlanmıştır. Her bir öğrenciye eşit olmak kaydıyla her uygulamada 5 tane dönüt verilmiştir. Öğrencilere her birine üç beceri için toplam 15 tane sözel dönüt verilmiştir.
7. Görsel dönüt alan olan deney grubuna, öğretilecek olan beceri videodan izletilmiş, beceri öğretmen tarafından açıklanarak anlatılmış, dikkat edilmesi gereken noktalar söylenmiş ve beceri öğretmen tarafından da gösterilmiştir. Alıştırmalar, alıştırmaların tekrar sayıları ve süreleri diğer gruplar ile eşit tutulmuştur. Öğrenciler alıştırmaları 5-6 kere tekrar etmişler. 5. veya 6. denemeleri kameradan videoya aktararak öğrencinin görsel dönüt alması sağlanmıştır. Videodan görsel dönüt alan öğrenciler aynı alıştırmayı tekrar yapmışlardır. Her bir öğrenciye eşit olmak kaydıyla her uygulamada en az 5 kere dönüt verilmiştir. Bir beceri için toplam 5 dönüt, üç beceri için bir öğrenciye 15 dönüt verilmiştir.
8. Öğrencilerin erişî düzeylerini belirleyebilmek için derslerin bitiminde hemen sontestler alınmıştır.

Gözlem Formlarının Oluşturulması

Cimnastikte öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerine ait davranışları ölçebilmek amacıyla psikomotor alandaki becerilerin öğretilmesinde, psikomotor alanda en fazla kabul gören Simpson tarafından yapılmış ve Grobman (1970) tarafından aktarılan sınıflama kullanılmıştır. Bu sınıflamanın beceri haline getirme düzeyinde gözlem formları geliştirilmiştir. Gözlem formlarının oluşturulmasında aşağıdaki adımlar izlenmiştir.

1. Çalışmada öğretilecek olan ünite ve bu ünitedeki beceriler, araştırmanın yapılacağı okul ve fiziki imkanları doğrultusunda belirlenmiştir.
2. Belirlenen becerileri oluşturan davranışlar, ilgili kaynaklara ve uzman görüşlerine başvurularak belirlenmiştir.
3. Beceriler, belirlenen davranışlara göre dereceleme ölçeğiyle, 5 çok iyi, 4 iyi, 3 orta, 2 kötü, ve 1 çok kötü şeklinde puanlanmış ve gözlem formlarında belirtilmiştir.
4. Hazırlanan gözlem formları 1 eğitim bilimci ve 3 alan uzmanı tarafından tekrar kontrol edilmiş ve görüşleri alınmıştır. Uzmanların önerileri doğrultusunda gözlem formlarında gerekli düzenlemeler yapılmış ve son şekli verilen gözlem formları ön çalışmada kullanılmak üzere çoğaltılmıştır.

Ön Çalışmada Denekler

Ön çalışmaya 2005-2006 eğitim-öğretim yılında Bolu ili Kıbrısık ilçesinde bulunan, Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda öğrenim görmekte olan 5.sınıf öğrencileri katılmıştır. Okulda bulunan, 5/A sınıfında 6 kız 11 erkek toplam 17; 5/B sınıfında 3 kız 14 erkek toplam 17 öğrenci olmak üzere toplam 34 öğrenci vardır. Bu öğrencilerin içinden fiziksel olarak yetersiz ve öğrenme güçlüğü çeken iki öğrenci derslere katılmış ancak çalışma dışı bırakılmıştır. Tablo 1’de araştırmaya katılan grupların cinsiyetleri ve yaşları belirtilmiştir.

Tablo 1. Ön çalışmada deneklerin cinsiyet ve yaşları.

Gruplar	Katılımcılar			Yaş	
	Kız	Erkek	Toplam	x	ss
Görsel Dönüt	6	10	16	10,88	0,50
Sözel Dönüt	3	13	16	10,81	0,54
Toplam	9	23	32	10,84	0,52

Ön Çalışmada Deney Grupları

Ön çalışmaya katılan öğrenciler, daha önce hiç cimmastik eğitimi almamış ve daha önce cimmastik yapmamış öğrencilerden oluşmuştur. Çalışmaya katılacak sınıflardaki deneklerin denk olup olmadıklarını saptamak için cimmastik ünitesindeki öne takla, geriye takla ve amut takla becerileri ile ilgili öntest yapılmadan önce uygulamayı yapan öğretmen tarafından öne takla geriye takla ve amut takla becerileri öğrencilere bir kere gösterilmiştir. Daha sonra öğrencilerin öntest performanslarını belirlemek amacıyla 3 beceri için sırayla tek yönlü kamera çekimi yapılmış ve alanında uzman üç gözlemci tarafından geliştirilen gözlem formları doldurulmuştur. Sınıflar arasında fark olmadığı saptanmıştır. Sınıflar arasında fark olmadığı belirlendikten sonra kura çekilmiş ve kura sonucunda 5/A sınıfı görsel dönüt grubu, 5/B sınıfı ise sözel dönüt grubu olarak belirlenmiştir.

Üç gözlemcinin ortalamalarına göre, görsel dönüt grubu ve sözel dönüt grubunun; öne takla geriye takla ve amut takla becerilerine ait Mann-Whitney U Testi öntest değerleri Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Grupların öntest puanları.

Gruplar →	Görsel Dönüt		Sözel Dönüt		n	u	p
	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı			
Öne Takla	17,03	272,50	15,97	255,50	16	119.5	0.74
Geriye Takla	15,44	247,00	17,56	281,00	16	111	0.50
Amut Takla	17,06	273,00	15,94	255,00	16	119	0.71

$p>0.05$

Tablo 2 incelendiğinde, ön çalışma sözel ve görsel dönüt grubunu oluşturan öğrencilerin öne takla ($u=119.5$, $p>0.05$), geriye takla ($u=111$, $p>0.05$) ve amut takla ($u=119$, $p>0.05$) becerilerinde anlamlı bir şekilde farklılaşmadıklarını göstermektedir. Bu sonuca göre, cimmastik ünitesindeki öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinin oluşturulan gözlem formları ile öntest değerleri alınmış deney grupları ve kontrol grubu arasında fark olmadığı tespit edilmiştir.

Gözlemcilerin Değerlendirme Güvenirliliği

Görsel ve sözel dönüt grubunun öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerini değerlendirmede öntest puanları kullanılarak üç gözlemci arasında fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan Kruskal-Wallis H Testi sonuçları Tablo 3, ve Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 3. Üç uzmana göre görsel dönüt grubu.

GÖRSEL DÖNÜT GRUBU	Gözlemci (Uzman)	N	Sıra Ort.	sd	χ^2	p
Öne Takla	1	16	24,50	2	0,19	0,90
	2	16	25,53			
	3	16	23,47			
Geriye Takla	1	16	22,44	2	0,68	0,71
	2	16	25,19			
	3	16	25,88			
Amut Takla	1	16	24,78	2	0,25	0,88
	2	16	25,41			
	3	16	23,31			

$p>0.05$

Tablo 3 incelendiğinde, görsel dönüt grubundaki öğrencilerin; öne takla ($\chi^2=0.19$, $p>0.05$), geriye takla ($\chi^2=0.68$, $p>0.05$) ve amut takla ($\chi^2=0.25$, $p>0.05$) becerilerini

değerlendirmede ön test sonuçlarına göre üç gözlemci arasında istatistiksel olarak anlamlı fark yoktur.

Tablo 4. Üç uzmana göre sözel dönüt grubu.

SÖZEL DÖNÜT GRUBU	Gözlemci (Uzman)	N	Sıra Ort.	sd	x²	p
Öne Takla	1	16	25,03	2	0,46	0,79
	2	16	22,72			
	3	16	25,75			
Geriye Takla	1	16	25,25	2	0,57	0,75
	2	16	22,53			
	3	16	25,72			
Amut Takla	1	16	23,34	2	0,25	,88
	2	16	24,81			
	3	16	25,34			

Tablo 4 incelendiğinde, sözel dönüt grubundaki öğrencilerin; öne takla ($x^2=0.46$, $p>0.05$), geriye takla ($x^2=0.57$, $p>0.05$) ve amut takla ($x^2=0.25$, $p>0.05$) becerilerini değerlendirmede ön test sonuçlarına göre üç gözlemci arasında istatistiksel olarak anlamlı fark yoktur.

Tablo 3 ve Tablo 4’de görüldüğü gibi sözel ve görsel dönüt grubunun öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerini değerlendirmede öntest puanlarına göre üç gözlemci arasında istatistiksel açıdan bir fark yoktur ($p>0.05$). Öğrencilerin öne takla, geriye takla ve amut takla becerileri kameraya çekilmiştir. Öntest ile ilgili istatistiksel işlemler yapılırken (gruplar arası fark gibi) söz konusu üç gözlemcinin ortalamaları alınmıştır.

Ön çalışma iki grup için de aynı ortamda gerçekleştirilmiştir. Ön çalışma için Kıbrısık Yatılı İlköğretim Bölge Okulu güreş salonu kullanılmıştır. Ön çalışma sırasında güreş salonuna, bir adet Vestel marka DVD oynatıcı, Vestel 72 ekran televizyon. Görsel dönüt alacak olan grup için spor salonuna ayrıca iki adet Sony Hİ8 video kamera yerleştirilmiştir. Bu sayede öğrencilerin beceri üzerindeki performansları kameradan ekrana aktararak görsel dönüt sağlanmıştır.

Ön Çalışmada Verilerin Analizi

Verilerin analizinde grupların yaş, cinsiyet, ve denek sayısı değerlerini belirlemek için betimsel istatistikten yararlanılmıştır. Öntest puanlarına göre gözlemciler arası fark olup olmadığını belirlemek için Kruskal-Wallis H Testinden, gruplar arası fark olup olmadığını belirlemek için Mann-Whitney U Testinden yararlanılmıştır. Gruplar arası farkları belirlemek için ise Mann-Whitney U Testi kullanılmıştır. Çalışmada, anlamlılık düzeyi olarak istatistiksel işlemlerde 0.05 kullanılmıştır.

Ön Çalışmanın Bulguları

Ön çalışmada beden eğitimi dersi cimnastik ünitesindeki öne takla geriye takla ve amut takla becerilerinin öğretiminde deney gruplarından sözel dönüt kullanılan grup ile görsel dönüt kullanılan grubun gözlem formlarından aldığı puanları Mann-Whitney U Testi ile karşılaştırılmış ve sonuçları Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5. Becerilerin eriş puanlarının karşılaştırılması.

ERİŞİ		N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	u	p
Beceriler	Gruplar					
Öne Takla	Görsel Dönüt	16	16,81	269,00	123	0.85
	Sözel Dönüt	16	16,19	259,00		
Geriye Takla	Görsel Dönüt	16	18,53	296,50	95.5	0.21
	Sözel Dönüt	16	14,47	231,50		
Amut Takla	Görsel Dönüt	16	15,66	250,50	114.5	0.61
	Sözel Dönüt	16	17,34	277,50		

p>0.05

Verilen eğitim sonucunda iki deney grubunun gözlem formlarından aldıkları erişiş puanların Mann-Whitney U Testi sonuçları Tablo 5’de verilmiştir. Analiz sonuçlarına göre, 3 haftalık eğitim sonucunda öne takla ($u=123, p>0.05$), geriye takla ($u=95.5, p>0.05$) ve amut takla ($u=114.5, p<0.05$) becerilerinde sözel ve görsel dönüt alan öğrencilerin erişiş puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark elde edilememiştir. Sıra ortalamaları dikkate alındığında görsel dönüt alanların geriye takla sıra ortalaması daha yüksek, amut takla becerisinde sözel dönüt grubunun sıra ortalaması daha yüksek, öne takla sıra ortalamaları birbirine çok yakındır.

İki deney grubu yani sözel dönüt grubu ile görsel dönüt grubunun toplam erişiş puanlarının karşılaştırılması amacı ile yapılan Mann-Whitney U Testi sonuçları Tablo 6’de sunulmuştur.

Tablo 6. İki Deney Grubunun Toplam Erişiş Puanları

Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	u	p
Görsel Dönüt	16	17,84	285,50	106,5	0,41
Sözel Dönüt	16	15,16	242,50		

$p>0.05$

Tablo 6 incelendiğinde, ön çalışmada grupların toplam erişiş puanlarının sıra ortalamaları göz önüne alındığında görsel dönüt grubunun sıra ortalaması sözel dönüt grubu sıra ortalamasına göre daha iyi olmasına rağmen iki deney grubu arasında ($u=106.5, p>0.05$) istatistiksel açıdan anlamlı bir fark elde edilememiştir.

Ön çalışma bulguları araştırmanın bulguları ile benzerlik göstermektedir. Yani iki deney grubu arasında öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerinde ve beceriler toplamında istatistiksel olarak anlamlı farklılık oluşmamıştır.

Ön Çalışmanın Değerlendirilmesi

Ön çalışma araştırmacı tarafından araştırmada, veri toplamak amacıyla gözlem formu geliştirmek, oluşturulan gözlem formlarıyla öğrencilerin öntest ve sontest performanslarını değerlendirmede uzmanlar arasında fark olup olmadığını belirlemek ve planlamadaki aksaklıkların önüne geçmek için bu ön çalışma yapılmıştır. Ön çalışmada araştırmacı tarafından görülen bazı olumlu-olumsuz durumlar aşağıda verilmiş ve yapılması gerekenler belirtilmiştir.

1. Yapılan ön çalışmada öne takla, geriye takla ve amut takla becerileri gruplara gözlem formlarıyla değerlendirmede uzmanlar arasında fark olmadığı yapılan istatistiklerle bulunmuştur (Tablo 3, Tablo 4.)
2. Araştırma için Kıbrısık Yatılı İlköğretim Bölge Okulu güreş salonunun araştırmanın uygulanabilirliği açısından yeterli ve kullanışlı olduğu görülmüştür.
3. Ön çalışmada görsel ve sözel dönüt alacak gruplar için ayrı ayrı en uygun çalışma düzenekleri belirlenmiştir.
4. Uzmanlar tarafından, gözlem formlarının videodan izleyerek doldurmada kullanışlı olduğu, ancak gözlem formları üzerine öğrencilerin videoya çekilme sırasına göre isimlerinin yazılmasının zaman kazanılması açısından gerekli olduğu vurgulanmıştır.
5. Görsel dönüt grubunda, öğrencilerin videodan görsel dönüt alırken çok zaman kaybedilmesi nedeniyle öğrencilerin gruplara ayrılarak çalışma yapması ve iki yardımcı araştırmacının daha bu grupta derslere katılması ve koordinasyon içinde öğretmene yardım etmesi gerektiği görülmüştür.
6. Öğrencilere, videodan televizyona aktarılan görüntülerle görsel dönüt veriliyordu. Bir derste projeksiyon makinesi ile öğrencilere görsel dönüt verildi. Projeksiyon

makinesi ile büyük ekranda görsel dönüt sağlamanın daha çok ilgi çektiği görülmüştür.

7. Görsel dönüt grubundaki öğrencilerin ilk derslerde kameraya alışamadıkları ve çekingen davranışlar içerisine girdikleri görüldü. Kamera önüne geçip istenilen bir hareketi uygulamaya alışkın olmadıkları için öğrenciler, öntest ve sontestte gerçek performanslarını sergileyememiş olabilirler. Bu nedenle, esas araştırmada öntestten bir hafta önce bütün gruplara kamera ile eğitim yapılması kararlaştırıldı.
8. Ön çalışmada iki sefer denek kaybı olması ve telafisinin zor olması nedeniyle esas çalışmada öğrencilere, derse devam etme konusunda gerekli uyarıların yapılması ve bu çalışmadaki öneminin anlatılması kararlaştırıldı.
9. Sözel dönüt grubuna dönüt vermede bazen öğrenciler verilen tek 1 dönütü algılayamadılar. Yani verilen bir dönütün öğrencinin performansını geliştirmede öğrenciye anlamsız geldiği durumlar oldu. Uzman görüşü de alınarak öğrencilere buna benzer durumlarda birbiriyle bağlantılı olmak kaydıyla iki dönüt verilebileceği kararlaştırıldı.
10. Çalışmada, sözel dönüt grubunda günlük plandaki etkinlikler içi ders süresi yeterli olurken, görsel dönüt grubunda özellikle ilk derste planlanan etkinlikler için süre yetmemiş ve dersin sonunda 7-8 dakika daha fazla ders işlenmiştir. Bunun nedeni öğrencilerin ve öğretmenin böyle bir derse alışkın olmamalarıdır. Bunun önüne geçmek için esas çalışmada araştırma öncesinde öğrencilerin alışması amacıyla görsel dönüt grubuna videodan dönüt sağlayarak farklı beceriler ile ilgili 2 ders işlenmesi kararlaştırıldı.

EK-20

EK 20

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı

Sayı : B.08.0.EGD.0.33.05.311-320/1080
Konu : Araştırma İzni

20/03/2006

ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Sosyal Bilimler Enstitüsü)

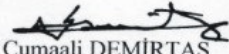
İlgi : 09.03.2006 tarih ve B.30.2.ABÜ.0.E1.00.00.400/122 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi Öğretmenliği Ana Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi İbrahim AKTAŞ'ın "Sözel ve Görsel Dönütün, İlköğretim 6. Sınıf Jimnastik Ünitesindeki Öne Takla, Geriye Takla ve Amut Takla Becerilerini Öğrenmede Erişime ve Kalıcılığa Katkısı" konulu araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılacak anketlerin, Bolu İli Kırısıcık İlçesi Kırısıcık Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda Beden Eğitimi Derslerinde öğrencilere yönelik uygulamalı anket izin talebi incelenmiştir.

Üniversiteniz tarafından kabul edilen onaylı bir örneği Bakanlığımızda muhafaza edilen (3 sayfa - 43 sorudan oluşan) anketin belirtilen okullarda uygulanmasında bir sakınca görülmemektedir.

Araştırmanın bitiminde sonuç raporunun iki örneğinin Bakanlığımıza gönderilmesi gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Cumaali DEMİRTAŞ
 Bakan a.
 Müsteşar Yardımcısı

EKLER :
 EK-1: Anket Örneği (1 Adet-3 Sayfa)

EK 21

ÖZGEÇMİŞ**Adı Soyadı** : İbrahim AKTAŞ**Sürekli Adresi** : Beyciler Mah. Akçakoca Cad. 1. sok. No:24 DÜZCE**Doğum Yeri ve Yılı** : Düzce, 28.10.1975**Yabancı Dili** : İngilizce**İlköğretim** : Hamidiye , 1986**Lisans** : Abant İzzet Baysal Üniversitesi,
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, 2002.**Anabilim Dalı** : Beden Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı**E-Mail** : iboaktas@yahoo.com _ İbrahim.aktas@hotmail.com**Yayımlar** :

İlhan, A. Mirzeoğlu, D. Aktaş, İ. ve Demir, V. (2004). “Çoklu Zeka Uygulamaları Doğrultusunda İşlenen Cimnastik ve Voleybol Ünitelerinin Öğrencilerin Bilişsel ve Devinişsel Yönden Gelişimlerine Olan Etkisi”, **Spormetre**, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, cilt:3, sayı:1, Mart 2005, ss.5-10.

Çalışma Hayatı : Beden Eğitimi Öğretmeni 2002-.....

Milli Eğitim Bakanlığı

Kırıbsıcık Yatılı İlköğretim Bölge Okulu Kırıbsıcık/BOLU